

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

με τίτλο

«Απλούστευση του πλαισίου άσκησης οικονομικών δραστηριοτήτων του ν. 4442/2016 - Ορισμός αρχών για την εφαρμογή του πλαισίου εποπτείας οικονομικών δραστηριοτήτων και αγοράς προϊόντων του ν. 4512/2018 - Ρυθμίσεις για την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων για χειροτεχνικά και βιομηχανικά προϊόντα και λήψη αναγκαίων μέτρων για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2411 - Ενίσχυση της αναπτυξιακής δραστηριότητας και των στρατηγικών επενδύσεων - Απλοποίηση του θεσμικού πλαισίου για το υπαίθριο εμπόριο και λοιπές διατάξεις»

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ**ΜΕΡΟΣ Α΄**

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗΣ ΤΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΑΣΚΗΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ, ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ, ΥΓΕΙΑΣ, ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄**ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ**

Άρθρο 1	Σκοπός
Άρθρο 2	Αντικείμενο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄**ΠΛΑΙΣΙΟ ΙΔΡΥΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΠΑΙΔΑΓΩΓΗΣ**

Άρθρο 3	Απλούστευση του πλαισίου ίδρυσης και λειτουργίας των Μονάδων Φροντίδας Προσχολικής Αγωγής και Διαπαιδαγώγησης - Προσθήκη Κεφαλαίου ΜΕ΄ στον ν. 4442/2016
Άρθρο 4	Πεδίο εφαρμογής - Ορισμός - Προσθήκη άρθρου 343 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 5	Αδειοδοτούσα αρχή - Προσθήκη άρθρου 344 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 6	Έγκριση ίδρυσης και λειτουργίας της δραστηριότητας των Μονάδων Φροντίδας Προσχολικής Αγωγής και Διαπαιδαγώγησης - Προσθήκη άρθρου 345 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 7	Παράβολο - Προσθήκη άρθρου 346 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 8	Έλεγχοι - Προσθήκη άρθρου 347 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 9	Παραβάσεις - Κυρώσεις - Προσθήκη άρθρου 348 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 10	Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 349 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 11	Τελικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 350 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 12	Μεταβατικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 351 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 13	Μη εφαρμοζόμενες διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 352 στον ν. 4442/2016

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄**ΠΛΑΙΣΙΟ ΙΔΡΥΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ**

Άρθρο 14	Απλούστευση του πλαισίου ίδρυσης και λειτουργίας των Μονάδων Φροντίδας Ηλικιωμένων - Προσθήκη Κεφαλαίου ΜΣΤ΄ στον ν. 4442/2016
Άρθρο 15	Πεδίο εφαρμογής - Ορισμός - Προσθήκη άρθρου 353 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 16	Αδειοδοτούσα αρχή - Προσθήκη άρθρου 354 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 17	Έγκριση ίδρυσης και λειτουργίας της δραστηριότητας των Μονάδων Φροντίδας Ηλικιωμένων - Προσθήκη άρθρου 355 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 18	Παράβολο - Προσθήκη άρθρου 356 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 19	Έλεγχοι - Προσθήκη άρθρου 357 στον ν. 4442/2016

Άρθρο 20	Παραβάσεις - Κυρώσεις - Προσθήκη άρθρου 358 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 21	Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 359 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 22	Τελικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 360 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 23	Μεταβατικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 361 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 24	Μη εφαρμοζόμενες διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 362 στον ν. 4442/2016
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄	
ΠΛΑΙΣΙΟ ΙΔΡΥΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΣΤΕΓΩΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΟΜΕΝΗΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ	
Άρθρο 25	Απλούστευση του πλαισίου ίδρυσης και λειτουργίας των Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης Ατόμων με Αναπηρίες - Προσθήκη Κεφαλαίου ΜΖ΄ στον ν. 4442/2016
Άρθρο 26	Πεδίο εφαρμογής - Ορισμός - Προσθήκη άρθρου 363 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 27	Αδειοδοτούσα αρχή - Προσθήκη άρθρου 364 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 28	Έγκριση ίδρυσης και λειτουργίας της δραστηριότητας των Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης Ατόμων με Αναπηρίες - Προσθήκη άρθρου 365 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 29	Παράβολο - Προσθήκη άρθρου 366 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 30	Έλεγχοι - Προσθήκη άρθρου 367 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 31	Παραβάσεις - Κυρώσεις - Προσθήκη άρθρου 368 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 32	Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 369 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 33	Τελικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 370 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 34	Μεταβατικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 371 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 35	Μη εφαρμοζόμενες διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 372 στον ν. 4442/2016
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄	
ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΕΚΘΕΣΙΑΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΕΚΘΕΣΙΑΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ	
Άρθρο 36	Πλαίσιο άσκησης της δραστηριότητας εκμετάλλευσης εκθεσιακών χώρων και εκθεσιακών κέντρων - Προσθήκη Κεφαλαίου ΜΗ΄ στον ν. 4442/2016
Άρθρο 37	Πεδίο εφαρμογής - Προσθήκη άρθρου 373 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 38	Αρμόδια αρχή - Προσθήκη άρθρου 374 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 39	Γνωστοποίηση λειτουργίας εκθεσιακών χώρων και εκθεσιακών κέντρων - Προσθήκη άρθρου 375 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 40	Μεταβολές στην ασκούμενη δραστηριότητα - Προσθήκη άρθρου 376 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 41	Παράβολο - Προσθήκη άρθρου 377 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 42	Έλεγχοι - Προσθήκη άρθρου 378 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 43	Παραβάσεις - Κυρώσεις - Προσθήκη άρθρου 379 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 44	Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 380 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 45	Τελικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 381 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 46	Μεταβατικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 382 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 47	Καταργούμενες διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 383 στον ν. 4442/2016
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄	
ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ	
Άρθρο 48	Πλαίσιο άσκησης της δραστηριότητας εκμετάλλευσης συνεδριακών κέντρων - Προσθήκη Κεφαλαίου ΜΘ΄ στον ν. 4442/2016
Άρθρο 49	Πεδίο εφαρμογής - Προσθήκη άρθρου 384 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 50	Αρμόδιες αρχές - Προσθήκη άρθρου 385 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 51	Γνωστοποίηση λειτουργίας συνεδριακών κέντρων - Προσθήκη άρθρου 386 στον ν. 4442/2016

Άρθρο 52	Μεταβολές στην ασκούμενη δραστηριότητα - Προσθήκη άρθρου 387 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 53	Παράβολο - Προσθήκη άρθρου 388 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 54	Έλεγχοι - Προσθήκη άρθρου 389 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 55	Παραβάσεις - Κυρώσεις - Προσθήκη άρθρου 390 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 56	Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 391 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 57	Τελικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 392 στο ν. 4442/2016
Άρθρο 58	Μεταβατικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 393 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 59	Μη εφαρμοζόμενες διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 394 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 60	Έναρξη ισχύος - Προσθήκη άρθρου 395 στον ν. 4442/2016
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄	
ΠΛΑΙΣΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ	
Άρθρο 61	Απλούστευση πλαισίου λειτουργίας καταστημάτων παροχής υπηρεσιών διαδικτύου - Προσθήκη Κεφαλαίου Ν΄ στον ν. 4442/2016
Άρθρο 62	Πεδίο εφαρμογής - Προσθήκη άρθρου 396 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 63	Αρμόδιες αρχές - Προσθήκη άρθρου 397 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 64	Γνωστοποίηση λειτουργίας καταστημάτων παροχής υπηρεσιών διαδικτύου - Προσθήκη άρθρου 398 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 65	Μεταβολές στην ασκούμενη δραστηριότητα - Προσθήκη άρθρου 399 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 66	Παράβολο - Προσθήκη άρθρου 400 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 67	Έλεγχοι - Προσθήκη άρθρου 401 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 68	Παραβάσεις - Κυρώσεις - Προσθήκη άρθρου 402 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 69	Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 403 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 70	Τελικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 404 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 71	Μεταβατικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 405 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 72	Καταργούμενες διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 406 στον ν. 4442/2016
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄	
ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΕΧΝΗΤΟΥ ΜΑΥΡΙΣΜΑΤΟΣ ΣΟΛΑΡΙΟΥΜ, ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΛΟΥΤΡΩΝ, ΜΗ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟΥ ΜΑΣΑΖ, ΣΑΟΥΝΑΣ, ΜΗ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟΥ SPA ΚΑΙ ΑΤΜΟΛΟΥΤΡΩΝ	
Άρθρο 73	Πλαίσιο άσκησης των δραστηριοτήτων παροχής υπηρεσιών τεχνητού μαυρίσματος σολάριουμ, εκμετάλλευσης λουτρών, μη θεραπευτικού μασάζ, σάουνας, μη θεραπευτικού spa και ατμόλουτρων - Προσθήκη Κεφαλαίου ΝΑ΄ στον ν. 4442/2016
Άρθρο 74	Πεδίο εφαρμογής - Προσθήκη άρθρου 407 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 75	Αρμόδια αρχή - Προσθήκη άρθρου 408 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 76	Γνωστοποίηση λειτουργίας των δραστηριοτήτων φυσικής ευεξίας - Προσθήκη άρθρου 409 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 77	Μεταβολές στην ασκούμενη δραστηριότητα - Προσθήκη άρθρου 410 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 78	Παράβολο - Προσθήκη άρθρου 411 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 79	Ειδικές προϋποθέσεις λειτουργίας - Προσθήκη άρθρου 412 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 80	Έλεγχοι - Προσθήκη άρθρου 413 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 81	Παραβάσεις - Κυρώσεις - Προσθήκη άρθρου 414 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 82	Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 415 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 83	Τελικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 416 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 84	Μεταβατικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 417 στον ν. 4442/2016

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ΄	
ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΦΥΛΑΞΗΣ ΣΚΑΦΩΝ	
Άρθρο 85	Πλαίσιο άσκησης της δραστηριότητας παροχής υπηρεσιών στάθμευσης και φύλαξης σκαφών - Προσθήκη Κεφαλαίου ΝΒ΄ στον ν. 4442/2016
Άρθρο 86	Πεδίο εφαρμογής - Προσθήκη άρθρου 418 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 87	Αρμόδιες αρχές - Προσθήκη άρθρου 419 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 88	Γνωστοποίηση λειτουργίας της δραστηριότητας παροχής υπηρεσιών στάθμευσης και φύλαξης σκαφών - Προσθήκη άρθρου 420 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 89	Μεταβολές στην ασκούμενη δραστηριότητα - Προσθήκη άρθρου 421 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 90	Παράβολο - Προσθήκη άρθρου 422 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 91	Έλεγχοι - Προσθήκη άρθρου 423 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 92	Παραβάσεις - Κυρώσεις - Προσθήκη άρθρου 424 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 93	Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 425 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 94	Τελικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 426 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 95	Μεταβατικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 427 στον ν. 4442/2016
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι΄	
ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΝΤΙΝΩΝ	
Άρθρο 96	Πλαίσιο άσκησης της δραστηριότητας των κινητών καντινών - Τροποποίηση τίτλου Κεφαλαίου Ζ΄ ν. 4442/2016
Άρθρο 97	Διεύρυνση πεδίου εφαρμογής με την ένταξη της δραστηριότητας των κινητών καντινών - Τροποποίηση άρθρου 27 ν. 4442/2016
Άρθρο 98	Εγκατάσταση και λειτουργία κινητών καντινών - Προσθήκη άρθρου 32Α στον ν. 4442/2016
Άρθρο 99	Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 36Α στον ν. 4442/2016
Άρθρο 100	Μεταβατικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 38Α στον ν. 4442/2016
Άρθρο 101	Τελικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 38Β στον ν. 4442/2016
Άρθρο 102	Καταργούμενες διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 38Γ στον ν. 4442/2016
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ΄	
ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΕΝΤΡΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ	
Άρθρο 103	Πλαίσιο άσκησης της δραστηριότητας κέντρων εκπαίδευσης πολυπολιτισμικών χωρών - Προσθήκη Κεφαλαίου ΝΓ΄ στον ν. 4442/2016
Άρθρο 104	Πεδίο εφαρμογής - Προσθήκη άρθρου 428 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 105	Αρμόδια αρχή - Προσθήκη άρθρου 429 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 106	Γνωστοποίηση λειτουργίας της δραστηριότητας κέντρων εκπαίδευσης πολυπολιτισμικών χωρών - Προσθήκη άρθρου 430 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 107	Μεταβολές στη γνωστοποίηση δραστηριότητας - Προσθήκη άρθρου 431 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 108	Παράβολο - Προσθήκη άρθρου 432 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 109	Έλεγχοι - Προσθήκη άρθρου 433 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 110	Παραβάσεις - Κυρώσεις - Προσθήκη άρθρου 434 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 111	Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 435 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 112	Τελικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 436 στον ν. 4442/2016
Άρθρο 113	Μεταβατικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 437 στον ν. 4442/2016
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΒ΄	
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ Ι ΚΑΙ ΙΙ ΤΟΥ Ν. 4442/2016	

Άρθρο 114	Συμπλήρωση παραρτήματος περιγραφής δραστηριοτήτων - Διόρθωση παροράματος- Τροποποίηση Παραρτήματος Ι ν. 4442/2016
Άρθρο 115	Έναρξη ισχύος του ν. 4442/2016 - Τροποποίηση του Παραρτήματος ΙΙ του ν. 4442/2016
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΓ' ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΟΣ Ν. 4442/2016	
Άρθρο 116	Διόρθωση παροράματος - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 34 ν. 4442/2016
ΜΕΡΟΣ Β' ΟΡΙΣΜΟΣ ΑΡΧΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΑΓΟΡΑΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΤΟΥ Ν. 4512/2018 ΣΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ, ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	
Άρθρο 117	Σκοπός
Άρθρο 118	Αντικείμενο
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΟΡΙΣΜΟΣ ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΑΡΧΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΤΟΥ Ν. 4512/2018 ΣΤΟ ΠΕΔΙΟ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ	
Άρθρο 119	Αρχή οργάνωσης εποπτείας και συντονισμού για τις εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης οχημάτων κατ' εφαρμογή του άρθρου 130 του ν. 4512/2018
Άρθρο 120	Αρχές εφαρμογής εποπτείας και διαχείρισης για τις εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης οχημάτων κατ' εφαρμογή του άρθρου 130 του ν. 4512/2018
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΟΡΙΣΜΟΣ ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΑΡΧΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΤΟΥ Ν. 4512/2018 ΣΤΟ ΠΕΔΙΟ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	
Άρθρο 121	Αρχές οργάνωσης εποπτείας και συντονισμού κατ' εφαρμογή του άρθρου 130 του ν. 4512/2018
Άρθρο 122	Αρχές εφαρμογής εποπτείας και διαχείρισης κατ' εφαρμογή του άρθρου 130 του ν. 4512/2018
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥ Ν. 4512/2018 ΣΤΟ ΠΕΔΙΟ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	
Άρθρο 123	Ορισμός αρχής οργάνωσης εποπτείας και συντονισμού και καθορισμός των αρμοδιοτήτων της στο πεδίο της ασφάλειας και υγείας εργαζομένων
Άρθρο 124	Καθορισμός αρχών εφαρμογής εποπτείας και διαχείρισης και των αρμοδιοτήτων τους στο πεδίο της ασφάλειας και υγείας εργαζομένων
Άρθρο 125	Άσκηση αρμοδιοτήτων από την αρχή οργάνωσης εποπτείας και συντονισμού και τις αρχές εφαρμογής εποπτείας και διαχείρισης
Άρθρο 126	Κυρώσεις σε εργοδότες για ανάθεση εργασιών σε πρόσωπα χωρίς την απαιτούμενη άδεια - Προσθήκη παρ. 6Α στο άρθρο 572 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Β'	
Άρθρο 127	Μεταβατικές διατάξεις Κεφαλαίου Δ'
Άρθρο 128	Καταργούμενες διατάξεις Κεφαλαίου Δ'
ΜΕΡΟΣ Γ' ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΕΝΔΕΙΞΕΩΝ ΓΙΑ ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΚΑ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΣΕ ΕΘΝΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ -ΜΕΤΡΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2023/2411 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ	

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ, ΤΗΣ 18ΗΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2023, ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΕΝΔΕΙΞΕΩΝ ΓΙΑ ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΚΑ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ (ΕΕ) 2017/1001 ΚΑΙ (ΕΕ) 2019/1753

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

Άρθρο 129	Σκοπός
Άρθρο 130	Αντικείμενο
Άρθρο 131	Πεδίο εφαρμογής
Άρθρο 132	Ορισμοί

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΕΘΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΕΝΔΕΙΞΕΩΝ ΣΕ ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΚΑ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ**

Άρθρο 133	Ορισμός αρμοδίων αρχών
Άρθρο 134	Προϋποθέσεις για την προστασία γεωγραφικής ένδειξης
Άρθρο 135	Δικαιούχοι για κατάθεση αίτησης καταχώρισης
Άρθρο 136	Διαδικασία κατάθεσης αίτησης καταχώρισης γεωγραφικής ένδειξης προϊόντος της χώρας - Απαιτούμενα έγγραφα
Άρθρο 137	Εξέταση αίτησης καταχώρισης από τον Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας
Άρθρο 138	Τέλη καταχώρισης

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΕΘΝΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ**

Άρθρο 139	Διαδικασία ενστάσεων
Άρθρο 140	Απόφαση κατά την εθνική φάση
Άρθρο 141	Προσωρινή εθνική προστασία
Άρθρο 142	Συνεργασία στο πλαίσιο της συμβουλευτικής επιτροπής

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΕ ΕΝΩΣΙΑΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ**

Άρθρο 143	Καταχώριση
Άρθρο 144	Υποβολή αιτήσεων στο Γραφείο
Άρθρο 145	Εξέταση της αίτησης και δημοσίευση για σκοπούς ένστασης
Άρθρο 146	Προσφυγές κατά της απόφασης κατά την εθνική φάση
Άρθρο 147	Διαδικασία ένστασης σε ενωσιακό επίπεδο

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ - ΑΚΥΡΩΣΗ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΗΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΝΔΕΙΞΗΣ - ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ**

Άρθρο 148	Τροποποίηση προδιαγραφών προϊόντος
Άρθρο 149	Ακύρωση της καταχώρισης
Άρθρο 150	Προσφυγή

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΕΝΔΕΙΞΕΩΝ**

Άρθρο 151	Προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων
Άρθρο 152	Επιτρεπόμενες ενδείξεις - Σήμανση

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄
ΕΛΕΓΧΟΙ - ΕΠΙΒΟΛΗ ΚΥΡΩΣΕΩΝ**

Άρθρο 153	Διαδικασία ελέγχου
------------------	--------------------

Άρθρο 154	Κόστος πιστοποίησης και ελέγχων
Άρθρο 155	Διοικητικές κυρώσεις για την παραβίαση συμμόρφωσης
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΕΝΔΕΙΞΕΩΝ ΓΙΑ ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΚΑ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ - ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ ΚΑΙ ΠΡΩΘΗΣΗΣ ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΜΕ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΕΝΔΕΙΞΗ	
Άρθρο 156	Προστασία δεδομένων
Άρθρο 157	Συμβούλιο ανάδειξης και προώθησης χειροτεχνικών και βιομηχανικών προϊόντων με γεωγραφική ένδειξη
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ΄ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Γ΄	
Άρθρο 158	Εξουσιοδοτικές διατάξεις Μέρους Γ΄
ΜΕΡΟΣ Δ΄ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟ ΤΩΝ ΜΕΤΑΠΟΙΗΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ ΜΕΓΑΛΗΣ ΜΕΜΟΝΩΜΕΝΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ Ν. 3982/2011 ΚΑΙ Ν. 4982/2022	
Άρθρο 159	Εκσυγχρονισμός μεταποιητικών δραστηριοτήτων - Αντικατάσταση παρ. 2 άρθρου 20 ν. 3982/2011
Άρθρο 160	Επιχειρηματικό Πάρκο Μεμονωμένης Μεγάλης Μονάδας - Τροποποίηση άρθρου 19 ν. 4982/2022
Άρθρο 161	Επιχειρηματικό Πάρκο οριοθετημένο σε διακριτές γεωγραφικές περιοχές - Τροποποίηση άρθρου 21 ν. 4982/2022
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΣΥΛΛΟΓΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟΝ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΕΝΩΣΙΑΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	
Άρθρο 162	Σύσταση και τήρηση μητρώου με τίτλο «Δελτίο Επιχειρηματικής Δραστηριότητας»
Άρθρο 163	Ορισμός Εθνικού Ενιαίου Σημείου Επαφής
Άρθρο 164	Αρμοδιότητες Εθνικού Ενιαίου Σημείου Επαφής
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Δ΄	
Άρθρο 165	Εξουσιοδοτικές διατάξεις Μέρους Δ΄
Άρθρο 166	Καταργούμενη διάταξη Μέρους Δ΄
ΜΕΡΟΣ Ε΄ ΑΠΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΠΟΥ ΔΙΕΠΕΙ ΤΟ ΥΠΑΙΘΡΙΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΣΚΟΠΟΣ – ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	
Άρθρο 167	Σκοπός
Άρθρο 168	Αντικείμενο
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΠΩΛΗΤΩΝ ΣΤΙΣ ΛΑΪΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ	
Άρθρο 169	Λαϊκές αγορές αποκλειστικά για παραγωγούς πωλητές ως οργανωμένη υπαίθρια αγορά και προσθήκη νέου ορισμού - Τροποποίηση άρθρου 2 ν. 4849/2021
Άρθρο 170	Λαϊκή αγορά παραγωγών ως μορφή άσκησης υπαίθριου εμπορίου - Τροποποίηση άρθρου 3 ν. 4849/2021

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'**ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗ ΚΑΙ ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΛΑΪΚΩΝ ΑΓΟΡΩΝ ΚΑΙ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΑΔΕΙΩΝ ΣΤΟΥΣ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥΣ ΠΩΛΗΤΕΣ ΛΑΪΚΩΝ ΑΓΟΡΩΝ**

Άρθρο 171	Άδεια παραγωγού πωλητή σε λαϊκή αγορά παραγωγών - Τροποποίηση άρθρου 4 ν. 4849/2021
Άρθρο 172	Ψηφιοποίηση και κατάργηση διαδικασίας ανανέωσης αδειών υπαίθριου εμπορίου - Αόριστη διάρκεια ισχύος των αδειών δραστηριοποίησης - Τροποποίηση άρθρου 5 ν. 4849/2021
Άρθρο 173	Απλούστευση και επίσπευση διαδικασιών για τη χορήγηση άδειας σε παραγωγούς πωλητές - Άδειες παραγωγού πωλητή υπαίθριου εμπορίου σε μικρές επιχειρήσεις παραγωγής τυροκομικών προϊόντων – Τροποποίηση άρθρου 6 ν. 4849/2021
Άρθρο 174	Διευκόλυνση διαδικασίας απόδοσης θέσεων σε λαϊκές αγορές και λαϊκές αγορές παραγωγών – Ηλεκτρονική κλήρωση- Τροποποίηση άρθρου 13 ν. 4849/2021
Άρθρο 175	Αύξηση του ανταγωνισμού - Ταχεία απόδοση εποχικών θέσεων σε παραγωγούς πωλητές - Κυρώσεις για την παράλειψη έκδοσης προκήρυξης – Τροποποίηση άρθρου 14 ν. 4849/2021
Άρθρο 176	Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας δια της άρσης περιορισμού των διεκδικούμενων θέσεων - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 15 ν. 4849/2021
Άρθρο 177	Απλοποίηση κριτηρίων χορήγησης άδειας και θέσης δραστηριοποίησης πωλητών σε λαϊκές αγορές - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 16 ν. 4849/2021
Άρθρο 178	Απλούστευση διαδικασίας προσθήκης νέου πωλούμενου προϊόντος - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 18 ν. 4849/2021
Άρθρο 179	Διεύρυνση δυνατότητας μεταβίβασης άδειας και θέσης παραγωγού και επαγγελματία πωλητή - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 19 ν. 4849/2021
Άρθρο 180	Διευκόλυνση της δραστηριοποίησης των επαγγελματιών πωλητών και των παραγωγών πωλητών στις λαϊκές αγορές - Αμοιβαία αλλαγή θέσης- Βελτίωση θέσης λαϊκής αγοράς- Αλλαγή οργανωμένης υπαίθριας αγοράς -Τροποποίηση άρθρου 20 ν. 4849/2021
Άρθρο 181	Αποδέσμευση ανενεργών θέσεων δραστηριοποίησης - Τροποποίηση άρθρου 21 ν. 4849/2021
Άρθρο 182	Ρύθμιση ζητημάτων αναπλήρωσης και αύξηση χρονικού ορίου υποβολής για τη βέλτιστη εξυπηρέτηση των πωλητών λαϊκών αγορών και λαϊκών αγορών παραγωγών από συγγενικό πρόσωπο - Τροποποίηση παρ. 1, 3 και 8 άρθρου 22 ν. 4849/2021
Άρθρο 183	Ουσιαστική εκπροσώπηση λαϊκών αγορών - Ρύθμιση συνδρομών υπέρ του τριτοβάθμιου συνδικαλιστικού οργάνου - Τροποποίηση παρ. 8 και προσθήκη παρ. 10 στο άρθρο 23 του ν. 4849/2021
Άρθρο 184	Θωράκιση ομαλής λειτουργίας των λαϊκών αγορών - Επιτροπές Λειτουργίας Λαϊκών Αγορών «Περιφερειακά γραφεία» - Τροποποίηση άρθρου 26 ν. 4849/2021
Άρθρο 185	Ρόλος των Φορέων Λειτουργίας Λαϊκών Αγορών – Επιτάχυνση των διαδικασιών - Απελευθέρωση των θέσεων σε νέες λαϊκές αγορές - Τροποποίηση άρθρου 27 ν. 4849/2021
Άρθρο 186	Ενιαίος κανονισμός λειτουργίας -Τροποποίηση άρθρου 28 ν. 4849/2021
Άρθρο 187	Ίδρυση λαϊκών αγορών παραγωγών αποκλειστικά για παραγωγούς πωλητές - Προσθήκη άρθρου 32Α στον ν. 4849/2021
Άρθρο 188	Κατάργηση ελάχιστων αποστάσεων στο στάσιμο εμπόριο, για πωλητές που λειτουργούν κινητές καντίνες σε ιδιωτικό χώρο - Εξαίρεση υπαίθριων πωλητών έντυπου τύπου από τις ρυθμίσεις για το στάσιμο εμπόριο - Τροποποίηση άρθρου 50 ν. 4849/2021
Άρθρο 189	Επιπρόσθετες προσωρινές θέσεις δραστηριοποίησης στο στάσιμο εμπόριο - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 51 ν. 4849/2021

Άρθρο 190	Ψηφιακή πλατφόρμα του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος «Ανοικτή Αγορά» - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 56 ν. 4849/2021
Άρθρο 191	Χρήστες του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος «Ανοικτή Αγορά» - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 57 ν. 4849/2021
Άρθρο 192	Προαπαιτούμενη διαδικασία για την προκήρυξη χορήγησης θέσεων δραστηριοποίησης σε υφιστάμενες λαϊκές αγορές – Τροποποίηση παρ. 1 και αντικατάσταση παρ. 5 άρθρου 66 ν. 4849/2021
Άρθρο 193	Αρμόδια όργανα και διαδικασία ηλεκτρονικής κλήρωσης - Καθορισμός ανώτατου ύψους ημερήσιου τέλους - Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Προσθήκη παρ. 17 και 18 στο άρθρο 67 του ν. 4849/2021
Άρθρο 194	Άμεση προκήρυξη των κενών θέσεων για το σύνολο των λαϊκών αγορών
Άρθρο 195	Διασφάλιση του εισοδήματος των παραγωγών πωλητών σε περιπτώσεις φυσικών καταστροφών και ασθενειών της παραγωγής
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Ε΄	
Άρθρο 196	Τελικές διατάξεις Μέρους Ε΄
Άρθρο 197	Καταργούμενες διατάξεις Μέρους Ε΄
ΜΕΡΟΣ ΣΤ΄ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΝΟΜΟ - ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΗΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	
Άρθρο 198	Σκοπός
Άρθρο 199	Αντικείμενο
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΤΟΥ ΠΕΔΙΟΥ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΤΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΝΟΜΟΥ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ N. 4887/2022 ΚΑΙ N. 5246/2025	
Άρθρο 200	Διεύρυνση του αντικειμένου του αναπτυξιακού νόμου - Τροποποίηση άρθρου 2 ν. 4887/2022
Άρθρο 201	Είδη ενισχύσεων - Όροι εγγύησης Ελληνικού Δημοσίου - Εξουσιοδοτική διάταξη - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 9 ν. 4887/2022
Άρθρο 202	Διεύρυνση των εξαιρούμενων επιχειρήσεων από τις ενισχύσεις και την υπαγωγή σε καθεστώτα - Προσθήκη περ. ε) και στ) στην παρ. 2 του άρθρου 13 του ν. 4887/2022
Άρθρο 203	Ορισμός αρμόδιας υπηρεσίας ως Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης ΕΣΠΑ 2021-2027 - Προσθήκη παρ. 9 στο άρθρο 17 του ν. 4887/2022
Άρθρο 204	Ορισμός αρμοδίων οργάνων επιτόπιου ελέγχου επενδυτικών σχεδίων - Προθεσμία διενέργειας τελικού ελέγχου για την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας επένδυσης - Αντικατάσταση περ. β) παρ. 2 και προσθήκη παρ. 13 στο άρθρο 21 του ν. 4887/2022
Άρθρο 205	Επιτάχυνση της διαδικασίας ολοκλήρωσης επενδυτικών σχεδίων και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας - Τροποποίηση άρθρου 23 ν. 4887/2022
Άρθρο 206	Προθεσμία υποβολής από τον φορέα επενδυτικού σχεδίου των απαραίτητων δικαιολογητικών για την εκταμίευση της ενίσχυσης - Τροποποίηση άρθρου 24 ν. 4887/2022
Άρθρο 207	Αδυναμία γνωστοποίησης μεταβολών και στοιχείων των ενισχυόμενων φορέων λόγω τεχνικής δυσλειτουργίας του Πληροφοριακού Συστήματος Αναπτυξιακών Νόμων - Προσθήκη περ. θ΄ και ι΄ στο άρθρο 25 του ν. 4887/2022

Άρθρο 208	Παράβολο ελέγχου υλοποίησης επενδυτικών σχεδίων - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 27 ν. 4887/2022
Άρθρο 209	Χρόνος και τρόπος έκδοσης της προκήρυξης καθεστώτων ενισχύσεων - Αντικατάσταση παρ. 1 και προσθήκη παρ. 8 στο άρθρο 30 του ν. 4887/2022
Άρθρο 210	Όργανα ελέγχου επενδυτικών σχεδίων - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 120 ν. 4887/2022
Άρθρο 211	Εξουσιοδοτικές διατάξεις ν. 4887/2022 - Τροποποίηση παρ. 4, 7, 8 και 14 και προσθήκη παρ. 4Α, 20 και 21 στο άρθρο 129 του ν. 4887/2022
Άρθρο 212	Μεταβατικές διατάξεις ν. 4887/2022 - Τροποποίηση παρ. 5, 6, 16 και 17 και αντικατάσταση παρ. 8 και 10 του άρθρου 130 του ν. 4887/2022
Άρθρο 213	Επενδυτικά σχέδια διπλής χρήσης σε στρατηγικούς τομείς άμυνας και κατασκευής οχημάτων και αεροσκαφών - Υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια - Αντικατάσταση άρθρου 13 ν. 5246/2025
Άρθρο 214	Επιλέξιμες δαπάνες - Προσθήκη άρθρου 13Α στον ν. 5246/2025
Άρθρο 215	Είδη, ένταση και ποσά ενισχύσεων – Προσθήκη άρθρου 13Β στον ν. 5246/2025
Άρθρο 216	Δικαιούχοι - Προσθήκη άρθρου 13Γ στον ν. 5246/2025
Άρθρο 217	Υπηρεσία υποβολής αιτήσεων - Προσθήκη άρθρου 13Δ στον ν. 5246/2025
Άρθρο 218	Εξουσιοδοτικές διατάξεις – Τροποποίηση άρθρου 14 ν. 5246/2025
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'	
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΤΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΝΟΜΟΥ 4399/2016	
Άρθρο 219	Προθεσμία ολοκλήρωσης επενδυτικών σχεδίων του ν. 4399/2016 - Τροποποίηση άρθρου 18 ν. 4399/2016
Άρθρο 220	Μείωση δυναμικότητας επενδυτικών σχεδίων - Αντικατάσταση παρ. 3α άρθρου 19 ν. 4399/2016
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'	
ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	
Άρθρο 221	Μεταβατικές ρυθμίσεις για τη δόμηση γηπέδων εντός εγκεκριμένων Επιχειρηματικών Πάρκων Εξυγίανσης
Άρθρο 222	Εργοταξιακός λιμένας σε ακίνητα στρατηγικών επενδύσεων – Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 14Α του ν. 3986/2011
Άρθρο 223	Υποχρεώσεις υπό ίδρυση επιχειρήσεων που υπάγονται στον ν. 4399/2016 - Προσθήκη παρ. 7 στο άρθρο 21 του ν. 4399/2016
Άρθρο 224	Καθορισμός προσπέλασης από τη θάλασσα – Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 7 ν. 4864/2021
Άρθρο 225	Λειτουργία της Γενικής Διεύθυνσης Αναπτυξιακών Νόμων και Άμεσων Ξένων Επενδύσεων ως ενδιαμέσου φορέα - Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 13 ν. 4914/2022
Άρθρο 226	Παράταση προθεσμίας απαλλαγών των Ναυπηγείων Ελευσίνας - Τροποποίηση άρθρου 97 του ν. 5007/2022
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'	
ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ ΣΤ'	
Άρθρο 227	Καταργούμενες διατάξεις Μέρους ΣΤ'
ΜΕΡΟΣ Ζ'	
ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'	
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ	
Άρθρο 228	Επισήμανση των προσυσκευασμένων προϊόντων των οποίων η ποσότητα μειώνεται χωρίς ανάλογη μείωση τιμής

Άρθρο 229	Παράταση προθεσμιών υποβολής δηλώσεων και πράξεων στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο σε περίπτωση ασθένειας ή θανάτου λογιστή – φοροτεχνικού
Άρθρο 230	Διευκόλυνση του έργου των υπηρεσιών του Γενικού Εμπορικού Μητρώου-Τροποποίηση άρθρου 20 ν. 4919/2022
Άρθρο 231	Χορήγηση πρόσβασης στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης σε στοιχεία του Γενικού Εμπορικού Μητρώου- Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 24 του ν. 4919/2022
Άρθρο 232	Διάρκεια ποινής αποκλεισμένων διευθυντών – Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 56β ν. 4919/2022
Άρθρο 233	Είδος και εύρος στοιχείων εμπορικής δραστηριότητας που τηρούνται στο Γ.Ε.ΜΗ. - Τρόπος χορήγησης πρόσβασης στα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης - Τροποποίηση παρ. 9 άρθρου 57 ν. 4919/2022
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄	
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ	
Άρθρο 234	Έλεγχος απογραφής ανελκυστήρων – Προσθήκη παρ. 6 στο άρθρο 11Α του ν. 3982/2011
Άρθρο 235	Κατάργηση ειδικής αρμοδιότητας αδειοδότησης εγκαταστάσεων εφοδιαστικής αλυσίδας - Τροποποίηση παρ. 14 άρθρου 17 ν. 3982/2011
Άρθρο 236	Όροι δόμησης και παρεκκλίσεις σε εγκαταστάσεις εφοδιαστικής - Τροποποίηση περ. θ) παρ. 3 άρθρου 33 ν. 4759/2020
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄	
ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	
Άρθρο 237	Ηλεκτρονική εφαρμογή MyKataggelies για έλεγχο εφαρμογής της νομοθεσίας προστασίας του καταναλωτή και ρύθμισης της αγοράς
Άρθρο 238	Διευθέτηση λειτουργικών ζητημάτων της Ανεξάρτητης Αρχής Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 38 ν. 5255/2025
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄	
ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 239	Τροποποίηση ορίων των τομέων δόμησης του χώρου της Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης – Προσθήκη του Βελλίδειου Συνεδριακού Κέντρου στα διατηρούμενα κτίρια
Άρθρο 240	Παράταση υλοποίησης του προγράμματος «Τουρισμός για όλους» - Τροποποίηση άρθρων 45 και 45Α ν. 4933/2022
Άρθρο 241	Ενιαία ψηφιακή υποδομή για την εξυπηρέτηση πολιτών και επιχειρήσεων (customer relationship management) - Προσθήκη Κεφαλαίου ΙΕΑ΄ και άρθρου 99 στον ν. 4727/2020
Άρθρο 242	Σκοπός - Προσθήκη άρθρου 98Α στον ν. 4727/2020
Άρθρο 243	Αντικείμενο – Προσθήκη άρθρου 98Β στον ν. 4727/2020
Άρθρο 244	Σύσταση Πληροφοριακού Συστήματος με τίτλο «Ενιαία Ψηφιακή υποδομή εξυπηρέτησης πολιτών και επιχειρήσεων» - Προσθήκη άρθρου 98Γ στον ν. 4727/2020
Άρθρο 245	Συστήματα της «Ενιαίας Ψηφιακής υποδομής εξυπηρέτησης πολιτών και επιχειρήσεων» και διαλειτουργικότητες - Προσθήκη άρθρου 98Δ στον ν. 4727/2020
Άρθρο 246	Υποσυστήματα και πλατφόρμες της Ενιαίας Ψηφιακής Υποδομής για την Εξυπηρέτηση Πολιτών και Επιχειρήσεων (CUSTOMER RELATIONSHIP MANAGEMENT) - Αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης - Προσθήκη άρθρου 98Ε στον ν. 4727/2020
Άρθρο 247	Αποθετήριο Δεδομένων - Προσθήκη άρθρου 98ΣΤ στον ν. 4727/2020
Άρθρο 248	Καρτέλα Πολίτη/Επιχείρησης - Μητρώα άντλησης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα - Προσθήκη άρθρου 98Ζ στον ν. 4727/2020

Άρθρο 249	Χρήστες του CRM - Προσθήκη άρθρου 98Η στον ν. 4727/2020
Άρθρο 250	Ταυτοποίηση - Προσθήκη άρθρου 98Θ στον ν. 4727/2020
Άρθρο 251	Υπεύθυνος Επεξεργασίας - Προσθήκη άρθρου 98Ι στον ν. 4727/2020
Άρθρο 252	Χρόνος τήρησης δεδομένων - Προσθήκη άρθρου 98ΙΑ στον ν. 4727/2020
Άρθρο 253	Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Προσθήκη παρ. 66Α, 66Β και 66Γ στο άρθρο 107 του ν. 4727/2020
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Ζ΄	
Άρθρο 254	Εξουσιοδοτική διάταξη Κεφαλαίου Α΄
Άρθρο 255	Εξουσιοδοτική διάταξη Κεφαλαίου Β΄
ΜΕΡΟΣ Η΄ ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ	
Άρθρο 256	Έναρξη ισχύος

ΜΕΡΟΣ Α΄

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗΣ ΤΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΑΣΚΗΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ, ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ, ΥΓΕΙΑΣ, ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η αναμόρφωση του πλαισίου άσκησης σημαντικών οικονομικών δραστηριοτήτων με ενιαίο και συνεκτικό τρόπο στο πλαίσιο του ν. 4442/2016 (Α΄ 230), με έμφαση στον ανασχεδιασμό των διαδικασιών που απαιτούνται για την εγκατάσταση και λειτουργία των επιχειρήσεων και στη διευκόλυνση της άσκησης των ανωτέρω δραστηριοτήτων, με στόχο την ανάπτυξη και προσέλκυση των επενδύσεων, και τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος.

Άρθρο 2

Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι η απλοποίηση του πλαισίου ίδρυσης και λειτουργίας των δραστηριοτήτων:

- α) ίδρυσης και λειτουργίας Μονάδων Φροντίδας Προσχολικής Αγωγής και Διαπαιδαγώγησης,
- β) ίδρυσης και λειτουργίας Μονάδων Φροντίδας Ηλικιωμένων,
- γ) ίδρυσης και λειτουργίας Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης Ατόμων με Αναπηρίες,
- δ) εκμετάλλευσης των εκθεσιακών χώρων και των εκθεσιακών κέντρων τους,
- ε) εκμετάλλευσης των συνεδριακών κέντρων,
- στ) λειτουργίας καταστημάτων παροχής υπηρεσιών διαδικτύου,
- ζ) παροχής υπηρεσιών τεχνητού μαυρίσματος (σολάριουμ),

- η) παροχής υπηρεσιών εκμετάλλευσης λουτρών (καθαριότητας, χαμάμ κ.λπ.),
- θ) παροχής υπηρεσιών χειρομάλαξης (μασάζ, εκτός του θεραπευτικού),
- ι) παροχής υπηρεσιών σάουνας, spa (όχι θεραπευτικού) και ατμόλουτρων,
- ια) παροχής υπηρεσιών στάθμευσης και φύλαξης σκαφών, είτε αυτά εδράζονται επί εδάφους, είτε πάνω σε ρυμουλκούμενα ή ημιρυμουλκούμενα οχήματα (τύπου τρέιλερ/trailer),
- ιβ) καντινών και
- ιγ) κέντρων εκπαίδευσης πολυπολιτισμικών χωρών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΠΛΑΙΣΙΟ ΙΔΡΥΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΠΑΙΔΑΓΩΓΗΣΗΣ

Άρθρο 3

Απλούστευση του πλαισίου ίδρυσης και λειτουργίας των Μονάδων Φροντίδας Προσχολικής Αγωγής και Διαπαιδαγώγησης - Προσθήκη Κεφαλαίου ΜΕ΄ στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α΄ 230), μετά το άρθρο 342, προστίθεται Κεφάλαιο ΜΕ΄ ως εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΜΕ΄

ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΙΔΡΥΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΜΟΝΑΔΩΝ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΠΑΙΔΑΓΩΓΗΣΗΣ».

Άρθρο 4

Πεδίο εφαρμογής - Ορισμός- Προσθήκη άρθρου 343 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α΄ 230) προστίθεται άρθρο 343 ως εξής:

«Άρθρο 343

Πεδίο εφαρμογής - Ορισμός

1. Στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Κεφαλαίου εμπίπτει η δραστηριότητα των Μονάδων Φροντίδας Προσχολικής Αγωγής και Διαπαιδαγώγησης (Μονάδες Φ.Π.Α.Δ.), με Κωδικό Αριθμό Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.) 88.91.13.02, όπως αυτές ορίζονται στο παρόν άρθρο.
2. Για τις ανάγκες του παρόντος, Μονάδα Φροντίδας Προσχολικής Αγωγής και Διαπαιδαγώγησης (Μονάδα Φ.Π.Α.Δ.) είναι η μονάδα που φροντίζει βρέφη και παιδιά μέχρι την ηλικία εγγραφής τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση για ορισμένο χρονικό διάστημα της ημέρας, παρέχοντάς τους συγκεκριμένες υπηρεσίες και εξασφαλίζει σε αυτά: α) την υγιεινή και ασφαλή παραμονή των παιδιών, β) την προσαρμοσμένη στις ανάγκες της ηλικιακής κατηγορίας των φιλοξενούμενων παιδιών, σε κτίριο κατασκευασμένο σύμφωνα με τις προβλεπόμενες τεχνικές προδιαγραφές, απασχόληση, διαπαιδαγώγηση, παιχνίδι, ψυχαγωγία, ανάπαυση, ψυχολογική βοήθεια, ανάλογα με την ηλικία, γ) τη μέριμνα για την ομαλή ψυχοσυναισθηματική και υγιεινή ανάπτυξη των παιδιών και την παροχή συμβουλευτικής ενημέρωσης και υποστήριξης στις οικογένειές τους, δ) την υγιεινή και επαρκή διατροφή με σωστή ποιοτική σύνθεση για κάθε παιδί, καθώς και τη φροντίδα για την ατομική καθαριότητά τους, ε) την καθαριότητα των χώρων της Μονάδας Φ.Π.Α.Δ., καθώς και στ) τακτική ιατρική παρακολούθηση.
3. Οι Μονάδες Φ.Π.Α.Δ., ανάλογα με την ηλικία των παιδιών που φιλοξενούν και το είδος των υπηρεσιών που παρέχουν σε αυτά, διακρίνονται στις ακόλουθες κατηγορίες:

- α) Βρεφικός σταθμός για βρέφη από δύο (2) μηνών μέχρι δυόμιση (2,5) χρονών, με υποχρεωτική παροχή γάλακτος και δυνητική παροχή φαγητού,
- β) παιδικός σταθμός για παιδιά από δυόμιση (2,5) χρονών μέχρι την ηλικία εγγραφής τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση, με ή χωρίς παροχή φαγητού,
- γ) βρεφονηπιακός σταθμός για βρέφη και παιδιά από δύο (2) μηνών μέχρι την ηλικία εγγραφής τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση, με δυνητική παροχή φαγητού, αλλά υποχρεωτική παρασκευή γάλακτος για τα βρέφη,
- δ) μονάδα απασχόλησης βρεφών και παιδιών για λίγες ώρες, έως τέσσερις (4) ώρες, χωρίς παροχή φαγητού.
4. Στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Κεφαλαίου δεν εμπíπτουν οι δημοτικοί παιδικοί, βρεφικοί και βρεφονηπιακοί σταθμοί που λειτουργούν εντός νομικών προσώπων των δήμων ή υπηρεσίας των δήμων.».

Άρθρο 5

Αδειοδοτούσα αρχή - Προσθήκη άρθρου 344 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 344 ως εξής:

«Άρθρο 344

Αδειοδοτούσα αρχή

Αδειοδοτούσα αρχή για την εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου, ορίζεται ο δήμος, στη χωρική αρμοδιότητα του οποίου ασκείται η δραστηριότητα.».

Άρθρο 6

Έγκριση ίδρυσης και λειτουργίας της δραστηριότητας των Μονάδων Φροντίδας

Προσχολικής Αγωγής και Διαπαιδαγώγησης - Προσθήκη άρθρου 345 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 345 ως εξής:

«Άρθρο 345

Έγκριση ίδρυσης και λειτουργίας δραστηριότητας των Μονάδων Φροντίδας Προσχολικής Αγωγής και Διαπαιδαγώγησης

1. Οι Μονάδες Φροντίδας Προσχολικής Αγωγής και Διαπαιδαγώγησης υπόκεινται για την ίδρυση και τη λειτουργία τους στο καθεστώς έγκρισης του άρθρου 7.
2. Η έγκριση της ίδρυσης και λειτουργίας εκδίδεται από την αδειοδοτούσα αρχή του άρθρου 344 μετά από γνώμη της επιτροπής καταλληλότητας της παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 2345/1995 (Α' 213), που διατυπώνεται μετά από αυτοψία της επιτροπής στις εγκαταστάσεις της δραστηριότητας.
3. Ο φορέας της δραστηριότητας υποβάλλει, σύμφωνα με την παρ. 2, ενώπιον της αδειοδοτούσας αρχής αίτηση που συνοδεύεται από πλήρη φάκελο με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά. Η αδειοδοτούσα αρχή, εντός πέντε (5) ημερών από την υποβολή του πλήρους φακέλου, διαβιβάζει τα αναγκαία δικαιολογητικά στην επιτροπή καταλληλότητας, η οποία διενεργεί την αυτοψία στις εγκαταστάσεις της δραστηριότητας για τη διαπίστωση της καταλληλότητας των χώρων και της συνδρομής των νόμιμων προϋποθέσεων λειτουργίας της και υποβάλλει στην αδειοδοτούσα αρχή γνώμη εντός είκοσι (20) ημερών από τη λήψη του φακέλου. Η αδειοδοτούσα αρχή εκδίδει την έγκριση ίδρυσης και λειτουργίας εντός ενενήντα (90) ημερών από την υποβολή της γνώμης της επιτροπής καταλληλότητας. Για την έκδοση της έγκρισης εφαρμόζονται τα κωλύματα του άρθρου 8 του ν. 4837/2021 (Α' 178).

4. Η έγκριση ίδρυσης και λειτουργίας αναρτάται στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» και έχει αόριστη διάρκεια.
5. Ο φορέας της δραστηριότητας οφείλει να τηρεί επικαιροποιημένα τα δικαιολογητικά, με βάση τα οποία εκδόθηκε η έγκριση ίδρυσης και λειτουργίας και να τα ανανεώνει έγκαιρα, εφόσον έχουν συγκεκριμένη ισχύ.
6. Σε περίπτωση επικείμενης μεταβολής α) ως προς τον αριθμό των φιλοξενούμενων βρεφών και νηπίων, β) ως προς την κτιριακή υποδομή της δραστηριότητας, όπως τις διαρρυθμίσεις και προσθήκες, για τις οποίες απαιτείται έκδοση οικοδομικής άδειας, ο φορέας της δραστηριότητας υποχρεούται να υποβάλει στην αδειοδοτούσα αρχή αίτηση τροποποίησης της έγκρισης, συνοδευόμενη από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά. Η αδειοδοτούσα αρχή τροποποιεί την έγκριση ίδρυσης και λειτουργίας σύμφωνα με τη διαδικασία και τις προθεσμίες της παρ. 3.
7. Σε περίπτωση αλλαγής του φορέα δραστηριότητας, εφαρμόζεται το άρθρο 9. Εγκρίσεις και λοιπά δικαιολογητικά που έχουν εκδοθεί στο όνομα του παλαιού φορέα και αφορούν τη Μονάδα Φ.Π.Α.Δ. εξακολουθούν να ισχύουν μέχρι τη λήξη της ισχύος τους, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε ειδικές διατάξεις. Δικαιολογητικά που συνδέονται με το πρόσωπο του φορέα της Μονάδας Φ.Π.Α.Δ. εκδίδονται στο όνομα του νέου φορέα. Η αδειοδοτούσα αρχή τροποποιεί την έγκριση ίδρυσης και λειτουργίας εντός προθεσμίας είκοσι (20) εργασίμων ημερών, χωρίς να απαιτούνται αυτοψία και γνώμη από την επιτροπή καταλληλότητας. Για την τροποποίηση της έγκρισης λόγω αλλαγής του φορέα εφαρμόζονται τα κωλύματα του άρθρου 8 του ν. 4837/2021.
8. Σε περίπτωση μεταβολής λοιπών στοιχείων της Μονάδας Φ.Π.Α.Δ., όπως του ωραρίου λειτουργίας ή του εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας της, ο φορέας της Μονάδας υποχρεούται, εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών, σε ενημέρωση της αδειοδοτούσας αρχής, η οποία κρίνει αν απαιτείται τροποποίηση ή όχι της έγκρισης. Αν η αδειοδοτούσα αρχή κρίνει πως απαιτείται τροποποίηση της έγκρισης, αυτή γίνεται εντός προθεσμίας είκοσι (20) εργασίμων ημερών χωρίς να απαιτούνται αυτοψία και γνώμη από την επιτροπή καταλληλότητας.
9. Η αδειοδοτούσα αρχή υποχρεούται, με την επιφύλαξη της παρ. 1 του άρθρου 351, να κοινοποιεί εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών την έγκριση και τις τροποποιήσεις της στις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές, που προσδιορίζονται με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 349, προκειμένου να ασκούν τις ελεγκτικές τους αρμοδιότητες.
10. Η αίτηση έγκρισης ίδρυσης και λειτουργίας, η αίτηση τροποποίησης της έγκρισης λόγω μεταβολών της παρ. 6 ή λόγω αλλαγής φορέα και η ενημέρωση της αδειοδοτούσας αρχής για μεταβολές της παρ. 8 υποβάλλονται στην αδειοδοτούσα αρχή αποκλειστικά μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε.) του άρθρου 14, το οποίο είναι προσβάσιμο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr- ΕΨΠ).».

Άρθρο 7

Παράβολο - Προσθήκη άρθρου 346 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 346 ως εξής:

«Άρθρο 346

Παράβολο

Για τη χορήγηση έγκρισης ίδρυσης και λειτουργίας των δραστηριοτήτων του παρόντος Κεφαλαίου, για την τροποποίηση της έγκρισης λόγω αλλαγής φορέα, καθώς και για την τροποποίηση της έγκρισης για την οποία απαιτούνται αυτοψία και γνώμη από την επιτροπή καταλληλότητας, απαιτείται η καταβολή του παραβόλου του άρθρου 11, όπως εξειδικεύεται με την απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 349.».

Άρθρο 8

Έλεγχοι - Προσθήκη άρθρου 347 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 347 ως εξής:

«Άρθρο 347

Έλεγχοι

Κατά τη λειτουργία της Μονάδας Φροντίδας Προσχολικής Αγωγής και Διαπαιδαγώγησης, η αδειοδοτούσα αρχή του άρθρου 344 και οι λοιπές ελεγκτικές αρχές που προσδιορίζονται με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 349 διενεργούν ελέγχους, με σκοπό την παρακολούθηση της συμμόρφωσης του φορέα της Μονάδας με τις απαιτήσεις του παρόντος Κεφαλαίου. Κατά τη διενέργεια των ελέγχων εφαρμόζονται τα άρθρα 127 έως 157 του ν. 4512/2018 (Α' 5), περί του πλαισίου εποπτείας των οικονομικών δραστηριοτήτων.».

Άρθρο 9

Παραβάσεις - Κυρώσεις - Προσθήκη άρθρου 348 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 348 ως εξής:

«Άρθρο 348

Παραβάσεις - Κυρώσεις

1. Σε περιπτώσεις α) άσκησης της δραστηριότητας χωρίς την απαιτούμενη έγκριση ίδρυσης και λειτουργίας ή χωρίς την τροποποίηση της έγκρισης, εφόσον αυτή απαιτείται, β) παράλειψης ή μη εμπρόθεσμης ενημέρωσης της αδειοδοτούσας αρχής για τις μεταβολές που προβλέπονται στις παρ. 6, 7 και 8 του άρθρου 345, καθώς και γ) παράβασης της υποχρέωσης που προβλέπεται στην παρ. 5 του άρθρου 345, περί επικαιροποίησης και ανανέωσης των δικαιολογητικών, επιβάλλονται σε βάρος του φορέα της δραστηριότητας οι κυρώσεις της παρ. 2 του άρθρου 15. Το επιβαλλόμενο διοικητικό πρόστιμο κυμαίνεται από πεντακόσια (500) ευρώ έως εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ.
2. Αν διαπιστωθεί άσκηση της δραστηριότητας χωρίς την απαιτούμενη έγκριση ίδρυσης και λειτουργίας, πλέον του διοικητικού προστίμου της παρ. 1, επιβάλλεται διακοπή λειτουργίας της Μονάδας Φροντίδας Προσχολικής Αγωγής και Διαπαιδαγώγησης (Φ.Π.Α.Δ.). Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς την απόφαση διακοπής της λειτουργίας, οι υπεύθυνοι τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους.
3. Αρμόδιο όργανο για την επιβολή των κυρώσεων των παρ. 1 και 2 ορίζεται ο Δήμαρχος.
4. Κατά των αποφάσεων επιβολής κυρώσεων χωρεί ειδική διοικητική προσφυγή, σύμφωνα με το άρθρο 227 του ν. 3852/2010 (Α' 87).
5. Η διαπίστωση παράβασης επιμέρους όρων της κείμενης νομοθεσίας για τη λειτουργία Μονάδας Φ.Π.Α.Δ., πλην των σχετικών με την έγκριση ίδρυσης και λειτουργίας του παρόντος Κεφαλαίου, επισύρει τις κυρώσεις που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία από τα αρμόδια όργανα που ορίζονται σε αυτή.».

Άρθρο 10

Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 349 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 349 ως εξής:

«Άρθρο 349

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, Εσωτερικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ανάπτυξης, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας καθορίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και η διαδικασία για την έκδοση της αρχικής έγκρισης και των τροποποιήσεων αυτής, οι ελεγκτικές αρχές στις οποίες κοινοποιούνται η έγκριση και οι τροποποιήσεις της, προκειμένου να ασκήσουν τις αρμοδιότητές τους, οι αρμοδιότητες της επιτροπής καταλληλότητας κατά τη διαδικασία έκδοσης της έγκρισης, η προθεσμία απογραφής της παρ. 3 του άρθρου 350 και κάθε άλλο σχετικό θέμα.
2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης καθορίζονται το ύψος του παραβόλου του άρθρου 346, ο χρόνος και ο τρόπος καταβολής του, ο τρόπος μεταφοράς των πιστώσεων στα αρμόδια όργανα, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.
3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και Ανάπτυξης καθορίζονται η κλιμάκωση ανά κατηγορία παράβασης, τα κριτήρια επιμέτρησης του διοικητικού προστίμου του άρθρου 348, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 15, οι περιπτώσεις διακοπής λειτουργίας των Μονάδων Φροντίδας Προσχολικής Αγωγής και Διαπαιδαγώγησης πλέον αυτής που ορίζεται στην παρ. 2 του άρθρου 348, η διαδικασία επιβολής των κυρώσεων, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τις εν λόγω κυρώσεις.»

Άρθρο 11

Τελικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 350 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 350 ως εξής:

«Άρθρο 350

Τελικές διατάξεις

1. Από την έναρξη ισχύος των κανονιστικών πράξεων του άρθρου 349, όπου γίνεται αναφορά σε άδεια ίδρυσης και λειτουργίας των Μονάδων Φροντίδας Προσχολικής Αγωγής και Διαπαιδαγώγησης (Φ.Π.Α.Δ.) νοείται η έγκριση ίδρυσης και λειτουργίας του παρόντος Κεφαλαίου.
2. Για την έκδοση της διοικητικής πράξης που απαιτείται για την εκτέλεση των οικοδομικών εργασιών ή τη διαμόρφωση του χώρου άσκησης της δραστηριότητας απαιτείται η προηγούμενη έγκριση των σχεδίων από πλευράς λειτουργικότητας από την αδειοδοτούσα αρχή.
3. Από την ενεργοποίηση του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε.) του άρθρου 14, κατά το μέρος που αφορά στην έγκριση των Μονάδων Φ.Π.Α.Δ., και εντός της προθεσμίας που καθορίζεται με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 349, όσοι ασκούν δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου προβαίνουν, σύμφωνα με το άρθρο 14Α, σε απογραφή της ασκούμενης δραστηριότητας και των βασικών στοιχείων της στο Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε. του άρθρου 14, η οποία συνοδεύεται από το σχετικό αποδεικτικό έγκρισης ή αδειοδότησης της δραστηριότητας. Η υποχρέωση απογραφής ισχύει τόσο για τις Μονάδες Φ.Π.Α.Δ. που λειτουργούν με έγκριση σύμφωνα με το παρόν Κεφάλαιο, όσο και για τις δραστηριότητες που, βάσει του άρθρου 351,

εξακολουθούν να λειτουργούν με αποδεικτικό αδειοδότησης σύμφωνα με τις διατάξεις που ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος Κεφαλαίου. Μετά την παρέλευση της προθεσμίας της παρ. 1 του άρθρου 349, εφαρμόζεται η παρ. 2 του άρθρου 14Α.».

Άρθρο 12

Μεταβατικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 351 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 351 ως εξής:

«Άρθρο 351

Μεταβατικές διατάξεις

1. Μέχρι την ενεργοποίηση του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε.) του άρθρου 14, κατά το μέρος που αφορά στην έγκριση ίδρυσης και λειτουργίας των Μονάδων Φροντίδας Προσχολικής Αγωγής και Διαπαιδαγώγησης Φ.Π.Α.Δ., οι αιτήσεις και η ενημέρωση της παρ. 10 του άρθρου 345 υποβάλλονται σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή, είτε απευθείας στην αδειοδοτούσα αρχή είτε σε οποιοδήποτε Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.) που λειτουργεί ως Ενιαίο Κέντρο Εξυπηρέτησης (Ε.Κ.Ε.) σύμφωνα με το άρθρο 7 του ν. 3844/2010 (Α' 63). Από την ενεργοποίηση του Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε., κατά το μέρος που αφορά στην έγκριση των Μονάδων Φ.Π.Α.Δ., η κοινοποίηση στις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές, σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 345 του παρόντος, δύναται να γίνεται αυτόματα μέσω του Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε..
2. Οι δραστηριότητες που κατά την έναρξη ισχύος των κανονιστικών πράξεων του άρθρου 349 έχουν ήδη λάβει άδεια ίδρυσης και λειτουργίας Μονάδων Φ.Π.Α.Δ. εξακολουθούν να διέπονται ως προς τη λειτουργία τους από τις διατάξεις βάσει των οποίων εκδόθηκε η σχετική άδεια. Αν μεσολαβήσει μεταβολή στοιχείου της παρ. 6 του άρθρου 345, ο φορέας της οικονομικής δραστηριότητας υποχρεούται σε υποβολή αίτησης έγκρισης ίδρυσης και λειτουργίας, σύμφωνα με το άρθρο 345. Μετά από τη χορήγηση της έγκρισης, η λειτουργία της δραστηριότητας διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου.
3. Μέχρι την έναρξη ισχύος των κανονιστικών πράξεων του άρθρου 349, αναφορικά με τη διαδικασία και τα δικαιολογητικά αδειοδότησης εξακολουθεί να ισχύει η υπό στοιχεία Δ22/οικ.11828/293/13.3.2017 απόφαση της Αναπληρώτριας Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης «Καθορισμός προϋποθέσεων για άδεια ίδρυσης και λειτουργίας Μονάδων Φροντίδας, Προσχολικής Αγωγής και Διαπαιδαγώγησης (Βρεφικών - Παιδικών - Βρεφονηπιακών Σταθμών, Μονάδων Απασχόλησης βρεφών και νηπίων) από φορείς Ιδιωτικού Δικαίου, κερδοσκοπικού και μη χαρακτήρα» (Β' 1157).
4. Αιτήσεις άδειας ίδρυσης και λειτουργίας που είναι εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος των κανονιστικών πράξεων του άρθρου 349 διεκπεραιώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου.».

Άρθρο 13

Μη εφαρμοζόμενες διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 352 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 352 ως εξής:

«Άρθρο 352

Μη εφαρμοζόμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του συνόλου των κανονιστικών πράξεων του άρθρου 349, δεν εφαρμόζονται:

- α) η παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 2345/1995 (Α' 213), ως προς την εξουσιοδότηση για τον προσδιορισμό των απαιτούμενων δικαιολογητικών ίδρυσης και λειτουργίας Μονάδων Φροντίδας Προσχολικής Αγωγής και Διαπαιδαγώγησης (Φ.Π.Α.Δ.), και
- β) η παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 2345/1995, ως προς την ίδρυση και λειτουργία των Μονάδων Φ.Π.Α.Δ...».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΠΛΑΙΣΙΟ ΙΔΡΥΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ

Άρθρο 14

Απλούστευση του πλαισίου ίδρυσης και λειτουργίας των Μονάδων Φροντίδας Ηλικιωμένων - Προσθήκη Κεφαλαίου ΜΣΤ' στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230), μετά το άρθρο 352, προστίθεται Κεφάλαιο ΜΣΤ' ως εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΜΣΤ'

ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΙΔΡΥΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΜΟΝΑΔΩΝ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ».

Άρθρο 15

Πεδίο εφαρμογής - Ορισμός - Προσθήκη άρθρου 353 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 353 ως εξής:

«Άρθρο 353

Πεδίο εφαρμογής - Ορισμός

1. Στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Κεφαλαίου εμπίπτει η δραστηριότητα των Μονάδων Φροντίδας Ηλικιωμένων (Φ.Η.), με Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.) 87.30.11 και 87.30.11.01, όπως αυτές ορίζονται στο παρόν άρθρο.
2. Για τις ανάγκες του παρόντος Κεφαλαίου, Μονάδα Φ.Η. είναι η Μονάδα, κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 2345/1995 (Α' 213), που φροντίζει ηλικιωμένα άτομα, αυτοεξυπηρετούμενα ή μη.».

Άρθρο 16

Αδειοδοτούσα αρχή - Προσθήκη άρθρου 354 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 354 ως εξής:

«Άρθρο 354

Αδειοδοτούσα αρχή

Αδειοδοτούσα αρχή για την εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου ορίζεται η αρμόδια για θέματα δημόσιας υγείας και κοινωνικής μέριμνας υπηρεσία της περιφέρειας, στη χωρική αρμοδιότητα της οποίας ασκείται η δραστηριότητα.».

Άρθρο 17

Έγκριση ίδρυσης και λειτουργίας της δραστηριότητας των Μονάδων Φροντίδας Ηλικιωμένων - Προσθήκη άρθρου 355 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 355 ως εξής:

«Άρθρο 355

Έγκριση ίδρυσης και λειτουργίας δραστηριότητας των Μονάδων Φροντίδας Ηλικιωμένων

1. Οι Μονάδες Φροντίδας Ηλικιωμένων (Φ.Η.) υπόκεινται για την ίδρυση και τη λειτουργία τους στο καθεστώς έγκρισης του άρθρου 7.
2. Η έγκριση ίδρυσης και λειτουργίας εκδίδεται από την αδειοδοτούσα αρχή του άρθρου 354, μετά από γνώμη της επιτροπής καταλληλότητας της παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 2345/1995 (Α' 213), που διατυπώνεται μετά από αυτοψία της επιτροπής στις εγκαταστάσεις της δραστηριότητας.
3. Ο φορέας της δραστηριότητας υποβάλλει, σύμφωνα με την παρ. 2, ενώπιον της αδειοδοτούσας αρχής αίτηση που συνοδεύεται από πλήρη φάκελο με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά. Η αδειοδοτούσα αρχή, εντός πέντε (5) ημερών από την υποβολή του πλήρους φακέλου, διαβιβάζει τα αναγκαία δικαιολογητικά στην επιτροπή καταλληλότητας, η οποία διενεργεί την αυτοψία στις εγκαταστάσεις της δραστηριότητας για τη διαπίστωση της καταλληλότητας των χώρων και της συνδρομής των νόμιμων προϋποθέσεων λειτουργίας της και υποβάλλει στην αδειοδοτούσα αρχή γνώμη εντός είκοσι (20) ημερών από τη λήψη του φακέλου. Η αδειοδοτούσα αρχή εκδίδει την έγκριση ίδρυσης και λειτουργίας εντός ενενήντα (90) ημερών από την υποβολή της γνώμης της επιτροπής καταλληλότητας. Για την έκδοση της έγκρισης εφαρμόζονται αναλόγως τα κωλύματα του άρθρου 8 του ν. 4837/2021 (Α' 178).
4. Η έγκριση ίδρυσης και λειτουργίας αναφέρει υποχρεωτικά τον αριθμό φορολογικού μητρώου του φορέα δραστηριότητας και τον μέγιστο αριθμό ωφελουμένων (δυναμικότητα), αναρτάται στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» και έχει αόριστη διάρκεια.
5. Ο φορέας της δραστηριότητας οφείλει να τηρεί επικαιροποιημένα τα δικαιολογητικά με βάση τα οποία εκδόθηκε η έγκριση ίδρυσης και λειτουργίας και να τα ανανεώνει έγκαιρα, εφόσον έχουν συγκεκριμένη ισχύ.
6. Σε περίπτωση επικείμενης μεταβολής α) ως προς τον αριθμό των ωφελουμένων ατόμων, β) ως προς την κτιριακή υποδομή της δραστηριότητας, όπως διαρρυθμίσεις, προσθήκες, ο φορέας της δραστηριότητας υποχρεούται να υποβάλει στην αδειοδοτούσα αρχή αίτηση τροποποίησης της έγκρισης, συνοδευόμενη από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά. Η αδειοδοτούσα αρχή τροποποιεί την έγκριση ίδρυσης και λειτουργίας σύμφωνα με τη διαδικασία και τις προθεσμίες της παρ. 3.
7. Σε περίπτωση αλλαγής του φορέα δραστηριότητας, εφαρμόζεται το άρθρο 9. Εγκρίσεις και λοιπά δικαιολογητικά που έχουν εκδοθεί στο όνομα του παλαιού φορέα και αφορούν τη Μονάδα Φ.Η. εξακολουθούν να ισχύουν μέχρι τη λήξη της ισχύος τους, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε ειδικές διατάξεις. Δικαιολογητικά που συνδέονται με το πρόσωπο του φορέα της Μονάδας Φ.Η. εκδίδονται στο όνομα του νέου φορέα. Η αδειοδοτούσα αρχή τροποποιεί την έγκριση ίδρυσης και λειτουργίας εντός προθεσμίας είκοσι (20) εργάσιμων ημερών, χωρίς να απαιτούνται αυτοψία και γνώμη από την επιτροπή καταλληλότητας. Για την τροποποίηση της έγκρισης, εφαρμόζονται αναλόγως τα κωλύματα του άρθρου 8 του ν. 4837/2021.
8. Σε περίπτωση μεταβολής λοιπών στοιχείων της Μονάδας Φ.Η., όπως του εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας της Μονάδας Φ.Η., ο φορέας της Μονάδας Φ.Η. υποχρεούται, εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών, να ενημερώσει την αδειοδοτούσα αρχή, η οποία κρίνει αν απαιτείται τροποποίηση ή όχι της έγκρισης. Εφόσον η αδειοδοτούσα αρχή κρίνει πως απαιτείται τροποποίηση της έγκρισης, αυτή γίνεται εντός προθεσμίας είκοσι (20) εργάσιμων ημερών, χωρίς να απαιτούνται αυτοψία και γνώμη από την επιτροπή καταλληλότητας.
9. Η αδειοδοτούσα αρχή υποχρεούται, με την επιφύλαξη της παρ. 1 του άρθρου 361, να κοινοποιεί εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών την έγκριση και τις τροποποιήσεις της στις

αρμόδιες ελεγκτικές αρχές, που προσδιορίζονται με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 359, προκειμένου να ασκούν τις ελεγκτικές τους αρμοδιότητες.

10. Η αίτηση έγκρισης ίδρυσης και λειτουργίας, η αίτηση τροποποίησης της έγκρισης λόγω μεταβολών της παρ. 6 ή λόγω αλλαγής φορέα και η ενημέρωση της αδειοδοτούσας αρχής για μεταβολές της παρ. 8 υποβάλλονται στην αδειοδοτούσα αρχή, αποκλειστικά μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε.) του άρθρου 14, το οποίο είναι προσβάσιμο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-ΕΨΠ).».

Άρθρο 18

Παράβολο - Προσθήκη άρθρου 356 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 356 ως εξής:

«Άρθρο 356

Παράβολο

Για τη χορήγηση έγκρισης ίδρυσης και λειτουργίας των δραστηριοτήτων του παρόντος Κεφαλαίου, για την τροποποίηση της έγκρισης λόγω αλλαγής φορέα, καθώς και για την τροποποίηση της έγκρισης για την οποία απαιτούνται αυτοψία και γνώμη από την επιτροπή καταλληλότητας, απαιτείται η καταβολή του παραβόλου του άρθρου 11, όπως εξειδικεύεται με την απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 359.».

Άρθρο 19

Έλεγχοι - Προσθήκη άρθρου 357 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 357 ως εξής:

«Άρθρο 357

Έλεγχοι

Κατά τη λειτουργία της Μονάδας Φροντίδας Ηλικιωμένων (Φ.Η.), η αδειοδοτούσα αρχή του άρθρου 354 και οι λοιπές ελεγκτικές αρχές που προσδιορίζονται με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 359 διενεργούν ελέγχους, για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης του φορέα της Μονάδας Φ.Η. με τις απαιτήσεις του παρόντος Κεφαλαίου. Κατά τη διενέργεια των ελέγχων εφαρμόζονται τα άρθρα 127 έως 157 του ν. 4512/2018 (Α' 5), περί του πλαισίου εποπτείας των οικονομικών δραστηριοτήτων. Η παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 2345/1995 (Α' 213), περί προϋποθέσεων λειτουργίας μονάδων κοινωνικής φροντίδας, εξακολουθεί να ισχύει.».

Άρθρο 20

Παραβάσεις - Κυρώσεις - Προσθήκη άρθρου 358 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 358 ως εξής:

«Άρθρο 358

Παραβάσεις - Κυρώσεις

1. Σε περιπτώσεις α) άσκησης της δραστηριότητας χωρίς την απαιτούμενη έγκριση ίδρυσης και λειτουργίας ή χωρίς να έχει γίνει τροποποίηση της έγκρισης, εφόσον αυτή απαιτείται, β) παράλειψης ή μη εμπρόθεσμης ενημέρωσης της αδειοδοτούσας αρχής για τις μεταβολές που προβλέπονται στις παρ. 6, 7 και 8 του άρθρου 355, καθώς και γ) παράβασης της υποχρέωσης που προβλέπεται στην παρ. 5 του άρθρου 355 περί επικαιροποίησης και ανανέωσης των δικαιολογητικών, επιβάλλονται σε βάρος του φορέα της δραστηριότητας οι

κυρώσεις της παρ. 2 του άρθρου 15. Το επιβαλλόμενο διοικητικό πρόστιμο κυμαίνεται από πεντακόσια (500) ευρώ έως εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ.

2. Αν διαπιστωθεί η άσκηση της δραστηριότητας χωρίς την απαιτούμενη έγκριση ίδρυσης και λειτουργίας, επιπλέον του διοικητικού προστίμου της παρ. 1 επιβάλλεται διακοπή λειτουργίας της Μονάδας Φροντίδας Ηλικιωμένων (Φ.Η.), ολική ή μερική, προσωρινή ή οριστική, από τον αρμόδιο Περιφερειάρχη που εκτελείται αμελλητί από την οικεία αστυνομική αρχή. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς την απόφαση διακοπής της λειτουργίας, οι υπεύθυνοι τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους.

3. Αρμόδιο όργανο για την επιβολή των κυρώσεων των παρ. 1 και 2 ορίζεται ο Περιφερειάρχης.

4. Κατά των αποφάσεων επιβολής κυρώσεων χωρεί ειδική διοικητική προσφυγή, σύμφωνα με το άρθρο 227 του ν. 3852/2010 (Α' 87).

5. Η διαπίστωση παράβασης επιμέρους όρων της κείμενης νομοθεσίας για τη λειτουργία των Μονάδων Φ.Η., πλην των σχετικών με την έγκριση ίδρυσης και λειτουργίας του παρόντος Κεφαλαίου, επισύρει τις κυρώσεις που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία από τα αρμόδια όργανα που ορίζονται σε αυτή.».

Άρθρο 21

Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρο 359 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 359 ως εξής:

«Άρθρο 359

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, Εσωτερικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ανάπτυξης, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας καθορίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και η διαδικασία για την έκδοση της αρχικής έγκρισης και των τροποποιήσεων αυτής, οι ελεγκτικές αρχές στις οποίες κοινοποιούνται η έγκριση και οι τροποποιήσεις της, προκειμένου να ασκήσουν τις αρμοδιότητές τους, οι αρμοδιότητες της επιτροπής καταλληλότητας της παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 2345/1995 (Α' 213) ως προς τη διαδικασία έκδοσης της έγκρισης, η προθεσμία απογραφής της παρ. 3 του άρθρου 360 και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης καθορίζονται το ύψος του παραβόλου του άρθρου 356, ο χρόνος και ο τρόπος καταβολής του, ο τρόπος μεταφοράς των πιστώσεων στα αρμόδια όργανα, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και Ανάπτυξης καθορίζονται η κλιμάκωση και τα κριτήρια επιμέτρησης του διοικητικού προστίμου του άρθρου 358, οι περιπτώσεις διακοπής λειτουργίας των Μονάδων Φροντίδας Ηλικιωμένων πλέον αυτής που ορίζεται στην παρ. 2 του άρθρου 358, η διαδικασία επιβολής των κυρώσεων του άρθρου 358, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τις εν λόγω κυρώσεις.».

Άρθρο 22

Τελικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 360 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 360 ως εξής:

«Άρθρο 360

Τελικές διατάξεις

1. Από την έναρξη ισχύος των κανονιστικών πράξεων του άρθρου 359, όπου γίνεται αναφορά σε άδεια λειτουργίας των Μονάδων Φροντίδας Ηλικιωμένων (Φ.Η.) νοείται η έγκριση ίδρυσης και λειτουργίας του παρόντος Κεφαλαίου.
2. Για την έκδοση της διοικητικής πράξης που απαιτείται για την εκτέλεση των οικοδομικών εργασιών ή τη διαμόρφωση του χώρου άσκησης της δραστηριότητας, απαιτείται η προηγούμενη έγκριση των σχεδίων από την επιτροπή καταλληλότητας, της παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 2345/1995 (Α' 213), στην οποία υποχρεωτικά συμμετέχει αρμόδιος μηχανικός.
3. Από την ενεργοποίηση του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε.) του άρθρου 14, κατά το μέρος που αφορά στην έγκριση των Μονάδων Φ.Η. και εντός της προθεσμίας που καθορίζεται με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 359, όσοι ασκούν δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου προβαίνουν, σύμφωνα με το άρθρο 14Α, σε απογραφή της ασκούμενης δραστηριότητας και των βασικών στοιχείων της στο Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε. του άρθρου 14, η οποία συνοδεύεται από το σχετικό αποδεικτικό έγκρισης ή αδειοδότησης της δραστηριότητας. Η υποχρέωση απογραφής ισχύει τόσο για τις Μονάδες Φ.Η. που λειτουργούν με έγκριση σύμφωνα με το παρόν Κεφάλαιο όσο και για τις δραστηριότητες που, βάσει του άρθρου 361, εξακολουθούν να λειτουργούν με αποδεικτικό αδειοδότησης σύμφωνα με τις διατάξεις που ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος Κεφαλαίου. Μετά την παρέλευση της προθεσμίας της παρ. 1 του άρθρου 359, εφαρμόζεται η παρ. 2 του άρθρου 14Α.».

Άρθρο 23

Μεταβατικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 361 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 361 ως εξής:

«Άρθρο 361

Μεταβατικές διατάξεις

1. Μέχρι την ενεργοποίηση του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε.) του άρθρου 14, κατά το μέρος που αφορά στην έγκριση ίδρυσης και λειτουργίας των Μονάδων Φροντίδας Ηλικιωμένων (Φ.Η.), οι αιτήσεις και η ενημέρωση της παρ. 10 του άρθρου 355 υποβάλλονται σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή είτε απευθείας στην αδειοδοτούσα αρχή είτε σε οποιοδήποτε Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.) που λειτουργεί ως Ενιαίο Κέντρο Εξυπηρέτησης (Ε.Κ.Ε.) σύμφωνα με το άρθρο 7 του ν. 3844/2010 (Α' 63). Από την ενεργοποίηση του Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε., κατά το μέρος που αφορά στην έγκριση των Μονάδων Φ.Η., η κοινοποίηση στις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές, σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 355, δύναται να γίνεται αυτόματα μέσω του Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε..
2. Οι δραστηριότητες που κατά την έναρξη ισχύος των κανονιστικών πράξεων του άρθρου 359 έχουν λάβει άδεια λειτουργίας Μονάδας Φ.Η. εξακολουθούν να διέπονται ως προς τη λειτουργία τους, από τις διατάξεις βάσει των οποίων εκδόθηκε η σχετική άδεια χωρίς να απαιτείται άδεια ίδρυσης. Αν μεσολαβήσει μεταβολή στοιχείου, ο φορέας της δραστηριότητας υποχρεούται σε υποβολή αίτησης έγκρισης ίδρυσης και λειτουργίας, σύμφωνα με το άρθρο 355. Μετά από τη χορήγηση της έγκρισης, η λειτουργία της δραστηριότητας διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου.
3. Οι δραστηριότητες που κατά την έναρξη ισχύος των κανονιστικών πράξεων του άρθρου 359 έχουν λάβει άδεια ίδρυσης Μονάδας Φ.Η., για τη λειτουργία τους υποβάλλουν αίτηση έγκρισης ίδρυσης και λειτουργίας σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου.

Δικαιολογητικά που έχει προσκομίσει ο φορέας της Μονάδας Φ.Η. για την άδεια ίδρυσης δεν προσκομίζονται εκ νέου για την έκδοση της έγκρισης ίδρυσης και λειτουργίας του παρόντος.

4. Αιτήσεις άδειας λειτουργίας Μονάδων Φ.Η. που κατά την έναρξη ισχύος των κανονιστικών πράξεων του άρθρου 359 είναι εκκρεμείς, διεκπεραιώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου ως αιτήσεις έγκρισης ίδρυσης και λειτουργίας Μονάδων Φ.Η., εφόσον για τη Μονάδα Φ.Η. υπάρχει σε ισχύ άδεια ίδρυσης. Δικαιολογητικά που έχει προσκομίσει ο φορέας της Μονάδας Φ.Η. για την άδεια ίδρυσης που εκδόθηκε πριν από την έναρξη ισχύος των κανονιστικών πράξεων του άρθρου 359 δεν προσκομίζονται εκ νέου από τον φορέα της Μονάδας Φ.Η. για την έκδοση της έγκρισης ίδρυσης και λειτουργίας.

5. Αιτήσεις άδειας ίδρυσης Μονάδων Φ.Η. που κατά την έναρξη ισχύος των κανονιστικών πράξεων του άρθρου 359 είναι εκκρεμείς λογίζονται αυτοδίκαια ως αιτήσεις έγκρισης ίδρυσης και λειτουργίας του παρόντος Κεφαλαίου και διεκπεραιώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού, εφόσον ο φορέας της Μονάδας Φ.Η. υποβάλλει τα επιπλέον δικαιολογητικά που του υποδεικνύει η αδειοδοτούσα αρχή, σύμφωνα με το παρόν Κεφάλαιο και τις κανονιστικές πράξεις του άρθρου 359. Η προθεσμία έκδοσης της έγκρισης ίδρυσης και λειτουργίας εκκινεί από την υποβολή όλων των απαιτούμενων δικαιολογητικών.

6. Μέχρι την έναρξη ισχύος των κανονιστικών πράξεων του άρθρου 359, αναφορικά με τη διαδικασία και τα δικαιολογητικά αδειοδότησης εξακολουθεί να ισχύει η υπό στοιχεία Π1γ/οικ.81551/25.6.2007 απόφαση του Υφυπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης «Τροποποίηση και συμπλήρωση των υπ' αριθμ. Π4Β/οικ. 3176/6.6.1966 (ΦΕΚ 455/τ. Β'/1196) και Π4β/οικ. 4690/30.8.1996 (ΦΕΚ 833/τ. Β'/1996) υπουργικών αποφάσεων «Προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας Μονάδων Φροντίδας Ηλικιωμένων (Μ.Φ.Η.) από ιδιώτες κερδοσκοπικού χαρακτήρα», αντίστοιχα» (Β' 1136).».

Άρθρο 24

Μη εφαρμοζόμενες διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 362 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 362 ως εξής:

«Άρθρο 362

Μη εφαρμοζόμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του συνόλου των κανονιστικών πράξεων του άρθρου 359, δεν εφαρμόζονται:

α) η παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 2345/1995 (Α' 213), ως προς την εξουσιοδότηση για τον προσδιορισμό της διαδικασίας και των απαιτούμενων δικαιολογητικών ίδρυσης και λειτουργίας Μονάδων Φροντίδας Ηλικιωμένων, και

β) η παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 2345/1995, ως προς την ίδρυση και λειτουργία των Μονάδων Φ.Η..».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΠΛΑΙΣΙΟ ΙΔΡΥΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΣΤΕΓΩΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΟΜΕΝΗΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ

Άρθρο 25

Απλούστευση του πλαισίου ίδρυσης και λειτουργίας των Στεγών Υποστηριζόμενη Διαβίωσης Ατόμων με Αναπηρίες - Προσθήκη Κεφαλαίου ΜΖ' στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230), μετά το άρθρο 362, προστίθεται Κεφάλαιο ΜΖ' ως εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΜΖ΄
ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΙΔΡΥΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΣΤΕΓΩΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΟΜΕΝΗΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ
ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ».

Άρθρο 26

Πεδίο εφαρμογής - Ορισμός - Προσθήκη άρθρου 363 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 363 ως εξής:

«Άρθρο 363

Πεδίο εφαρμογής - Ορισμός

1. Στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Κεφαλαίου εμπίπτει η δραστηριότητα των Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης Ατόμων με Αναπηρίες, με Κωδικό Αριθμό Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.) 87.30.13.
2. Στέγη Υποστηριζόμενης Διαβίωσης Ατόμων με Αναπηρίες (Σ.Υ.Δ.) είναι η Μονάδα κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 2345/1995 (Α' 213), όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 30 του ν. 2072/1992 (Α' 125).».

Άρθρο 27

Αδειοδοτούσα αρχή - Προσθήκη άρθρου 364 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 364 ως εξής:

«Άρθρο 364

Αδειοδοτούσα αρχή

Αδειοδοτούσα αρχή για την εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου, ορίζεται η αρμόδια για θέματα δημόσιας υγείας και κοινωνικής μέριμνας υπηρεσία της περιφέρειας, στη χωρική αρμοδιότητα της οποίας ασκείται η δραστηριότητα.».

Άρθρο 28

Έγκριση ίδρυσης και λειτουργίας της δραστηριότητας των Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης Ατόμων με Αναπηρίες - Προσθήκη άρθρου 365 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 365 ως εξής:

«Άρθρο 365

Έγκριση ίδρυσης και λειτουργίας της δραστηριότητας των Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης Ατόμων με Αναπηρίες

1. Οι Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης Ατόμων με Αναπηρίες (Σ.Υ.Δ.) υπόκεινται για την ίδρυση και τη λειτουργία τους στο καθεστώς έγκρισης του άρθρου 7.
2. Η έγκριση ίδρυσης και λειτουργίας εκδίδεται από την αδειοδοτούσα αρχή του άρθρου 364 μετά από γνώμη της επιτροπής καταλληλότητας της παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 2345/1995 (Α' 213), που διατυπώνεται μετά από αυτοψία της επιτροπής στις εγκαταστάσεις της δραστηριότητας.
3. Ο φορέας της δραστηριότητας υποβάλλει ενώπιον της αδειοδοτούσας αρχής αίτηση που συνοδεύεται από πλήρη φάκελο με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά. Η αδειοδοτούσα αρχή, εντός πέντε (5) ημερών από την υποβολή του πλήρους φακέλου, διαβιβάζει τα αναγκαία δικαιολογητικά στην επιτροπή καταλληλότητας, η οποία διενεργεί την αυτοψία στις εγκαταστάσεις της δραστηριότητας για τη διαπίστωση της καταλληλότητας των χώρων και της συνδρομής των νόμιμων προϋποθέσεων λειτουργίας της και υποβάλλει στην αδειοδοτούσα αρχή γνώμη εντός είκοσι (20) ημερών από τη λήψη του φακέλου. Η

αδειοδοτούσα αρχή εκδίδει την έγκριση ίδρυσης και λειτουργίας εντός ενενήντα (90) ημερών από την υποβολή της γνώμης της επιτροπής καταλληλότητας. Για την έκδοση της έγκρισης εφαρμόζονται τα κωλύματα του άρθρου 8 του ν. 4837/2021 (Α' 178).

4. Η έγκριση ίδρυσης και λειτουργίας αναφέρει υποχρεωτικώς τον αριθμό φορολογικού μητρώου του φορέα δραστηριότητας και τον μέγιστο αριθμό ωφελουμένων (δυναμικότητα), αναρτάται στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» και έχει αόριστη διάρκεια.

5. Ο φορέας της δραστηριότητας οφείλει να τηρεί επικαιροποιημένα τα δικαιολογητικά με βάση τα οποία εκδόθηκε η έγκριση ίδρυσης και λειτουργίας και να τα ανανεώνει έγκαιρα εφόσον έχουν συγκεκριμένη ισχύ.

6. Σε περίπτωση επικείμενης μεταβολής α) ως προς τον αριθμό των ωφελουμένων ατόμων, β) ως προς την κτιριακή υποδομή της δραστηριότητας, όπως διαρρυθμίσεις, προσθήκες, ο φορέας της δραστηριότητας υποχρεούται να υποβάλει στην αδειοδοτούσα αρχή αίτηση τροποποίησης της έγκρισης, συνοδευόμενη από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά. Η αδειοδοτούσα αρχή τροποποιεί την έγκριση ίδρυσης και λειτουργίας σύμφωνα με τη διαδικασία και τις προθεσμίες της παρ. 3.

7. Σε περίπτωση αλλαγής φορέα, εφαρμόζεται το άρθρο 9. Εγκρίσεις και λοιπά δικαιολογητικά που έχουν εκδοθεί στο όνομα του παλαιού φορέα και αφορούν τη Σ.Υ.Δ. εξακολουθούν να ισχύουν μέχρι τη λήξη της ισχύος τους, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στην ειδική νομοθεσία. Δικαιολογητικά που συνδέονται με το πρόσωπο του φορέα της Σ.Υ.Δ. εκδίδονται στο όνομα του νέου φορέα. Η αδειοδοτούσα αρχή τροποποιεί την έγκριση ίδρυσης και λειτουργίας εντός προθεσμίας είκοσι (20) εργάσιμων ημερών, χωρίς να απαιτούνται αυτοψία και γνώμη από την επιτροπή καταλληλότητας. Για την τροποποίηση της έγκρισης εφαρμόζονται τα κωλύματα του άρθρου 8 του ν. 4837/2021.

8. Σε περίπτωση μεταβολής λοιπών στοιχείων της Σ.Υ.Δ., όπως ενδεικτικά ο εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας της Σ.Υ.Δ. και το είδος της αναπηρίας των ενόικων που θα κατοικούν στη συγκεκριμένη Σ.Υ.Δ., ο φορέας της Σ.Υ.Δ. υποχρεούται, εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών, σε ενημέρωση της αδειοδοτούσας αρχής, η οποία κρίνει αν απαιτείται τροποποίηση ή όχι της έγκρισης. Εφόσον η αδειοδοτούσα αρχή κρίνει πως απαιτείται τροποποίηση της έγκρισης, αυτή γίνεται εντός προθεσμίας είκοσι (20) εργάσιμων ημερών, χωρίς να απαιτούνται αυτοψία και γνώμη από την επιτροπή καταλληλότητας.

9. Η αδειοδοτούσα αρχή υποχρεούται, με την επιφύλαξη της παρ. 1 του άρθρου 371, να κοινοποιεί εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών την έγκριση και τις τροποποιήσεις της στις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές, που προσδιορίζονται με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 369, προκειμένου να ασκούν τις ελεγκτικές τους αρμοδιότητες.

10. Η αίτηση έγκρισης ίδρυσης και λειτουργίας, η αίτηση τροποποίησης της έγκρισης λόγω μεταβολών της παρ. 6 ή λόγω αλλαγής φορέα και η ενημέρωση της αδειοδοτούσας αρχής για μεταβολές της παρ. 8 υποβάλλονται στην αδειοδοτούσα αρχή του άρθρου 364 αποκλειστικά μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων του άρθρου 14, το οποίο είναι προσβάσιμο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr- ΕΨΠ).».

Άρθρο 29

Παράβολο - Προσθήκη άρθρου 366 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 366 ως εξής:

«Άρθρο 366

Παράβολο

Για τη χορήγηση έγκρισης ίδρυσης και λειτουργίας των δραστηριοτήτων του παρόντος Κεφαλαίου, για την τροποποίηση της έγκρισης λόγω αλλαγής φορέα, καθώς και για την τροποποίηση της έγκρισης για την οποία απαιτούνται αυτοψία και γνώμη από την επιτροπή καταλληλότητας, απαιτείται η καταβολή του παραβόλου του άρθρου 11, όπως εξειδικεύεται με την απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 369.».

Άρθρο 30

Έλεγχοι - Προσθήκη άρθρου 367 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 367 ως εξής:

«Άρθρο 367

Έλεγχοι

Κατά τη λειτουργία της Στέγης Υποστηριζόμενης Διαβίωσης Ατόμων με Αναπηρίες (Σ.Υ.Δ.) η αδειοδοτούσα αρχή του άρθρου 364 και οι λοιπές ελεγκτικές αρχές που προσδιορίζονται με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 369 διενεργούν ελέγχους, με σκοπό την παρακολούθηση της συμμόρφωσης του φορέα της Σ.Υ.Δ. με τις απαιτήσεις του παρόντος Κεφαλαίου. Κατά τη διενέργεια των ελέγχων εφαρμόζονται τα άρθρα 127 έως 157 του ν. 4512/2018 (Α' 5), περί του πλαισίου εποπτείας των οικονομικών δραστηριοτήτων. Η παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 2345/1995 (Α' 213), περί προϋποθέσεων λειτουργίας μονάδων κοινωνικής φροντίδας, εξακολουθεί να ισχύει.».

Άρθρο 31

Παραβάσεις - Κυρώσεις - Προσθήκη άρθρου 368 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 368 ως εξής:

«Άρθρο 368

Παραβάσεις - Κυρώσεις

1. Σε περιπτώσεις α) άσκησης της δραστηριότητας χωρίς την απαιτούμενη έγκριση ίδρυσης και λειτουργίας ή χωρίς να έχει γίνει τροποποίηση της έγκρισης, εφόσον αυτή απαιτείται, β) παράλειψης ή μη εμπρόθεσμης ενημέρωσης της αδειοδοτούσας αρχής για τις μεταβολές που προβλέπονται στο άρθρο 365, καθώς και γ) παράβασης της υποχρέωσης που προβλέπεται στην παρ. 5 του άρθρου 365 περί επικαιροποίησης και ανανέωσης των δικαιολογητικών, επιβάλλονται σε βάρος του φορέα της δραστηριότητας οι κυρώσεις της παρ. 2 του άρθρου 15. Το επιβαλλόμενο διοικητικό πρόστιμο κυμαίνεται από πεντακόσια (500) ευρώ έως εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ.
2. Αν διαπιστωθεί η άσκηση της δραστηριότητας χωρίς την απαιτούμενη έγκριση ίδρυσης και λειτουργίας, επιπλέον του διοικητικού προστίμου της παρ. 1, επιβάλλεται διακοπή λειτουργίας της Στέγης Υποστηριζόμενης Διαβίωσης Ατόμων με Αναπηρίες (Σ.Υ.Δ.) από τον αρμόδιο Περιφερειάρχη, που εκτελείται αμελλητί από την οικεία αστυνομική αρχή. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς την απόφαση διακοπής της λειτουργίας, οι υπεύθυνοι τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους.
3. Αρμόδιο όργανο για την επιβολή των κυρώσεων των παρ. 1 και 2 ορίζεται ο Περιφερειάρχης.
4. Κατά των αποφάσεων επιβολής κυρώσεων χωρεί ειδική διοικητική προσφυγή, σύμφωνα με το άρθρο 227 του ν. 3852/2010 (Α' 87).

5. Η διαπίστωση παράβασης επιμέρους όρων της κείμενης νομοθεσίας για τη λειτουργία των Σ.Υ.Δ., πλην των σχετικών με την έγκριση ίδρυσης και λειτουργίας του παρόντος Κεφαλαίου, επισύρει τις κυρώσεις που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία από τα αρμόδια όργανα που ορίζονται σε αυτή.».

Άρθρο 32

Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 369 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 369 ως εξής:

«Άρθρο 369

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, Εσωτερικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ανάπτυξης, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας καθορίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και η διαδικασία για την έκδοση της αρχικής έγκρισης και των τροποποιήσεων αυτής, οι ελεγκτικές αρχές στις οποίες κοινοποιούνται η έγκριση και οι τροποποιήσεις της, προκειμένου να ασκήσουν τις αρμοδιότητές τους, οι αρμοδιότητες της επιτροπής καταλληλότητας ως προς τη διαδικασία έκδοσης της έγκρισης, η προθεσμία απογραφής της παρ. 3 του άρθρου 370 και κάθε άλλο σχετικό θέμα.
2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης καθορίζονται το ύψος του παραβόλου του άρθρου 366, ο χρόνος και ο τρόπος καταβολής του, ο τρόπος μεταφοράς των πιστώσεων στα αρμόδια όργανα, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.
3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και Ανάπτυξης καθορίζονται η κλιμάκωση και τα κριτήρια επιμέτρησης του διοικητικού προστίμου του άρθρου 368, οι περιπτώσεις διακοπής λειτουργίας των Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης Ατόμων με Αναπηρίες πλέον αυτής που ορίζεται στην παρ. 2 του άρθρου 368, η διαδικασία επιβολής των κυρώσεων του άρθρου 368, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τις εν λόγω κυρώσεις.».

Άρθρο 33

Τελικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 370 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 370 ως εξής:

«Άρθρο 370

Τελικές διατάξεις

1. Από την έναρξη ισχύος των κανονιστικών πράξεων του άρθρου 369, όπου γίνεται αναφορά σε άδεια ίδρυσης και λειτουργίας των Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης Ατόμων με Αναπηρίες (Σ.Υ.Δ.) νοείται η έγκριση ίδρυσης και λειτουργίας του παρόντος Κεφαλαίου.
2. Για την έκδοση της διοικητικής πράξης που απαιτείται για την εκτέλεση των οικοδομικών εργασιών ή τη διαμόρφωση του χώρου άσκησης της δραστηριότητας απαιτείται η προηγούμενη έγκριση των σχεδίων από την επιτροπή καταλληλότητας, της παρ. 3 του άρθρου 1 ν. 2345/1995 (Α' 213), στην οποία συμμετέχει υποχρεωτικά αρμόδιος μηχανικός.
3. Από την ενεργοποίηση του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε.) του άρθρου 14, κατά το μέρος που αφορά στην έγκριση των Σ.Υ.Δ. και εντός της προθεσμίας που καθορίζεται με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 369, όσοι ασκούν δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου προβαίνουν, σύμφωνα

με το άρθρο 14Α, σε απογραφή της ασκούμενης δραστηριότητας και των βασικών στοιχείων της στο Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε. του άρθρου 14, η οποία συνοδεύεται από το σχετικό αποδεικτικό έγκρισης ή αδειοδότησης της δραστηριότητας. Η υποχρέωση απογραφής ισχύει τόσο για τις Σ.Υ.Δ., που λειτουργούν με έγκριση σύμφωνα με το παρόν Κεφάλαιο, όσο και για τις δραστηριότητες που, βάσει του άρθρου 371, εξακολουθούν να λειτουργούν με αποδεικτικό αδειοδότησης σύμφωνα με τις διατάξεις που ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος Κεφαλαίου. Μετά την παρέλευση της προθεσμίας της παρ. 1 του άρθρου 369, εφαρμόζεται η παρ. 2 του άρθρου 14Α.».

Άρθρο 34

Μεταβατικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 371 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 371 ως εξής:

«Άρθρο 371

Μεταβατικές διατάξεις

1. Μέχρι την ενεργοποίηση του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε.) του άρθρου 14, κατά το μέρος που αφορά στην έγκριση ίδρυσης και λειτουργίας των Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης Ατόμων με Αναπηρίες (Σ.Υ.Δ.), οι αιτήσεις και η ενημέρωση της παρ. 10 του άρθρου 365 υποβάλλονται σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή, είτε απευθείας στην αδειοδοτούσα αρχή είτε σε οποιοδήποτε Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.) που λειτουργεί ως Ενιαίο Κέντρο Εξυπηρέτησης (Ε.Κ.Ε.) σύμφωνα με το άρθρο 7 του ν. 3844/2010 (Α' 63). Από την ενεργοποίηση του Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε., κατά το μέρος που αφορά στην έγκριση των Σ.Υ.Δ., η κοινοποίηση στις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές, σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 365, δύναται να γίνεται αυτόματα μέσω του Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε..
2. Οι δραστηριότητες που κατά την έναρξη ισχύος των κανονιστικών πράξεων του άρθρου 369 έχουν λάβει άδεια ίδρυσης και λειτουργίας Σ.Υ.Δ. εξακολουθούν να διέπονται ως προς τη λειτουργία τους από τις διατάξεις βάσει των οποίων εκδόθηκε η σχετική άδεια. Αν μεσολαβήσει μεταβολή στοιχείου, ο φορέας της δραστηριότητας υποχρεούται σε υποβολή αίτησης έγκρισης ίδρυσης και λειτουργίας, σύμφωνα με το άρθρο 365. Μετά από τη χορήγηση της έγκρισης, η λειτουργία της δραστηριότητας διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου.
3. Μέχρι την έναρξη ισχύος των κανονιστικών πράξεων του άρθρου 369, αναφορικά με τη διαδικασία και τα δικαιολογητικά αδειοδότησης εξακολουθεί να ισχύει η υπό στοιχεία Δ12/ΓΠοικ.13107/283/20.3.2019 κοινή απόφαση των Αναπληρωτών Υπουργών Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομικών «Προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης Ατόμων με Αναπηρίες» (Β' 1160).
4. Αιτήσεις για τη χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης Ατόμων με Αναπηρίες που κατά την έναρξη ισχύος των κανονιστικών πράξεων του άρθρου 369 είναι εκκρεμείς διεκπεραιώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου.».

Άρθρο 35

Μη εφαρμοζόμενες διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 372 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 372 ως εξής:

«Άρθρο 372

Μη εφαρμοζόμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του συνόλου των κανονιστικών πράξεων του άρθρου 369, δεν εφαρμόζονται:

- α) η παρ. 1 του άρθρου 30 του ν. 2072/1992 (Α' 125), ως προς την εξουσιοδότηση για τον καθορισμό των προϋποθέσεων και της διαδικασίας για την ίδρυση και λειτουργία των Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης Ατόμων με Αναπηρίες (Σ.Υ.Δ.),
- β) η παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 2345/1995 (Α' 213), ως προς την εξουσιοδότηση για τον καθορισμό των απαιτούμενων δικαιολογητικών ίδρυσης και λειτουργίας Σ.Υ.Δ., και
- γ) η παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 2345/1995, ως προς την ίδρυση και λειτουργία Σ.Υ.Δ..».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΕΚΘΕΣΙΑΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΕΚΘΕΣΙΑΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ

Άρθρο 36

Πλαίσιο άσκησης της δραστηριότητας εκμετάλλευσης εκθεσιακών χώρων και εκθεσιακών κέντρων - Προσθήκη Κεφαλαίου ΜΗ' στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230), μετά το άρθρο 372, προστίθεται Κεφάλαιο ΜΗ' ως εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΜΗ'

ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΕΚΘΕΣΙΑΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΕΚΘΕΣΙΑΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ».

Άρθρο 37

Πεδίο εφαρμογής - Προσθήκη άρθρου 373 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 373 ως εξής:

«Άρθρο 373

Πεδίο εφαρμογής

Στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Κεφαλαίου εμπίπτει η δραστηριότητα εκμετάλλευσης των εκθεσιακών χώρων και των εκθεσιακών κέντρων των περ. γ) και δ) του άρθρου 112 του ν. 4512/2018 (Α' 5), με ενδεικτικό Κωδικό Αριθμό Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.) 82.30.12.01.».

Άρθρο 38

Αρμόδια αρχή - Προσθήκη άρθρου 374 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 374 ως εξής:

«Άρθρο 374

Αρμόδια αρχή

Αρμόδια αρχή για την εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου ορίζεται ο δήμος εντός των διοικητικών ορίων του οποίου βρίσκονται οι εκθεσιακοί χώροι ή τα εκθεσιακά κέντρα.».

Άρθρο 39

Γνωστοποίηση λειτουργίας εκθεσιακών χώρων και εκθεσιακών κέντρων - Προσθήκη άρθρου 375 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 375 ως εξής:

«Άρθρο 375

Γνωστοποίηση λειτουργίας εκθεσιακών χώρων και εκθεσιακών κέντρων

1. Η δραστηριότητα εκμετάλλευσης των εκθεσιακών χώρων και των εκθεσιακών κέντρων υπάγεται στο καθεστώς γνωστοποίησης του άρθρου 5.
2. Πριν από την υποβολή της γνωστοποίησης, ο φορέας εκμετάλλευσης του εκθεσιακού χώρου ή του εκθεσιακού κέντρου υποχρεούται να έχει συγκεντρώσει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, τα οποία τηρεί μαζί με το αποδεικτικό υποβολής της γνωστοποίησης στον εκθεσιακό χώρο ή στο εκθεσιακό κέντρο και τα καθιστά διαθέσιμα για κάθε έλεγχο.
3. Η γνωστοποίηση υποβάλλεται από τον φορέα εκμετάλλευσης του εκθεσιακού χώρου ή του εκθεσιακού κέντρου στην αρμόδια αρχή του άρθρου 374, αποκλειστικά μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε.) του άρθρου 14, το οποίο είναι προσβάσιμο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-ΕΨΠ).
4. Η αρμόδια αρχή του άρθρου 374 παραλαμβάνει, σε κάθε περίπτωση, τη γνωστοποίηση, η οποία υποβάλλεται από τον φορέα εκμετάλλευσης του εκθεσιακού χώρου ή του εκθεσιακού κέντρου με ευθύνη του για τα περιλαμβανόμενα σε αυτή στοιχεία και εκδίδει αποδεικτικό υποβολής. Μετά από την υποβολή της γνωστοποίησης, ο φορέας εκμετάλλευσης μπορεί να εκκινήσει τη λειτουργία του εκθεσιακού χώρου ή του εκθεσιακού κέντρου.
5. Η αρμόδια αρχή του άρθρου 374 υποχρεούται να κοινοποιεί στις λοιπές ελεγκτικές αρχές, που προσδιορίζονται με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 380, τη γνωστοποίηση, το αργότερο εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την υποβολή της, προκειμένου αυτές να λάβουν γνώση για την έναρξη λειτουργίας εκθεσιακού χώρου ή εκθεσιακού κέντρου και να ασκούν τις ελεγκτικές τους αρμοδιότητες. Από την ενεργοποίηση του Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε., κατά το μέρος που αφορά στη γνωστοποίηση λειτουργίας εκθεσιακών χώρων και εκθεσιακών κέντρων, η κοινοποίηση δύναται να γίνεται αυτόματα μέσω του Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε..».

Άρθρο 40

Μεταβολές στην ασκούμενη δραστηριότητα - Προσθήκη άρθρου 376 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 376 ως εξής:

«Άρθρο 376

Μεταβολές στην ασκούμενη δραστηριότητα

1. Αν πρόκειται να μεταβληθούν για οποιονδήποτε λόγο τα στοιχεία της γνωστοποίησης της λειτουργίας εκθεσιακού χώρου ή εκθεσιακού κέντρου, ο φορέας εκμετάλλευσης υποχρεούται σε προηγούμενη γνωστοποίηση της μεταβολής στην αρμόδια αρχή του άρθρου 374, η οποία υποβάλλεται αποκλειστικά μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε.) του άρθρου 14, το οποίο είναι προσβάσιμο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-ΕΨΠ).
2. Πριν από την υποβολή της γνωστοποίησης της μεταβολής, ο φορέας εκμετάλλευσης υποχρεούται να διαθέτει τα απαιτούμενα για τη μεταβολή δικαιολογητικά, τα οποία μέχρι την ενεργοποίηση του Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε., κατά το μέρος που αφορά στη γνωστοποίηση λειτουργίας εκθεσιακών χώρων και εκθεσιακών κέντρων, δεν συνυποβάλλονται με τη γνωστοποίηση, αλλά τηρούνται στον εκθεσιακό χώρο ή στο εκθεσιακό κέντρο και είναι διαθέσιμα σε κάθε έλεγχο.
3. Από την ενεργοποίηση του Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε., κατά το μέρος που αφορά στη γνωστοποίηση λειτουργίας εκθεσιακών χώρων και εκθεσιακών κέντρων, τα απαιτούμενα για τη μεταβολή

δικαιολογητικά αναρτώνται στο Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε. κατά την υποβολή της γνωστοποίησης της μεταβολής.

4. Η αρμόδια αρχή του άρθρου 374 υποχρεούται να κοινοποιεί, το αργότερο εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την υποβολή της, τη γνωστοποίηση της μεταβολής στις αρμόδιες αρχές, στις οποίες έχει κοινοποιηθεί η αρχική γνωστοποίηση λειτουργίας. Από την ενεργοποίηση του Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε., κατά το μέρος που αφορά στη γνωστοποίηση λειτουργίας εκθεσιακών χώρων και εκθεσιακών κέντρων, η κοινοποίηση δύναται να διενεργείται αυτόματα μέσω του Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε..

5. Σε περίπτωση αλλαγής του φορέα εκμετάλλευσης, εφαρμόζεται το άρθρο 9. Εγκρίσεις και λοιπά δικαιολογητικά που έχουν εκδοθεί στο όνομα του παλαιού φορέα και αφορούν στην εγκατάσταση εξακολουθούν να ισχύουν μέχρι τη λήξη της ισχύος τους, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στην ειδική νομοθεσία. Τα δικαιολογητικά που συνδέονται με το πρόσωπο του φορέα εκμετάλλευσης εκδίδονται στο πρόσωπο του νέου φορέα. Από την ενεργοποίηση του Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε., κατά το μέρος που αφορά στη γνωστοποίηση λειτουργίας των εκθεσιακών χώρων και των εκθεσιακών κέντρων, η αλλαγή φορέα γίνεται μέσω του Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε..

6. Σε περίπτωση μετεγκατάστασης του εκθεσιακού χώρου ή του εκθεσιακού κέντρου, απαιτείται η υποβολή νέας γνωστοποίησης λειτουργίας, σύμφωνα με το άρθρο 375.».

Άρθρο 41

Παράβολο - Προσθήκη άρθρου 377 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 377 ως εξής:

«Άρθρο 377

Παράβολο

Για την υποβολή γνωστοποίησης λειτουργίας εκθεσιακού χώρου ή εκθεσιακού κέντρου, καθώς και για τη μεταβολή γνωστοποίησης λόγω αλλαγής φορέα, απαιτείται η καταβολή του παραβόλου του άρθρου 11, όπως εξειδικεύεται με την απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 380. Για τις λοιπές μεταβολές υποβληθείσας γνωστοποίησης δεν απαιτείται παράβολο.».

Άρθρο 42

Έλεγχοι - Προσθήκη άρθρου 378 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 378 ως εξής:

«Άρθρο 378

Έλεγχοι

Κατά τη λειτουργία εκθεσιακού χώρου ή εκθεσιακού κέντρου η αρμόδια αρχή του άρθρου 374 και οι λοιπές ελεγκτικές αρχές που προσδιορίζονται με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 380 διενεργούν εκ των υστέρων ελέγχους, με σκοπό την παρακολούθηση της συμμόρφωσης του φορέα εκμετάλλευσης του εκθεσιακού χώρου ή του εκθεσιακού κέντρου με τις απαιτήσεις του παρόντος Κεφαλαίου. Κατά τη διενέργεια των ελέγχων εφαρμόζονται τα άρθρα 127 έως 157 του ν. 4512/2018 (Α' 5), περί του πλαισίου εποπτείας των οικονομικών δραστηριοτήτων.».

Άρθρο 43

Παραβάσεις - Κυρώσεις - Προσθήκη άρθρου 379 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 379 ως εξής:

«Άρθρο 379

Παραβάσεις - Κυρώσεις

1. Σε περιπτώσεις α) παράλειψης γνωστοποίησης πριν από την έναρξη λειτουργίας εκθεσιακού χώρου ή εκθεσιακού κέντρου, β) παράλειψης γνωστοποίησης μεταβολής στοιχείων, γ) παράλειψης γνωστοποίησης αλλαγής φορέα εκμετάλλευσης, δ) παροχής αναληθών ή ανακριβών ή ελλιπών στοιχείων κατά τη γνωστοποίηση ή ε) έλλειψης δικαιολογητικών, επιβάλλονται σε βάρος του φορέα εκμετάλλευσης κυρώσεις σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 15. Το επιβαλλόμενο διοικητικό πρόστιμο κυμαίνεται από εκατό (100) ευρώ έως είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ.
2. Επιπλέον των διοικητικών προστίμων της παρ. 1, επιβάλλεται διακοπή λειτουργίας του εκθεσιακού χώρου ή του εκθεσιακού κέντρου, ολική ή μερική, προσωρινή ή οριστική, στις ακόλουθες περιπτώσεις:
  - α) παράβασης, η οποία είναι αντικειμενικά αδύνατον να αρθεί,
  - β) ύπαρξης άμεσου κινδύνου για το δημόσιο συμφέρον και ιδίως για την υγεία και ασφάλεια των επισκεπτών ή εργαζομένων.
3. Αρμόδιο όργανο για την επιβολή των κυρώσεων των παρ. 1 και 2 ορίζεται ο Δήμαρχος.
4. Κατά των αποφάσεων επιβολής κυρώσεων χωρεί ειδική διοικητική προσφυγή, σύμφωνα με το άρθρο 227 του ν. 3852/2010 (Α' 87).».

Άρθρο 44

Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 380 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 380 ως εξής:

«Άρθρο 380

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Εσωτερικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας καθορίζονται, για τις δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου, το περιεχόμενο και η διαδικασία της γνωστοποίησης λειτουργίας, τα δικαιολογητικά που τηρούνται στον εκθεσιακό χώρο ή στο εκθεσιακό κέντρο, ο τρόπος γνωστοποίησης των στοιχείων σε περίπτωση επικείμενης μεταβολής τους, οι ελεγκτικές αρχές στις οποίες κοινοποιούνται η γνωστοποίηση και οι μεταβολές της, προκειμένου να ασκήσουν τις αρμοδιότητές τους, η προθεσμία της απογραφής και της ανάρτησης δικαιολογητικών της παρ. 4 του άρθρου 381, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.
2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται, για τις δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου, το ύψος του παραβόλου του άρθρου 377, ο χρόνος και ο τρόπος καταβολής του, ο τρόπος μεταφοράς των πιστώσεων στα αρμόδια όργανα, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.
3. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης καθορίζονται, για τις δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου, η κλιμάκωση και τα κριτήρια επιμέτρησης των κυρώσεων του άρθρου 379, η διαδικασία επιβολής τους, καθώς και κάθε άλλο σχετικό με τις εν λόγω κυρώσεις θέμα.
4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας καθορίζονται για τους εκθεσιακούς χώρους και τα εκθεσιακά κέντρα οι όροι και οι προδιαγραφές λειτουργίας, οι κυρώσεις σε περίπτωση παραβάσεων ως προς τις προδιαγραφές, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την ασφαλή άσκηση των εν λόγω δραστηριοτήτων.».

Άρθρο 45

Τελικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 381 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 381 ως εξής:

«Άρθρο 381

Τελικές διατάξεις

1. Από την έναρξη ισχύος των κανονιστικών πράξεων του άρθρου 380, όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται αναφορά στην άδεια καταλληλότητας εκθεσιακών χώρων ή εκθεσιακών κέντρων του άρθρου 373, νοείται η γνωστοποίηση λειτουργίας του παρόντος Κεφαλαίου.
2. Από την έναρξη ισχύος των κανονιστικών πράξεων του άρθρου 380, όπου στην κείμενη νομοθεσία προβλέπεται ανάκληση της άδειας καταλληλότητας εκθεσιακών χώρων ή εκθεσιακών κέντρων, νοείται η προσωρινή ή οριστική διακοπή λειτουργίας των εκθεσιακών χώρων ή εκθεσιακών κέντρων που υπόκεινται σε γνωστοποίηση, με πράξη της αρμόδιας αρχής του άρθρου 374 και, εφόσον απαιτείται, με σφράγιση αυτών από τα αρμόδια όργανα του οικείου δήμου, με τη συνδρομή των αστυνομικών αρχών, εφόσον χρειάζεται.
3. Αρμόδια υπηρεσία για την επίσπευση της έκδοσης των κανονιστικών πράξεων του παρόντος Κεφαλαίου, καθώς και για την παρακολούθηση της ορθής εφαρμογής του παρόντος Κεφαλαίου και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενων κανονιστικών πράξεων, είναι η Διεύθυνση Εμπορικής Επιχειρηματικότητας της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης, η οποία μεριμνά για την παροχή διευκρινίσεων και οδηγιών προς τους δήμους και τις λοιπές αρμόδιες αρχές.
4. Από την ενεργοποίηση του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε.) του άρθρου 14, κατά το μέρος που αφορά στη γνωστοποίηση των εκθεσιακών χώρων και εκθεσιακών κέντρων και εντός της προθεσμίας που καθορίζεται με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 380, όσοι ασκούν δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου προβαίνουν, σύμφωνα με το άρθρο 14Α, σε απογραφή της ασκούμενης δραστηριότητας και των βασικών στοιχείων της στο Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε. του άρθρου 14, η οποία συνοδεύεται από το σχετικό αποδεικτικό γνωστοποίησης ή αδειοδότησης της δραστηριότητας. Η υποχρέωση απογραφής ισχύει τόσο για τις δραστηριότητες που λειτουργούν με γνωστοποίηση σύμφωνα με το παρόν Κεφάλαιο, όσο και για τις δραστηριότητες που, βάσει του άρθρου 382, εξακολουθούν να λειτουργούν με αποδεικτικό αδειοδότησης σύμφωνα με τις διατάξεις που ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος Κεφαλαίου. Οι φορείς των δραστηριοτήτων του παρόντος Κεφαλαίου που κατά την ενεργοποίηση του Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε. του άρθρου 14 έχουν υποβάλλει γνωστοποίηση για τη λειτουργία τους σύμφωνα με το παρόν Κεφάλαιο, αναρτούν στο Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε. τα απαραίτητα για τη γνωστοποίηση δικαιολογητικά, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 14Β, εντός της προθεσμίας που καθορίζεται με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 380.».

Άρθρο 46

Μεταβατικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 382 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 382 ως εξής:

«Άρθρο 382

Μεταβατικές διατάξεις

1. Μέχρι την ενεργοποίηση του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε.) του άρθρου 14, κατά το μέρος που αφορά στη γνωστοποίηση λειτουργίας εκθεσιακών χώρων και εκθεσιακών κέντρων, η γνωστοποίηση

κατατίθεται σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή απευθείας στην αρμόδια αρχή του άρθρου 374, χωρίς να συνοδεύεται από τα απαραίτητα δικαιολογητικά, τα οποία τηρούνται στον εκθεσιακό χώρο ή στο εκθεσιακό κέντρο, διαθέσιμα σε κάθε έλεγχο. Από την ενεργοποίηση του Ο.Π.Σ.- Α.Δ.Ε. τα απαραίτητα δικαιολογητικά αναρτώνται στο Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε. κατά την υποβολή της γνωστοποίησης.

2. Μέχρι την ενεργοποίηση του Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε. κατά το μέρος που αφορά στη γνωστοποίηση λειτουργίας εκθεσιακών χώρων και εκθεσιακών κέντρων, η γνωστοποίηση της μεταβολής υποβάλλεται σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή απευθείας στην αρμόδια αρχή του άρθρου 374.

3. Οι εκθεσιακοί χώροι και τα εκθεσιακά κέντρα που κατά την έναρξη ισχύος των κανονιστικών πράξεων του άρθρου 380 λειτουργούν με άδεια καταλληλότητας σύμφωνα με το άρθρο 114 του ν. 4512/2018 (Α' 5), περί της διαδικασίας χορήγησης άδειας καταλληλότητας εκθεσιακών κέντρων και χώρων, ή προϊσχύουσες αυτού διατάξεις εξακολουθούν να διέπονται από τις διατάξεις βάσει των οποίων εκδόθηκε η άδεια καταλληλότητας, η οποία εξακολουθεί να ισχύει μέχρι τη λήξη της. Μετά τη λήξη της άδειας ή αν μεσολαβήσει μεταβολή στοιχείου του εκθεσιακού χώρου ή του εκθεσιακού κέντρου ενόσω η άδεια είναι σε ισχύ, ο φορέας της δραστηριότητας υποχρεούται σε γνωστοποίηση σύμφωνα με το άρθρο 375. Μετά την υποβολή της γνωστοποίησης, η λειτουργία της δραστηριότητας διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου.».

Άρθρο 47

Καταργούμενες διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 383 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 383 ως εξής:

«Άρθρο 383

Καταργούμενες διατάξεις

1. Από την έναρξη ισχύος της απόφασης της παρ. 1 του άρθρου 380 καταργούνται:
  - α) το άρθρο 114 του ν. 4512/2018 (Α' 5), περί της διαδικασίας χορήγησης άδειας καταλληλότητας εκθεσιακών κέντρων και χώρων, εκτός από το τρίτο εδάφιο της περ. γ) της παρ. 3 και την παρ. 4 και
  - β) οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 117 του ν. 4512/2018, περί μεταβατικών διατάξεων.
2. Από την έναρξη ισχύος της απόφασης της παρ. 3 του άρθρου 380 καταργείται η παρ. 4 του άρθρου 116 του ν. 4512/2018, περί κυρώσεων.
3. Από την έναρξη ισχύος της απόφασης της παρ. 4 του άρθρου 380 καταργούνται το τρίτο εδάφιο της περ. γ) της παρ. 3 και η παρ. 4 του άρθρου 114 του ν. 4512/2018, περί διαδικασίας χορήγησης άδειας καταλληλότητας εκθεσιακών κέντρων και χώρων.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ

Άρθρο 48

Πλαίσιο άσκησης της δραστηριότητας εκμετάλλευσης συνεδριακών κέντρων - Προσθήκη Κεφαλαίου ΜΘ' στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230), μετά το άρθρο 383, προστίθεται Κεφάλαιο ΜΘ' ως εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΜΘ'

ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ».

Άρθρο 49

Πεδίο εφαρμογής - Προσθήκη άρθρου 384 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 384 ως εξής:

«Άρθρο 384

Πεδίο εφαρμογής

1. Στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Κεφαλαίου εμπίπτει η δραστηριότητα υπηρεσιών διοργάνωσης συνεδρίων με ενδεικτικό Κωδικό Αριθμό Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.) 82.30.11, όπως αυτά ορίζονται στις παρ. 2 και 3 του παρόντος και τα οποία αποτελούν εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής, σύμφωνα με την περ. α' της παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014 (Α' 155).
2. Για τις ανάγκες του παρόντος Κεφαλαίου συνεδριακά κέντρα είναι στεγασμένοι χώροι συγκέντρωσης κοινού, που καλύπτουν τις ανάγκες αμιγών συνεδριακών εκδηλώσεων ή μικτών εκδηλώσεων, σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό ή διεθνές επίπεδο.
3. Στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Κεφαλαίου δεν εμπίπτουν:
  - α) αίθουσες εντός κτιρίων στα οποία στεγάζονται φορείς που ανήκουν στον δημόσιο τομέα υπό την έννοια της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143),
  - β) οι εκθεσιακοί χώροι και τα εκθεσιακά κέντρα του άρθρου 112 του ν. 4512/2018 (Α' 5),
  - γ) αίθουσες που χρησιμοποιούνται από κέντρα διασκέδασης σύμφωνα με το π.δ. 180/1979 (Α' 46),
  - δ) αίθουσες πολλαπλών χρήσεων εντός τουριστικών καταλυμάτων της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014,
  - ε) αίθουσες εντός κτιρίων που διέπονται στο σύνολό τους από διαφορετικό αδειοδοτικό καθεστώς.».

Άρθρο 50

Αρμόδιες αρχές - Προσθήκη άρθρου 385 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 385 ως εξής:

«Άρθρο 385

Αρμόδιες αρχές

Αρμόδιες αρχές για την εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου ορίζονται:

- α) η Ειδική Υπηρεσία Προώθησης και Αδειοδότησης Τουριστικών Επενδύσεων (Ε.Υ.Π.Α.Τ.Ε.) του Υπουργείου Τουρισμού για τα συνεδριακά κέντρα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά της σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 4002/2011 (Α' 180) και
- β) η κατά τόπο αρμόδια Περιφερειακή Υπηρεσία Τουρισμού για τα συνεδριακά κέντρα που δεν εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Ε.Υ.Π.Α.Τ.Ε..».

Άρθρο 51

Γνωστοποίηση λειτουργίας συνεδριακών κέντρων - Προσθήκη άρθρου 386 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 386 ως εξής:

«Άρθρο 386

Γνωστοποίηση λειτουργίας συνεδριακών κέντρων

1. Η λειτουργία των συνεδριακών κέντρων υπάγεται στο καθεστώς γνωστοποίησης του άρθρου 5.

2. Πριν από την υποβολή της γνωστοποίησης, ο φορέας εκμετάλλευσης του συνεδριακού κέντρου υποχρεούται να έχει συγκεντρώσει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, τα οποία τηρεί μαζί με το αποδεικτικό υποβολής της γνωστοποίησης στο συνεδριακό κέντρο και τα καθιστά διαθέσιμα για κάθε έλεγχο. Πριν από την υποβολή της γνωστοποίησης λειτουργίας, ο φορέας εκμετάλλευσης του συνεδριακού κέντρου οφείλει να έχει λάβει την έγκριση τουριστικής καταλληλότητας οικοπέδου ή γηπέδου, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4014/2011 (Α' 209) και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενες κανονιστικές πράξεις.

3. Η γνωστοποίηση υποβάλλεται από τον φορέα εκμετάλλευσης του συνεδριακού κέντρου στην αρμόδια αρχή του άρθρου 385, αποκλειστικά μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (Ο.Π.Σ. - Α.Δ.Ε.) του άρθρου 14, που είναι προσβάσιμο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-ΕΨΠ). Τα απαραίτητα δικαιολογητικά αναρτώνται στο Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε. κατά την υποβολή της γνωστοποίησης.

4. Η αρμόδια αρχή του άρθρου 385 παραλαμβάνει σε κάθε περίπτωση τη γνωστοποίηση, η οποία υποβάλλεται από τον φορέα εκμετάλλευσης του συνεδριακού κέντρου με ευθύνη του για τα περιλαμβανόμενα σε αυτήν στοιχεία και εκδίδει αποδεικτικό υποβολής. Μετά από την υποβολή της γνωστοποίησης ο φορέας εκμετάλλευσης του συνεδριακού κέντρου μπορεί να ξεκινήσει τη λειτουργία του συνεδριακού κέντρου.

5. Η αρμόδια αρχή του άρθρου 385 υποχρεούται να κοινοποιεί το αργότερο εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την υποβολή της, τη γνωστοποίηση στις λοιπές ελεγκτικές αρχές, που προσδιορίζονται με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 391, προκειμένου αυτές να λάβουν γνώση για την έναρξη λειτουργίας συνεδριακού κέντρου και να ασκούν τις ελεγκτικές τους αρμοδιότητες. Η κοινοποίηση δύναται να γίνεται αυτόματα μέσω του Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε..».

Άρθρο 52

Μεταβολές στην ασκούμενη δραστηριότητα - Προσθήκη άρθρου 387 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 387 ως εξής:

«Άρθρο 387

Μεταβολές στην ασκούμενη δραστηριότητα

1. Αν πρόκειται να μεταβληθούν για οποιονδήποτε λόγο τα στοιχεία της γνωστοποίησης λειτουργίας συνεδριακού κέντρου, ο φορέας εκμετάλλευσης υποχρεούται σε προηγούμενη γνωστοποίηση της μεταβολής στην αρμόδια αρχή του άρθρου 385, η οποία υποβάλλεται αποκλειστικά μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε.) του άρθρου 14.

2. Πριν από την υποβολή της γνωστοποίησης της μεταβολής, ο φορέας εκμετάλλευσης υποχρεούται να διαθέτει τα απαιτούμενα για τη μεταβολή δικαιολογητικά, τα οποία αναρτώνται στο Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε. κατά την υποβολή της γνωστοποίησης της μεταβολής, τηρούνται στο συνεδριακό κέντρο και είναι διαθέσιμα μαζί με το αποδεικτικό της γνωστοποίησης σε κάθε έλεγχο.

3. Η αρμόδια αρχή του άρθρου 385 υποχρεούται να κοινοποιεί, το αργότερο εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την υποβολή της, τη γνωστοποίηση της μεταβολής στις αρμόδιες αρχές στις οποίες έχει κοινοποιηθεί η αρχική γνωστοποίηση λειτουργίας. Η κοινοποίηση δύναται να γίνεται αυτόματα μέσω του Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε..

4. Σε περίπτωση αλλαγής του φορέα εκμετάλλευσης, εφαρμόζεται το άρθρο 9. Εγκρίσεις και λοιπά δικαιολογητικά που έχουν εκδοθεί στο όνομα του παλαιού φορέα και αφορούν τις

εγκαταστάσεις του συνεδριακού κέντρου εξακολουθούν να ισχύουν μέχρι τη λήξη της ισχύος τους, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στην ειδική νομοθεσία. Τα δικαιολογητικά που συνδέονται με το πρόσωπο του φορέα της δραστηριότητας, εκδίδονται στο πρόσωπο του νέου φορέα. Η αλλαγή φορέα γίνεται μέσω του Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε..

5. Σε περίπτωση μετεγκατάστασης του συνεδριακού κέντρου, απαιτείται η υποβολή νέας γνωστοποίησης λειτουργίας, σύμφωνα με το άρθρο 386.».

Άρθρο 53

Παράβολο - Προσθήκη άρθρου 388 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 388 ως εξής:

«Άρθρο 388

Παράβολο

Για την υποβολή γνωστοποίησης λειτουργίας συνεδριακού κέντρου, καθώς και για τη μεταβολή γνωστοποίησης λόγω αλλαγής φορέα ή αύξησης της δυναμικότητας του συνεδριακού κέντρου απαιτείται η καταβολή του παραβόλου του άρθρου 11, όπως εξειδικεύεται με την απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 391. Για τις λοιπές μεταβολές υποβληθείσας γνωστοποίησης δεν απαιτείται παράβολο.».

Άρθρο 54

Έλεγχοι - Προσθήκη άρθρου 389 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 389 ως εξής:

«Άρθρο 389

Έλεγχοι

Κατά τη λειτουργία συνεδριακού κέντρου η κατά τόπον αρμόδια περιφερειακή υπηρεσία τουρισμού για λογαριασμό της αδειοδοτούσας αρχής και οι λοιπές ελεγκτικές αρχές που προσδιορίζονται με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 391 διενεργούν εκ των υστέρων ελέγχους, με σκοπό την παρακολούθηση της συμμόρφωσης του φορέα εκμετάλλευσης του συνεδριακού κέντρου με τις απαιτήσεις του παρόντος Κεφαλαίου. Κατά τη διενέργεια των ελέγχων εφαρμόζονται τα άρθρα 127 έως 157 του ν. 4512/2018 (Α' 5), περί του πλαισίου εποπτείας των οικονομικών δραστηριοτήτων.».

Άρθρο 55

Παραβάσεις - Κυρώσεις - Προσθήκη άρθρου 390 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 390 ως εξής:

«Άρθρο 390

Παραβάσεις - Κυρώσεις

1. Σε περιπτώσεις α) παράλειψης γνωστοποίησης πριν από την έναρξη λειτουργίας συνεδριακού κέντρου, β) παράλειψης γνωστοποίησης μεταβολής στοιχείων της γνωστοποίησης, γ) παράλειψης γνωστοποίησης αλλαγής φορέα εκμετάλλευσης, δ) παροχής αναληθών ή ανακριβών ή ελλιπών στοιχείων κατά τη γνωστοποίηση ή ε) έλλειψης δικαιολογητικών, επιβάλλονται σε βάρος του φορέα εκμετάλλευσης κυρώσεις σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 15. Το επιβαλλόμενο διοικητικό πρόστιμο κυμαίνεται από πεντακόσια (500) ευρώ έως είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ.

2. Αρμόδιο όργανο για την επιβολή των κυρώσεων της παρ. 1 ορίζεται ο προϊστάμενος της κατά τόπο αρμόδιας περιφερειακής υπηρεσίας τουρισμού.

3. Σε περίπτωση παραβίασης των επιμέρους όρων και προϋποθέσεων λειτουργίας συνεδριακών κέντρων, επιβάλλονται οι κυρώσεις της κείμενης νομοθεσίας από τα αρμόδια όργανα.

4. Κατά των αποφάσεων επιβολής κυρώσεων της παρ. 1 χωρεί ενδικοφανής προσφυγή, σύμφωνα με την περ. δ) της παρ. 6 του άρθρου 4 του ν. 3270/2004 (Α' 187).».

Άρθρο 56

Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 391 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 391 ως εξής:

«Άρθρο 391

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Τουρισμού, Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας καθορίζονται, για τη δραστηριότητα του παρόντος Κεφαλαίου, το περιεχόμενο και η διαδικασία της γνωστοποίησης λειτουργίας, τα δικαιολογητικά που τηρούνται στο συνεδριακό κέντρο, ο τρόπος γνωστοποίησης των στοιχείων σε περίπτωση επικείμενης μεταβολής τους, οι ελεγκτικές αρχές στις οποίες κοινοποιούνται η γνωστοποίηση και οι μεταβολές της, προκειμένου να ασκήσουν τις αρμοδιότητές τους, η προθεσμία απογραφής της παρ. 3 του άρθρου 392, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Τουρισμού, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης καθορίζονται, για τις δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου, το ύψος του παραβόλου του άρθρου 388, ο χρόνος και ο τρόπος καταβολής του, ο τρόπος μεταφοράς των πιστώσεων στα αρμόδια όργανα, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Τουρισμού και Ανάπτυξης καθορίζονται, για τις δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου, η κλιμάκωση και τα κριτήρια επιμέτρησης των κυρώσεων του άρθρου 390, η διαδικασία επιβολής τους, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τις εν λόγω κυρώσεις.».

Άρθρο 57

Τελικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 392 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 392 ως εξής:

«Άρθρο 392

Τελικές διατάξεις

1. Από την έναρξη ισχύος των κανονιστικών πράξεων του άρθρου 391, όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται αναφορά στο Ειδικό Σήμα Λειτουργίας συνεδριακών κέντρων του άρθρου 384, νοείται η γνωστοποίηση λειτουργίας του παρόντος Κεφαλαίου.

2. Από την έναρξη ισχύος των κανονιστικών πράξεων του άρθρου 391, όπου στην κείμενη νομοθεσία προβλέπεται η αναστολή ή η αφαίρεση ή η ανάκληση του Ειδικού Σήματος Λειτουργίας συνεδριακού κέντρου, νοείται η προσωρινή ή οριστική διακοπή λειτουργίας του συνεδριακού κέντρου που υπόκειται σε γνωστοποίηση, με πράξη του προϊσταμένου της Περιφερειακής Υπηρεσίας Τουρισμού και, εφόσον απαιτείται, με σφράγιση αυτού από τα αρμόδια όργανα της Περιφερειακής Υπηρεσίας Τουρισμού, με τη συνδρομή των αστυνομικών αρχών.

3. Από την ενεργοποίηση του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε.) του άρθρου 14, κατά το μέρος που αφορά στη

γνωστοποίηση των συνεδριακών κέντρων και εντός της προθεσμίας που καθορίζεται με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 391, όσοι ασκούν δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου και βάσει του άρθρου 393 εξακολουθούν να λειτουργούν με αποδεικτικό αδειοδότησης σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο που ίσχυε πριν από το παρόν Κεφάλαιο, προβαίνουν, σύμφωνα με το άρθρο 14Α, σε απογραφή της ασκούμενης δραστηριότητας και των βασικών στοιχείων της στο Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε. του άρθρου 14, η οποία συνοδεύεται από το σχετικό αποδεικτικό αδειοδότησης της δραστηριότητας.».

Άρθρο 58

Μεταβατικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 393 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 393 ως εξής:

«Άρθρο 393

Μεταβατικές διατάξεις

1. Τα συνεδριακά κέντρα του παρόντος Κεφαλαίου, που κατά την έναρξη ισχύος των κανονιστικών πράξεων του άρθρου 391 λειτουργούν με Ειδικό Σήμα Λειτουργίας (Ε.Σ.Λ.), εξακολουθούν να διέπονται από τις διατάξεις βάσει των οποίων εκδόθηκε το Ε.Σ.Λ.. Αν μεσολαβήσει μεταβολή στοιχείου που είναι συστατικό της έκδοσης του Ε.Σ.Λ., ο φορέας της δραστηριότητας υποχρεούται σε γνωστοποίηση σύμφωνα με το άρθρο 386. Μετά από την υποβολή της γνωστοποίησης, η λειτουργία του συνεδριακού κέντρου διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου.
2. Μέχρι την έναρξη ισχύος των κανονιστικών πράξεων του άρθρου 391, ως προς την έναρξη λειτουργίας των συνεδριακών κέντρων του άρθρου 384 εξακολουθεί να ισχύει η υπό στοιχεία Τ/4486/3.12.1999 απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης «Προϋποθέσεις χορήγησης ειδικού σήματος λειτουργίας σε επιχειρήσεις Συνεδριακών Κέντρων» (Β' 2202).
3. Τα συνεδριακά κέντρα που κατά την έναρξη ισχύος των κανονιστικών πράξεων του άρθρου 391 βρίσκονται σε λειτουργία χωρίς να διαθέτουν Ε.Σ.Λ. σε ισχύ, συμμορφώνονται με τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου και των κανονιστικών πράξεων του άρθρου 391, εντός δέκα (10) μηνών από την έναρξη ισχύος των κανονιστικών πράξεων του άρθρου 391.».

Άρθρο 59

Μη εφαρμοζόμενες διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 394 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 394 ως εξής:

«Άρθρο 394

Μη εφαρμοζόμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος των κανονιστικών πράξεων του άρθρου 391, δεν εφαρμόζονται:

- α) η παρ. 6 του άρθρου 7 του ν. 4276/2014 (Α' 155), ως προς την επιβολή κυρώσεων για θέματα γνωστοποίησης στις δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου, και
- β) η περ. α' της παρ. 13 του άρθρου 7 του ν. 4276/2014, για τις δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου.».

Άρθρο 60

Έναρξη ισχύος - Προσθήκη άρθρου 395 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 395 ως εξής:

«Άρθρο 395

Έναρξη ισχύος Κεφαλαίου ΜΟ'

Η ισχύς του παρόντος Κεφαλαίου αρχίζει από την έκδοση της απόφασης της παρ. 4 του άρθρου 16, περί διαπίστωσης της πλήρους λειτουργίας του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε.) του άρθρου 14, κατά το μέρος που αφορά στη γνωστοποίηση των δραστηριοτήτων του συγκεκριμένου Κεφαλαίου.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

ΠΛΑΙΣΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ

Άρθρο 61

Απλούστευση πλαισίου λειτουργίας καταστημάτων παροχής υπηρεσιών διαδικτύου - Προσθήκη Κεφαλαίου Ν' στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230), μετά το άρθρο 395, προστίθεται Κεφάλαιο Ν' ως εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ν'

ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ».

Άρθρο 62

Πεδίο εφαρμογής - Προσθήκη άρθρου 396 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 396 ως εξής:

«Άρθρο 396

Πεδίο εφαρμογής

Στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Κεφαλαίου εμπίπτουν:

α) τα αμιγή καταστήματα παροχής υπηρεσιών διαδικτύου με Κωδικό Αριθμό Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.) 61.90.10.07: «Υπηρεσίες πρόσβασης του κοινού στο διαδίκτυο» και β) τα μικτά καταστήματα παροχής υπηρεσιών διαδικτύου, δηλαδή τα καταστήματα παροχής υπηρεσιών διαδικτύου που συστεγάζονται με άλλη οικονομική δραστηριότητα, με Κ.Α.Δ. 56.10.11.01, 56.10.11.12, 56.30.10.02, 56.30.10.08, κατά το μέρος που αφορά στα καταστήματα παροχής υπηρεσιών διαδικτύου.».

Άρθρο 63

Αρμόδιες αρχές - Προσθήκη άρθρου 397 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 397 ως εξής:

«Άρθρο 397

Αρμόδιες αρχές

Αρμόδιες αρχές για την εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου ορίζονται:

α) Ο οικείος δήμος, εφόσον η δραστηριότητα ασκείται σε χερσαίο χώρο, με την επιφύλαξη των περ. γ) και δ),
β) η οικεία λιμενική αρχή του αφετηρίου λιμένα, εφόσον η δραστηριότητα ασκείται εντός πλοίου,
γ) ο δημόσιος φορέας διοίκησης και εκμετάλλευσης του αντίστοιχου λιμένα, εφόσον η δραστηριότητα ασκείται εντός χερσαίας ζώνης λιμένα. Αν η δραστηριότητα ασκείται εντός χερσαίας ζώνης λιμένα, το δικαίωμα χρήσης και εκμετάλλευσης του οποίου έχει παραχωρηθεί σε ιδιώτη επενδυτή δυνάμει Σύμβασης Παραχώρησης που έχει κυρωθεί με νόμο και ο οποίος κατέχει την πλειοψηφία των μετοχών του οικείου οργανισμού λιμένα ή εντός χερσαίας ζώνης λιμένα το δικαίωμα χρήσης και εκμετάλλευσης της οποίας έχει

υποπαραχωρηθεί εξ ολοκλήρου ή τμηματικά σε ιδιώτη επενδυτή δυνάμει Σύμβασης Υποπαραχώρησης που έχει κυρωθεί με νόμο, ως αρμόδια για την εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου ορίζεται η Εποπτική Μονάδα Ασφάλειας Λιμένων και Πλοίων του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής,

δ) η Ειδική Υπηρεσία Προώθησης και Αδειοδότησης Τουριστικών Επενδύσεων (Ε.Υ.Π.Α.Τ.Ε.) του Υπουργείου Τουρισμού, εφόσον η δραστηριότητα ασκείται σε εγκατάσταση ειδικής τουριστικής υποδομής αρμοδιότητας της Ε.Υ.Π.Α.Τ.Ε., σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 4002/2011 (Α' 180), περί σύστασης Ειδικής Υπηρεσίας Προώθησης και Αδειοδότησης Τουριστικών Επενδύσεων στο Υπουργείο Τουρισμού, η κατά τόπο αρμόδια περιφερειακή υπηρεσία τουρισμού, εφόσον η δραστηριότητα ασκείται σε εγκατάσταση ειδικής τουριστικής υποδομής, η οποία δεν εμπίπτει στην αρμοδιότητα της Ε.Υ.Π.Α.Τ.Ε. και η Διεύθυνση Χωρικού Σχεδιασμού της Γενικής Διεύθυνσης Τουριστικής Πολιτικής του Υπουργείου Τουρισμού σε εγκαταστάσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά της.».

Άρθρο 64

Γνωστοποίηση λειτουργίας καταστημάτων παροχής υπηρεσιών διαδικτύου - Προσθήκη άρθρου 398 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 398 ως εξής:

«Άρθρο 398

Γνωστοποίηση λειτουργίας καταστημάτων παροχής υπηρεσιών διαδικτύου

1. Οι δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου υπάγονται στο καθεστώς γνωστοποίησης του άρθρου 5.
2. Πριν από την υποβολή της γνωστοποίησης, ο φορέας της δραστηριότητας υποχρεούται να έχει συγκεντρώσει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, τα οποία τηρεί μαζί με το αποδεικτικό υποβολής της γνωστοποίησης στον χώρο άσκησης της δραστηριότητάς του και τα καθιστά διαθέσιμα για κάθε έλεγχο.
3. Η γνωστοποίηση υποβάλλεται από τον φορέα της δραστηριότητας στην αρμόδια αρχή του άρθρου 397, αποκλειστικά μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε.) του άρθρου 14, που είναι προσβάσιμο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-ΕΨΠ). Τα απαραίτητα δικαιολογητικά αναρτώνται στο Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε. κατά την υποβολή της γνωστοποίησης.
4. Η αρμόδια αρχή του άρθρου 397 παραλαμβάνει, σε κάθε περίπτωση, τη γνωστοποίηση, η οποία υποβάλλεται από τον φορέα της δραστηριότητας με ευθύνη του για τα περιλαμβανόμενα σε αυτή στοιχεία και εκδίδει αποδεικτικό υποβολής. Μετά από την υποβολή της γνωστοποίησης, ο φορέας της δραστηριότητας μπορεί να εκκινεί τη λειτουργία του οικείου καταστήματος.
5. Η αρμόδια αρχή του άρθρου 397 υποχρεούται να κοινοποιεί στις λοιπές ελεγκτικές αρχές, που προσδιορίζονται με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 403, τη γνωστοποίηση, το αργότερο εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την υποβολή της, προκειμένου αυτές να λάβουν γνώση για την έναρξη λειτουργίας καταστήματος παροχής υπηρεσιών διαδικτύου και να ασκούν τις ελεγκτικές τους αρμοδιότητες. Από την ενεργοποίηση του Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε., κατά το μέρος που αφορά στη γνωστοποίηση λειτουργίας των καταστημάτων παροχής υπηρεσιών διαδικτύου, η κοινοποίηση δύναται να γίνεται αυτόματα μέσω του Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε..».

Άρθρο 65

Μεταβολές στην ασκούμενη δραστηριότητα - Προσθήκη άρθρου 399 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 399 ως εξής:

«Άρθρο 399

Μεταβολές στην ασκούμενη δραστηριότητα

1. Αν πρόκειται να μεταβληθούν για οποιονδήποτε λόγο τα στοιχεία της γνωστοποίησης λειτουργίας καταστήματος παροχής υπηρεσιών διαδικτύου, ο φορέας της δραστηριότητας υποχρεούται σε προηγούμενη γνωστοποίηση της μεταβολής στην αρμόδια αρχή του άρθρου 397, η οποία υποβάλλεται αποκλειστικά μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε.) του άρθρου 14, που είναι προσβάσιμο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-ΕΨΠ).
2. Πριν από την υποβολή της γνωστοποίησης της μεταβολής, ο φορέας της δραστηριότητας υποχρεούται να διαθέτει τα απαιτούμενα για τη μεταβολή δικαιολογητικά, τα οποία μέχρι την ενεργοποίηση του Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε., κατά το μέρος που αφορά στη γνωστοποίηση λειτουργίας καταστημάτων παροχής υπηρεσιών διαδικτύου, δεν συνυποβάλλονται με τη γνωστοποίηση, αλλά τηρούνται στο κατάστημα παροχής υπηρεσιών διαδικτύου και είναι διαθέσιμα σε κάθε έλεγχο.
3. Από την ενεργοποίηση του Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε., κατά το μέρος που αφορά στη γνωστοποίηση λειτουργίας καταστημάτων παροχής υπηρεσιών διαδικτύου, τα απαιτούμενα για τη μεταβολή δικαιολογητικά αναρτώνται στο Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε. κατά την υποβολή της γνωστοποίησης της μεταβολής.
4. Η αρμόδια αρχή του άρθρου 397 υποχρεούται να κοινοποιεί, το αργότερο εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την υποβολή της, τη γνωστοποίηση της μεταβολής στις αρμόδιες αρχές στις οποίες έχει κοινοποιηθεί η αρχική γνωστοποίηση λειτουργίας. Από την ενεργοποίηση του Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε., κατά το μέρος που αφορά στη γνωστοποίηση λειτουργίας των καταστημάτων παροχής υπηρεσιών διαδικτύου, η κοινοποίηση δύναται να διενεργείται αυτόματα μέσω του Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε..
5. Σε περίπτωση αλλαγής του φορέα της δραστηριότητας, εφαρμόζεται το άρθρο 9. Εγκρίσεις και λοιπά δικαιολογητικά που έχουν εκδοθεί στο όνομα του παλαιού φορέα και αφορούν στο κατάστημα παροχής υπηρεσιών διαδικτύου εξακολουθούν να ισχύουν μέχρι τη λήξη της ισχύος τους, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στην ειδική νομοθεσία. Τα δικαιολογητικά που συνδέονται με το πρόσωπο του φορέα της δραστηριότητας, εκδίδονται στο πρόσωπο του νέου φορέα. Από την ενεργοποίηση του Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε., κατά το μέρος που αφορά στη γνωστοποίηση λειτουργίας καταστημάτων παροχής υπηρεσιών διαδικτύου, η αλλαγή φορέα γίνεται μέσω του Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε..
6. Σε περίπτωση μετεγκατάστασης του καταστήματος παροχής υπηρεσιών διαδικτύου, απαιτείται η υποβολή νέας γνωστοποίησης λειτουργίας, σύμφωνα με το άρθρο 398.»

Άρθρο 66

Παράβολο - Προσθήκη άρθρου 400 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 400 ως εξής:

«Άρθρο 400

Παράβολο

Για την υποβολή γνωστοποίησης λειτουργίας της δραστηριότητας του παρόντος Κεφαλαίου, καθώς και για τη μεταβολή γνωστοποίησης λόγω αλλαγής φορέα απαιτείται η καταβολή του

παραβόλου του άρθρου 11, όπως εξειδικεύεται με την απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 403. Για τις λοιπές μεταβολές υποβληθείσας γνωστοποίησης δεν απαιτείται παράβολο.».

Άρθρο 67

Έλεγχοι - Προσθήκη άρθρου 401 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 401 ως εξής:

«Άρθρο 401

Έλεγχοι

Κατά τη λειτουργία της δραστηριότητας, οι κατά περίπτωση αρμόδιες αρχές του άρθρου 397 και οι λοιπές ελεγκτικές αρχές που προσδιορίζονται με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 403 διενεργούν εκ των υστέρων ελέγχους, για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης των φορέων της δραστηριότητας του παρόντος με τις απαιτήσεις του παρόντος Κεφαλαίου βάσει κριτηρίων κινδύνου. Κατά τη διενέργεια των ελέγχων εφαρμόζονται τα άρθρα 127 έως 157 του ν. 4512/2018 (Α' 5), περί του πλαισίου εποπτείας των οικονομικών δραστηριοτήτων.».

Άρθρο 68

Παραβάσεις - Κυρώσεις - Προσθήκη άρθρου 402 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 402 ως εξής:

«Άρθρο 402

Παραβάσεις - Κυρώσεις

1. Σε περίπτωση παραβάσεων ως προς την υποβολή γνωστοποίησης και συγκεκριμένα σε περίπτωση παράλειψης γνωστοποίησης πριν από την έναρξη λειτουργίας καταστήματος παροχής υπηρεσιών διαδικτύου (αρχική γνωστοποίηση), παράλειψης γνωστοποίησης μεταβολής στοιχείων της γνωστοποίησης, παράλειψης γνωστοποίησης αλλαγής φορέα, παροχής αναληθών ή ανακριβών ή ελλιπών στοιχείων κατά τη γνωστοποίηση ή έλλειψης δικαιολογητικών, επιβάλλονται σε βάρος του φορέα της δραστηριότητας κυρώσεις σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 15. Το επιβαλλόμενο διοικητικό πρόστιμο κυμαίνεται από εκατό (100) ευρώ έως είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ.

2. Επιπλέον των διοικητικών προστίμων της παρ. 1, επιβάλλεται διακοπή λειτουργίας του καταστήματος παροχής υπηρεσιών διαδικτύου, ολική ή μερική, προσωρινή ή οριστική, στις περιπτώσεις που καθορίζονται με την απόφαση της παρ. 3 του άρθρου 403.

3. Αρμόδια όργανα για την επιβολή των κυρώσεων των παρ. 1 και 2 ορίζονται:

α) Με την επιφύλαξη των περ. γ) και δ), ο Δήμαρχος, εφόσον η δραστηριότητα ασκείται σε χερσαίο χώρο,

β) οι προϊστάμενοι των λιμενικών αρχών, εφόσον η δραστηριότητα ασκείται εντός πλοίου, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 157 του Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου (ν.δ. 187/1973, Α' 261)

γ) το συλλογικό όργανο διοίκησης του δημόσιου φορέα διοίκησης και εκμετάλλευσης λιμένα, εφόσον η δραστηριότητα ασκείται εντός χερσαίας ζώνης λιμένα και ειδικά στην περίπτωση των δημοτικών λιμενικών γραφείων ο οικείος Δήμαρχος. Αν η δραστηριότητα ασκείται εντός χερσαίας ζώνης λιμένα, το δικαίωμα χρήσης και εκμετάλλευσης του οποίου έχει παραχωρηθεί σε ιδιώτη επενδυτή δυνάμει Σύμβασης Παραχώρησης που έχει κυρωθεί με νόμο και ο οποίος κατέχει την πλειοψηφία των μετοχών του οικείου οργανισμού λιμένα ή εντός χερσαίας ζώνης λιμένα, το δικαίωμα χρήσης και εκμετάλλευσης της οποίας έχει υποπαρωχηθεί εξ ολοκλήρου ή τμηματικά σε ιδιώτη επενδυτή δυνάμει Σύμβασης

Υποπαραχώρησης που έχει κυρωθεί με νόμο, αρμόδιο όργανο είναι η Εποπτική Μονάδα Ασφάλειας Λιμένων και Πλοίων του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, δ) ο προϊστάμενος της κατά τόπον αρμόδιας Περιφερειακής Υπηρεσίας Τουρισμού, εφόσον η δραστηριότητα ασκείται σε εγκατάσταση ειδικής τουριστικής υποδομής.

4. Κατά των αποφάσεων επιβολής κυρώσεων του παρόντος, χωρούν οι προσφυγές που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία.».

Άρθρο 69

Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 403 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 403 ως εξής:

«Άρθρο 403

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Τουρισμού, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας καθορίζονται, για τις δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου, το περιεχόμενο και η διαδικασία της γνωστοποίησης λειτουργίας, τα δικαιολογητικά που τηρούνται στον χώρο άσκησης της δραστηριότητας, ο τρόπος γνωστοποίησης των στοιχείων σε περίπτωση επικείμενης μεταβολής τους, οι ελεγκτικές αρχές στις οποίες κοινοποιούνται η γνωστοποίηση και οι μεταβολές της, προκειμένου να ασκήσουν τις αρμοδιότητές τους, η προθεσμία της απογραφής και της ανάρτησης δικαιολογητικών της παρ. 5 του άρθρου 404, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και Τουρισμού καθορίζονται, για τις δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου, το ύψος του παραβόλου του άρθρου 400, ο χρόνος και ο τρόπος καταβολής του, ο τρόπος μεταφοράς των πιστώσεων στα αρμόδια όργανα, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και Τουρισμού καθορίζονται, για τις δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου, η κλιμάκωση και τα κριτήρια επιμέτρησης των κυρώσεων του άρθρου 402, η διαδικασία επιβολής τους, οι περιπτώσεις διακοπής λειτουργίας των δραστηριοτήτων της παρ. 2 του άρθρου 402 και η διαδικασία επιβολής της διακοπής, καθώς και κάθε άλλο σχετικό με τις εν λόγω κυρώσεις θέμα.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Τουρισμού και Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας καθορίζονται οι όροι και οι προδιαγραφές λειτουργίας των δραστηριοτήτων του παρόντος Κεφαλαίου, καθώς και οι κυρώσεις σε περίπτωση παραβάσεων.».

Άρθρο 70

Τελικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 404 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 404 ως εξής:

«Άρθρο 404

Τελικές διατάξεις

1. Αρμόδια υπηρεσία για την επίσπευση έκδοσης των κανονιστικών πράξεων του παρόντος Κεφαλαίου, καθώς και για την παρακολούθηση της ορθής εφαρμογής του παρόντος Κεφαλαίου και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενων κανονιστικών πράξεων, είναι η Διεύθυνση Εμπορικής Επιχειρηματικότητας της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης, η οποία παρέχει διευκρινίσεις και οδηγίες προς τις αρμόδιες αρχές του άρθρου 397.
2. Από την έναρξη ισχύος των κανονιστικών πράξεων του άρθρου 403, όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται αναφορά σε άδεια λειτουργίας επιχείρησης/καταστήματος προσφοράς υπηρεσιών διαδικτύου, νοείται η γνωστοποίηση του παρόντος Κεφαλαίου.
3. Από την έναρξη ισχύος των κανονιστικών πράξεων του άρθρου 403, όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται αναφορά σε αφαίρεση ή ανάκληση της άδειας λειτουργίας των επιχειρήσεων/καταστημάτων προσφοράς υπηρεσιών διαδικτύου, νοείται η διακοπή λειτουργίας των εν λόγω επιχειρήσεων/καταστημάτων.
4. Αναφορικά με την αδειοδότηση της δραστηριότητας με την οποία συστεγάζονται τα μικτά καταστήματα παροχής υπηρεσιών διαδικτύου, εφαρμόζονται οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας για την εν λόγω δραστηριότητα.
5. Από την ενεργοποίηση του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε.) του άρθρου 14, κατά το μέρος που αφορά στη γνωστοποίηση των δραστηριοτήτων του παρόντος Κεφαλαίου και εντός της προθεσμίας που καθορίζεται με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 403, όσοι ασκούν δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου προβαίνουν, σύμφωνα με το άρθρο 14Α, σε απογραφή της ασκούμενης δραστηριότητας και των βασικών στοιχείων της στο Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε. του άρθρου 14, η οποία συνοδεύεται από το σχετικό αποδεικτικό αδειοδότησης της δραστηριότητας. Η υποχρέωση απογραφής ισχύει τόσο για τις δραστηριότητες που λειτουργούν με γνωστοποίηση σύμφωνα με το παρόν Κεφάλαιο, όσο και για τις δραστηριότητες που, βάσει του άρθρου 405, εξακολουθούν να λειτουργούν με αποδεικτικό αδειοδότησης σύμφωνα με τις διατάξεις που ίσχυαν πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος Κεφαλαίου. Μετά την παρέλευση της ως άνω προθεσμίας, εφαρμόζεται η παρ. 2 του άρθρου 14Α. Οι φορείς των δραστηριοτήτων του παρόντος Κεφαλαίου που κατά την ενεργοποίηση του Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε. του άρθρου 14, κατά το μέρος που αφορά στη γνωστοποίηση λειτουργίας καταστημάτων παροχής υπηρεσιών διαδικτύου, έχουν υποβάλει γνωστοποίηση για τη λειτουργία τους σύμφωνα με το παρόν Κεφάλαιο, αναρτούν στο Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε. τα απαραίτητα για τη γνωστοποίηση δικαιολογητικά, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 14Β, εντός προθεσμίας που καθορίζεται με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 403.».

Άρθρο 71

Μεταβατικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 405 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 405 ως εξής:

«Άρθρο 405

Μεταβατικές διατάξεις

1. Μέχρι την ενεργοποίηση του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε.) του άρθρου 14, κατά το μέρος που αφορά στη γνωστοποίηση λειτουργίας καταστημάτων παροχής υπηρεσιών διαδικτύου, η γνωστοποίηση και η γνωστοποίηση της μεταβολής υποβάλλονται σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή απευθείας στην αρμόδια αρχή του άρθρου 397, χωρίς να συνοδεύονται από τα απαραίτητα

δικαιολογητικά, τα οποία τηρούνται στο κατάστημα παροχής υπηρεσιών διαδικτύου, διαθέσιμα σε κάθε έλεγχο.

2. Τα καταστήματα παροχής υπηρεσιών διαδικτύου που κατά την έναρξη ισχύος των κανονιστικών πράξεων του άρθρου 403 λειτουργούν με άδεια λειτουργίας, εξακολουθούν να διέπονται από τις διατάξεις βάσει των οποίων εκδόθηκε η σχετική άδεια. Αν μεσολαβήσει μεταβολή στοιχείου της δραστηριότητας, ο φορέας της δραστηριότητας υποχρεούται σε γνωστοποίηση, σύμφωνα με το άρθρο 398. Μετά την υποβολή της γνωστοποίησης, η λειτουργία του καταστήματος παροχής υπηρεσιών διαδικτύου διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου.

3. Μέχρι την έναρξη ισχύος των κανονιστικών πράξεων του άρθρου 403, ως προς την έναρξη λειτουργίας των καταστημάτων παροχής υπηρεσιών διαδικτύου του άρθρου 396 εξακολουθεί να ισχύει η υπό στοιχεία 1107414/1491/ΤΕΦ/26.11.2003 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Δημόσιας Τάξης και Εμπορικής Ναυτιλίας «Καθορισμός των όρων, των προϋποθέσεων, της διαδικασίας και των δικαιολογητικών για τη χορήγηση αδειών λειτουργίας επιχειρήσεων προσφοράς υπηρεσιών διαδικτύου, του οργάνου για την αφαίρεση της άδειας λειτουργίας της επιχείρησης και λοιπών διαδικαστικών θεμάτων για την εφαρμογή των διατάξεων του Ν. 3037/2002» (Β' 1827).».

Άρθρο 72

Καταργούμενες διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 406 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 406 ως εξής:

«Άρθρο 406

Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος Κεφαλαίου καταργούνται τα άρθρα 3 και 7 του ν. 3037/2002 (Α' 174), περί επιχειρήσεων προσφοράς υπηρεσιών διαδικτύου και περί εξουσιοδότησης, αντίστοιχα.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'

ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΕΧΝΗΤΟΥ ΜΑΥΡΙΣΜΑΤΟΣ ΣΟΛΑΡΙΟΥΜ, ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΛΟΥΤΡΩΝ, ΜΗ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟΥ ΜΑΣΑΖ, ΣΑΟΥΝΑΣ, ΜΗ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟΥ SPA ΚΑΙ ΑΤΜΟΛΟΥΤΡΩΝ

Άρθρο 73

Πλαίσιο άσκησης των δραστηριοτήτων παροχής υπηρεσιών τεχνητού μαυρίσματος σολάριουμ, εκμετάλλευσης λουτρών, μη θεραπευτικού μασάζ, σάουνας, μη θεραπευτικού spa και ατμόλουτρων - Προσθήκη Κεφαλαίου ΝΑ' στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230), μετά το άρθρο 406, προστίθεται Κεφάλαιο ΝΑ' ως εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΝΑ'

ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΕΧΝΗΤΟΥ ΜΑΥΡΙΣΜΑΤΟΣ ΣΟΛΑΡΙΟΥΜ, ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΛΟΥΤΡΩΝ, ΜΗ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟΥ ΜΑΣΑΖ, ΣΑΟΥΝΑΣ, ΜΗ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟΥ SPA ΚΑΙ ΑΤΜΟΛΟΥΤΡΩΝ».

Άρθρο 74

Πεδίο εφαρμογής - Προσθήκη άρθρου 407 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 407 ως εξής:

«Άρθρο 407

Πεδίο εφαρμογής

1. Στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Κεφαλαίου εμπίπτουν οι κάτωθι δραστηριότητες του τομέα φυσικής ευεξίας:

α) παροχή υπηρεσιών τεχνητού μαυρίσματος (σολάριουμ), με Κωδικό Αριθμό Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.) 96.02.19.01,

β) παροχή υπηρεσιών εκμετάλλευσης λουτρών (καθαριότητας, χαμάμ κ.λπ.), με Κ.Α.Δ. 96.04.10.03,

γ) παροχή υπηρεσιών χειρομάλαξης (μασάζ), εκτός του θεραπευτικού, με Κ.Α.Δ. 96.04.10.05, και

δ) παροχή υπηρεσιών σάουνας, spa (όχι θεραπευτικού) και ατμόλουτρων, με Κ.Α.Δ. 96.04.10.07.

Οι δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου δύνανται να ασκούνται αυτοτελώς ή συνδυαστικά με άλλες δραστηριότητες υγειονομικού ενδιαφέροντος, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στην εκάστοτε ειδική για τις εν λόγω δραστηριότητες υγειονομικού ενδιαφέροντος νομοθεσία.

2. Εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος Κεφαλαίου η δραστηριότητα παροχής υπηρεσιών spa της περ. σστο' της παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014 (Α' 155).».

Άρθρο 75

Αρμόδια αρχή - Προσθήκη άρθρου 408 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 408 ως εξής:

«Άρθρο 408

Αρμόδια αρχή

Αρμόδια αρχή για την εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου ορίζεται η αρμόδια για θέματα δημόσιας υγείας και κοινωνικής μέριμνας υπηρεσία της οικείας περιφερειακής ενότητας του τόπου εγκατάστασης και λειτουργίας της δραστηριότητας.».

Άρθρο 76

Γνωστοποίηση λειτουργίας των δραστηριοτήτων φυσικής ευεξίας - Προσθήκη άρθρου 409 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 409 ως εξής:

«Άρθρο 409

Γνωστοποίηση λειτουργίας των δραστηριοτήτων φυσικής ευεξίας

1. Οι δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου υπάγονται στο καθεστώς γνωστοποίησης του άρθρου 5.

2. Πριν από την υποβολή της γνωστοποίησης, ο φορέας της δραστηριότητας υποχρεούται να έχει συγκεντρώσει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, τα οποία τηρεί μαζί με το αποδεικτικό υποβολής της γνωστοποίησης στον χώρο άσκησης της δραστηριότητάς του και τα καθιστά διαθέσιμα για κάθε έλεγχο.

3. Η γνωστοποίηση υποβάλλεται στην αρμόδια αρχή του άρθρου 408, αποκλειστικά μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε.) του άρθρου 14, το οποίο είναι προσβάσιμο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης

της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-ΕΨΠ). Τα απαραίτητα δικαιολογητικά αναρτώνται στο Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε. κατά την υποβολή της γνωστοποίησης.

4. Η αρμόδια αρχή του άρθρου 408 παραλαμβάνει, σε κάθε περίπτωση, τη γνωστοποίηση, η οποία υποβάλλεται από τον φορέα της δραστηριότητας με ευθύνη του για τα περιλαμβανόμενα σε αυτή στοιχεία και εκδίδει αποδεικτικό υποβολής. Μετά από την υποβολή της γνωστοποίησης, ο φορέας μπορεί να εκκινήσει τη λειτουργία της δραστηριότητάς του.

5. Η αρμόδια αρχή του άρθρου 408 υποχρεούται να κοινοποιεί στις λοιπές ελεγκτικές αρχές, που προσδιορίζονται με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 415, τη γνωστοποίηση, το αργότερο εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την υποβολή της, προκειμένου αυτές να λάβουν γνώση για την έναρξη λειτουργίας και να ασκούν τις ελεγκτικές τους αρμοδιότητες. Από την ενεργοποίηση του Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε., κατά το μέρος που αφορά στη γνωστοποίηση λειτουργίας καθεμίας από τις δραστηριότητες του άρθρου 407, η κοινοποίηση δύναται να γίνεται αυτόματα μέσω του Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε..

6. Αν στον χώρο εγκατάστασης συνυπάρχουν δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου, υποβάλλεται για όλες μία κοινή γνωστοποίηση, στην οποία περιλαμβάνονται τα στοιχεία καθεμίας εξ αυτών. Αν οι δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου συνυπάρχουν με άλλες δραστηριότητες υγειονομικού ενδιαφέροντος, τηρείται η ειδική νομοθεσία αδειοδότησης των τελευταίων, διακριτά από τη γνωστοποίηση του παρόντος.»

Άρθρο 77

Μεταβολές στην ασκούμενη δραστηριότητα - Προσθήκη άρθρου 410 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 410 ως εξής:

«Άρθρο 410

Μεταβολές στην ασκούμενη δραστηριότητα

1. Αν πρόκειται να μεταβληθούν για οποιονδήποτε λόγο τα στοιχεία της γνωστοποίησης λειτουργίας, ο φορέας της δραστηριότητας υποχρεούται σε προηγούμενη γνωστοποίηση της μεταβολής στην αρμόδια αρχή του άρθρου 408, η οποία υποβάλλεται αποκλειστικά μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε.) του άρθρου 14, το οποίο είναι προσβάσιμο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-ΕΨΠ).

2. Πριν από την υποβολή της γνωστοποίησης της μεταβολής, ο φορέας της δραστηριότητας διαθέτει τα απαιτούμενα για τη μεταβολή δικαιολογητικά, τα οποία τηρούνται μαζί με το αποδεικτικό της γνωστοποίησης της μεταβολής στον χώρο άσκησης της δραστηριότητας και είναι διαθέσιμα σε κάθε έλεγχο. Τα απαιτούμενα για τη μεταβολή δικαιολογητικά αναρτώνται στο Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε. κατά την υποβολή της γνωστοποίησης της μεταβολής.

3. Η αρμόδια αρχή του άρθρου 408 υποχρεούται να κοινοποιεί, το αργότερο εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την υποβολή της, τη γνωστοποίηση της μεταβολής στις αρμόδιες αρχές στις οποίες έχει κοινοποιηθεί η αρχική γνωστοποίηση λειτουργίας. Από την ενεργοποίηση του Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε., κατά το μέρος που αφορά στη γνωστοποίηση λειτουργίας καθεμίας από τις δραστηριότητες του άρθρου 407, η κοινοποίηση δύναται να διενεργείται αυτόματα μέσω του Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε..

4. Σε περίπτωση αλλαγής του φορέα της δραστηριότητας, εφαρμόζεται το άρθρο 9, περί της διαδικασίας και των υποχρεώσεων του παλαιού και του νέου φορέα. Τα δικαιολογητικά που συνδέονται με το πρόσωπο του φορέα της δραστηριότητας, εκδίδονται στο πρόσωπο του

νέου φορέα. Από την ενεργοποίηση του Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε., κατά το μέρος που αφορά στη γνωστοποίηση λειτουργίας καθεμίας από τις δραστηριότητες του άρθρου 407, η αλλαγή φορέα γίνεται μέσω του Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε..

5. Σε περίπτωση μετεγκατάστασης της δραστηριότητας, απαιτείται η υποβολή νέας γνωστοποίησης λειτουργίας, σύμφωνα με το άρθρο 409.».

Άρθρο 78

Παράβολο - Προσθήκη άρθρου 411 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 411 ως εξής:

«Άρθρο 411

Παράβολο

Για την υποβολή γνωστοποίησης των δραστηριοτήτων του παρόντος Κεφαλαίου, καθώς και σε περίπτωση μεταβολής της γνωστοποίησης λόγω αλλαγής φορέα, απαιτείται η καταβολή του παραβόλου του άρθρου 11, όπως εξειδικεύεται με την απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 415. Για τις λοιπές μεταβολές υποβληθείσας γνωστοποίησης δεν απαιτείται παράβολο.».

Άρθρο 79

Ειδικές προϋποθέσεις λειτουργίας - Προσθήκη άρθρου 412 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 412 ως εξής:

«Άρθρο 412

Ειδικές προϋποθέσεις λειτουργίας

1. Τα πρόσωπα που παρέχουν υπηρεσίες χειρομάλαξης πρέπει να είναι κατ' ελάχιστον κάτοχοι Πτυχίου ή Διπλώματος Επαγγελματικής Ειδικότητας, Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, επιπέδου πέντε (5) του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων ειδικότητας αισθητικής ή φυσιοθεραπείας, με την αντίστοιχη πιστοποίηση από τον Εθνικό Οργανισμό Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.).
2. Τα πρόσωπα που παρέχουν υπηρεσίες σχετικές με λουτροθεραπεία και τις καμπίνες σάουνας πρέπει να είναι κατ' ελάχιστον κάτοχοι Πτυχίου ή Διπλώματος Επαγγελματικής Ειδικότητας, Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, επιπέδου πέντε (5) του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων ειδικότητας αισθητικής ή συναφών ειδικοτήτων, με αντίστοιχη πιστοποίηση από τον Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π..
3. Οι χειριστές μηχανημάτων τεχνητού μαυρίσματος (σολάριουμ) πρέπει να είναι πτυχιούχοι τεχνολόγοι-ακτινολόγοι, να διαθέτουν την αντίστοιχη άδεια άσκησης επαγγέλματος και να έχουν λάβει πιστοποιημένη εκπαίδευση για τα συγκεκριμένα μηχανήματα από διαπιστευμένο φορέα εκπαίδευσης.
4. Ο υγειονομικά υπεύθυνος της δραστηριότητας, καθώς και ο αντικαταστάτης του σε περίπτωση απουσίας του, πρέπει να είναι πτυχιούχος αισθητικός με άδεια άσκησης επαγγέλματος. Σε περίπτωση ύπαρξης μηχανημάτων τεχνητού μαυρίσματος, ορίζεται και τεχνολόγος-ακτινολόγος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με την αντίστοιχη άδεια ή αναγγελία άσκησης επαγγέλματος, ο οποίος είναι υπεύθυνος για την ορθή και ασφαλή παροχή των υπηρεσιών και παρευρίσκεται στον χώρο καθ' όλη τη διάρκεια παροχής των υπηρεσιών αυτών.
5. Όλοι οι εργαζόμενοι στα κέντρα ευεξίας, εκτός των υπαλλήλων γραφείου, πρέπει να διαθέτουν πιστοποιητικό υγείας σύμφωνα με την υπό στοιχεία Υ1γ/Γ.Π./οικ.35797/11.4.2012 απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

«Πιστοποιητικό υγείας εργαζομένων σε επιχειρήσεις υγειονομικού ενδιαφέροντος» (Β' 1199).».

Άρθρο 80

Έλεγχοι - Προσθήκη άρθρου 413 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 413 ως εξής:

«Άρθρο 413

Έλεγχοι

Κατά τη λειτουργία των δραστηριοτήτων του παρόντος Κεφαλαίου, η αρμόδια αρχή του άρθρου 408 και οι λοιπές ελεγκτικές αρχές που προσδιορίζονται με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 415 διενεργούν εκ των υστέρων ελέγχους, με σκοπό την παρακολούθηση της συμμόρφωσης των φορέων άσκησης των δραστηριοτήτων με τις απαιτήσεις του παρόντος Κεφαλαίου, βάσει κριτηρίων κινδύνου. Κατά τη διενέργεια των ελέγχων εφαρμόζονται τα άρθρα 127 έως 157 του ν. 4512/2018 (Α' 5), περί του πλαισίου εποπτείας των οικονομικών δραστηριοτήτων.».

Άρθρο 81

Παραβάσεις - Κυρώσεις - Προσθήκη άρθρου 414 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 414 ως εξής:

«Άρθρο 414

Παραβάσεις - Κυρώσεις

1. Σε περίπτωση παραβάσεων ως προς την υποβολή γνωστοποίησης και συγκεκριμένα σε περίπτωση παράλειψης γνωστοποίησης πριν από την έναρξη λειτουργίας των δραστηριοτήτων που εμπíπτουν στο παρόν Κεφάλαιο (αρχική γνωστοποίηση), παράλειψης γνωστοποίησης μεταβολής στοιχείων της γνωστοποίησης, παράλειψης γνωστοποίησης αλλαγής φορέα, παροχής αναληθών ή ανακριβών ή ελλιπών στοιχείων κατά τη γνωστοποίηση, ή έλλειψης δικαιολογητικών, επιβάλλονται σε βάρος του φορέα της δραστηριότητας κυρώσεις σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 15. Το επιβαλλόμενο διοικητικό πρόστιμο κυμαίνεται από εκατό (100) ευρώ έως είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ.
2. Αρμόδιο όργανο για την επιβολή των κυρώσεων της παρ. 1 ορίζεται η αρμόδια αρχή του άρθρου 408.
3. Κατά των αποφάσεων επιβολής κυρώσεων της παρ. 1 χωρεί ειδική διοικητική προσφυγή, σύμφωνα με το άρθρο 227 του ν. 3852/2010 (Α' 87).».

Άρθρο 82

Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 415 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 415 ως εξής:

«Άρθρο 415

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ανάπτυξης, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας καθορίζονται, για καθεμία εκ των δραστηριοτήτων του παρόντος Κεφαλαίου, το περιεχόμενο και η διαδικασία της γνωστοποίησης λειτουργίας, τα δικαιολογητικά που τηρούνται στον χώρο άσκησης κάθε δραστηριότητας, ο τρόπος γνωστοποίησης των στοιχείων σε περίπτωση επικείμενης μεταβολής τους, οι ελεγκτικές αρχές στις οποίες κοινοποιούνται η γνωστοποίηση και οι

μεταβολές της, προκειμένου να ασκήσουν τις αρμοδιότητές τους, η προθεσμία απογραφής και ανάρτησης των δικαιολογητικών της παρ. 3 του άρθρου 416, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης καθορίζονται, για καθεμία εκ των δραστηριοτήτων του παρόντος Κεφαλαίου, το ύψος του παραβόλου του άρθρου 411, ο χρόνος και ο τρόπος καταβολής του, ο τρόπος μεταφοράς των πιστώσεων στα αρμόδια όργανα, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Ανάπτυξης καθορίζονται, για καθεμία εκ των δραστηριοτήτων του παρόντος Κεφαλαίου, το το πλαίσιο των επιβαλλόμενων κυρώσεων του άρθρου 414, η κλιμάκωση και τα κριτήρια επιμέτρησής τους εντός των ορίων της παρ. 1 του άρθρου 15, η διαδικασία επιβολής τους και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τις εν λόγω κυρώσεις.».

Άρθρο 83

Τελικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 416 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 416 ως εξής:

«Άρθρο 416

Τελικές διατάξεις

1. Οι όροι και οι προδιαγραφές άσκησης των δραστηριοτήτων του παρόντος Κεφαλαίου καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Υγείας κατ' εξουσιοδότηση του ν. 2520/1940 «Περί υγειονομικών διατάξεων» (Α' 273).

2. Αρμόδια αρχή για την παρακολούθηση και την παροχή κατευθύνσεων ως προς την ορθή και ομοιόμορφη εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου, καθώς και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενων κανονιστικών πράξεων και των σχετικών υγειονομικών διατάξεων ορίζεται το Υπουργείο Υγείας.

3. Οι φορείς των δραστηριοτήτων του παρόντος Κεφαλαίου που κατά την ενεργοποίηση του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε.) του άρθρου 14, κατά το μέρος που αφορά στη γνωστοποίηση λειτουργίας αυτών, έχουν υποβάλλει γνωστοποίηση για τη λειτουργία τους σύμφωνα με το παρόν Κεφάλαιο, προβαίνουν σύμφωνα με το άρθρο 14Α σε απογραφή της ασκούμενης δραστηριότητας και των βασικών στοιχείων της στο Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε. του άρθρου 14 και αναρτούν στο Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε. τα απαραίτητα για τη γνωστοποίηση δικαιολογητικά, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 14Β, εντός της προθεσμίας που καθορίζεται με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 415. Μετά την παρέλευση της προθεσμίας της παρ. 1 του άρθρου 415, εφαρμόζεται η παρ. 2 του άρθρου 14Α.».

Άρθρο 84

Μεταβατικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 417 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 417 ως εξής:

«Άρθρο 417

Μεταβατικές διατάξεις

1. Μέχρι την ενεργοποίηση του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε.) του άρθρου 14, κατά το μέρος που αφορά στη γνωστοποίηση καθεμίας από τις δραστηριότητες του άρθρου 407, η γνωστοποίηση και η γνωστοποίηση της μεταβολής υποβάλλονται σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή απευθείας

στην αρμόδια αρχή του άρθρου 408 χωρίς να συνοδεύονται από τα απαραίτητα δικαιολογητικά, τα οποία τηρούνται στον χώρο εγκατάστασης της δραστηριότητας διαθέσιμα σε κάθε έλεγχο.

2. Οι δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου που έχουν τεθεί σε λειτουργία πριν από την έναρξη ισχύος των κανονιστικών πράξεων του άρθρου 415, υποχρεούνται σε γνωστοποίηση σύμφωνα με το άρθρο 409 μέσα σε ένα (1) έτος από την έναρξη ισχύος αυτών των κανονιστικών πράξεων. Μετά την υποβολή της γνωστοποίησης ή μετά την παρέλευση της προθεσμίας υποβολής της, η λειτουργία της δραστηριότητας διέπεται από το παρόν Κεφάλαιο και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενες κανονιστικές πράξεις.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ'

ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΦΥΛΑΞΗΣ ΣΚΑΦΩΝ

Άρθρο 85

Πλαίσιο άσκησης της δραστηριότητας παροχής υπηρεσιών στάθμευσης και φύλαξης σκαφών - Προσθήκη Κεφαλαίου NB' στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230), μετά το άρθρο 417, προστίθεται Κεφάλαιο NB' ως εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ NB'

ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΦΥΛΑΞΗΣ ΣΚΑΦΩΝ».

Άρθρο 86

Πεδίο εφαρμογής - Προσθήκη άρθρου 418 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 418 ως εξής:

«Άρθρο 418

Πεδίο εφαρμογής

Στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Κεφαλαίου εμπίπτει η δραστηριότητα της παροχής υπηρεσιών στάθμευσης και φύλαξης σκαφών, είτε αυτά εδράζονται επί εδάφους είτε πάνω σε ρυμουλκούμενα ή ημιρυμουλκούμενα οχήματα (τύπου τρέιλερ/trailer), με Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.) 52.22.19.02 και 52.22.11.03.».

Άρθρο 87

Αρμόδιες αρχές - Προσθήκη άρθρου 419 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 419 ως εξής:

«Άρθρο 419

Αρμόδιες αρχές

Αρμόδιες αρχές για την εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου ορίζονται:

α) ο δημόσιος φορέας διοίκησης και εκμετάλλευσης του αντίστοιχου λιμένα, όταν η δραστηριότητα του άρθρου 418 ασκείται εντός χερσαίας ζώνης λιμένα, με την επιφύλαξη των περ. β) και γ) του παρόντος,

β) η Εποπτική Μονάδα Ασφάλειας Λιμένων και Πλοίων του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, όταν η δραστηριότητα του άρθρου 418 ασκείται εντός χερσαίας ζώνης λιμένα, το δικαίωμα χρήσης και εκμετάλλευσης του οποίου έχει παραχωρηθεί σε ιδιώτη επενδυτή δυνάμει Σύμβασης Παραχώρησης που έχει κυρωθεί με νόμο και ο οποίος κατέχει

την πλειοψηφία των μετοχών του οικείου οργανισμού λιμένα, ή εντός χερσαίας ζώνης λιμένα το δικαίωμα χρήσης και εκμετάλλευσης του οποίου έχει υποπαραχωρηθεί από το Ελληνικό Δημόσιο εξ ολοκλήρου ή τμηματικά σε ιδιώτη επενδυτή δυνάμει Σύμβασης Υποπαραχώρησης που έχει κυρωθεί με νόμο, σύμφωνα με τα άρθρα 2 και 3 του ν. 4597/2019 (Α' 35),

γ) η Διεύθυνση Χωρικού Σχεδιασμού και Υποδομών του Υπουργείου Τουρισμού, όταν η δραστηριότητα του άρθρου 418 ασκείται εντός χερσαίας ζώνης τουριστικού λιμένα που δεν εμπίπτει εν όλω ή εν μέρει εντός ζώνης λιμένα που έχει καθοριστεί δυνάμει του α.ν. 2344/1940 (Α' 154), περί αιγιαλού και παραλίας, του ν.δ. 444/1970 (Α' 39), περί αρμοδιοτήτων Λιμενικού Σώματος και σχέσεων προς τις αρμοδιότητες των Σωμάτων Ασφαλείας ή του ν. 2971/2001 (Α' 285), περί αιγιαλού και παραλίας,

δ) η Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών της οικείας περιφερειακής ενότητας, σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, με την επιφύλαξη της παρ. 9 του άρθρου 426.».

Άρθρο 88

Γνωστοποίηση λειτουργίας της δραστηριότητας παροχής υπηρεσιών στάθμευσης και φύλαξης σκαφών - Προσθήκη άρθρου 420 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 420 ως εξής:

«Άρθρο 420

Γνωστοποίηση λειτουργίας της δραστηριότητας παροχής υπηρεσιών στάθμευσης και φύλαξης σκαφών

1. Η δραστηριότητα παροχής υπηρεσιών στάθμευσης και φύλαξης σκαφών υπάγεται στο καθεστώς γνωστοποίησης του άρθρου 5.
2. Πριν από την υποβολή της γνωστοποίησης, ο φορέας της δραστηριότητας υποχρεούται να έχει συγκεντρώσει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, τα οποία τηρεί μαζί με το αποδεικτικό υποβολής της γνωστοποίησης στον χώρο άσκησης της δραστηριότητάς του και τα καθιστά διαθέσιμα για κάθε έλεγχο.
3. Η γνωστοποίηση υποβάλλεται από τον φορέα της δραστηριότητας στην αρμόδια αρχή του άρθρου 419, αποκλειστικά μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε.) του άρθρου 14, το οποίο είναι προσβάσιμο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-ΕΨΠ). Τα απαραίτητα δικαιολογητικά αναρτώνται στο Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε. κατά την υποβολή της γνωστοποίησης.
4. Η αρμόδια αρχή του άρθρου 419 παραλαμβάνει, σε κάθε περίπτωση, τη γνωστοποίηση, η οποία υποβάλλεται από τον φορέα της δραστηριότητας με ευθύνη του για τα περιλαμβανόμενα σε αυτή στοιχεία και εκδίδει αποδεικτικό υποβολής. Μετά από την υποβολή της γνωστοποίησης, ο φορέας μπορεί να εκκινήσει τη λειτουργία της δραστηριότητάς του.
5. Η αρμόδια αρχή του άρθρου 419 υποχρεούται να κοινοποιεί, το αργότερο εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την υποβολή της, τη γνωστοποίηση στις λοιπές ελεγκτικές αρχές, που προσδιορίζονται με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 425, προκειμένου αυτές να λάβουν γνώση για την έναρξη λειτουργίας και να ασκούν τις ελεγκτικές τους αρμοδιότητες. Από την ενεργοποίηση του Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε., κατά το μέρος που αφορά στη γνωστοποίηση λειτουργίας της δραστηριότητας του άρθρου 418, η κοινοποίηση δύναται να γίνεται αυτόματα μέσω του Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε..».

Άρθρο 89

Μεταβολές στην ασκούμενη δραστηριότητα - Προσθήκη άρθρου 421 στον ν. 4442/2016
Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 421 ως εξής:

«Άρθρο 421

Μεταβολές στην ασκούμενη δραστηριότητα

1. Αν πρόκειται να μεταβληθούν για οποιονδήποτε λόγο τα στοιχεία της γνωστοποίησης λειτουργίας, ο φορέας της δραστηριότητας υποχρεούται σε προηγούμενη γνωστοποίηση της μεταβολής στην αρμόδια αρχή του άρθρου 419, η οποία υποβάλλεται αποκλειστικά μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε.) του άρθρου 14, το οποίο είναι προσβάσιμο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-ΕΨΠ).
2. Πριν από την υποβολή της γνωστοποίησης της μεταβολής, ο φορέας της δραστηριότητας διαθέτει τα απαιτούμενα για τη μεταβολή δικαιολογητικά, τα οποία τηρούνται στον χώρο άσκησης της δραστηριότητας και είναι διαθέσιμα σε κάθε έλεγχο.
3. Τα απαιτούμενα για τη μεταβολή δικαιολογητικά αναρτώνται στο Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε. κατά την υποβολή της γνωστοποίησης της μεταβολής.
4. Η αρμόδια αρχή του άρθρου 419 υποχρεούται να κοινοποιεί, το αργότερο εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την υποβολή της, τη γνωστοποίηση της μεταβολής στις αρμόδιες αρχές στις οποίες έχει κοινοποιηθεί η αρχική γνωστοποίηση λειτουργίας. Από την ενεργοποίηση του Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε., κατά το μέρος που αφορά στη γνωστοποίηση λειτουργίας της δραστηριότητας του άρθρου 418, η κοινοποίηση δύναται να γίνεται αυτόματα μέσω του Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε..
5. Σε περίπτωση αλλαγής του φορέα της δραστηριότητας, εφαρμόζεται το άρθρο 9, περί της διαδικασίας και των υποχρεώσεων του παλαιού και του νέου φορέα. Εγκρίσεις και λοιπά δικαιολογητικά που έχουν εκδοθεί στο όνομα του παλαιού φορέα και αφορούν στην εγκατάσταση εξακολουθούν να ισχύουν μέχρι τη λήξη της ισχύος τους, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στην ειδική νομοθεσία. Τα δικαιολογητικά που συνδέονται με το πρόσωπο του φορέα της δραστηριότητας, εκδίδονται στο πρόσωπο του νέου φορέα. Από την ενεργοποίηση του Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε., κατά το μέρος που αφορά στη γνωστοποίηση λειτουργίας της δραστηριότητας του άρθρου 418, η αλλαγή φορέα γίνεται μέσω του Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε..
6. Σε περίπτωση μετεγκατάστασης μίας δραστηριότητας, απαιτείται η υποβολή νέας γνωστοποίησης λειτουργίας, σύμφωνα με το άρθρο 420.».

Άρθρο 90

Παράβολο - Προσθήκη άρθρου 422 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 422 ως εξής:

«Άρθρο 422

Παράβολο

Για την υποβολή γνωστοποίησης της δραστηριότητας του παρόντος Κεφαλαίου, καθώς και σε περίπτωση μεταβολής της γνωστοποίησης λόγω αλλαγής φορέα, απαιτείται η καταβολή του παραβόλου του άρθρου 11, όπως εξειδικεύεται με την απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 425. Για τις λοιπές μεταβολές υποβληθείσας γνωστοποίησης, δεν απαιτείται παράβολο.».

Άρθρο 91

Έλεγχοι - Προσθήκη άρθρου 423 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 423 ως εξής:

«Άρθρο 423

Έλεγχοι

1. Κατά τη λειτουργία της δραστηριότητας, οι κατά περίπτωση αρμόδιες αρχές του άρθρου 419 και οι λοιπές ελεγκτικές αρχές που προσδιορίζονται με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 425 διενεργούν εκ των υστέρων ελέγχους, για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης των φορέων άσκησης των δραστηριοτήτων με τις απαιτήσεις του παρόντος Κεφαλαίου, βάσει κριτηρίων κινδύνου. Κατά τη διενέργεια των ελέγχων, εφαρμόζονται τα άρθρα 127 έως 157 του ν. 4512/2018 (Α' 5), περί του πλαισίου εποπτείας των οικονομικών δραστηριοτήτων..

2. Ειδικά για την περίπτωση άσκησης των δραστηριοτήτων του παρόντος Κεφαλαίου εντός χερσαίας ζώνης τουριστικού λιμένα, οι έλεγχοι διενεργούνται από τις Περιφερειακές Υπηρεσίες Τουρισμού για λογαριασμό της αρμόδιας αρχής της περ. γ) του άρθρου 419.».

Άρθρο 92

Παραβάσεις - Κυρώσεις - Προσθήκη άρθρου 424 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 424 ως εξής:

«Άρθρο 424

Παραβάσεις - Κυρώσεις

1. Σε περίπτωση παραβάσεων ως προς την υποβολή γνωστοποίησης και συγκεκριμένα σε περίπτωση παράλειψης γνωστοποίησης πριν από την έναρξη λειτουργίας των δραστηριοτήτων που εμπίπτουν στο παρόν Κεφάλαιο (αρχική γνωστοποίηση), παράλειψης γνωστοποίησης μεταβολής στοιχείων της γνωστοποίησης, παράλειψης γνωστοποίησης αλλαγής φορέα, παροχής αναληθών ή ανακριβών ή ελλιπών στοιχείων κατά τη γνωστοποίηση ή έλλειψης δικαιολογητικών, επιβάλλονται σε βάρος του φορέα της δραστηριότητας κυρώσεις σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 15. Το επιβαλλόμενο διοικητικό πρόστιμο κυμαίνεται από εκατό (100) ευρώ έως είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ.

2. Αρμόδια όργανα για την επιβολή των κυρώσεων της παρ. 1 ορίζονται:

α) Το συλλογικό όργανο διοίκησης του δημόσιου φορέα διοίκησης και εκμετάλλευσης λιμένα, εφόσον η δραστηριότητα ασκείται εντός χερσαίας ζώνης λιμένα και ειδικά στην περίπτωση των δημοτικών λιμενικών γραφείων ο οικείος Δήμαρχος. Αν η δραστηριότητα ασκείται εντός χερσαίας ζώνης λιμένα, το δικαίωμα χρήσης και εκμετάλλευσης του οποίου έχει παραχωρηθεί σε ιδιώτη επενδυτή δυνάμει Σύμβασης Παραχώρησης που έχει κυρωθεί με νόμο και ο οποίος κατέχει την πλειοψηφία των μετοχών του οικείου Οργανισμού Λιμένα ή εντός χερσαίας ζώνης λιμένα, το δικαίωμα χρήσης και εκμετάλλευσης της οποίας έχει υποπαραχωρηθεί εξ ολοκλήρου ή τμηματικά σε ιδιώτη επενδυτή δυνάμει Σύμβασης Υποπαραχώρησης που έχει κυρωθεί με νόμο, αρμόδιο όργανο είναι η Εποπτική Μονάδα Ασφάλειας Λιμένων και Πλοίων του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.

β) Ο προϊστάμενος της αρμόδιας κατά τόπο Περιφερειακής Υπηρεσίας Τουρισμού, για την εφαρμογή της περ. γ) του άρθρου 419.

γ) Ο προϊστάμενος της Διεύθυνσης Μεταφορών και Επικοινωνιών της οικείας περιφερειακής ενότητας, στην περίπτωση της περ. δ) του άρθρου 419.

3. Κατά των αποφάσεων επιβολής κυρώσεων χωρεί ειδική διοικητική προσφυγή για λόγους νομιμότητας. Στην περίπτωση που η δραστηριότητα του άρθρου 418 ασκείται εντός χερσαίας ζώνης λιμένα, η ειδική διοικητική προσφυγή ασκείται ενώπιον του Γενικού Γραμματέα

Ναυτιλίας και Λιμένων του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης στον ενδιαφερόμενο. Ειδικά στην περίπτωση των τουριστικών λιμένων, κατά των αποφάσεων επιβολής κυρώσεων χωρεί ενδικοφανής προσφυγή σύμφωνα με την περ. δ) της παρ. 6 του άρθρου 4 του ν. 3270/2004 (Α' 187), περί της ρύθμισης θεμάτων Ε.Ο.Τ.. Στην περίπτωση που η δραστηριότητα ασκείται σε χώρο αρμοδιότητας της Υπηρεσίας Μεταφορών και Επικοινωνιών σύμφωνα με την περ. δ) του άρθρου 419, χωρεί η ειδική διοικητική προσφυγή του άρθρου 227 του ν. 3852/2010 (Α' 87).».

Άρθρο 93

Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 425 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 425 ως εξής:

«Άρθρο 425

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Υποδομών και Μεταφορών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ανάπτυξης, Τουρισμού, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας καθορίζονται, για τις δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου, το περιεχόμενο και η διαδικασία της γνωστοποίησης λειτουργίας, τα δικαιολογητικά που τηρούνται στον χώρο άσκησης της δραστηριότητας, ο τρόπος γνωστοποίησης των στοιχείων σε περίπτωση επικείμενης μεταβολής τους, οι ελεγκτικές αρχές στις οποίες κοινοποιούνται η γνωστοποίηση και οι μεταβολές της προκειμένου να ασκήσουν τις αρμοδιότητές τους, η προθεσμία της απογραφής και της ανάρτησης δικαιολογητικών της παρ. 12 του άρθρου 426, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.
2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Υποδομών και Μεταφορών, Ανάπτυξης και Τουρισμού καθορίζονται, για τις δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου, το ύψος του παραβόλου του άρθρου 422, ο χρόνος και ο τρόπος καταβολής του, ο τρόπος μεταφοράς των πιστώσεων στα αρμόδια όργανα, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.
3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Υποδομών και Μεταφορών, Ανάπτυξης και Τουρισμού καθορίζονται, για τις δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου, το πλαίσιο των επιβαλλόμενων κυρώσεων του άρθρου 424, η κλιμάκωση και τα κριτήρια επιμέτρησής τους εντός των ορίων της παρ. 1 του άρθρου 15, η διαδικασία επιβολής τους και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τις εν λόγω κυρώσεις.».

Άρθρο 94

Τελικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 426 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 426 ως εξής:

«Άρθρο 426

Τελικές διατάξεις

1. Αρμόδια υπηρεσία για την επίσπευση έκδοσης των κανονιστικών πράξεων του παρόντος Κεφαλαίου, καθώς και για την παρακολούθηση και την παροχή κατευθύνσεων ως προς την ορθή εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενων κανονιστικών πράξεων, ορίζεται η Διεύθυνση Ναυπηγοεπισκευαστικών Δραστηριοτήτων της Γενικής Γραμματείας Ναυτιλίας και Λιμένων του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής

Πολιτικής, σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργείου. Στη Διεύθυνση του πρώτου εδαφίου ανατίθεται η εισήγηση για την εκδίκαση των ειδικών διοικητικών προσφυγών της παρ. 3 του άρθρου 424, πλην εκείνων που αφορούν σε τουριστικούς λιμένες, που δεν εμπίπτουν εν όλω ή εν μέρει εντός ζώνης λιμένα που έχει καθοριστεί δυνάμει του α.ν. 2344/1940 (Α' 154), περί αιγιαλού και παραλίας, του ν.δ. 444/1970 (Α' 39), περί αρμοδιοτήτων Λιμενικού Σώματος και σχέσεων προς τις αρμοδιότητες των Σωμάτων Ασφαλείας ή του ν. 2971/2001 (Α' 285), περί αιγιαλού και παραλίας.

2. Οι φορείς της κύριας δραστηριότητας παροχής υπηρεσιών στάθμευσης και φύλαξης σκαφών επιτρέπεται να ασκούν, ως παρακολούθημα, τις κάτωθι συμπληρωματικές δραστηριότητες:

α) υπηρεσίες ανέλκυσης και καθέλκυσης σκαφών,

β) υπηρεσίες μεταφοράς σκαφών για την εξυπηρέτηση της δραστηριότητας παροχής υπηρεσιών στάθμευσης και φύλαξης σκαφών,

γ) εργασίες καθαρισμού εσωτερικών και εξωτερικών επιφανειών σκαφών με τη χρήση σταθερών ή κινητών πλυστικών μηχανημάτων, πλην της διενέργειας εργασιών αμμοβολής και υδροβολής, σύμφωνα με την παρ. Γ.1 του Παραρτήματος Ε' του άρθρου 8 της υπό στοιχεία οικ. 170544/20.9.2013 κοινής απόφασης των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Ναυτιλίας και Αιγαίου «Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (ΠΠΔ) για έργα και δραστηριότητες με α/α 12 «Χερσαίες εγκαταστάσεις διαχείμανσης ή/ και μικροεπισκευής σκαφών» της κατηγορίας Β της 12ης Ομάδας «Ειδικά έργα και δραστηριότητες» του παραρτήματος XII της Υ.Α. 1958/2012 (Β' 21), όπως εκάστοτε ισχύει» (Β' 2407),

δ) υπηρεσίες μικροεπισκευής σκαφών, όπως:

δα) αποκατάσταση βλαβών ή φθορών αεροθαλάμων,

δβ) αποκατάσταση βλαβών ή φθορών πολυεστερικών ή ανοξείδωτων επιφανειών,

δγ) γυάλισμα πολυεστερικών ή ανοξείδωτων επιφανειών,

δδ) ετήσια συντήρηση και μικρής κλίμακας επισκευή κινητήρων σκαφών,

δε) εκτέλεση ηλεκτρολογικών και υδραυλικών εργασιών μικρής κλίμακας (επιδιόρθωση μικρών βλαβών),

δστ) εκτέλεση ξυλουργικών εργασιών επισκευής μικρών φθορών καταστρώματος και χώρων ενδιαίτησης, πλην εργασιών ναυπήγησης, επισκευής, μετασκευής και συντήρησης ξύλινων σκαφών,

δζ) βαφή εξάλων και υφάλων μερών των σκαφών, με τη χρήση κατάλληλων χρωμάτων και υφαλοχρωμάτων, σύμφωνα με την παρ. Γ.11 του Παραρτήματος Ε' του άρθρου 8 της υπό στοιχεία οικ. 170544/2013 κοινής απόφασης, και

ε) πώληση εφοδίων και ανταλλακτικών.

3. Ο φορέας της κύριας δραστηριότητας παροχής υπηρεσιών στάθμευσης και φύλαξης σκαφών υποχρεούται, μαζί με την υποβολή της γνωστοποίησης του άρθρου 420, να ενημερώσει την αρμόδια αρχή του άρθρου 419 για την παράλληλη άσκηση μίας ή περισσότερων εκ των συμπληρωματικών δραστηριοτήτων της παρ. 2, χωρίς να απαιτείται διακριτή γνωστοποίηση.

4. Οι συμπληρωματικές εργασίες της παρ. 2 δύνανται να εκτελεστούν και από έτερα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που επιλέγονται είτε από τον φορέα της κύριας δραστηριότητας παροχής υπηρεσιών στάθμευσης και φύλαξης σκαφών είτε από τον κάτοχο του εξυπηρετούμενου σκάφους. Στην περίπτωση αυτή, τα έτερα φυσικά ή νομικά πρόσωπα πρέπει να κατέχουν

όλες τις προβλεπόμενες από την κείμενη νομοθεσία άδειες. Η ευθύνη για την τήρηση των προβλεπόμενων στην παρούσα βαρύνει τον φορέα της κύριας δραστηριότητας.

5. Στους χώρους στάθμευσης και φύλαξης σκαφών δύναται να παρέχονται και υπηρεσίες τροφοδοσίας καυσίμων, αποκλειστικά με τη χρήση βυτιοφόρων οχημάτων έτερων ιδιωτικών επιχειρήσεων, οι οποίες είναι εφοδιασμένες με άδεια ίδρυσης και λειτουργίας πρατηρίου υγρών καυσίμων που τους έχει χορηγηθεί σύμφωνα με το β.δ. 465/1970 (Α' 150) ή το π.δ. 1224/1981 (Α' 303). Στην περίπτωση αυτή, ο φορέας της κύριας δραστηριότητας παροχής υπηρεσιών στάθμευσης και φύλαξης σκαφών υποχρεούται, μαζί με την υποβολή της γνωστοποίησης του άρθρου 420, να ενημερώσει την αρμόδια αρχή του άρθρου 419 για την παράλληλη άσκηση της δραστηριότητας της τροφοδοσίας καυσίμων από τρίτες ιδιωτικές επιχειρήσεις.

6. Η άσκηση της κύριας δραστηριότητας παροχής υπηρεσιών στάθμευσης και φύλαξης σκαφών, καθώς και των συμπληρωματικών δραστηριοτήτων της παρ. 2, είναι επιτρεπτή μόνο σε χώρους που είναι συμβατοί με τις χρήσεις γης, τηρουμένων των περιορισμών και όρων δόμησης της πολεοδομικής νομοθεσίας και των διατάξεων περί προστασίας αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς.

7. Εφόσον η κύρια δραστηριότητα παροχής υπηρεσιών στάθμευσης και φύλαξης σκαφών και οι συμπληρωματικές δραστηριότητες λαμβάνουν χώρα εντός ζώνης λιμένα, πρέπει αυτές, όπως και τα έργα και οι κατασκευές που απαιτούνται για την άσκησή τους, να είναι συμβατά με τις χρήσεις γης και τους όρους δόμησης του λιμένα ή με το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα και Μελέτη Διαχείρισης Λιμένα (Master Plan), καθώς και την αντίστοιχη Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.) του λιμένα.

8. Οι φορείς της δραστηριότητας παροχής υπηρεσιών στάθμευσης και φύλαξης σκαφών δεν απαλλάσσονται από την υποχρέωση τήρησης διατάξεων της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας εν γένει, ανεξαρτήτως του εάν αυτές αναφέρονται ή όχι στο παρόν Κεφάλαιο. Υποχρεούνται δε να τηρούν την κείμενη νομοθεσία περί υγιεινής και ασφάλειας στους χώρους εργασίας.

9. Εφόσον η δραστηριότητα αφορά σε υπηρεσίες στάθμευσης και φύλαξης σκαφών, τα οποία εδράζονται αποκλειστικά πάνω σε ρυμουλκούμενα ή ημιρυμουλκούμενα οχήματα (τύπου τρέιλερ/trailer), σε χώρο εντός του οποίου ασκείται και η δραστηριότητα στάθμευσης βαρέων οχημάτων, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 198, η δραστηριότητα στάθμευσης και φύλαξης σκαφών εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Κεφαλαίου ΚΘ' για το πλαίσιο λειτουργίας των χώρων στάθμευσης βαρέων οχημάτων και υπόκειται σε καθεστώς γνωστοποίησης ως προς τη λειτουργία της. Η γνωστοποίηση του πρώτου εδαφίου υποβάλλεται ενιαία για το σύνολο των οχημάτων που σταθμεύουν εντός του χώρου, ήτοι ρυμουλκούμενα ή ημιρυμουλκούμενα επί των οποίων εδράζονται σκάφη και λοιπά βαρέα οχήματα.

10. Εφόσον στον χώρο άσκησης της δραστηριότητας στάθμευσης και φύλαξης σκαφών, ασκούνται, πέραν των συμπληρωματικών εργασιών της παρ. 2 και εργασίες ναυπήγησης, μετασκευής, επισκευής, διάλυσης και συντήρησης σκαφών, όπως ιδίως εργασίες υδροβολής και αμμοβολής, εφαρμόζονται ο ν. 3982/2011 (Α' 143), περί απλοποίησης της αδειοδότησης τεχνικών επαγγελματικών και μεταποιητικών δραστηριοτήτων και επιχειρηματικών πάρκων, τα Κεφάλαια ΣΤ' και Θ' του παρόντος, καθώς και οι αντίστοιχες διατάξεις περί περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων του ν. 4014/2011 (Α' 209).

11. Οι διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου δεν θίγουν τις διατάξεις του ν. 3551/2007 (Α' 76), οι οποίες εφαρμόζονται στον βαθμό που οι εργασίες της παρ. 10 αφορούν σε υπό φύλαξη σκάφη τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ανωτέρω νόμου.

12. Οι φορείς των δραστηριοτήτων του παρόντος Κεφαλαίου που κατά την ενεργοποίηση του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε.) του άρθρου 14, κατά το μέρος που αφορά στη γνωστοποίηση λειτουργίας αυτών, έχουν υποβάλλει γνωστοποίηση για τη λειτουργία τους σύμφωνα με το παρόν Κεφάλαιο, προβαίνουν σύμφωνα με το άρθρο 14Α σε απογραφή της ασκούμενης δραστηριότητας και των βασικών στοιχείων της στο Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε. του άρθρου 14 και αναρτούν στο Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε. τα απαραίτητα για τη γνωστοποίηση δικαιολογητικά, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 14Β, εντός της προθεσμίας που καθορίζεται με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 425.».

Άρθρο 95

Μεταβατικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 427 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 427 ως εξής:

«Άρθρο 427

Μεταβατικές διατάξεις

1. Μέχρι την ενεργοποίηση του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε.) του άρθρου 14, κατά το μέρος που αφορά στη γνωστοποίηση της δραστηριότητας του άρθρου 418, η γνωστοποίηση και η γνωστοποίηση της μεταβολής υποβάλλονται σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή απευθείας στην αρμόδια αρχή του άρθρου 419, χωρίς να συνοδεύονται από τα απαραίτητα δικαιολογητικά, τα οποία τηρούνται στον χώρο άσκησης της δραστηριότητας, διαθέσιμα σε κάθε έλεγχο.

2. Η λειτουργία οικονομικών δραστηριοτήτων, που κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος Κεφαλαίου παρέχουν ως κύρια δραστηριότητα υπηρεσίες στάθμευσης και φύλαξης σκαφών και ως συμπληρωματική δραστηριότητα τις εργασίες της παρ. 2 του άρθρου 426, θεωρείται νόμιμη για χρονικό διάστημα ενός (1) έτους από την έναρξη ισχύος των κανονιστικών πράξεων του άρθρου 425.

3. Αν μεσολαβήσει μεταβολή στοιχείου ή μετά από την πάροδο της προθεσμίας του ενός (1) έτους της παρ. 2, ο φορέας της δραστηριότητας υποχρεούται σε υποβολή γνωστοποίησης, σύμφωνα με το άρθρο 420. Μετά από την υποβολή της γνωστοποίησης ή μετά από την πάροδο της προθεσμίας του ενός (1) έτους του πρώτου εδαφίου, η λειτουργία της δραστηριότητας διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι΄

ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΝΤΙΝΩΝ

Άρθρο 96

Πλαίσιο άσκησης της δραστηριότητας των κινητών καντινών - Τροποποίηση τίτλου

Κεφαλαίου Ζ' ν. 4442/2016

Στον τίτλο του Κεφαλαίου Ζ' του ν. 4442/2016 (Α' 230), περί απλούστευσης του πλαισίου λειτουργίας καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος, θεάτρων και κινηματογράφων, προστίθενται οι λέξεις «ΚΑΙ ΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΝΤΙΝΩΝ» και ο τίτλος του Κεφαλαίου Ζ', μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, διαμορφώνεται ως εξής:

Άρθρο 97

Διεύρυνση πεδίου εφαρμογής με την ένταξη της δραστηριότητας των κινητών καντινών - Τροποποίηση άρθρου 27 ν. 4442/2016

Στο άρθρο 27 του ν. 4442/2016 (Α' 230), περί του πεδίου εφαρμογής του Κεφαλαίου Ζ' αυτού, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο τέλος της περ. β), οι λέξεις «καθώς και» διαγράφονται, β) στο τέλος της περ. γ), προστίθενται οι λέξεις «, καθώς και», γ) προστίθεται περ. δ) και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 27 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 27

Πεδίο εφαρμογής

Στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Κεφαλαίου εμπίπτουν:

- α) τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος του άρθρου 80 του ν. 3463/2006 (Α' 114), εκτός των κέντρων διασκέδασης,
- β) τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος εντός τουριστικών καταλυμάτων και εντός εγκαταστάσεων ειδικής τουριστικής υποδομής της παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014 (Α' 155),
- γ) τα θέατρα και οι κινηματογράφοι, καθώς και
- δ) οι κινητές καντίνες, όπως ορίζονται στο άρθρο 32Α.».

Άρθρο 98

Εγκατάσταση και λειτουργία κινητών καντινών - Προσθήκη άρθρου 32Α στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 32Α ως εξής:

«Άρθρο 32Α

Εγκατάσταση και λειτουργία κινητών καντινών

1. Κινητές καντίνες είναι τα οχήματα, αυτοκινούμενα ή ρυμουλκούμενα, διασκευασμένα σε κινητά καταστήματα, τα οποία, σύμφωνα με το άρθρο 14 της υπό στοιχεία Υ1γ/Γ.Π./οικ. 47829/21.6.2017 απόφασης του Υπουργού Υγείας «Υγειονομικοί όροι και προϋποθέσεις λειτουργίας επιχειρήσεων τροφίμων/ποτών και άλλες διατάξεις» (Β' 2161), κατατάσσονται στις επιχειρήσεις μαζικής εστίασης και, ειδικότερα, στις επιχειρήσεις παρασκευής ή και προσφοράς τροφίμων και ποτών σε κινητούς ή προσωρινούς χώρους.
2. Οι κινητές καντίνες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 50 του ν. 4849/2021 (Α' 207), περί πωλητών που δραστηριοποιούνται στο στάσιμο εμπόριο, και εγκαθίστανται σε ιδιωτικό χώρο υπάγονται ως προς τη λειτουργία τους στο καθεστώς γνωστοποίησης των άρθρων 5 και 6 του παρόντος. Πριν από την υποβολή της γνωστοποίησης, για την εγκατάστασή τους σε συγκεκριμένο σημείο απαιτείται η βεβαίωση της παρ. 2 του άρθρου 28.
3. Οι κινητές καντίνες που εγκαθίστανται σε χώρο αιγιαλού και παραλίας υπάγονται ως προς τη λειτουργία τους στο καθεστώς γνωστοποίησης των άρθρων 5 και 6. Πριν από την υποβολή της γνωστοποίησης, για την εγκατάστασή τους σε συγκεκριμένο σημείο δεν απαιτείται η βεβαίωση της παρ. 2 του άρθρου 28, αλλά τηρούνται οι διαδικασίες που προβλέπονται στον

ν. 5092/2024 (Α' 33), περί όρων αξιοποίησης της δημόσιας περιουσίας στις παραθαλάσσιες περιοχές, και τις κανονιστικές πράξεις που εκδίδονται βάσει αυτού.

4. Για τη λειτουργία των λοιπών κινητών καντινών του ν. 4849/2021 πλην εκείνων της παρ. 2 του παρόντος, δεν απαιτείται γνωστοποίηση. Για την εγκατάσταση και λειτουργία τους τηρούνται οι διαδικασίες του ν. 4849/2021 και των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται βάσει αυτού.

5. Για την υποβολή γνωστοποίησης λειτουργίας των καντινών των παρ. 2 και 3 του παρόντος, καθώς και για τη μεταβολή της γνωστοποίησης λόγω αλλαγής φορέα απαιτείται η καταβολή του παραβόλου του άρθρου 11, όπως εξειδικεύεται με τις αποφάσεις του άρθρου 36Α. Για τις λοιπές μεταβολές υποβληθείσας γνωστοποίησης δεν απαιτείται παράβολο.

6. Με την επιφύλαξη της παρ. 7, κατά τα λοιπά, για τις καντίνες των παρ. 2 και 3 του παρόντος εφαρμόζονται ανάλογα τα άρθρα 28, 29 και 34.

7. Αν οι καντίνες της παρ. 2 βρίσκονται εντός τουριστικών καταλυμάτων ή εντός εγκαταστάσεων ειδικών τουριστικών υποδομών, δεν απαιτείται η βεβαίωση του άρθρου 28. Στην περίπτωση του πρώτου εδαφίου, αρμόδια υπηρεσία για την παρακολούθηση και διαχείριση της γνωστοποίησης ορίζεται η κατά περίπτωση αρμόδια υπηρεσία τουρισμού. Αρμόδια υπηρεσία για την πραγματοποίηση επιτόπιων ελέγχων, καθώς και για την επιβολή των διοικητικών κυρώσεων και μέτρων σύμφωνα με την απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 36Α ορίζεται η οικεία περιφερειακή υπηρεσία τουρισμού του τόπου εγκατάστασης και λειτουργίας της καντίνας.».

Άρθρο 99

Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 36Α στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 36Α ως εξής:

«Άρθρο 36Α

Εξουσιοδοτικές διατάξεις για τις κινητές καντίνες

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Υγείας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας καθορίζονται, για τη λειτουργία των καντινών των παρ. 2 και 3 του άρθρου 32Α, το περιεχόμενο και η διαδικασία της γνωστοποίησης λειτουργίας, τα δικαιολογητικά που τηρούνται στον χώρο άσκησης της δραστηριότητας, ο τρόπος γνωστοποίησης των στοιχείων σε περίπτωση επικείμενης μεταβολής τους, οι αρχές στις οποίες κοινοποιούνται η γνωστοποίηση λειτουργίας και οι μεταβολές της, προκειμένου να ασκήσουν τις ελεγκτικές τους αρμοδιότητες, το ύψος του παραβόλου της παρ. 5 του άρθρου 32Α, ο χρόνος και ο τρόπος καταβολής του, ο τρόπος μεταφοράς των πιστώσεων στα αρμόδια όργανα, το πλαίσιο των επιβαλλόμενων κυρώσεων σύμφωνα με το άρθρο 34, και το ύψος του προστίμου για την παράβαση της παρ. 3 του άρθρου 38B περί της ανάπτυξης τραπεζοκαθισμάτων, η κλιμάκωση και τα κριτήρια επιμέτρησής τους, η διαδικασία επιβολής τους, η προθεσμία της απογραφής και της ανάρτησης δικαιολογητικών της παρ. 4 του άρθρου 38B και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Τουρισμού, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Υγείας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ανάπτυξης, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας καθορίζονται, για τη λειτουργία των καντινών της παρ. 2 του άρθρου 32Α που σύμφωνα με την παρ. 7 του ίδιου άρθρου βρίσκονται εντός τουριστικών καταλυμάτων ή εντός εγκαταστάσεων ειδικών τουριστικών υποδομών, το

περιεχόμενο και η διαδικασία της γνωστοποίησης λειτουργίας, τα δικαιολογητικά που τηρούνται στον χώρο άσκησης της δραστηριότητας, ο τρόπος γνωστοποίησης των στοιχείων σε περίπτωση επικείμενης μεταβολής τους, οι αρχές στις οποίες κοινοποιούνται η γνωστοποίηση λειτουργίας και οι μεταβολές της, προκειμένου να ασκήσουν τις ελεγκτικές τους αρμοδιότητες, το ύψος του παράβολου της παρ. 5 του άρθρου 32Α, ο χρόνος και ο τρόπος καταβολής του, ο τρόπος μεταφοράς των πιστώσεων στα αρμόδια όργανα, το πλαίσιο των επιβαλλόμενων κυρώσεων σύμφωνα με το άρθρο 34, η κλιμάκωση και τα κριτήρια επιμέτρησής τους, η διαδικασία επιβολής τους, η προθεσμία της απογραφής και της ανάρτησης δικαιολογητικών της παρ. 4 του άρθρου 38B και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

3. Με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού καθορίζονται οι κατηγορίες καταλυμάτων και τουριστικών υποδομών και οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν τα καταλύματα αυτά και οι τουριστικές υποδομές, ώστε ο φορέας διαχείρισης του καταλύματος και της τουριστικής υποδομής να μπορεί να θέσει σε λειτουργία κινητή καντίνα, εντός του οριοθετημένου χώρου του καταλύματος και της τουριστικής υποδομής, οι όροι και προϋποθέσεις λειτουργίας κινητών καντινών εντός τουριστικών καταλυμάτων και τουριστικών υποδομών, οι τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές λειτουργίας τους, οι κυρώσεις σε περίπτωση παραβάσεων, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.».

Άρθρο 100

Μεταβατικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 38Α στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 38Α ως εξής:

«Άρθρο 38Α

Μεταβατικές διατάξεις για τις κινητές καντίνες

1. Με την επιφύλαξη της παρ. 2, οι καντίνες των παρ. 2 και 3 του άρθρου 32Α, που κατά την έναρξη ισχύος της κανονιστικής πράξης της παρ. 1 του άρθρου 36Α λειτουργούν με άδεια ή γνωστοποίηση καταστήματος υγειονομικού ενδιαφέροντος ή άλλη άδεια, υποχρεούνται σε γνωστοποίηση σύμφωνα με τις παρ. 2 και 3 του άρθρου 32Α και την κανονιστική πράξη της παρ. 1 του άρθρου 36Α εντός ενός (1) έτους από την έναρξη ισχύος της εν λόγω κανονιστικής πράξης. Μετά την υποβολή της γνωστοποίησης ή μετά την παρέλευση της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου, οι καντίνες των παρ. 2 και 3 του άρθρου 32Α διέπονται από το άρθρο 32Α, την κανονιστική πράξη της παρ. 1 του άρθρου 36Α, το άρθρο 38B και το παρόν.

2. Οι καντίνες της παρ. 2 του άρθρου 32Α που σύμφωνα με την παρ. 7 του ίδιου άρθρου βρίσκονται εντός τουριστικών καταλυμάτων ή εντός εγκαταστάσεων ειδικών τουριστικών υποδομών και που κατά την έναρξη ισχύος των κανονιστικών πράξεων της παρ. 2 του άρθρου 36Α λειτουργούν με άδεια ή γνωστοποίηση καταστήματος υγειονομικού ενδιαφέροντος ή άλλη άδεια, υποχρεούνται σε γνωστοποίηση σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 32Α και την κανονιστική πράξη της παρ. 2 του άρθρου 36Α εντός ενός (1) έτους από την έναρξη ισχύος της εν λόγω κανονιστικής πράξης. Μετά την υποβολή της γνωστοποίησης ή μετά την παρέλευση της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου, οι καντίνες της παρ. 2 του άρθρου 32Α που σύμφωνα με την παρ. 7 του ίδιου άρθρου βρίσκονται εντός τουριστικών καταλυμάτων ή εντός εγκαταστάσεων ειδικών τουριστικών υποδομών διέπονται από το άρθρο 32Α, τις κανονιστικές πράξεις των παρ. 2 και 3 του άρθρου 36Α, το άρθρο 38B και το παρόν.».

Άρθρο 101

Τελικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 38B στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 38B ως εξής:

«Άρθρο 38B

Τελικές διατάξεις για τις κινητές καντίνες

1. Οι κινητές καντίνες της παρ. 2 του άρθρου 32Α μπορούν να εγκαθίστανται σε περιοχές όπου, από πλευράς χρήσεων γης, επιτρέπονται τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος μαζικής εστίασης. Οι κινητές καντίνες της παρ. 2 του άρθρου 32Α που σύμφωνα με την παρ. 7 του ίδιου άρθρου βρίσκονται εντός τουριστικών καταλυμάτων ή εντός εγκαταστάσεων ειδικών τουριστικών υποδομών μπορούν να εγκαθίστανται σε περιοχές όπου, από πλευράς χρήσεων γης, επιτρέπεται η δραστηριότητα εντός της οποίας βρίσκονται οι κινητές καντίνες.

2. Αρμόδια αρχή για την παρακολούθηση και την παροχή κατευθύνσεων ως προς την ορθή και ομοιόμορφη εφαρμογή των διατάξεων περί του πλαισίου λειτουργίας των καντινών, καθώς και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενων κανονιστικών πράξεων ορίζεται η Διεύθυνση Εμπορικής Επιχειρηματικότητας της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης.

3. Απαγορεύεται η ανάπτυξη τραπεζοκαθισμάτων στις κινητές καντίνες των παρ. 2 και 3 του άρθρου 32Α. Σε περίπτωση ανάπτυξης τραπεζοκαθισμάτων, επιβάλλεται πρόστιμο από την αρμόδια αρχή του άρθρου 34 και εντός εύλογου χρόνου γίνεται έλεγχος συμμόρφωσης ως προς την απομάκρυνση των τραπεζοκαθισμάτων. Αν διαπιστώνεται νέα παράβαση ως προς την ανάπτυξη τραπεζοκαθισμάτων εντός χρονικού διαστήματος μικρότερου των δύο (2) ετών από προηγούμενη διαπιστωθείσα παράβαση, η οποία οδήγησε σε επιβολή προστίμου (υποτροπή), επιβάλλεται νέο πρόστιμο.

4. Από την ενεργοποίηση του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε.) του άρθρου 14, κατά το μέρος που αφορά στη γνωστοποίηση των καντινών των παρ. 2 και 3 του άρθρου 32Α, και εντός της προθεσμίας που καθορίζεται με τις αποφάσεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 36Α, όσοι ασκούν τη δραστηριότητα καντίνας των παρ. 2 και 3 του άρθρου 32Α και έχουν υποβάλει έγχαρτη γνωστοποίηση για τη λειτουργία τους, σύμφωνα με τα άρθρα 32Α, 36Α, 38Α και το παρόν προβαίνουν, σύμφωνα με το άρθρο 14Α, σε απογραφή της ασκούμενης δραστηριότητας και των βασικών στοιχείων της στο Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε., η οποία συνοδεύεται από το σχετικό αποδεικτικό αδειοδότησης της δραστηριότητας (γνωστοποίηση) και αναρτούν στο Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε. τα απαραίτητα για τη γνωστοποίηση δικαιολογητικά, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 14B.».

Άρθρο 102

Καταργούμενες διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 38Γ στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 38Γ ως εξής:

«Άρθρο 38Γ

Καταργούμενες διατάξεις για τις κινητές καντίνες

Από την έναρξη ισχύος των άρθρων 32Α, 36Α, 38Α και 38B καταργείται η παρ. 9 του άρθρου 67 του ν. 4849/2021 (Α' 207), περί εξουσιοδοτικών διατάξεων.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ'

ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΕΝΤΡΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΩΝ ΧΟΡΩΝ

Άρθρο 103

Πλαίσιο άσκησης της δραστηριότητας κέντρων εκπαίδευσης πολυπολιτισμικών χωρών - Προσθήκη Κεφαλαίου ΝΓ΄ στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α΄ 230), μετά το άρθρο 427, προστίθεται Κεφάλαιο ΝΓ΄ ως εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΝΓ΄

ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΕΝΤΡΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ».

Άρθρο 104

Πεδίο εφαρμογής - Προσθήκη άρθρου 428 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α΄ 230) προστίθεται άρθρο 428 ως εξής:

«Άρθρο 428

Πεδίο εφαρμογής

1. Στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Κεφαλαίου εμπίπτει η δραστηριότητα κέντρων εκπαίδευσης πολυπολιτισμικών χωρών, με Κωδικό Αριθμό Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.) 85.52.11.03.
2. Εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος Κεφαλαίου οι Ανώτερες Σχολές Χορού του π.δ. 372/1983 (Α΄ 131) και οι Ερασιτεχνικές Σχολές Χορού του π.δ. 457/1983 (Α΄ 174).».

Άρθρο 105

Αρμόδια αρχή - Προσθήκη άρθρου 429 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α΄ 230) προστίθεται άρθρο 429 ως εξής:

«Άρθρο 429

Αρμόδια αρχή

Αρμόδια αρχή για την εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου ορίζεται ο δήμος, στη χωρική αρμοδιότητα του οποίου ασκείται η δραστηριότητα.».

Άρθρο 106

Γνωστοποίηση λειτουργίας της δραστηριότητας κέντρων εκπαίδευσης πολυπολιτισμικών χωρών - Προσθήκη άρθρου 430 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α΄ 230) προστίθεται άρθρο 430 ως εξής:

«Άρθρο 430

Γνωστοποίηση λειτουργίας της δραστηριότητας κέντρων εκπαίδευσης πολυπολιτισμικών χωρών

1. Η δραστηριότητα κέντρων εκπαίδευσης πολυπολιτισμικών χωρών υπάγεται στο καθεστώς γνωστοποίησης του άρθρου 5.
2. Πριν από την υποβολή της γνωστοποίησης, ο φορέας της δραστηριότητας υποχρεούται να έχει συγκεντρώσει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, τα οποία τηρεί μαζί με το αποδεικτικό υποβολής της γνωστοποίησης στον χώρο άσκησης της δραστηριότητάς του και τα καθιστά διαθέσιμα για κάθε έλεγχο.
3. Η γνωστοποίηση υποβάλλεται στην αρμόδια αρχή του άρθρου 429, αποκλειστικά μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε.) του άρθρου 14, το οποίο είναι προσβάσιμο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-ΕΨΠ). Μέχρι την ενεργοποίηση του Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε., κατά το

μέρος που αφορά στη γνωστοποίηση λειτουργίας των κέντρων εκπαίδευσης πολυπολιτισμικών χωρών, η γνωστοποίηση υποβάλλεται σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή απευθείας στην αρμόδια αρχή του άρθρου 429, χωρίς να συνοδεύεται από τα απαραίτητα δικαιολογητικά, τα οποία τηρούνται στον χώρο εγκατάστασης της δραστηριότητας διαθέσιμα σε κάθε έλεγχο. Από την ενεργοποίηση του Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε. κατά το μέρος που αφορά στη γνωστοποίηση λειτουργίας των κέντρων εκπαίδευσης πολυπολιτισμικών χωρών, τα απαραίτητα δικαιολογητικά αναρτώνται στο Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε. κατά την υποβολή της γνωστοποίησης.

4. Η αρμόδια αρχή του άρθρου 429 παραλαμβάνει, σε κάθε περίπτωση, τη γνωστοποίηση, η οποία υποβάλλεται από τον φορέα της δραστηριότητας με ευθύνη του για τα περιλαμβανόμενα σε αυτή στοιχεία και εκδίδει αποδεικτικό υποβολής. Μετά από την υποβολή της γνωστοποίησης, ο φορέας μπορεί να εκκινήσει τη λειτουργία της δραστηριότητάς του.

5. Η αρμόδια αρχή του άρθρου 429 υποχρεούται να κοινοποιεί στις λοιπές ελεγκτικές αρχές, που προσδιορίζονται με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 435, τη γνωστοποίηση, το αργότερο εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την υποβολή της, προκειμένου αυτές να λάβουν γνώση για την έναρξη λειτουργίας και να ασκούν τις ελεγκτικές τους αρμοδιότητες. Από την ενεργοποίηση του Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε., κατά το μέρος που αφορά στη γνωστοποίηση λειτουργίας κέντρων εκπαίδευσης πολυπολιτισμικών χωρών, η κοινοποίηση δύναται να γίνεται αυτόματα μέσω του Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε.».

Άρθρο 107

Μεταβολές στη γνωστοποίηση δραστηριότητας - Προσθήκη άρθρου 431 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 431 ως εξής:

«Άρθρο 431

Μεταβολές στη γνωστοποίηση δραστηριότητας

1. Αν πρόκειται να μεταβληθούν για οποιονδήποτε λόγο τα στοιχεία της γνωστοποίησης λειτουργίας κέντρου εκπαίδευσης πολυπολιτισμικών χωρών, ο φορέας της δραστηριότητας υποχρεούται σε προηγούμενη γνωστοποίηση της μεταβολής στην αρμόδια αρχή του άρθρου 429, η οποία υποβάλλεται αποκλειστικά μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε.) του άρθρου 14, το οποίο είναι προσβάσιμο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-ΕΨΠ). Μέχρι την ενεργοποίηση του Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε. κατά το μέρος που αφορά στη γνωστοποίηση λειτουργίας κέντρων εκπαίδευσης πολυπολιτισμικών χωρών, η γνωστοποίηση της μεταβολής υποβάλλεται σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή απευθείας στην αρμόδια αρχή του άρθρου 429. Πριν από την υποβολή της γνωστοποίησης της μεταβολής, ο φορέας της δραστηριότητας υποχρεούται να διαθέτει τα απαιτούμενα για τη μεταβολή δικαιολογητικά, τα οποία μέχρι την ενεργοποίηση του Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε., κατά το μέρος που αφορά στη γνωστοποίηση λειτουργίας κέντρων εκπαίδευσης πολυπολιτισμικών χωρών, δεν συνοψίζονται με τη γνωστοποίηση, αλλά τηρούνται στον χώρο άσκησης της δραστηριότητας και είναι διαθέσιμα σε κάθε έλεγχο.

2. Από την ενεργοποίηση του Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε., κατά το μέρος που αφορά στη γνωστοποίηση λειτουργίας κέντρων εκπαίδευσης πολυπολιτισμικών χωρών, τα απαιτούμενα για τη

μεταβολή δικαιολογητικά αναρτώνται στο Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε. κατά την υποβολή της γνωστοποίησης της μεταβολής.

3. Η αρμόδια αρχή του άρθρου 429 υποχρεούται να κοινοποιεί, το αργότερο εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την υποβολή της, τη γνωστοποίηση της μεταβολής στις αρμόδιες αρχές στις οποίες έχει κοινοποιηθεί η αρχική γνωστοποίηση λειτουργίας. Από την ενεργοποίηση του Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε., κατά το μέρος που αφορά στη γνωστοποίηση λειτουργίας των κέντρων εκπαίδευσης πολυπολιτισμικών χωρών, η κοινοποίηση δύναται να διενεργείται αυτόματα μέσω του Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε..

4. Σε περίπτωση αλλαγής του φορέα της δραστηριότητας, εφαρμόζεται το άρθρο 9, περί της διαδικασίας και των υποχρεώσεων του παλαιού και του νέου φορέα. Εγκρίσεις και λοιπά δικαιολογητικά που έχουν εκδοθεί στο όνομα του παλαιού φορέα και αφορούν στην εγκατάσταση εξακολουθούν να ισχύουν μέχρι τη λήξη της ισχύος τους, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στην κείμενη νομοθεσία. Τα δικαιολογητικά που συνδέονται με το πρόσωπο του φορέα της δραστηριότητας εκδίδονται στο πρόσωπο του νέου φορέα. Από την ενεργοποίηση του Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε., κατά το μέρος που αφορά στη γνωστοποίηση λειτουργίας των κέντρων εκπαίδευσης πολυπολιτισμικών χωρών, η αλλαγή φορέα γίνεται μέσω του Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε..

5. Σε περίπτωση μετεγκατάστασης της δραστηριότητας, απαιτείται η υποβολή νέας γνωστοποίησης λειτουργίας, σύμφωνα με το άρθρο 430.».

Άρθρο 108

Παράβολο - Προσθήκη άρθρου 432 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 432 ως εξής:

«Άρθρο 432

Παράβολο

1. Για την υποβολή γνωστοποίησης λειτουργίας της δραστηριότητας κέντρων εκπαίδευσης πολυπολιτισμικών χωρών, απαιτείται η καταβολή του παραβόλου του άρθρου 11, όπως εξειδικεύεται με την απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 435.

2. Δεν απαιτείται η καταβολή παραβόλου για την αλλαγή φορέα δραστηριότητας και για τη μεταβολή υποβληθείσας γνωστοποίησης.».

Άρθρο 109

Έλεγχοι - Προσθήκη άρθρου 433 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 433 ως εξής:

«Άρθρο 433

Έλεγχοι

Κατά τη λειτουργία της δραστηριότητας, η αρμόδια αρχή του άρθρου 429 και οι λοιπές ελεγκτικές αρχές και φορείς διενεργούν εκ των υστέρων ελέγχους, για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης του φορέα άσκησης της δραστηριότητας με τις απαιτήσεις του παρόντος Κεφαλαίου, βάσει κριτηρίων κινδύνου. Κατά τη διενέργεια των ελέγχων, εφαρμόζονται τα άρθρα 127 έως 157 του ν. 4512/2018 (Α' 5), περί του πλαισίου εποπτείας των οικονομικών δραστηριοτήτων..».

Άρθρο 110

Παραβάσεις - Κυρώσεις - Προσθήκη άρθρου 434 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 434 ως εξής:

«Άρθρο 434

Παραβάσεις - Κυρώσεις

1. Σε περίπτωση παραβάσεων ως προς την υποβολή γνωστοποίησης και συγκεκριμένα σε περίπτωση παράλειψης γνωστοποίησης πριν από την έναρξη λειτουργίας (αρχική γνωστοποίηση), παράλειψης γνωστοποίησης μεταβολής στοιχείων της γνωστοποίησης, παράλειψης γνωστοποίησης αλλαγής φορέα, παροχής αναληθών ή ανακριβών ή ελλιπών στοιχείων κατά τη γνωστοποίηση ή έλλειψης δικαιολογητικών, επιβάλλονται σε βάρος του φορέα της δραστηριότητας κυρώσεις σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 15. Το επιβαλλόμενο διοικητικό πρόστιμο κυμαίνεται από διακόσια (200) ευρώ έως οκτώ χιλιάδες πεντακόσια (8.500) ευρώ.
2. Σε περίπτωση μη τήρησης των προδιαγραφών λειτουργίας που ορίζονται στην απόφαση της παρ. 3 του άρθρου 435, επιβάλλεται πρόστιμο από διακόσια (200) ευρώ έως οκτώ χιλιάδες πεντακόσια (8.500) ευρώ.
3. Επιπλέον των διοικητικών προστίμων των παρ. 1 και 2, επιβάλλεται διακοπή λειτουργίας της δραστηριότητας, ολική ή μερική, προσωρινή ή οριστική, στις ακόλουθες περιπτώσεις:
  - α) παράβασης, η οποία είναι αντικειμενικά αδύνατον να αρθεί,
  - β) ύπαρξης άμεσου κινδύνου για το δημόσιο συμφέρον και ιδίως για την υγεία και ασφάλεια των συμμετεχόντων ή εργαζομένων.
4. Οι διοικητικές κυρώσεις επιβάλλονται με απόφαση του Δημάρχου.
5. Κατά των αποφάσεων επιβολής κυρώσεων χωρεί ειδική διοικητική προσφυγή, σύμφωνα με το άρθρο 227 του ν. 3852/2010 (Α' 87).».

Άρθρο 111

Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 435 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 435 ως εξής:

«Άρθρο 435

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Εσωτερικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, καθορίζονται, για τις δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου, οι προδιαγραφές λειτουργίας, το περιεχόμενο και η διαδικασία της γνωστοποίησης λειτουργίας, τα δικαιολογητικά που τηρούνται στον χώρο άσκησης της δραστηριότητας, ο τρόπος γνωστοποίησης των στοιχείων σε περίπτωση επικείμενης μεταβολής τους, οι αρχές στις οποίες κοινοποιούνται η γνωστοποίηση και οι μεταβολές της, προκειμένου να ασκήσουν τις ελεγκτικές τους αρμοδιότητες, η προθεσμία απογραφής και ανάρτησης των δικαιολογητικών της παρ. 2 του άρθρου 436, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.
2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, καθορίζονται, για τις δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου, το ύψος του παράβολου του άρθρου 432, ο χρόνος και ο τρόπος καταβολής του, ο τρόπος μεταφοράς των πιστώσεων στα αρμόδια όργανα, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.
3. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, καθορίζονται, για τις δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου, η κλιμάκωση και τα κριτήρια επιμέτρησης των κυρώσεων του άρθρου 434, η διαδικασία επιβολής τους, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τις εν λόγω κυρώσεις.».

Άρθρο 112

Τελικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 436 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 436 ως εξής:

«Άρθρο 436

Τελικές διατάξεις

1. Αρμόδια αρχή για την επίσπευση έκδοσης των κανονιστικών πράξεων του παρόντος Κεφαλαίου, καθώς και για την παρακολούθηση και την παροχή διευκρινίσεων και οδηγιών ως προς την ορθή και ομοιόμορφη εφαρμογή των διατάξεων περί γνωστοποίησης του παρόντος Κεφαλαίου, καθώς και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενων κανονιστικών πράξεων, ορίζεται η Διεύθυνση Εμπορικής Επιχειρηματικότητας της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης.
2. Οι φορείς των δραστηριοτήτων του παρόντος Κεφαλαίου που κατά την ενεργοποίηση του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε.) του άρθρου 14, κατά το μέρος που αφορά στη γνωστοποίηση λειτουργίας των κέντρων εκπαίδευσης πολυπολιτισμικών χωρών, έχουν υποβάλλει γνωστοποίηση για τη λειτουργία τους σύμφωνα με τον παρόντα νόμο, προβαίνουν σύμφωνα με το άρθρο 14Α σε απογραφή της ασκούμενης δραστηριότητας και των βασικών στοιχείων της στο Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε. του άρθρου 14, και αναρτούν στο Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε. τα απαραίτητα για τη γνωστοποίηση δικαιολογητικά, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 14Β, εντός της προθεσμίας της παρ. 1 του άρθρου 435.».

Άρθρο 113

Μεταβατικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 437 στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 437 ως εξής:

«Άρθρο 437

Μεταβατικές διατάξεις

Τα κέντρα εκπαίδευσης πολυπολιτισμικών χωρών που έχουν τεθεί σε λειτουργία πριν από τη θέση σε ισχύ των κανονιστικών πράξεων του άρθρου 435, υποχρεούνται σε γνωστοποίηση σύμφωνα με το άρθρο 430, μέσα σε χρονικό διάστημα ενός (1) έτους από την έναρξη ισχύος αυτών των κανονιστικών πράξεων. Μετά από την υποβολή της γνωστοποίησης ή μετά από την παρέλευση της προθεσμίας υποβολής της, η λειτουργία της δραστηριότητας διέπεται από το παρόν Κεφάλαιο και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενες κανονιστικές πράξεις.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΒ'

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ Ι ΚΑΙ ΙΙ ΤΟΥ Ν. 4442/2016

Άρθρο 114

Συμπλήρωση παραρτήματος περιγραφής δραστηριοτήτων - Διόρθωση παροράματος- Τροποποίηση Παραρτήματος Ι ν. 4442/2016

1. Στην 9η Ομάδα του Παραρτήματος Ι του ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται ο Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας 61.90 και η 9η Ομάδα διαμορφώνεται ως εξής:

«ΟΜΑΔΑ 9η: ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ

- 58.11 Έκδοση βιβλίων
  - 58.12 Έκδοση τηλεφωνικών και κάθε είδους καταλόγων
  - 58.13 Έκδοση εφημερίδων
  - 58.14 Έκδοση περιοδικών κάθε είδους
  - 58.19 Άλλες εκδοτικές δραστηριότητες
  - 59.14 Δραστηριότητες προβολής κινηματογραφικών ταινιών
  - 59.20 Ηχογραφήσεις και μουσικές εκδόσεις
  - 61.90 Άλλες τηλεπικοινωνιακές δραστηριότητες
  - 63.11 Επεξεργασία δεδομένων, καταχώρηση και συναφείς δραστηριότητες.».
2. Στην 11η Ομάδα του Παραρτήματος Ι του ν. 4442/2016 προστίθενται οι Κωδικοί Αριθμοί Δραστηριότητας 82.30 και 82.92 και η 11η Ομάδα διαμορφώνεται ως εξής:
- «ΟΜΑΔΑ 11η: ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
- 77.11 Ενοικίαση και εκμίσθωση αυτοκινήτων και ελαφρών μηχανοκίνητων οχημάτων
  - 77.21 Ενοικίαση και εκμίσθωση ειδών αναψυχής και αθλητικών ειδών
  - 77.34 Ενοικίαση και εκμίσθωση εξοπλισμού πλωτών μεταφορών
  - 79.11 Δραστηριότητες ταξιδιωτικών πρακτορείων
  - 79.12 Δραστηριότητες γραφείων οργανωμένων ταξιδιών
  - 79.90 Άλλες δραστηριότητες υπηρεσιών κρατήσεων και συναφείς δραστηριότητες
  - 82.30 Οργάνωση συνεδρίων και εμπορικών εκθέσεων
  - 82.92 Δραστηριότητες συσκευασίας.».

Άρθρο 115

Έναρξη ισχύος του ν. 4442/2016 - Τροποποίηση του Παραρτήματος ΙΙ του ν. 4442/2016

Στο Παράρτημα ΙΙ του ν. 4442/2016 (Α' 230), περί της έναρξης ισχύος του νόμου αυτού, προστίθεται περ. 14 και μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις το Παράρτημα ΙΙ διαμορφώνεται ως εξής:

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

Έναρξη ισχύος του ν. 4442/2016

Οι διατάξεις του παρόντος τίθενται σε ισχύ ως εξής:

1. Τα άρθρα 1 έως 56 στις 7.12.2016, ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 4442/2016,
2. τα άρθρα 57 έως 76 στις 17.1.2018, ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 4512/2018 (Α' 5),
3. τα άρθρα 77 έως 83 στις 14.6.2018, ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 4549/2018 (Α' 105),
4. τα άρθρα 84 έως 108 στις 29.7.2020, ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 4711/2020 (Α' 145),
5. τα άρθρα 109 έως 205 στις 17.4.2021, ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 4796/2021 (Α' 63),
6. τα άρθρα 206 έως 277, στις 26.6.2021, ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 4811/2021 (Α' 108), εκτός αν άλλως προβλέπεται σε επιμέρους διατάξεις, ιδίως των άρθρων 258, 267 και 277,
7. τα άρθρα 278 έως 287, στις 5.11.2021, ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 4849/2021 (Α' 207),
8. τα άρθρα 288 έως 300, στις 20.4.2022, ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 4926/2022 (Α' 87),
9. τα άρθρα 287Α, 287Β και 287Γ στις 29.9.2022, ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 4974/2022 (Α' 185),
10. τα άρθρα 301 έως 310, από την ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 5019/2023 (Α' 27),
11. τα άρθρα 311 έως 319, από την ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 5025/2023 (Α' 42),
12. τα άρθρα 320 έως 333, από την ημερομηνία δημοσίευσής του ν. 5069/2023 (Α' 93),
13. τα άρθρα 334 έως 341 από τότε που ορίζει το άρθρο 342,

14. τα άρθρα 32Α, 36Α, 38Α, 38Β και 38Γ και τα άρθρα 343 έως 437 από την ημερομηνία δημοσίευσής τους, με εξαίρεση τα άρθρα 384 έως 394, η ισχύς των οποίων αρχίζει σύμφωνα με το άρθρο 395.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΓ΄
ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΟΣ Ν. 4442/2016

Άρθρο 116

Διόρθωση παροράματος - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 34 ν. 4442/2016

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 34 του ν. 4442/2016 (Α΄ 230), περί κυρώσεων, οι λέξεις «του άρθρου 38» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του άρθρου 36» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Αν ο υπόχρεος παραλείψει την υποβολή γνωστοποίησης ή γνωστοποιήσει αναληθή στοιχεία ή παραλείψει την υποβολή γνωστοποίησης των στοιχείων της οικονομικής δραστηριότητας σε περίπτωση επικείμενης μεταβολής, επιβάλλονται σε βάρος του φορέα της οικονομικής δραστηριότητας οι κυρώσεις του άρθρου 15, όπως αυτές εξειδικεύονται στην υπουργική απόφαση του άρθρου 36. Αρμόδιο όργανο για την επιβολή των κυρώσεων αυτών ορίζεται ο οικείος Δήμαρχος.».

ΜΕΡΟΣ Β΄

**ΟΡΙΣΜΟΣ ΑΡΧΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΑΓΟΡΑΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΤΟΥ Ν. 4512/2018 ΣΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΤΗΣ
ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ, ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 117

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η αποτελεσματική εποπτεία των οικονομικών δραστηριοτήτων και της αγοράς των προϊόντων, η αποφυγή αλληλοεπικαλύψεων μεταξύ των ελεγκτικών αρχών και η εξασφάλιση της διαφάνειας, μέσω της ενιαίας εφαρμογής του ν. 4512/2018 (Α΄ 5) στους τομείς της ασφάλειας υποδομών και κατασκευών, της δημόσιας υγείας και της ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων.

Άρθρο 118

Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι:

- α) ο ορισμός των Αρχών Οργάνωσης Εποπτείας και Συντονισμού και των Αρχών Εφαρμογής Εποπτείας και Διαχείρισης για τα πεδία:
  - αα) της ασφάλειας υποδομών και κατασκευών,
  - αβ) της δημόσιας υγείας και
  - αγ) της ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων,

β) ο ορισμός του αντικειμένου ανά πεδίο εποπτείας κάθε εποπτεύουσας αρχής και του συνόλου των ενεργειών εποπτείας επί των οποίων οι οριζόμενες αρχές έχουν αρμοδιότητα, σύμφωνα με τα άρθρα 127 έως 157 του ν. 4512/2018 (Α' 5).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΟΡΙΣΜΟΣ ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΑΡΧΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΤΟΥ Ν. 4512/2018 ΣΤΟ ΠΕΔΙΟ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ

Άρθρο 119

Αρχή οργάνωσης εποπτείας και συντονισμού για τις εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης οχημάτων κατ' εφαρμογή του άρθρου 130 του ν. 4512/2018

1. Ως αρχή οργάνωσης εποπτείας και συντονισμού, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 130 του ν. 4512/2018 (Α' 5), περί εποπτευουσών αρχών, για τις εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης οχημάτων που αναφέρονται στην παρ. 2 του παρόντος, ορίζεται η Γενική Διεύθυνση Οχημάτων και Εγκαταστάσεων της Γενικής Γραμματείας Μεταφορών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, μέσω των υπηρεσιών:

α) της Διεύθυνσης Τεχνικού Ελέγχου και Εγκαταστάσεων Εξυπηρέτησης Οχημάτων (Δ35), η οποία έχει τις αρμοδιότητες θεσμοθέτησης της εποπτείας των εγκαταστάσεων εξυπηρέτησης οχημάτων και

β) της Διεύθυνσης Εποπτείας και Ελέγχου (Δ36), η οποία έχει τις αρμοδιότητες άσκησης της εποπτείας των εγκαταστάσεων εξυπηρέτησης οχημάτων.

2. Οι εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης οχημάτων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της αρχής οργάνωσης εποπτείας και συντονισμού της παρ. 1 είναι οι εξής:

α) συνεργεία επισκευής και συντήρησης αυτοκινήτων, μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων όλων των κατηγοριών που υπάγονται στο π.δ. 78/1988 (Α' 34),

β) πλυντήρια και λιπαντήρια οχημάτων που υπάγονται στο π.δ. 455/1976 (Α' 169) και την υπ' αρ. 56926/21.2.2023 απόφαση του Υφυπουργού Υποδομών και Μεταφορών «Καθορισμός των αρμοδίων οργάνων, των όρων και των προϋποθέσεων ίδρυσης και λειτουργίας εγκαταστάσεων πλύσης, καθαρισμού ή/και λίπανσης οχημάτων, ως και συμπληρωματικών εντός αυτών δραστηριοτήτων, κειμένων εντός και εκτός εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων, καθώς και καθορισμός των όρων και προϋποθέσεων για την κυκλοφοριακή σύνδεση των ανωτέρω εγκαταστάσεων και επιχειρήσεων με εθνικές, επαρχιακές, δημοτικές και κοινοτικές οδούς» (Β' 943),

γ) υπαίθριοι και στεγασμένοι σταθμοί αυτοκινήτων που υπάγονται στο π.δ. 455/1976 και την υπό στοιχεία οικ. 44662/454/31.5.2019 απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών «Καθορισμός των αρμοδίων οργάνων, των όρων και προϋποθέσεων ίδρυσης και λειτουργίας πάσης φύσεως σταθμών αυτοκινήτων εντός και εκτός εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων, καθώς και των όρων και προϋποθέσεων για την κυκλοφοριακή σύνδεση των ανωτέρω εγκαταστάσεων και επιχειρήσεων με εθνικές, επαρχιακές, δημοτικές και κοινοτικές οδούς» (Β' 2192) και

δ) σταθμοί υπεραστικών λεωφορείων που υπάγονται στο π.δ. 79/2004 (Α' 62).

Η εποπτεία των ανωτέρω εγκαταστάσεων εξυπηρέτησης οχημάτων εμπίπτει στο πεδίο εποπτείας της ασφάλειας υποδομών και κατασκευών της περ. δ) της παρ. 4 του άρθρου 127 του ν. 4512/2018, περί αντικειμένου και πεδίου εφαρμογής.

3. Η αρχή οργάνωσης εποπτείας και συντονισμού της παρ. 1 είναι αρμόδια για τον καθορισμό των διαδικασιών και τον έλεγχο εφαρμογής τους, καθώς και για τον συντονισμό και την οργάνωση των θεμάτων που αφορούν σε οριζόντια ζητήματα άσκησης εποπτείας των εγκαταστάσεων εξυπηρέτησης οχημάτων της παρ. 2. Ειδικότερα, η αρχή οργάνωσης εποπτείας και συντονισμού είναι αρμόδια για:

α) την κατανομή και την εγγραφή των σχετικών πιστώσεων στον κρατικό προϋπολογισμό, αναφορικά με τις εκτιμώμενες δαπάνες για την άσκηση της εποπτείας και των καθηκόντων της ως αρχή οργάνωσης εποπτείας και συντονισμού σύμφωνα με το άρθρο 135 του ν. 4512/2018, περί κατανομής του προϋπολογισμού και του προσωπικού,

β) τον σχεδιασμό της μεθοδολογίας για την αξιολόγηση του κινδύνου και την κατάταξη των εγκαταστάσεων εξυπηρέτησης οχημάτων σε βαθμούς επικινδυνότητας σύμφωνα με το άρθρο 137 του ν. 4512/2018, περί αξιολόγησης κινδύνου και κατάταξης των οικονομικών δραστηριοτήτων σε βαθμούς επικινδυνότητας, και την εισήγηση για την έκδοση της κοινής απόφασης των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών και Ανάπτυξης, με την οποία εξειδικεύονται τα κριτήρια αξιολόγησης κινδύνου και η κατάταξη σε βαθμούς επικινδυνότητας σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 137 του ν. 4512/2018, καθώς και τη διεξαγωγή ερευνών και μελετών για την αξιολόγηση νέων κινδύνων ή αλλαγών σε υφιστάμενους κινδύνους σύμφωνα με την περ. θ) της παρ. 1 του άρθρου 131 του ίδιου νόμου, περί γενικών λειτουργιών των εποπτευουσών αρχών,

γ) τον καθορισμό της συχνότητας των ελέγχων στις εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης οχημάτων σύμφωνα με το άρθρο 138 του ν. 4512/2018, περί συχνότητας ελέγχων, την ανάπτυξη της μεθοδολογίας κατάρτισης του προγράμματος ελέγχων στις εν λόγω οικονομικές δραστηριότητες σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 139 του ίδιου νόμου, περί προγράμματος ελέγχων, και την εισήγηση για την έκδοση της κοινής απόφασης των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών και Ανάπτυξης, στην οποία εξειδικεύεται η μεθοδολογία σχεδιασμού των ενεργειών εποπτείας των εγκαταστάσεων εξυπηρέτησης οχημάτων, σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 139 του ίδιου νόμου,

δ) τον σχεδιασμό του συστήματος διαχείρισης καταγγελιών σύμφωνα με το άρθρο 140 του ν. 4512/2018, περί διαχείρισης καταγγελιών, για καταγγελίες που σχετίζονται με τη δραστηριότητα των εγκαταστάσεων εξυπηρέτησης οχημάτων και την εισήγηση για την έκδοση απόφασης σύμφωνα με την παρ. 8 του ίδιου άρθρου,

ε) την έκδοση των φύλλων ελέγχου για τις εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης οχημάτων, σύμφωνα με το άρθρο 147 του ν. 4512/2018, περί φύλλων ελέγχου, και την εισήγηση για τον καθορισμό των ειδικότερων στοιχείων που πρέπει να αναγράφονται σε αυτά σύμφωνα με την παρ. 5 του ίδιου άρθρου,

στ) την κατάρτιση του Μοντέλου Ενεργειών Συμμόρφωσης (ΜΕΣ) για τις εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης οχημάτων σύμφωνα με το άρθρο 149 του ν. 4512/2018, περί της διαδικασίας ενεργειών συμμόρφωσης και του Μοντέλου Ενεργειών Συμμόρφωσης (ΜΕΣ), και την εισήγηση για την έκδοση απόφασης σύμφωνα με την παρ. 1 του ίδιου άρθρου,

ζ) την εισήγηση για την έκδοση της κοινής απόφασης των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών και Ανάπτυξης σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 151 του ν. 4512/2018, για την εξειδίκευση και προσαρμογή των μέτρων και των κυρώσεων που επιβάλλονται στις εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης οχημάτων σύμφωνα με το άρθρο 151 του ίδιου νόμου, περί κοινών μέτρων και κυρώσεων, τον ορισμό των διαδικασιών επιβολής μέτρων ή κυρώσεων,

των ορισμό των πρόσθετων μέτρων που δεν προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία, καθώς και των όρων επιβολής αυτών,

η) τη διοργάνωση εξειδικευμένων επιμορφωτικών σεμιναρίων για τους αρμόδιους ελεγκτές των εγκαταστάσεων εξυπηρέτησης οχημάτων σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 152 του ν. 4512/2018, περί ελεγκτών,

θ) την έκδοση γενικών οδηγιών, οδηγιών ορθής πρακτικής και άλλων εγγράφων παροχής κατευθυντήριων οδηγιών για θέματα εποπτείας των εγκαταστάσεων εξυπηρέτησης οχημάτων σύμφωνα με το άρθρο 142 του ν. 4512/2018, περί πληροφόρησης,

ι) τη συλλογή και αξιολόγηση των δεδομένων των ελέγχων, καθώς και την ανάλυση των αποτελεσμάτων των ελέγχων που διενεργούνται ετησίως στις εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης οχημάτων,

ια) την προετοιμασία και υποβολή στον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων εποπτείας στις εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης οχημάτων, καθώς και τη δημοσίευση της ως άνω έκθεσης σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 144 του ν. 4512/2018, περί αξιολόγησης της απόδοσης,

ιβ) την εισήγηση για την έκδοση της κοινής απόφασης των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών και Ανάπτυξης ως προς τον ορισμό των μακροπρόθεσμων και ετήσιων στόχων και την εξειδίκευση των δεικτών απόδοσης και των κριτηρίων με τα οποία αξιολογείται η απόδοση των εποπτευουσών αρχών των εγκαταστάσεων εξυπηρέτησης οχημάτων και η επίτευξη των στόχων αυτών, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 144 του ν. 4512/2018,

ιγ) την κοινοποίηση των πολυετών προγραμμάτων ελέγχων των εγκαταστάσεων εξυπηρέτησης οχημάτων στην Ομάδα Διαχείρισης Έργου για την εποπτεία του άρθρου 134 του ν. 4512/2018, περί σύστασης Ομάδας Διαχείρισης Έργου για την εποπτεία (Ο.Δ.Ε.), σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 139 του ν. 4512/2018,

ιδ) την πρόταση τροποποιήσεων της νομοθεσίας που αφορά στις απαιτήσεις συμμόρφωσης των εγκαταστάσεων εξυπηρέτησης οχημάτων σύμφωνα με την περ. ιβ) της παρ. 1 του άρθρου 131 του ν. 4512/2018, περί γενικών λειτουργιών εποπτευουσών αρχών, και

ιε) τη λειτουργία, χρήση και εκμετάλλευση του Ψηφιακού Μητρώου των λειτουργούντων συνεργείων και των υπεύθυνων τεχνιτών αυτών, των σταθμών οχημάτων, των πλυντηρίων, των λιπαντηρίων και των λοιπών συναφών εγκαταστάσεων εξυπηρέτησης οχημάτων, όπως ορίζεται στην περ. β) του άρθρου 4 της υπ' αρ. 329369/2.11.2023 απόφασης της Υφυπουργού Υποδομών και Μεταφορών «Καθορισμός όρων και προϋποθέσεων για τη δημιουργία, ανάπτυξη, λειτουργία και συντήρηση Ψηφιακού Μητρώου λειτουργούντων συνεργείων και υπευθύνων τεχνιτών αυτών, σταθμών οχημάτων, λιπαντηρίων, πλυντηρίων και λοιπών συναφών εγκαταστάσεων εξυπηρέτησης οχημάτων δημοσίας και ιδιωτικής χρήσης και κάθε άλλης αναγκαίας λεπτομέρειας» (Β' 6458).

4. Η αρχή οργάνωσης εποπτείας και συντονισμού της παρ. 1 ακολουθεί κατά την ανάπτυξη των εργαλείων εποπτείας του ν. 4512/2018 που αναφέρονται στις περ. β) έως ζ) της παρ. 3, τη μεθοδολογία που προβλέπεται στους οριζόντιους οδηγούς που εκδίδει και δημοσιοποιεί στην ιστοσελίδα της η Διεύθυνση Κανονιστικού Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης.

5. Η αρχή οργάνωσης εποπτείας και συντονισμού της παρ. 1 συνεργάζεται και υποστηρίζει τις αρχές εφαρμογής εποπτείας και διαχείρισης του άρθρου 120, για την απρόσκοπτη εφαρμογή της εποπτείας των εγκαταστάσεων εξυπηρέτησης οχημάτων.

6. Η αρχή οργάνωσης εποπτείας και συντονισμού της παρ. 1 συνεργάζεται με άλλες εποπτεύουσες αρχές και φορείς του δημοσίου τομέα για τους σκοπούς της δράσης της.
7. Η αρχή οργάνωσης εποπτείας και συντονισμού της παρ. 1 ασκεί κάθε επιπρόσθετη αρμοδιότητα που της έχει ανατεθεί σύμφωνα με την εθνική και την ενωσιακή νομοθεσία.

Άρθρο 120

Αρχές εφαρμογής εποπτείας και διαχείρισης για τις εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης οχημάτων κατ' εφαρμογή του άρθρου 130 του ν. 4512/2018

1. Ως αρχές εφαρμογής εποπτείας και διαχείρισης, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 130 του ν. 4512/2018 (Α' 5), περί εποπτευουσών αρχών, για τις εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης οχημάτων που αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου 119, ορίζονται οι υπηρεσίες μεταφορών και επικοινωνιών των περιφερειακών ενότητων της χώρας.
2. Οι αρχές εφαρμογής εποπτείας και διαχείρισης της παρ. 1 συνεργάζονται με την αρχή οργάνωσης εποπτείας και συντονισμού της παρ. 1 του άρθρου 119, καθώς και με άλλες εποπτεύουσες αρχές και φορείς της δημόσιας διοίκησης για τους σκοπούς της δράσης τους.
3. Ειδικότερα, οι αρχές εφαρμογής εποπτείας και διαχείρισης της παρ. 1 είναι αρμόδιες για:
- α) την εφαρμογή της αξιολόγησης κινδύνου και την κατάταξη σε βαθμούς επικινδυνότητας των εγκαταστάσεων εξυπηρέτησης οχημάτων χωρικής αρμοδιότητας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην απόφαση της παρ. 5 του άρθρου 137 του ν. 4512/2018, περί αξιολόγησης κινδύνου και κατάταξης των οικονομικών δραστηριοτήτων σε βαθμούς επικινδυνότητας,
  - β) την κατάρτιση και την υλοποίηση των προγραμμάτων ελέγχων των εγκαταστάσεων εξυπηρέτησης οχημάτων χωρικής αρμοδιότητας και την αποστολή των προγραμμάτων ελέγχων στην αρχή οργάνωσης εποπτείας και συντονισμού της παρ. 1 του άρθρου 119,
  - γ) την εφαρμογή της απόφασης του συστήματος διαχείρισης καταγγελιών της παρ. 8 του άρθρου 140 του ν. 4512/2018, για την αξιολόγηση των καταγγελιών που σχετίζονται με τη δραστηριότητα των εγκαταστάσεων εξυπηρέτησης οχημάτων χωρικής αρμοδιότητας,
  - δ) την παροχή κατευθυντήριων οδηγιών για την υποστήριξη της συμμόρφωσης προς τις ελεγχόμενες εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης οχημάτων χωρικής αρμοδιότητας σύμφωνα με το άρθρο 141 του ν. 4512/2018, περί κατευθυντήριων οδηγιών για την υποστήριξη της συμμόρφωσης,
  - ε) την πληροφόρηση του κοινού για θέματα που εμπíπτουν στο πεδίο εποπτείας των εγκαταστάσεων εξυπηρέτησης οχημάτων χωρικής αρμοδιότητας σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 142 του ν. 4512/2018, περί πληροφόρησης,
  - στ) τη λήψη αποφάσεων για τη διεξαγωγή κοινών ελέγχων με άλλες εποπτεύουσες αρχές σε εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης οχημάτων χωρικής αρμοδιότητας σύμφωνα με το άρθρο 150 του ν. 4512/2018, περί διεξαγωγής κοινών ελέγχων,
  - ζ) τη διασφάλιση της συμμόρφωσης των εγκαταστάσεων εξυπηρέτησης οχημάτων χωρικής αρμοδιότητας καθώς και την επιβολή, όπου απαιτείται, αναλογικών, αποτελεσματικών και αποτρεπτικών κυρώσεων σύμφωνα με την εθνική και την ενωσιακή νομοθεσία,
  - η) την αποστολή σε ετήσια βάση στην αρχή οργάνωσης εποπτείας και συντονισμού της παρ. 1 του άρθρου 119 των αποτελεσμάτων των προγραμματισμένων και έκτακτων ελέγχων στις εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης οχημάτων χωρικής αρμοδιότητας,
  - θ) την ανάθεση άσκησης ελεγκτικών αρμοδιοτήτων σε ελεγκτές, σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία, σε περιπτώσεις προγραμματισμένων και έκτακτων ελέγχων στις

εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης οχημάτων χωρικής αρμοδιότητας, καθώς και την άμεση παρακολούθηση του έργου τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους,

ι) την άσκηση των αρμοδιοτήτων που προβλέπονται στο ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, το οποίο διέπει το περιεχόμενο και τη διαδικασία νόμιμης λειτουργίας των εγκαταστάσεων εξυπηρέτησης οχημάτων χωρικής αρμοδιότητας, την καταβολή του προβλεπόμενου παραβόλου, τα δικαιολογητικά που τηρούνται στον χώρο της δραστηριότητας αυτών, καθώς και τον τρόπο γνωστοποίησης των στοιχείων τους σε περίπτωση επικείμενης μεταβολής των εγκαταστάσεών τους, προκειμένου να ασκήσουν τις ελεγκτικές τους αρμοδιότητες και να επιβάλλουν τις προβλεπόμενες κυρώσεις,

ια) την ηλεκτρονική εγγραφή των οριζόμενων υπαλλήλων - χρηστών στο Ψηφιακό Μητρώο των λειτουργούντων συνεργείων και των υπεύθυνων τεχνιτών αυτών, των σταθμών οχημάτων, των πλυντηρίων, των λιπαντηρίων και των λοιπών συναφών εγκαταστάσεων εξυπηρέτησης οχημάτων, καθώς και την άσκηση από τους εν λόγω υπαλλήλους - χρήστες των δικαιωμάτων που ορίζονται στις παρ. 3, 4, 5, 6 και 10α του άρθρου 3 της υπ' αρ. 329369/2.11.2023 απόφασης της Υφυπουργού Υποδομών και Μεταφορών «Καθορισμός όρων και προϋποθέσεων για τη δημιουργία, ανάπτυξη, λειτουργία και συντήρηση Ψηφιακού Μητρώου λειτουργούντων συνεργείων και υπευθύνων τεχνιτών αυτών, σταθμών οχημάτων, λιπαντηρίων, πλυντηρίων και λοιπών συναφών εγκαταστάσεων εξυπηρέτησης οχημάτων δημοσίας και ιδιωτικής χρήσης και κάθε άλλης αναγκαίας λεπτομέρειας» (Β' 6458), και

ιβ) τη μέριμνα για την κατανομή και την εγγραφή των σχετικών πιστώσεων στον κρατικό προϋπολογισμό αναφορικά με τις εκτιμώμενες δαπάνες για την άσκηση της εποπτείας και των καθηκόντων τους ως αρχές εφαρμογής εποπτείας και διαχείρισης σύμφωνα με το άρθρο 135 του ν. 4512/2018, περί κατανομής του προϋπολογισμού και του προσωπικού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΟΡΙΣΜΟΣ ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΑΡΧΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΤΟΥ Ν. 4512/2018 ΣΤΟ ΠΕΔΙΟ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

Άρθρο 121

Αρχές οργάνωσης εποπτείας και συντονισμού κατ' εφαρμογή του άρθρου 130 του ν. 4512/2018

1. Ως αρχή οργάνωσης εποπτείας και συντονισμού στο πεδίο εποπτείας της δημόσιας υγείας, σύμφωνα με την περ. ε) της παρ. 4 του άρθρου 127 του ν. 4512/2018 (Α' 5), περί αντικειμένου και πεδίου εφαρμογής, ορίζεται το Υπουργείο Υγείας, και ειδικότερα, ανά οικονομική δραστηριότητα, οι κάτωθι οργανικές μονάδες κατά λόγο αρμοδιότητάς τους:

α) Γενική Γραμματεία Δημόσιας Υγείας:

αα) η Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Υγιεινής Περιβάλλοντος, που υπάγεται στη Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Ποιότητας Ζωής για τις οριζόντιες υγειονομικές απαιτήσεις λειτουργίας και ελέγχου των οικονομικών δραστηριοτήτων που εμπίπτουν στις κείμενες διατάξεις για την προστασία της δημόσιας υγείας,

αβ) η Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, που υπάγεται απευθείας στη Γενική Γραμματεία Δημόσιας Υγείας, για θέματα προστασίας της δημόσιας υγείας σε φορείς παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας,

β) Γενική Γραμματεία Υπηρεσιών Υγείας:

βα) η Διεύθυνση Οργάνωσης και Λειτουργίας Νοσηλευτικών Μονάδων και Εποπτευόμενων Φορέων για τις μονάδες και τους φορείς υγείας δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας νοσοκομειακής περίθαλψης,

ββ) η Διεύθυνση Ψυχικής Υγείας για τις κλινικές ψυχικής υγείας, τις μονάδες ψυχικής υγείας και τα ψυχιατρικά νοσοκομεία,

που υπάγονται αμφότερες στη Γενική Διεύθυνση Υπηρεσιών Υγείας.

2. Οι Διευθύνσεις της παρ. 1 ως αρχές οργάνωσης εποπτείας και συντονισμού είναι αρμόδιες για τον σχεδιασμό, τον συντονισμό και την οργάνωση των ενεργειών εποπτείας των άρθρων 128 έως 157 του ν. 4512/2018 και, ιδίως, για:

α) τη θέσπιση κριτηρίων για την αξιολόγηση κινδύνου και την κατάταξη των οικονομικών δραστηριοτήτων σε βαθμούς επικινδυνότητας, καθώς και τη διεξαγωγή ερευνών και μελετών για την αξιολόγηση νέων κινδύνων ή αλλαγών σε υφιστάμενους,

β) την κατάρτιση της μεθοδολογίας προγραμματισμού ελέγχων, την παρακολούθηση και, κατά περίπτωση, την παρέμβαση στο πρόγραμμα ελέγχων της παρ. 2 του άρθρου 139 του ν. 4512/2018, περί προγράμματος ελέγχων,

γ) τον σχεδιασμό, την οργάνωση και την παρακολούθηση της εφαρμογής του Συστήματος Διαχείρισης Καταγγελιών,

δ) την κατάρτιση των φύλλων ελέγχου,

ε) την κατάρτιση και την παρακολούθηση της εφαρμογής του Μοντέλου Ενεργειών Συμμόρφωσης (ΜΕΣ),

στ) τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας,

ζ) τη γενική παρακολούθηση και αξιολόγηση των ενεργειών εποπτείας των αρχών εφαρμογής εποπτείας και διαχείρισης του άρθρου 122,

η) την έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών προς τις αρχές εφαρμογής εποπτείας και διαχείρισης του άρθρου 122, καθώς και οδηγιών πληροφόρησης προς τους οικονομικούς φορείς και το ευρύ κοινό για θέματα που εμπíπτουν στο πεδίο εποπτείας της δημόσιας υγείας,

θ) τη συλλογή των στοιχείων ελέγχου, την εξαγωγή συμπερασμάτων και τη δημοσιοποίηση αυτών,

ι) τη σύνταξη και την υποβολή στον Υπουργό Υγείας της ετήσιας έκθεσης αξιολόγησης των δράσεων εποπτείας της παρ. 5 του άρθρου 144 του ν. 4512/2018, περί αξιολόγησης της απόδοσης,

ια) την κοινοποίηση των πολυετών προγραμμάτων ελέγχων στην Ομάδα Διαχείρισης Έργου (Ο.Δ.Ε.) του άρθρου 134 του ν. 4512/2018 και στη Διεύθυνση Κανονιστικού Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης,

ιβ) την πρόταση τροποποιήσεων της νομοθεσίας που αφορά σε απαιτήσεις συμμόρφωσης του πεδίου αρμοδιότητάς τους,

ιγ) την παροχή εκπαίδευσης στους ελεγκτές των αρχών εφαρμογής εποπτείας και διαχείρισης του άρθρου 122,

ιδ) την έκδοση κανόνων δεοντολογίας σύμφωνα με τους οποίους διενεργούνται οι δράσεις των αρχών εποπτείας,

ιε) τη συνεργασία με άλλες εποπτεύουσες αρχές και φορείς του δημοσίου τομέα για τους σκοπούς της δράσης τους, όπως τη διεξαγωγή ερευνών και μελετών για την αξιολόγηση νέων κινδύνων ή αλλαγών σε υφιστάμενους, τη διοργάνωση εκπαιδεύσεων, την ενημέρωση του κοινού ή των οικονομικών φορέων και την ανταλλαγή πληροφοριών, και

ιστ) τη συνεργασία με τη Διεύθυνση Κανονιστικού Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης για οδηγίες και καλές πρακτικές σχετικά με την εφαρμογή της μεθοδολογίας, την έκδοση και προσαρμογή της δευτερογενούς νομοθεσίας των άρθρων 127 έως 157 του ν. 4512/2018, καθώς και των οριζόντιων οδηγιών της περ. 21 του άρθρου 128 του ν. 4512/2018. Οι αρχές οργάνωσης εποπτείας και συντονισμού εισηγούνται σχετικά με την κατανομή του προϋπολογισμού και του προσωπικού των αρχών εφαρμογής εποπτείας και διαχείρισης προς το Υπουργείο Εσωτερικών και προς την Ομάδα Διαχείρισης Έργου του άρθρου 134 του ν. 4512/2018.

3. Η Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Υγιεινής Περιβάλλοντος σε εφαρμογή της παρ. 8 του άρθρου 152 του ν. 4512/2018 συντάσσει ενοποιημένο μητρώο ελεγκτών για τη δημόσια υγεία, το οποίο κοινοποιείται ετησίως στη Διεύθυνση Κανονιστικού Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας.

4. Η ισχύς των υγειονομικών διατάξεων δεν θίγεται από τις διατάξεις του παρόντος, εφόσον αυτές δεν έρχονται σε αντίθεση με τις διατάξεις του ν. 4512/2018.

Άρθρο 122

Αρχές εφαρμογής εποπτείας και διαχείρισης κατ' εφαρμογή του άρθρου 130 του ν. 4512/2018

1. Οι αρχές οργάνωσης εποπτείας και συντονισμού του άρθρου 121 αναθέτουν τον έλεγχο των οικονομικών δραστηριοτήτων για τη δημόσια υγεία στις καθ' ύλην αρμόδιες αρχές εφαρμογής εποπτείας και διαχείρισης.

2. Ως αρχές εφαρμογής εποπτείας και διαχείρισης στο πεδίο εποπτείας της δημόσιας υγείας ορίζονται:

α) Οι Γενικές Διευθύνσεις Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας του άρθρου 5 του ν. 4675/2020 (Α' 54) των περιφερειών της χώρας για την άσκηση υγειονομικού ελέγχου, μέσω των αρμοδίων υπηρεσιών των Διευθύνσεων Υγειονομικών Ελέγχων των περιφερειακών ενοτήτων, σύμφωνα με τον οργανισμό τους.

β) Οι Υγειονομικές Περιφέρειες Αττικής, Πειραιώς και Αιγαίου, Μακεδονίας, Μακεδονίας και Θράκης, Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας, Πελοποννήσου, Ιονίων Νήσων, Ηπείρου και Δυτικής Ελλάδας και Κρήτης.

3. Οι αρχές εφαρμογής εποπτείας και διαχείρισης της παρ. 2 συνεργάζονται με τις αντίστοιχες καθ' ύλην αρμόδιες αρχές οργάνωσης εποπτείας και συντονισμού του άρθρου 121, για την απρόσκοπτη υποστήριξη και εφαρμογή του συνόλου των ενεργειών εποπτείας στο πεδίο αρμοδιότητάς τους σύμφωνα με τα άρθρα 127 έως 157 του ν. 4512/2018 και ιδίως για:

α) την εφαρμογή των κριτηρίων αξιολόγησης κινδύνου και τη συλλογή και την ενημέρωση των δεδομένων της αξιολόγησης κινδύνου για την κατάταξη των επιχειρήσεων σε βαθμούς επικινδυνότητας,

β) την κατάρτιση και την εφαρμογή των προγραμμάτων επιθεωρήσεων βάσει της αξιολόγησης κινδύνου και την κοινοποίηση των προγραμμάτων ελέγχων στις αρχές οργάνωσης εποπτείας και συντονισμού του άρθρου 121,

γ) την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων του ελέγχου και κάθε σχετικής απόφασης στον οικονομικό φορέα ή τον νόμιμο εκπρόσωπό του εντός της εκάστοτε προβλεπόμενης προθεσμίας,

- δ) την εφαρμογή του Συστήματος Διαχείρισης Καταγγελιών, καθώς και την αξιοποίηση των πληροφοριών που τίθενται σε γνώση τους με κάθε πρόσφορο μέσο και σύμφωνα με το εγκεκριμένο Σύστημα Διαχείρισης Καταγγελιών,
- ε) την επιβολή ή την επικύρωση της επιβολής μέτρων και κυρώσεων που επιβάλλονται από τους αρμόδιους ελεγκτές, όταν μετά από τη διενέργεια ελέγχου διαπιστώνεται από αυτούς απειλή ή βλάβη για το δημόσιο συμφέρον και κατά την εφαρμογή του Μοντέλου Ενεργειών Συμμόρφωσης,
- στ) την παροχή, σε συνεργασία με τις αρχές οργάνωσης εποπτείας και συντονισμού του άρθρου 121, κατευθυντήριων οδηγιών για την κατανόηση και εφαρμογή του νόμου από τους ελεγχόμενους, με σκοπό τη συμμόρφωση και τον περιορισμό ή τη μείωση των κινδύνων,
- ζ) τη λήψη απόφασης για τη διεξαγωγή κοινών ελέγχων σύμφωνα με το άρθρο 150 του ν. 4512/2018, περί διεξαγωγής κοινών ελέγχων, προκειμένου να αντιμετωπιστούν θέματα που αφορούν σε περισσότερους τομείς του πεδίου της δημόσιας υγείας, καθώς και τη συνεργασία με άλλες εποπτεύουσες αρχές και φορείς του δημοσίου τομέα για τους σκοπούς της δράσης τους,
- η) την αξιολόγηση των πληροφοριών και δεδομένων που συλλέγονται και αφορούν στο πεδίο της δημόσιας υγείας, καθώς και στη διενέργεια μελετών, όπου απαιτείται, για την εκτίμηση νέων κινδύνων ή πιθανών αλλαγών σε υφιστάμενους κινδύνους,
- θ) την ανάλυση των αποτελεσμάτων μεμονωμένων ελέγχων,
- ι) την ανάθεση άσκησης ελέγχων από τους ελεγκτές σε περιπτώσεις τακτικών και έκτακτων επιθεωρήσεων και την άμεση παρακολούθηση του έργου τους και της άσκησης των καθηκόντων τους,
- ια) τον έλεγχο της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας,
- ιβ) την εκπόνηση ετήσιων εκθέσεων πεπραγμένων και την κοινοποίηση αυτών για την παροχή πληροφόρησης και δεδομένων στις αρχές οργάνωσης εποπτείας και συντονισμού του άρθρου 121 του παρόντος στο πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου 144 του ν. 4512/2018, περί αξιολόγησης της απόδοσης,
- ιγ) την πρόταση τροποποίησης του θεσμικού πλαισίου στις αρχές οργάνωσης εποπτείας και συντονισμού του άρθρου 121 σε σχέση με απαιτήσεις συμμόρφωσης για το πεδίο εποπτείας της δημόσιας υγείας,
- ιδ) την τήρηση ενημερωμένων μητρώων ελεγκτών για τη δημόσια υγεία και την κοινοποίηση αυτών ετησίως στη Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Υγιεινής Περιβάλλοντος της υποπερ. αα) της περ. α) του άρθρου 121. Οι αρχές εφαρμογής εποπτείας και διαχείρισης της παρ. 2 μεριμνούν για την κατανομή του προϋπολογισμού και του προσωπικού σύμφωνα με το άρθρο 135 του ν. 4512/2018.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥ Ν. 4512/2018 ΣΤΟ ΠΕΔΙΟ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Άρθρο 123

**Ορισμός αρχής οργάνωσης εποπτείας και συντονισμού και καθορισμός των
αρμοδιοτήτων της στο πεδίο της ασφάλειας και υγείας εργαζομένων**

1. Η Διεύθυνση Προγραμματισμού και Συντονισμού Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία της Γενικής Διεύθυνσης Εποπτείας και Ελέγχων της Επιθεώρησης Εργασίας (ΔΠΣ-ΕΑΥΕ) καθορίζεται ως η αρχή οργάνωσης εποπτείας και συντονισμού στο πεδίο της ασφάλειας και υγείας εργαζομένων, η οποία ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στα άρθρα 127 έως 157 του ν. 4512/2018 (Α' 5), και κατ' εφαρμογή της παρ. 4 του άρθρου 566 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121).

2. Η αρχή οργάνωσης εποπτείας και συντονισμού της παρ. 1, στο πλαίσιο της οργάνωσης και του συντονισμού των ενεργειών εποπτείας στο πεδίο αρμοδιότητάς της σύμφωνα με τα άρθρα 127 έως 157 του ν. 4512/2018, είναι αρμόδια για:

α) τη μεθοδολογία σχεδιασμού των ενεργειών εποπτείας,

β) την κατάρτιση του ετήσιου προγράμματος ελέγχων, κατ' εφαρμογή της μεθοδολογίας κατάταξης των προς έλεγχο επιχειρήσεων με βάση την αξιολόγηση κινδύνου του άρθρου 137 του ν. 4512/2018, περί αξιολόγησης κινδύνου και κατάταξης των οικονομικών δραστηριοτήτων σε βαθμούς επικινδυνότητας, καθώς και τον έλεγχο της τήρησής του μετά την εισήγηση και με τη συνδρομή των Τμημάτων Συντονισμού Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (ΤΣΕΑΥΕ),

γ) την κατάρτιση φύλλων ελέγχου για χρήση σε επιθεωρήσεις οικονομικών δραστηριοτήτων ή επιμέρους εργασιών,

δ) τον σχεδιασμό του συστήματος διαχείρισης καταγγελιών,

ε) τον σχεδιασμό του συστήματος διαχείρισης έρευνας εργατικών ατυχημάτων,

στ) την κατάρτιση του Μοντέλου Ενεργειών Συμμόρφωσης,

ζ) την ανάλυση των αποτελεσμάτων των ελέγχων και τη σύνταξη αναφορών αυτοαξιολόγησης σχετικά με τις δράσεις και λειτουργίες της Αρχής, οι οποίες υποβάλλονται στον Διοικητή της Επιθεώρησης Εργασίας, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 144 του ν. 4512/2018, περί αξιολόγησης της απόδοσης,

η) τη σύνταξη της ετήσιας έκθεσης απολογισμού της Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία, καθώς και τη μέριμνα για τη δημοσίευσή της στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων, σύμφωνα με το άρθρο 144 του ν. 4512/2018,

θ) την κοινοποίηση των πολυετών προγραμμάτων ελέγχου στην Ομάδα Διαχείρισης Έργου για την εποπτεία του άρθρου 134 του ν. 4512/2018,

ι) την εξαγωγή και την αξιοποίηση στοιχείων από το σύστημα διαχείρισης καταγγελιών για θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία και το σύστημα διαχείρισης έρευνας εργατικών ατυχημάτων, καθώς και τον έλεγχο της ορθής εφαρμογής των εν λόγω συστημάτων,

ια) την έκδοση κανόνων δεοντολογίας, σύμφωνα με τους οποίους διενεργούνται οι δράσεις,

ιβ) τις γενικές κατευθύνσεις για παρακολούθηση του έργου των Επιθεωρητών και της ορθής εκτέλεσης των καθηκόντων τους, καθώς και τον συντονισμό επί θεμάτων που αφορούν στην άσκηση ελεγκτικών αρμοδιοτήτων από τους Επιθεωρητές Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Α.Υ.Ε.) στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους,

ιγ) την υποβολή προτάσεων προς τον Διοικητή της Επιθεώρησης Εργασίας για τροποποιήσεις της σχετικής με την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία νομοθεσίας σε ό,τι αφορά στις απαιτήσεις συμμόρφωσης και άλλα θέματα, προκειμένου ο Διοικητής να εισηγείται σχετικά στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης,

ιδ) την αξιολόγηση και την κατάταξη των επαγγελματικών κινδύνων, καθώς και την αξιολόγηση νεοαναδυόμενων κινδύνων ή αλλαγών σε ήδη υφιστάμενους κινδύνους, σε

συνεργασία με τη Διεύθυνση Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης,

ιε) τη σύνταξη εγχειριδίων και ενημερωτικού υλικού που απευθύνονται τόσο στους Επιθεωρητές Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία όσο και στους λοιπούς υπαλλήλους που τους συνδράμουν,

ιστ) την έκδοση γενικών οδηγιών για την πληροφόρηση εργοδοτών και εργαζομένων επί θεμάτων που εμπíπτουν στο πεδίο της ασφάλειας και της υγείας στην εργασία,

ιζ) την παροχή κατευθυντήριων οδηγιών για την κατανόηση και την εφαρμογή των κείμενων νομοθετικών διατάξεων από τους ελεγχόμενους, με σκοπό τη συμμόρφωση, τον περιορισμό και την εξάλειψη των κινδύνων, σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης,

ιη) την τήρηση Μητρώου Επιθεωρητών Α.Υ.Ε., το οποίο επικαιροποιείται σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού, και

ιθ) την εισήγηση ως προς την κατανομή του προϋπολογισμού, την παροχή στοιχείων προς τη Διεύθυνση Οικονομικής Διαχείρισης για την κάλυψη των δαπανών του προσωπικού που πρέπει να μετακινηθεί εκτός έδρας για τη διενέργεια επιθεωρήσεων ή για άλλους υπηρεσιακούς λόγους, καθώς και κάθε άλλη δαπάνη που προκύπτει κατ' εφαρμογή του άρθρου 135 του ν. 4512/2018, περί κατανομής του προϋπολογισμού και του προσωπικού, σε συνεργασία με τα Τμήματα Συντονισμού Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία των Περιφερειακών Διευθύνσεων (ΤΣΕΑΥΕ).

Άρθρο 124

Καθορισμός αρχών εφαρμογής εποπτείας και διαχείρισης και των αρμοδιοτήτων τους στο πεδίο της ασφάλειας και υγείας εργαζομένων

1. Ως αρχές εφαρμογής εποπτείας και διαχείρισης των οικονομικών δραστηριοτήτων στο πεδίο της ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων ορίζονται οι Περιφερειακές Διευθύνσεις Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (ΠΔΕΑΥΕ) της παρ. 2 του άρθρου 21 της υπ' αρ. 510148/17.11.2022 κοινής απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Επιθεώρησης Εργασίας «Οργανισμός Ανεξάρτητης Αρχής Επιθεώρησης Εργασίας» (Β' 5937).

2. Οι αρχές εφαρμογής εποπτείας και διαχείρισης της παρ. 1 συνεργάζονται με την αρχή οργάνωσης εποπτείας και συντονισμού του άρθρου 123, μέσω των υπαγομένων σε αυτές Τμημάτων Συντονισμού Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (ΤΣΕΑΥΕ), για την εφαρμογή του συνόλου των ενεργειών εποπτείας στο πεδίο της ασφάλειας και υγείας εργαζομένων σύμφωνα με τα άρθρα 127 έως 157 του ν. 4512/2018 (Α' 5).

Ειδικότερα, στις αρμοδιότητές τους περιλαμβάνονται:

α) η εφαρμογή της αξιολόγησης κινδύνου και της κατάταξης σε βαθμούς επικινδυνότητας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην απόφαση της παρ. 5 του άρθρου 137 του ν. 4512/2018,

β) η εξειδίκευση του ετήσιου προγραμματισμού ελέγχων ως προς τον καθορισμό της συχνότητας, τον προγραμματισμό και τη διενέργεια των ελέγχων, για κάθε Τμήμα Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (ΤΕΑΥΕ) ή Συντονισμού Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (ΤΣΕΑΥΕ) που υπάγεται σε αυτές,

γ) η υποβολή προτάσεων στην αρχή οργάνωσης εποπτείας και συντονισμού του άρθρου 123 αναφορικά με την έκδοση γενικών οδηγιών για την πληροφόρηση των επιχειρήσεων και των

εργαζομένων επί θεμάτων που εμπíπτουν στο πεδίο της ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων,

δ) η παροχή, σε συνεργασία με την Αρχή Οργάνωσης Εποπτείας και Συντονισμού του άρθρου 123, κατευθυντήριων οδηγιών για την κατανόηση και εφαρμογή των κείμενων διατάξεων από τους ελεγχόμενους, με σκοπό τη συμμόρφωση και τον περιορισμό ή τη μείωση των κινδύνων,

ε) η συνεργασία και η διεξαγωγή κοινών ελέγχων με άλλες εποπτεύουσες αρχές και φορείς της διοίκησης, προκειμένου να αντιμετωπίζονται διεξοδικά θέματα κοινού ενδιαφέροντος που είναι συνυφασμένα, μεταξύ άλλων, με τομείς εποπτείας εκτός αρμοδιότητας της Επιθεώρησης Εργασίας, μετά από εισήγηση της αρχής οργάνωσης εποπτείας και συντονισμού του άρθρου 123 και απόφαση του προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Εποπτείας και Ελέγχων,

στ) η εφαρμογή του εγκεκριμένου συστήματος διαχείρισης καταγγελιών,

ζ) η εφαρμογή του εγκεκριμένου συστήματος έρευνας εργατικών ατυχημάτων,

η) η υποβολή των απαιτούμενων στοιχείων για την ανάλυση των αποτελεσμάτων των ελέγχων και τη σύνταξη αναφορών αυτοαξιολόγησης σχετικά με τις δράσεις και λειτουργίες τους, οι οποίες υποβάλλονται στον Διοικητή της Επιθεώρησης Εργασίας, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 144 του ν. 4512/2018, περί αξιολόγησης της απόδοσης,

θ) η προετοιμασία και υλοποίηση των ελέγχων στο πλαίσιο του ετήσιου προγραμματισμού,

ι) η κοινοποίηση των αποτελεσμάτων των ελέγχων και κάθε σχετικής απόφασης στους κατά νόμο υπεύθυνους των ελεγχθέντων οικονομικών φορέων ή στους νόμιμους εκπροσώπους τους, εντός της εκάστοτε προβλεπόμενης νόμιμης προθεσμίας,

ια) η επιβολή ή η επικύρωση της επιβολής των κυρώσεων και λοιπών μέτρων που επιβάλλονται από τους αρμόδιους Επιθεωρητές Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Α.Υ.Ε.), όταν κατά τους ελέγχους που διενεργούν διαπιστώνουν κινδύνους για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων,

ιβ) η καταχώριση των στοιχείων των επιχειρήσεων που διαπιστώνονται επί τόπου κατά τους διενεργούμενους σε αυτές ελέγχους, και ιδίως των πληροφοριών που σχετίζονται με τον βαθμό επικινδυνότητας των επιχειρήσεων, στους φακέλους των επιχειρήσεων στη διαδικτυακή πύλη της Επιθεώρησης Εργασίας,

ιγ) η συλλογή πληροφοριών που προκύπτουν κατά τους ελέγχους των επιχειρήσεων, αναφορικά με τεχνολογικούς κινδύνους πέραν της ασφάλειας και υγείας στην εργασία και η κοινοποίηση αυτών στις αντίστοιχες, αρμόδιες εποπτικές αρχές,

ιδ) η παρακολούθηση του έργου των Επιθεωρητών και της ορθής εκτέλεσης των καθηκόντων τους, καθώς και ο συντονισμός σε θέματα που αφορούν στην άσκηση ελεγκτικών αρμοδιοτήτων από τους Επιθεωρητές Α.Υ.Ε., στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους.

Άρθρο 125

Άσκηση αρμοδιοτήτων από την αρχή οργάνωσης εποπτείας και συντονισμού και τις αρχές εφαρμογής εποπτείας και διαχείρισης

1. Οι αρμοδιότητες της αρχής οργάνωσης εποπτείας και συντονισμού και των αρχών εφαρμογής εποπτείας και διαχείρισης σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 123 και την παρ. 2 του άρθρου 124, αντίστοιχα, ασκούνται πρόσθετα προς αυτές της παρ. 3 του άρθρου 17 και της παρ. 3 του άρθρου 21 της υπ' αρ. 510148/17.11.2022 κοινής απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Επιθεώρησης Εργασίας

«Οργανισμός Ανεξάρτητης Αρχής Επιθεώρηση Εργασίας» (Β' 5937). Στις αρχές εφαρμογής εποπτείας και διαχείρισης ο προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Εποπτείας και Ελέγχων αναθέτει, κατόπιν εισήγησης της αρχής οργάνωσης εποπτείας και συντονισμού του άρθρου 123, τη διενέργεια επιθεωρήσεων, σε συγκεκριμένους κλάδους ή υποκλάδους οικονομικής δραστηριότητας ή σε συγκεκριμένες, επιμέρους εργασίες των δραστηριοτήτων, στην περιοχή ευθύνης εκάστης Αρχής ή σε πανελλαδική κλίμακα.

2. Με απόφαση του Διοικητή της Επιθεώρησης Εργασίας που εκδίδεται σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 121 του ν. 4808/2021 (Α' 101), οι αρμοδιότητες των άρθρων 123 και 124 κατανέμονται μεταξύ των Τμημάτων της Διεύθυνσης Προγραμματισμού και Συντονισμού Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία και των Περιφερειακών Διευθύνσεων Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία, αντίστοιχα. Με την ίδια απόφαση μπορεί να τροποποιείται η διάρθρωση σε Τμήματα της Διεύθυνσης Προγραμματισμού και Συντονισμού Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία και των Περιφερειακών Διευθύνσεων Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία, για την αποτελεσματικότερη υλοποίηση του έργου τους.

3. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης όταν μετέχουν στελέχη του εν λόγω Υπουργείου, και με απόφαση του Διοικητή της Επιθεώρησης Εργασίας όταν μετέχουν αποκλειστικά στελέχη της Επιθεώρησης Εργασίας, δύνανται να συγκροτούνται ομάδες εργασίας για την επεξεργασία προτάσεων επί των περ. γ), ι), ια), ιβ), ιγ), ιδ), ιε) και ιστ) της παρ. 2 του άρθρου 123 του παρόντος, στο πλαίσιο του άρθρου 566 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121).

4. Με απόφαση του Διοικητή της Επιθεώρησης Εργασίας καταρτίζεται Μοντέλο Ενεργειών Συμμόρφωσης (Μ.Ε.Σ.) που περιλαμβάνει τις διαδικασίες και τις οδηγίες για την καθοδήγηση των ενεργειών και των αποφάσεων των Επιθεωρητών που λαμβάνονται σε συνέχεια του ελέγχου κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 149 του ν. 4512/2018 (Α' 5). Στην απόφαση προσδιορίζονται το είδος των μέτρων και κυρώσεων που επιβάλλονται, με στόχο τη συμμόρφωση των επιχειρήσεων και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης εξειδικεύονται και προσαρμόζονται τα μέτρα και οι κυρώσεις που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία σύμφωνα με το άρθρο 151 του ν. 4512/2018, ορίζονται οι διαδικασίες επιβολής μέτρων ή κυρώσεων, ορίζονται τα πρόσθετα μέτρα που δεν προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία και οι όροι επιβολής τους, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Μ.Ε.Σ. της παρ. 4.

Άρθρο 126

Κυρώσεις σε εργοδότες για ανάθεση εργασιών σε πρόσωπα χωρίς την απαιτούμενη άδεια - Προσθήκη παρ. 6Α στο άρθρο 572 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου

Στο άρθρο 572 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121), περί διοικητικών κυρώσεων σε περίπτωση παράβασης της εργατικής νομοθεσίας, προστίθεται παρ. 6Α ως εξής:

«6Α. Στους εργοδότες που αναθέτουν την εκτέλεση εργασιών, για τις οποίες απαιτείται ειδική άδεια άσκησης επαγγέλματος με βάση την κείμενη νομοθεσία, σε άτομα που δεν διαθέτουν τις κατά περίπτωση αναγκαίες άδειες επαγγέλματος, επιβάλλονται διοικητικές κυρώσεις, βάσει της υπό στοιχεία Φ.Γ.9.6./οικ.15712/1013/7.11.2011 απόφασης του

Αναπληρωτή Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας «Καθορισμός κριτηρίων και διαδικασίας επιβολής κυρώσεων, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 12 του Ν. 3982/2011» (Β' 2540). Οι επιθεωρητές Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία της Επιθεώρησης Εργασίας, εφόσον διαπιστώνουν ειδικότερα, κατά τους ελέγχους που διενεργούν, τη μη κατοχή άδειας χειρισμού μηχανημάτων και γενικά εξοπλισμού εργασίας σύμφωνα με τα άρθρα 46 και 64 του π.δ. 1073/1981 (Α' 260), το άρθρο 56 του π.δ. 70/1990 (Α' 31), την παρ. 2.1 του Παραρτήματος ΙΙ του άρθρου 9 του π.δ. 395/1994 (Α' 220) και τις παρ. 7 και 8 του Τμήματος ΙΙ του Μέρους Β' του Παραρτήματος ΙV του άρθρου 12 του π.δ. 305/1996 (Α' 212), ενημερώνουν τις αρμόδιες αρχές για την εφαρμογή της υπό στοιχεία Φ.Γ.9.6./οικ.15712/1013/7.11.2011 απόφασης.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Β'

Άρθρο 127

Μεταβατικές διατάξεις Κεφαλαίου Δ'

Μέχρι την έκδοση της απόφασης της παρ. 5 του άρθρου 125, σε περίπτωση παραβίασης της εργατικής νομοθεσίας, εφαρμόζονται:

α) ως προς τις επιβαλλόμενες διοικητικές κυρώσεις:

αα) το άρθρο 542 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121), περί διοικητικών κυρώσεων,

αβ) το άρθρο 571, περί του είδους και του εύρους των κυρώσεων, και το άρθρο 572, περί διοικητικών κυρώσεων σε περίπτωση παράβασης της εργατικής νομοθεσίας, του Κώδικα Εργατικού Δικαίου, και

αγ) η υπ' αρ. 29164/755/27.6.2019 απόφαση της Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης «Κατηγοριοποίηση παραβάσεων και καθορισμός ύψους προστίμων που επιβάλλονται από τους Επιθεωρητές Εργασίας του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ)» (Β' 2686),

β) ως προς τις επιβαλλόμενες ποινικές κυρώσεις, τα άρθρα 544 και 576 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου, περί ποινικών κυρώσεων.

Άρθρο 128

Καταργούμενες διατάξεις Κεφαλαίου Δ'

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργείται το άρθρο 1 του α.ν. 501/1937 (Α' 81).

ΜΕΡΟΣ Γ'

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΕΝΔΕΙΞΕΩΝ ΓΙΑ ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΚΑ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΣΕ ΕΘΝΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ - ΜΕΤΡΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2023/2411 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ, ΤΗΣ 18ΗΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2023, ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΕΝΔΕΙΞΕΩΝ ΓΙΑ ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΚΑ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ (ΕΕ) 2017/1001 ΚΑΙ (ΕΕ) 2019/1753

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 129

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η αποτελεσματική και διαφανής προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων που προσδιορίζουν χειροτεχνικά και βιομηχανικά προϊόντα με συγκεκριμένη ιδιότητα, φήμη ή άλλο χαρακτηριστικό που συνδέεται με τη γεωγραφική τους προέλευση.

Άρθρο 130

Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι:

- α) ο καθορισμός των βασικών απαιτήσεων αναφορικά με τη διαδικασία εξέτασης, καταχώρισης και προστασίας των γεωγραφικών ενδείξεων για χειροτεχνικά και βιομηχανικά προϊόντα,
- β) η ρύθμιση του πλαισίου διεξαγωγής ελέγχων και επαλήθευσης των γεωγραφικών ενδείξεων για χειροτεχνικά και βιομηχανικά προϊόντα, ήτοι συγκεκριμένων ποιοτικών χαρακτηριστικών, φήμης ή άλλων χαρακτηριστικών των ανωτέρω προϊόντων τα οποία μπορούν να αποδοθούν κυρίως στη γεωγραφική τους προέλευση, και
- γ) η λήψη των αναγκαίων μέτρων εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2411 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Οκτωβρίου 2023, σχετικά με την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων για χειροτεχνικά και βιομηχανικά προϊόντα και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2017/1001 και (ΕΕ) 2019/1753 (L 27.10.2023) [εφεξής: Κανονισμός (ΕΕ) 2023/2411].

Άρθρο 131

Πεδίο εφαρμογής

1. Το παρόν Μέρος εφαρμόζεται στα χειροτεχνικά και βιομηχανικά προϊόντα, με την επιφύλαξη των παρ. 2 και 3 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2411.
2. Οι διατάξεις του παρόντος Μέρους για την καταχώριση και προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων δεν θίγουν την υποχρέωση των παραγωγών να συμμορφώνονται με την κείμενη εθνική και ενωσιακή νομοθεσία, ιδίως όσον αφορά στη διάθεση των προϊόντων αυτών στην αγορά, τις απαιτήσεις επισήμανσης των προϊόντων, την ασφάλεια των προϊόντων, την προστασία των καταναλωτών και την εποπτεία της αγοράς.

Άρθρο 132

Ορισμοί

1. Για την εφαρμογή του παρόντος Μέρους ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:
  - α) «Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας (Γ.Γ.Β.)»: η δημόσια αρχή, η οποία έχει ως αποστολή την ανάπτυξη του δευτερογενούς τομέα της εγχώριας οικονομίας, μέσα από την εφαρμογή της κυβερνητικής πολιτικής για τη βιομηχανία, τη στήριξη των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, την προώθηση της επιχειρηματικότητας και την παραγωγή ποιοτικών και ασφαλών προϊόντων, σύμφωνα με το π.δ. 5/2022 (Α' 15), περί Οργανισμού του Υπουργείου Ανάπτυξης.
  - β) «Ανώνυμη Εταιρεία Βιομηχανικής Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Εργαστηριακών Δοκιμών, Πιστοποίησης και Ποιότητας (Ε.Β.Ε.Τ.Α.Μ. Α.Ε.)»: η εταιρεία, η οποία είναι

επιφορτισμένη με το καθήκον να πιστοποιεί ότι τα προϊόντα που προσδιορίζονται με γεωγραφική ένδειξη συμμορφώνονται με τις προδιαγραφές προϊόντος.

γ) «Οργανισμός Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (Ο.Β.Ι.)»: το νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, με την επωνυμία «Οργανισμός Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας», αυτοχρηματοδοτούμενος τεχνολογικός φορέας, που εδρεύει στην Αθήνα, σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν. 1733/1987 (Α' 171), το οποίο ορίζεται ως αρμόδια εθνική αρχή για την εθνική φάση της διαδικασίας για την καταχώριση των γεωγραφικών ενδείξεων.

δ) «Γραφείο»: το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης που ιδρύθηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/1001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2017, για το σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (L 154).

2. Κατά τα λοιπά, ισχύουν οι ορισμοί του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2411.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΕΘΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΕΝΔΕΙΞΕΩΝ ΣΕ ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΚΑ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Άρθρο 133

Ορισμός αρμόδιων αρχών

1. Ο Οργανισμός Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (Ο.Β.Ι.) ορίζεται ως αρμόδια αρχή για την εθνική φάση της διαδικασίας για την καταχώριση γεωγραφικών ενδείξεων για χειροτεχνικά και βιομηχανικά προϊόντα και ως υπεύθυνος για την εθνική φάση των διαδικασιών που αφορούν τροποποιήσεις των προδιαγραφών προϊόντος ή την ακύρωση της καταχώρισης του άρθρου 12 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2411.

2. Η εταιρεία με την επωνυμία «Ανώνυμη Εταιρεία Βιομηχανικής Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Εργαστηριακών Δοκιμών, Πιστοποίησης και Ποιότητας» (Ε.Β.Ε.Τ.Α.Μ. Α.Ε.), ορίζεται ως αρμόδια αρχή ελέγχου, φορέας πιστοποίησης και επαλήθευσης της συμμόρφωσης προϊόντων που εντάσσονται στο παρόν Μέρος, με την επιφύλαξη της δυνατότητας ορισμού επιπρόσθετων φορέων πιστοποίησης και επαλήθευσης της συμμόρφωσης των χειροτεχνικών και βιομηχανικών προϊόντων με γεωγραφικές ενδείξεις, σύμφωνα με το άρθρο 52 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2411.

3. Η Γενική Διεύθυνση Βιομηχανικής Πολιτικής και Μεταρρυθμίσεων της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης ορίζεται ως κεντρική αρχή, η οποία:

α) συντονίζει και παρακολουθεί την εφαρμογή του εθνικού νομοθετικού πλαισίου και του Κανονισμού,

β) εισηγείται στον Υπουργό Ανάπτυξης τη λήψη συμπληρωματικών μέτρων, και

γ) ενημερώνει και υποστηρίζει τις ομάδες παραγωγών για την ένταξή τους στην προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων.

Η Γενική Διεύθυνση Βιομηχανικής Πολιτικής και Μεταρρυθμίσεων συνεργάζεται με τον Ο.Β.Ι. και τους αρμόδιους φορείς, ιδίως με το Υπουργείο Πολιτισμού, τις τοπικές ή περιφερειακές αρχές και κάθε άλλο φορέα, για την ανάδειξη της τοπικής, επιχειρηματικής και πολιτιστικής διάστασης των προϊόντων με γεωγραφική ένδειξη.

Άρθρο 134

Προϋποθέσεις για την προστασία γεωγραφικής ένδειξης

1. Οι απαιτήσεις που πρέπει να πληροί το προϊόν, προκειμένου η ονομασία χειροτεχνικού ή βιομηχανικού προϊόντος να θεωρείται ότι πληροί τα κριτήρια για προστασία ως γεωγραφική ένδειξη, ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 6 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2411.
2. Με την επιφύλαξη της παρ. 1 του άρθρου 6 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2411, εξαιρούνται από την προστασία ως γεωγραφικές ενδείξεις προϊόντα που είναι αντίθετα με τη δημόσια τάξη.
3. Με την επιφύλαξη της παρ. 1 του άρθρου 6 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2411, δεν καταχωρίζονται ως γεωγραφική ένδειξη οι γενικοί όροι, όπως ορίζονται στο άρθρο 42 του Κανονισμού και τα ομώνυμα όπως ορίζονται στο άρθρο 43 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2411.
4. Για την υποβολή αίτησης στον Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας για καταχώριση εμπορικού σήματος, η χρήση του οποίου θα ήταν αντίθετη προς το άρθρο 151, εφαρμόζεται το άρθρο 44 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2411.

Άρθρο 135

Δικαιούχοι για κατάθεση αίτησης καταχώρισης

1. Η αίτηση καταχώρισης της γεωγραφικής ένδειξης υποβάλλεται από ομάδα παραγωγών. Η ομάδα παραγωγών υποβάλλει αίτηση καταχώρισης γεωγραφικής ένδειξης προϊόντος σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 136.
2. Κατά παρέκκλιση της παρ. 1, αίτηση καταχώρισης γεωγραφικής ένδειξης προϊόντος δύναται να κατατεθεί και από μεμονωμένο παραγωγό, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις της παρ. 2 του άρθρου 8 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2411.
3. Οι εγχώριες τοπικές ή περιφερειακές οντότητες μπορούν να παρέχουν βοήθεια στην ομάδα παραγωγών ή στον μεμονωμένο παραγωγό κατά την προετοιμασία της αίτησης και τη σχετική διαδικασία.
4. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι παρ. 4 και 5 του άρθρου 8 και το άρθρο 45 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2411.

Άρθρο 136

Διαδικασία κατάθεσης αίτησης καταχώρισης γεωγραφικής ένδειξης προϊόντος της χώρας - Απαιτούμενα έγγραφα

1. Για την καταχώριση γεωγραφικής ένδειξης προϊόντος της χώρας, ο αιτών του άρθρου 135 υποβάλλει στον Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας ηλεκτρονικά αίτηση με τη χρήση του ψηφιακού συστήματος (Girportal) που έχει καθιερώσει το Γραφείο, σύμφωνα με το άρθρο 67 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2411.
2. Η αίτηση περιέχει κατ' ελάχιστον:
  - α) τις προδιαγραφές του προϊόντος σύμφωνα με το άρθρο 9 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2411,
  - β) το ενιαίο έγγραφο σύμφωνα με το άρθρο 10 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2411,
  - γ) τα συνοδευτικά έγγραφα σύμφωνα με το άρθρο 11 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2411 και
  - δ) την απόδειξη καταβολής του τέλους καταχώρισης του άρθρου 138.
3. Το ενιαίο έγγραφο της περ. β) της παρ. 2 παράγεται ηλεκτρονικά, μέσω της συμπλήρωσης των αναγκαίων πεδίων στο ψηφιακό σύστημα του Γραφείου, και περιλαμβάνει τις πληροφορίες του άρθρου 10 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2411.

Άρθρο 137

Εξέταση αίτησης καταχώρισης από τον Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας

1. Ο Οργανισμός Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (Ο.Β.Ι.) εξετάζει την αίτηση του άρθρου 136 για να επαληθεύσει ότι πληροί τις κατωτέρω απαιτήσεις:
  - α) οι αιτούντες έχουν δικαίωμα υποβολής της αίτησης, όπως ορίζεται στο άρθρο 135,
  - β) η αίτηση πληροί τις προϋποθέσεις, για να μπορεί η ονομασία ενός βιοτεχνικού ή βιομηχανικού προϊόντος να αποτελέσει γεωγραφική ένδειξη, όπως ορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 134,
  - γ) τα έγγραφα της αίτησης είναι πλήρη και σωστά συμπληρωμένα σύμφωνα με τις περ. α) έως γ) της παρ. 2 του άρθρου 136.
  - δ) έχει καταβληθεί το τέλος καταχώρισης της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 138.
2. Αν ο Ο.Β.Ι. διαπιστώσει ότι η αίτηση είναι ελλιπής ή εσφαλμένη, κοινοποιεί στον αιτούντα τις ελλείψεις ή τους λόγους διόρθωσης, αναφέροντας ότι εάν δεν αποκατασταθούν, η αίτηση απορρίπτεται. Ο αιτών λαμβάνει προθεσμία δύο (2) μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της ειδοποίησης, για να αποκαταστήσει τις εν λόγω ελλείψεις ή τους λόγους διόρθωσης.
3. Ο αιτών μπορεί να ανακαλέσει την αίτηση, να διορθώσει την αίτηση σύμφωνα με τους λόγους διόρθωσης που του κοινοποιήθηκαν, και εάν είναι απαραίτητο, να συμπληρώσει την αίτηση ως προς τις ελλείψεις που του κοινοποιήθηκαν. Σε περίπτωση τροποποίησης των προδιαγραφών ή του ενιαίου εγγράφου, ο αιτών υποβάλλει την ενοποιημένη και τροποποιημένη έκδοση των εν λόγω εγγράφων, κατά περίπτωση.
4. Εάν εντός της προθεσμίας της παρ. 2 ο αιτών δεν απαντήσει στον Ο.Β.Ι., η αίτηση θεωρείται ότι έχει ανακληθεί. Εάν τα ελαττώματα ή οι λόγοι διόρθωσης που αναφέρονται στην απάντηση, δεν έχουν αποκατασταθεί δεόντως, η αίτηση απορρίπτεται.
5. Εάν, μετά την εξέταση της αίτησης, ο Ο.Β.Ι. διαπιστώσει ότι η αίτηση δεν πληροί τις απαιτήσεις των άρθρων 134 και 135 ή δεν παρέχει τις πληροφορίες των περ. α) έως γ) της παρ. 2 του άρθρου 136, απορρίπτει την αίτηση. Διαφορετικά, προχωρά στην εθνική διαδικασία ενστάσεων του άρθρου 139.
6. Η απόρριψη της αίτησης καταχώρισης πραγματοποιείται με πράξη του Γενικού Διευθυντή του Ο.Β.Ι. και κοινοποιείται στον αιτούντα.

Άρθρο 138

Τέλη καταχώρισης

1. Για κάθε αίτηση κατά την εθνική φάση της διαδικασίας για καταχώριση γεωγραφικών ενδείξεων, εισπράττονται από τον Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (Ο.Β.Ι.) τέλη κατάθεσης της αίτησης, τα οποία προορίζονται για την κάλυψη των δαπανών που αφορούν:
  - α) στην καταχώριση και επεξεργασία των αιτήσεων,
  - β) στην εξέταση των ενστάσεων, σύμφωνα με το άρθρο 139,
  - γ) στην εξέταση των αιτημάτων τροποποίησης των προδιαγραφών, σύμφωνα με το άρθρο 137 και
  - δ) στην εξέταση των αιτημάτων ακύρωσης, σύμφωνα με το άρθρο 149.
2. Ως ημερομηνία καταβολής των τελών θεωρείται η ημερομηνία υποβολής των αιτήσεων για κάθε μία από τις περ. α) έως δ) της παρ. 1, στην οποία επισυνάπτεται η σχετική απόδειξη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΕΘΝΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ

Άρθρο 139

Διαδικασία ενστάσεων

1. Μετά την ολοκλήρωση της εξέτασης της αίτησης καταχώρισης σύμφωνα με το άρθρο 137, ο Οργανισμός Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (Ο.Β.Ι.) διεξάγει την εθνική διαδικασία ενστάσεων, η οποία προβλέπει τη δημοσίευση της αίτησης στην ιστοσελίδα του Ο.Β.Ι. και προθεσμία δύο (2) μηνών από την ημερομηνία της δημοσίευσης, εντός της οποίας κάθε πρόσωπο που έχει έννομο συμφέρον και είναι εγκατεστημένο ή διαμένει στην Ελλάδα ή στα κράτη μέλη, από τα οποία προέρχεται το οικείο προϊόν (εθνικός ενιστάμενος), μπορεί να υποβάλει ένσταση κατά της αίτησης, στον Ο.Β.Ι..

2. Η δημοσίευση της αίτησης της παρ. 1 περιλαμβάνει:

- α) την ονομασία ή τις ονομασίες που πρέπει να προστατευθούν ως γεωγραφική ένδειξη. Σε περίπτωση περισσότερων ονομάτων, αυτά δημοσιεύονται εναλλακτικά, διαχωρισμένα με κενό ή τυπογραφικό σύμβολο,
- β) τον τύπο προϊόντος,
- γ) τη γεωγραφική περιοχή,
- δ) τον αριθμό φακέλου και την ημερομηνία εισόδου στο σύστημα ψηφιακής κατάθεσης που έχει καθιερώσει το Γραφείο,
- ε) το όνομα του αιτούντος και τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που έχει δηλωθεί για σκοπούς κοινοποίησης,
- στ) το όνομα και τη διεύθυνση του εκπροσώπου, σε περίπτωση εκπροσώπησης,
- ζ) παραπομπή σε ηλεκτρονικό σύνδεσμο που φιλοξενεί τις προδιαγραφές και παραπομπή σε ηλεκτρονικό σύνδεσμο που φιλοξενεί το ενιαίο έγγραφο.

3. Μία ένσταση βασίζεται σε έναν ή περισσότερους από τους παρακάτω λόγους:

- α) η προτεινόμενη γεωγραφική ένδειξη δεν πληροί τις απαιτήσεις της παρ. 1 του άρθρου 134,
- β) η καταχώριση της προτεινόμενης γεωγραφικής ένδειξης θα αντέβαινε στα άρθρα 42, 43 ή στην παρ. 2 του άρθρου 44 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2411,
- γ) η καταχώριση της προτεινόμενης γεωγραφικής ένδειξης θα έβλαπτε την ύπαρξη ταυτόσημης ή παρόμοιας ονομασίας που χρησιμοποιείται στις εμπορικές συναλλαγές ή εμπορικού σήματος ή την ύπαρξη προϊόντων, τα οποία κυκλοφορούν νομίμως στην αγορά επί πέντε (5) τουλάχιστον έτη πριν από την ημερομηνία δημοσίευσης της παρ. 1.

4. Η ένσταση υποβάλλεται ηλεκτρονικά στον ιστότοπο του Ο.Β.Ι. και περιέχει τις ακόλουθες πληροφορίες:

- α) τον αριθμό του φακέλου κατά του οποίου στρέφεται η ένσταση,
- β) την ονομασία της γεωγραφικής ένδειξης, για την οποία υποβάλλεται η αίτηση και η οποία δημοσιεύεται στον ιστότοπο του Ο.Β.Ι.,
- γ) το ονοματεπώνυμο του αιτούντος τη γεωγραφική ένδειξη κατά της οποίας στρέφεται η ένσταση,
- δ) την ημερομηνία δημοσίευσης του ενιαίου εγγράφου και των προδιαγραφών στον ιστότοπο του Ο.Β.Ι.,
- ε) το ονοματεπώνυμο, την ταχυδρομική διεύθυνση, την ηλεκτρονική διεύθυνση και τον τηλεφωνικό αριθμό του εθνικού ενιστάμενου,
- στ) εάν ενεργεί μέσω εκπροσώπου ή πληρεξουσίου, το όνομα και τη διεύθυνση του εκπροσώπου ή του πληρεξουσίου, καθώς και τα νομιμοποιητικά έγγραφα ή το πληρεξούσιο έγγραφο,

ζ) τη δήλωση όπου αναφέρεται το έννομο συμφέρον του εθνικού ενιστάμενου,
η) εάν η ένσταση βασίζεται στον λόγο της περ. α) της παρ. 3, αναφορά στις απαιτήσεις που δεν πληρούνται,

θ) εάν η ένσταση βασίζεται σε έναν από τους λόγους της περ. β) της παρ. 3, ισχύουν τα εξής:
θα) εάν βασίζεται σε γενικό όρο, όπως ορίζεται στο άρθρο 42 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2411, περιλαμβάνεται σχετική αναφορά με τον προσδιορισμό του σχετικού όρου,

θβ) εάν βασίζεται σε πλήρως ή εν μέρει ομώνυμη ονομασία σύμφωνα με το άρθρο 43 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2411, περιλαμβάνεται σχετική αναφορά, η οποία προσδιορίζει την ομώνυμη προγενέστερη ονομασία για την οποία έχει υποβληθεί αίτηση ή η οποία προστατεύεται ως γεωγραφική ένδειξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση,

θγ) εάν εμπίπτει στις περ. α), β) ή γ) της παρ. 3 του άρθρου 43 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2411, περιλαμβάνει την ημερομηνία υποβολής του και εάν έχει υποβληθεί αίτηση ή έχει καταχωριστεί,

θδ) στην περίπτωση της περ. δ) της παρ. 3 του άρθρου 43 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2411, περιέχει αναφορά της σχετικής διεθνούς συμφωνίας,

θε) εάν η ένσταση βασίζεται σε προγενέστερο σήμα ή εμπορική επωνυμία με φήμη ή γνωστή φήμη που δεν έχει καταχωριστεί σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 44 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2411, αναφέρεται ο αριθμός του προγενέστερου σήματος ή της προγενέστερης εμπορικής επωνυμίας. Ο εθνικός ενιστάμενος περιλαμβάνει τα προϊόντα, τις υπηρεσίες ή τις δραστηριότητες που προστατεύονται από το προγενέστερο σήμα ή την προγενέστερη επωνυμία, στα οποία βασίζεται η ένσταση και για τα οποία έχει φήμη ή είναι ευρέως γνωστό. Η ένσταση συνοδεύεται από αποδεικτικά στοιχεία που αποδεικνύουν τη γνώση ή τη φήμη των εν λόγω προγενέστερων σημάτων ή εμπορικών ονομασιών,

ι) εάν η ένσταση βασίζεται στον λόγο της περ. γ) της παρ. 3, την ένδειξη της ταυτόσημης ή παρόμοιας ονομασίας που χρησιμοποιείται στις συναλλαγές ή του οικείου σήματος ή των προϊόντων που κυκλοφορούν νόμιμα στην αγορά επί πέντε (5) τουλάχιστον έτη πριν από την ημερομηνία δημοσίευσης της αίτησης κατά της οποίας στρέφεται η ένσταση,

ια) στην περίπτωση εμπορικού σήματος, τον αριθμό, την ημερομηνία κατάθεσης ή προτεραιότητας του σήματος και τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που αυτό αφορά,

ιβ) την αιτιολογική βάση στην οποία στηρίζεται η ένσταση,

ιγ) την υπογραφή του εθνικού ενιστάμενου ή του εκπροσώπου/πληρεξουσίου του,

ιδ) το αποδεικτικό πληρωμής του τέλους ένστασης,

ιε) Όταν το προγενέστερο δικαίωμα έχει περισσότερους του ενός δικαιούχους, η ένσταση μπορεί να υποβληθεί από μέρος ή από όλους τους δικαιούχους ή τα εξουσιοδοτημένα πρόσωπα.

5. Για την υποβολή της ένστασης καταβάλλεται τέλος. Η απόδειξη καταβολής του υποβάλλεται μαζί με το έντυπο της παρ. 4.

6. Όταν ο Ο.Β.Ι. κρίνει ότι η ένσταση είναι παραδεκτή, εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία παραλαβής της ένστασης, ή εάν υπάρχουν περισσότερες από μία ενστάσεις, εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από την ημερομηνία υποβολής της τελευταίας ένστασης, ενημερώνει τον εθνικό ενιστάμενο για τους λόγους ένστασης και καλεί αυτόν και τον αιτούντα του άρθρου 135, να προβούν σε διαβουλεύσεις, για χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών, με σκοπό την επίτευξη φιλικού διακανονισμού. Οποιαδήποτε στιγμή κατά τη διάρκεια του εν λόγω χρονικού διαστήματος, ο Ο.Β.Ι. μπορεί, κατόπιν κοινού αιτήματος του εθνικού ενιστάμενου και του αιτούντος, να παρατείνει την εν λόγω προθεσμία έως τρεις (3)

μήνες ακόμη. Το αποτέλεσμα των εν λόγω διαβουλεύσεων, συμπεριλαμβανομένων των τυχόν συμφωνημένων τροποποιήσεων της αίτησης, κοινοποιείται στον Ο.Β.Ι. από τον αιτούντα.

7. Εάν επιτευχθεί συμφωνία μετά από διαβουλεύσεις, ο αιτών υποβάλλει έκθεση σχετικά με τα αποτελέσματα των διαβουλεύσεων, εντός της προθεσμίας της παρ. 6. Ειδικότερα, η έκθεση αυτή περιλαμβάνει:

- α) το αποτέλεσμα των διαβουλεύσεων,
- β) ένδειξη του κατά πόσο το ενιαίο έγγραφο ή οι προδιαγραφές έχουν τροποποιηθεί, καθώς και περιγραφή των εν λόγω τροποποιήσεων,
- γ) σε περίπτωση τροποποιήσεων, την ενοποιημένη και τροποποιημένη έκδοση του ενιαίου εγγράφου ή των προδιαγραφών.

8. Κατά τη διάρκεια της εξέτασης των υποβληθεισών τροποποιήσεων, ο Ο.Β.Ι. μπορεί να ζητήσει προαιρετικά από τον αιτούντα, όσες φορές κρίνει απαραίτητο, να διορθώσει τις ελλείψεις που διαπιστώθηκαν εντός προθεσμίας όχι μικρότερης των δέκα (10) ημερών και όχι μεγαλύτερης του ενός (1) μηνός. Εάν ο αιτών δεν ανταποκριθεί στα αιτήματα αυτά, η αίτηση θεωρείται ότι έχει απορριφθεί.

9. Εάν ο Ο.Β.Ι. κρίνει ότι οι τροποποιήσεις που έγιναν στην αίτηση κατά τη διάρκεια των διαβουλεύσεων, σύμφωνα με την παρ. 6, είναι ουσιαστικές και, ως εκ τούτου, θα μπορούσαν να επηρεάσουν συμφέροντα που δεν ελήφθησαν υπόψη κατά τη διαδικασία ένστασης που διεξήχθη, ο Ο.Β.Ι. δημοσιεύει την τροποποιημένη αίτηση, σύμφωνα με την παρ. 6, εκκινώντας νέα φάση ένστασης σε σχέση με τις τροποποιήσεις που έγιναν.

Άρθρο 140

Απόφαση κατά την εθνική φάση

1. Όταν ο Οργανισμός Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (Ο.Β.Ι.), μετά την εξέταση της αίτησης και την αξιολόγηση του αποτελέσματος της διαδικασίας ενστάσεων, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των τυχόν συμφωνημένων τροποποιήσεων της αίτησης, διαπιστώσει ότι πληρούνται οι απαιτήσεις του παρόντος Μέρους, λαμβάνει ευνοϊκή απόφαση χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και διαβιβάζει την αίτηση, μέσω του ψηφιακού συστήματος (Gportal) της παρ. 1 του άρθρου 136, στο Γραφείο. Εάν ο Ο.Β.Ι. διαπιστώσει ότι δεν πληρούνται οι απαιτήσεις του παρόντος Μέρους, απορρίπτει την αίτηση.

2. Ο Ο.Β.Ι. δημοσιεύει ηλεκτρονικά στον ιστότοπό του την απόφασή του και τις προδιαγραφές προϊόντος, στις οποίες βασίζεται η ευνοϊκή απόφασή του.

3. Η ευνοϊκή ή η αρνητική απόφαση κοινοποιείται αμελλητί στον αιτούντα.

4. Η απόφαση επί της αίτησης περιλαμβάνει:

α) την ονομασία ή τις ονομασίες που πρέπει να προστατευθούν ως γεωγραφική ένδειξη. Σε περίπτωση περισσότερων ονομάτων, αυτά δημοσιεύονται εναλλακτικά, διαχωρισμένα με κενό ή τυπογραφικό σύμβολο,

β) τον τύπο προϊόντος,

γ) τη γεωγραφική περιοχή,

δ) τον αριθμό του φακέλου,

ε) το όνομα του αιτούντος,

στ) την ημερομηνία δημοσίευσης της αίτησης στον ιστότοπο του Ο.Β.Ι., καθώς και την ημερομηνία δημοσίευσης της τροποποιημένης αίτησης, όπου εφαρμόζεται,

ζ) την ευνοϊκή ή την αρνητική απόφαση, κατά περίπτωση, και την ημερομηνία έκδοσής της,

η) σε περίπτωση ευνοϊκής απόφασης, την παραπομπή στον ηλεκτρονικό σύνδεσμο όπου φιλοξενούνται οι προδιαγραφές.

5. Κάθε μέρος που έχει έννομο συμφέρον, έχει το δικαίωμα να προσφύγει ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων κατά της απόφασης που λαμβάνεται σύμφωνα με την παρ. 1.

Άρθρο 141

Προσωρινή εθνική προστασία

Η Ελλάδα παρέχει εθνική προστασία σε γεωγραφική ένδειξη σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 18 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2411.

Άρθρο 142

Συνεργασία στο πλαίσιο της συμβουλευτικής επιτροπής

Ο Οργανισμός Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας εκπροσωπεί την Ελλάδα στο πλαίσιο της συμβουλευτικής επιτροπής που συστήνεται δυνάμει του άρθρου 35 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2411, για την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών με σκοπό την προώθηση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών σχετικά με ζητήματα που αφορούν στην αίτηση, τη διαδικασία των ενστάσεων, την τροποποίηση των προδιαγραφών του προϊόντος και την ακύρωση της καταχώρισης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΕ ΕΝΩΣΙΑΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

Άρθρο 143

Καταχώριση

Η διαδικασία καταχώρισης σε ενωσιακό επίπεδο καλύπτει την ενωσιακή φάση της διαδικασίας καταχώρισης για την αίτηση που υποβάλλεται από τον Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας, αφού έχει ληφθεί ευνοϊκή απόφαση σχετικά με την αίτηση σε εθνικό επίπεδο, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 140.

Άρθρο 144

Υποβολή αιτήσεων στο Γραφείο

1. Ο Οργανισμός Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (Ο.Β.Ι.) υποβάλλει στο Γραφείο αίτηση που περιλαμβάνει:

- α) το ενιαίο έγγραφο της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 136,
- β) τα συνοδευτικά έγγραφα της περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 136,
- γ) δήλωση από τον Ο.Β.Ι., με την οποία βεβαιώνεται ότι η αίτηση πληροί τις προϋποθέσεις καταχώρισης βάσει του παρόντος Μέρους, και
- δ) παραπομπή στις προδιαγραφές προϊόντος που δημοσιεύονται ηλεκτρονικά σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 139.

2. Οι αιτήσεις υποβάλλονται ηλεκτρονικά, μέσω ψηφιακού συστήματος.

3. Κατόπιν παραλαβής της αίτησης, το Γραφείο τη δημοσιοποιεί στο ενωσιακό μητρώο γεωγραφικών ενδείξεων για τα χειροτεχνικά και βιομηχανικά προϊόντα («ενωσιακό μητρώο») του άρθρου 37 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2411. Οι προδιαγραφές προϊόντος που αναφέρονται στην περ. δ) της παρ. 1 επικαιροποιούνται.

Άρθρο 145

Εξέταση της αίτησης και δημοσίευση για σκοπούς ένστασης

1. Αίτηση που υποβάλλεται σύμφωνα με το άρθρο 144, εξετάζεται από το Γραφείο, και συγκεκριμένα από το Τμήμα Γεωγραφικών Ενδείξεων. Το Γραφείο ελέγχει ότι:
  - α) δεν υπάρχουν πρόδηλα σφάλματα,
  - β) οι πληροφορίες που παρέχονται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 144, κατά περίπτωση, είναι πλήρεις, και
  - γ) το ενιαίο έγγραφο της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 136 είναι ακριβές και τεχνικού χαρακτήρα.
2. Η εξέταση που διενεργείται σύμφωνα με την παρ. 1, λαμβάνει υπόψη το αποτέλεσμα της εθνικής φάσης της διαδικασίας καταχώρισης στην Ελλάδα.
3. Η εξέταση της παρ. 1 διενεργείται εντός έξι (6) μηνών από την παραλαβή της αίτησης. Αν η περίοδος εξέτασης υπερβεί ή είναι πιθανό να υπερβεί τους έξι (6) μήνες, το Γραφείο ενημερώνει εγγράφως τον αιτούντα του άρθρου 135, σχετικά με τους λόγους της καθυστέρησης.
4. Το Γραφείο μπορεί να ζητήσει συμπληρωματικές πληροφορίες από τον Ο.Β.Ι..
5. Όταν το Τμήμα Γεωγραφικών Ενδείξεων ζητεί τη γνώμη της Συμβουλευτικής Επιτροπής, ο αιτών ενημερώνεται σχετικά και η προθεσμία της παρ. 3 αναστέλλεται.
6. Όταν, βάσει της εξέτασης της παρ. 1, το Γραφείο διαπιστώσει ότι η αίτηση είναι ελλιπής ή εσφαλμένη, αποστέλλει τις παρατηρήσεις του στον Ο.Β.Ι. και στον αιτούντα και ζητεί να συμπληρωθεί ή να διορθωθεί η αίτηση εντός δύο (2) μηνών, από την αποστολή τους σε αυτούς. Το Γραφείο ενημερώνει τον αιτούντα ότι η αίτησή του πρόκειται να απορριφθεί, εάν δεν συμπληρωθεί ή δεν διορθωθεί εμπρόθεσμα. Σε περίπτωση που ο Ο.Β.Ι. δεν συμπληρώσει ή δεν διορθώσει την αίτηση εντός της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου, η αίτηση απορρίπτεται δυνάμει της παρ. 1 του άρθρου 29 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2411.
7. Όταν, βάσει της εξέτασης της παρ. 1, το Γραφείο κρίνει ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις του Κανονισμού, δημοσιεύει, για τους σκοπούς ένστασης, στο ενωσιακό μητρώο, το ενιαίο έγγραφο και την παραπομπή στις προδιαγραφές προϊόντος που δημοσιεύονται ηλεκτρονικά σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 139.
8. Το ενιαίο έγγραφο δημοσιεύεται σε όλες τις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 146

Προσφυγές κατά της απόφασης κατά την εθνική φάση

1. Ο Ο.Β.Ι. ενημερώνει, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, το Γραφείο για εθνικές διοικητικές ή δικαστικές διαδικασίες κατά της απόφασης του άρθρου 140, οι οποίες δύναται να επηρεάσουν την καταχώριση γεωγραφικής ένδειξης.
2. Το Γραφείο απαλλάσσεται από την υποχρέωση να τηρήσει την προθεσμία για την ολοκλήρωση της εξέτασης της παρ. 3 του άρθρου 145 και ενημερώνει τον αιτούντα σχετικά με τους λόγους της καθυστέρησης, όταν ο Ο.Β.Ι.:
  - α) ενημερώνει το Γραφείο ότι η απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 140 έχει ακυρωθεί σε εθνικό επίπεδο με άμεσα εφαρμοστέα, αλλά όχι τελεσίδικη διοικητική ή δικαστική απόφαση, ή
  - β) ζητεί από το Γραφείο να αναστείλει την εξέταση, επειδή έχει κινηθεί εθνική διοικητική ή δικαστική διαδικασία για να αμφισβητηθεί η εγκυρότητα της αίτησης.
3. Όταν η διοικητική ή δικαστική απόφαση της περ. α) της παρ. 2 τελεσίδικησει, ο Ο.Β.Ι. ενημερώνει σχετικά το Γραφείο.

4. Η απαλλαγή της παρ. 2 ως προς την τήρηση της προθεσμίας για την ολοκλήρωση της εξέτασης της παρ. 3 του άρθρου 145, ισχύει έως ότου ο Ο.Β.Ι. ενημερώσει το Γραφείο ότι δεν υφίσταται πλέον ο λόγος για την αναστολή της περ. β) της παρ. 2.

Άρθρο 147

Διαδικασία ένστασης σε ενωσιακό επίπεδο

Για τη διαδικασία ένστασης σε ενωσιακό επίπεδο, το παραδεκτό, τους λόγους ένστασης και τη διαδικασία κοινοποίησης παρατηρήσεων εφαρμόζονται τα άρθρα 25, 26 και 27 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2411.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ - ΑΚΥΡΩΣΗ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΗΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΝΔΕΙΞΗΣ - ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Άρθρο 148

Τροποποίηση των προδιαγραφών προϊόντος

Ο αιτών στο όνομα του οποίου έχει καταχωριστεί γεωγραφική ένδειξη ή ο παραγωγός που χρησιμοποιεί γεωγραφική ένδειξη σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 139 δύναται να υποβάλει αίτηση για την έγκριση τροποποίησης των προδιαγραφών προϊόντος μιας καταχωρισμένης γεωγραφικής ένδειξης, σύμφωνα με το άρθρο 31 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2411.

Άρθρο 149

Ακύρωση της καταχώρισης

1. Η καταχώριση γεωγραφικής ένδειξης ακυρώνεται, εφόσον η γεωγραφική ένδειξη είχε καταχωριστεί αντίθετα με την παρ. 1 του άρθρου 42 ή με τις παρ. 1 ή 2 του άρθρου 43 ή την παρ. 2 του άρθρου 44 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2411.
2. Κατά τα λοιπά, ισχύουν τα προβλεπόμενα στο άρθρο 32 του Κανονισμού.

Άρθρο 150

Προσφυγή

1. Κάθε ενδιαφερόμενο μέρος της διαδικασίας που προβλέπεται στο παρόν και στον Κανονισμό, το οποίο θίγεται από απόφαση που λαμβάνει το Γραφείο στο πλαίσιο της εν λόγω διαδικασίας, μπορεί να ασκήσει προσφυγή κατά της εν λόγω απόφασης στα τμήματα προσφυγών. Τα κράτη μέλη έχουν επίσης το δικαίωμα να συμμετάσχουν στη διαδικασία προσφυγής.
2. Η προσφυγή έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα. Απόφαση του Γραφείου που δεν έχει προσβληθεί, τίθεται σε ισχύ την επόμενη ημέρα από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 33 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2411.
3. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι παρ. 4 έως 8 του άρθρου 33 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2411.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΕΝΔΕΙΞΕΩΝ

Άρθρο 151

Προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων

1. Οι γεωγραφικές ενδείξεις που καταχωρίζονται στο ενωσιακό μητρώο του άρθρου 37 του Κανονισμού, προστατεύονται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 40 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2411.
2. Κατά τα λοιπά, ισχύουν όσα ορίζονται στις παρ. 2 έως 7 του άρθρου 40 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2411.

Άρθρο 152

Επιτρεπόμενες ενδείξεις - Σήμανση

Το αρκτικόλεξο «ΠΓΕ» που αντιστοιχεί στην ένδειξη «προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη» μπορεί να αναγράφεται στην επισήμανση προϊόντων που προσδιορίζονται με γεωγραφική ένδειξη χειροτεχνικών και βιομηχανικών προϊόντων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

ΕΛΕΓΧΟΙ - ΕΠΙΒΟΛΗ ΚΥΡΩΣΕΩΝ

Άρθρο 153

Διαδικασία ελέγχου

1. Ο φορέας πιστοποίησης της συμμόρφωσης της παρ. 2 του άρθρου 133 είναι υπεύθυνος για τη διενέργεια ελέγχων και επαλήθευσης α) σχετικά με τη συμμόρφωση ενός προϊόντος που προσδιορίζεται με γεωγραφική ένδειξη με τις αντίστοιχες προδιαγραφές προϊόντος και β) για την παρακολούθηση της χρήσης των γεωγραφικών ενδείξεων στην αγορά, μεταξύ άλλων, στο ηλεκτρονικό εμπόριο.
2. Η επαλήθευση της συμμόρφωσης του προϊόντος με τις αντίστοιχες προδιαγραφές προϊόντος του άρθρου 9 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2411 πραγματοποιείται, μέσω ελέγχων που διενεργούνται πριν και αφού το προϊόν διατεθεί στην αγορά, σύμφωνα με το άρθρο 51 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2411 ή την περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 52 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2411.
3. Ο φορέας πιστοποίησης της συμμόρφωσης μπορεί να αναθέτει τα καθήκοντα ελέγχου που αναφέρονται στο άρθρο 55 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2411, σε οργανισμούς πιστοποίησης προϊόντων ή φυσικά πρόσωπα, τα οποία υπέχουν τις υποχρεώσεις που ορίζονται στο άρθρο 56 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2411.
4. Η παρακολούθηση της χρήσης των γεωγραφικών ενδείξεων στην αγορά γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 54 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2411.
5. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται τα άρθρα 57 έως 59 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2411.

Άρθρο 154

Κόστος πιστοποίησης και ελέγχων

1. Το κόστος της πιστοποίησης και των διενεργούμενων ελέγχων βαρύνει την επιχείρηση στην οποία διενεργείται ο έλεγχος.
2. Ο φορέας πιστοποίησης και επαλήθευσης της συμμόρφωσης των προϊόντων με τις αντίστοιχες προδιαγραφές προϊόντος του άρθρου 9 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2411, αναρτά στην ιστοσελίδα του, κατάλογο με τα τέλη πιστοποίησης και επαλήθευσης, με διακριτή αναφορά στο κόστος για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις, τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.

Άρθρο 155

Διοικητικές κυρώσεις για την παραβίαση συμμόρφωσης

Εφόσον κατά τη διενέργεια των ελέγχων του παρόντος Μέρους ή κατόπιν τεκμηριωμένων καταγγελιών, διαπιστώνονται παρατυπίες ή παραβάσεις της κείμενης νομοθεσίας που αφορούν στις καταχωρισμένες γεωγραφικές ενδείξεις για χειροτεχνικά και βιομηχανικά προϊόντα, επιβάλλονται διοικητικές κυρώσεις σύμφωνα με την απόφαση της παρ. 4 του άρθρου 158.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΕΝΔΕΙΞΕΩΝ ΓΙΑ ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΚΑ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ - ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΜΕ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΕΝΔΕΙΞΗ

Άρθρο 156

Προστασία δεδομένων

Ο Οργανισμός Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας και η αρμόδια αρχή της παρ. 2 του άρθρου 133 θεωρούνται υπεύθυνοι επεξεργασίας, κατά την έννοια της περ. α) του άρθρου 3 του ν. 4624/2019 (Α΄ 137) και της περ. 7 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, L 119), σε σχέση με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο των διαδικασιών, για τις οποίες είναι αρμόδιοι σύμφωνα με το παρόν Μέρος.

Άρθρο 157

Συμβούλιο ανάδειξης και προώθησης χειροτεχνικών και βιομηχανικών προϊόντων προστατευόμενων με γεωγραφική ένδειξη

1. Στον Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (Ο.Β.Ι.) συστήνεται επταμελές Συμβούλιο ανάδειξης και προώθησης χειροτεχνικών και βιομηχανικών προϊόντων προστατευόμενων με γεωγραφική ένδειξη (εφεξής: Συμβούλιο).
2. Το Συμβούλιο γνωμοδοτεί στον Υπουργό Ανάπτυξης, ιδίως:
  - α) για ζητήματα που αφορούν στην προστασία, την ανάδειξη και την προώθηση των ελληνικών προϊόντων με γεωγραφική ένδειξη, την εγγύηση ποιότητας και την ανάπτυξη αριστείας και καινοτομίας,
  - β) για ζητήματα προστασίας από γεωγραφικές ενδείξεις τρίτων χωρών και την έγκαιρη λήψη ικανών μέτρων,
  - γ) με τεκμηριωμένες προτάσεις για νέα προϊόντα που δύνανται να ενταχθούν σε καθεστώς προστασίας γεωγραφικής ένδειξης.
3. Κριτήρια για την επιλογή των μελών του Συμβουλίου είναι το κύρος, η ευρεία επιστημονική κατάρτιση, η εμπειρία και οι ειδικές γνώσεις τους σε θέματα επιχειρηματικότητας, γεωγραφικών ενδείξεων και δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας, προστασίας και ανάδειξης των παραδοσιακών τεχνικών κατασκευής τοπικών χειροτεχνικών και βιομηχανικών προϊόντων, νέων τεχνολογιών και αλλαγής του παραγωγικού προτύπου,

καθώς και ενδυνάμωσης της συμμετοχής των επιχειρήσεων στις αλυσίδες αξίας των προϊόντων και τη διεθνοποίησή τους.

4. Το Συμβούλιο συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης. Με όμοια απόφαση, εξειδικεύονται οι αρμοδιότητες και ο τρόπος λειτουργίας του Συμβουλίου. Η θητεία των μελών του Συμβουλίου είναι τριετής και μπορεί να ανανεώνεται μία (1) φορά με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ΄ **ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Γ΄**

Άρθρο 158

Εξουσιοδοτικές διατάξεις Μέρους Γ΄

1. Με απόφαση της Ανώνυμης Εταιρείας Βιομηχανικής Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Εργαστηριακών Δοκιμών, Πιστοποίησης και Ποιότητας (Ε.Β.Ε.Τ.Α.Μ. Α.Ε.), κατά την εφαρμογή του Κανονισμού, δύναται να ορίζονται επιπρόσθετοι φορείς πιστοποίησης και επαλήθευσης της συμμόρφωσης των χειροτεχνικών και βιομηχανικών προϊόντων με γεωγραφικές ενδείξεις και να καθορίζονται οι αρμοδιότητες και τα καθήκοντά τους, κατ' εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 133.
2. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ο.Β.Ι. καθορίζεται το ύψος των τελών ανά περίπτωση, σύμφωνα με το άρθρο 138.
3. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ο.Β.Ι. δύναται να καθορίζονται οι λεπτομέρειες που αφορούν στην εθνική διαδικασία ενστάσεων του άρθρου 139.
4. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης καθορίζονται οι κατηγορίες διοικητικών κυρώσεων, τα κριτήρια, η διαδικασία επιβολής, ο τρόπος κλιμάκωσης των διοικητικών κυρώσεων και κάθε άλλο σχετικό θέμα, για την εφαρμογή του άρθρου 155.

ΜΕΡΟΣ Δ΄

ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟ ΤΩΝ ΜΕΤΑΠΟΙΗΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ ΜΕΓΑΛΗΣ ΜΕΜΟΝΩΜΕΝΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ Ν. 3982/2011 ΚΑΙ Ν. 4982/2022

Άρθρο 159

Εκσυγχρονισμός μεταποιητικών δραστηριοτήτων - Αντικατάσταση παρ. 2 άρθρου 20 ν. 3982/2011

Η παρ. 2 του άρθρου 20 του ν. 3982/2011 (Α΄ 143), περί προϋποθέσεων και κριτηρίων για την εγκατάσταση των δραστηριοτήτων, αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Απαλλάσσονται από την υποχρέωση έγκρισης εγκατάστασης ή υποβολής γνωστοποίησης εγκατάστασης για επέκταση ή εκσυγχρονισμό του μηχανολογικού εξοπλισμού χωρίς προσθήκη ή αλλαγή δραστηριότητας, φορείς που λειτουργούν νόμιμα, εφόσον από την επέκταση ή τον εκσυγχρονισμό δεν μεταβάλλεται η περιβαλλοντική κατηγορία της δραστηριότητας και εφόσον δεν απαιτείται τροποποίηση των περιβαλλοντικών όρων.

Στην ανωτέρω απαλλαγή εντάσσεται και ο κτιριακός εκσυγχρονισμός που αφορά σε οικοδομικές εργασίες μικρής κλίμακας, σε κύριους ή βοηθητικούς χώρους, χωρίς αλλαγή της χρήσης τους ή της υφιστάμενης δομημένης επιφάνειας. Πριν από την έναρξη της επέκτασης ή του εκσυγχρονισμού, ενημερώνεται σχετικά η αδειοδοτούσα αρχή με την υποβολή από τον φορέα της δραστηριότητας υπεύθυνης δήλωσης ότι τηρούνται οι προϋποθέσεις του πρώτου εδαφίου.

Αν η δραστηριότητα υπάγεται σε καθεστώς γνωστοποίησης, με την ολοκλήρωση της επέκτασης ή του εκσυγχρονισμού, ο φορέας της δραστηριότητας υποβάλλει γνωστοποίηση λειτουργίας, επισυνάπτοντας τα δικαιολογητικά που διαφοροποιούνται εξαιτίας της επέκτασης ή του εκσυγχρονισμού.

Αν η δραστηριότητα υπάγεται σε καθεστώς έγκρισης λειτουργίας, με την ολοκλήρωση της επέκτασης ή του εκσυγχρονισμού, ο φορέας της δραστηριότητας υποβάλλει αίτημα τροποποίησης της έγκρισης λειτουργίας, επισυνάπτοντας τα δικαιολογητικά που διαφοροποιούνται εξαιτίας της επέκτασης ή του εκσυγχρονισμού. Στο χρονικό διάστημα από την υποβολή του αιτήματος με πλήρη φάκελο δικαιολογητικών, μέχρι την έκδοση της έγκρισης λειτουργίας ή την παρέλευση της άπρακτης προθεσμίας της παρ. 3 του άρθρου 7 της υπό στοιχεία οικ. 483/35/Φ.15/17.1.2012 απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας «Καθορισμός τύπου, δικαιολογητικών και διαδικασίας για την εγκατάσταση και τη λειτουργία των μεταποιητικών δραστηριοτήτων του ν. 3982/2011 (ΦΕΚ Α'143), την τροποποίηση και την ανανέωση των αδειών και την προθεσμία για μεταφορά ή τεχνική ανασυγκρότηση» (Β' 158), και εφόσον συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις λειτουργίας της δραστηριότητας, πλην της έγκρισης λειτουργίας, η δραστηριότητα δύναται να λειτουργεί με ευθύνη του φορέα της.

Σε περίπτωση αφαίρεσης μηχανολογικού εξοπλισμού, ο φορέας της δραστηριότητας ενημερώνει για την αφαίρεση του μηχανολογικού εξοπλισμού την αδειοδοτούσα αρχή και μπορεί να συνεχίσει τη λειτουργία της δραστηριότητας μέχρι την τροποποίηση της έγκρισης λειτουργίας ή την υποβολή γνωστοποίησης λειτουργίας.».

Άρθρο 160

Επιχειρηματικό Πάρκο Μεμονωμένης Μεγάλης Μονάδας - Τροποποίηση άρθρου 19 ν. 4982/2022

Στο άρθρο 19 του ν. 4982/2022 (Α' 195), περί Επιχειρηματικού Πάρκου Μεμονωμένης Μεγάλης Μονάδας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 3, αντικαθίσταται το τελευταίο εδάφιο, β) στην παρ. 4 προστίθεται δεύτερο εδάφιο, γ) προστίθεται παρ. 4Α και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 19 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 19

Επιχειρηματικό Πάρκο Μεμονωμένης Μεγάλης Μονάδας

1. Για την ίδρυση Επιχειρηματικού Πάρκου Μεμονωμένης Μεγάλης Μονάδας (Ε.Π.Μ.Μ.Μ.), η Μεμονωμένη Μεγάλη Μονάδα (Μ.Μ.Μ.) έχει έκταση τουλάχιστον εκατόν πενήντα (150) στρέμματα για δραστηριότητες της κατηγορίας «Α1» και εκατό (100) στρέμματα για δραστηριότητες της κατηγορίας «Α2» της περιβαλλοντικής κατάταξης της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 4014/2011 (Α' 209).

2. Για τη χωροθέτηση του Ε.Π.Μ.Μ.Μ. απαιτείται τουλάχιστον μια από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) η εξάρτηση της Μ.Μ.Μ. από πρώτες ύλες και μεταφορικές υποδομές,

β) η τεκμηριωμένη αδυναμία εγκατάστασης της Μ.Μ.Μ. σε υφιστάμενο Επιχειρηματικό Πάρκο (Ε.Π.) εντός της ίδιας Περιφερειακής Ενότητας και εντός θεσμοθετημένων βιομηχανικών χρήσεων γης, όπως Βιομηχανικά Πάρκα (ΒΙ.ΠΑ.), Βιοτεχνικά Πάρκα (ΒΙΟ.ΠΑ.) και Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές (Β.Ε.ΠΕ.),

γ) η άμεση πρόσβαση σε υφιστάμενες υποδομές συνδυασμένης μεταφοράς, κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4302/2014 (Α' 225), για Μ.Μ.Μ. στην οποία αναπτύσσονται οι δραστηριότητες της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 5.

3. Για τη δημιουργία του Ε.Π.Μ.Μ.Μ., προβλέπονται ειδικοί όροι, προσαρμοσμένοι στα χαρακτηριστικά του, οι οποίοι στοχεύουν κυρίως στη βελτιστοποίηση της σχέσης του με τον περιβάλλοντα ευρύτερο χώρο, δηλαδή τη μείωση των επιπτώσεων, ιδίως της περιβαλλοντικού ή άλλου χαρακτήρα όχλησης από τη λειτουργία της μονάδας. Οι όροι δόμησης του Ε.Π.Μ.Μ.Μ. καθορίζονται με την κοινή υπουργική απόφαση έγκρισης της ανάπτυξής του, σύμφωνα με τις παρ. 2 και 3 του άρθρου 11. Ειδικά για τις περιπτώσεις που το Ε.Π.Μ.Μ.Μ. δεν πολεοδομείται:

α) ο Συντελεστής Δόμησης μπορεί να ορίζεται μέχρι μηδέν κόμμα εννέα (0,9) για τις βιοτεχνικές και βιομηχανικές χρήσεις, μέχρι μηδέν κόμμα οχτώ (0,8) για τα επαγγελματικά εργαστήρια και τις χρήσεις εφοδιαστικής και μέχρι μηδέν κόμμα έξι (0,6) για τις υπόλοιπες χρήσεις,

β) το ποσοστό κάλυψης μπορεί να ορίζεται μέχρι πενήντα τοις εκατό (50%), και

γ) ο συντελεστής κατ' όγκον εκμετάλλευσης ορίζεται τέσσερα (4),

δ) ειδικά για το Ε.Π.Μ.Μ.Μ. στο οποίο αναπτύσσονται οι δραστηριότητες της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 5, ορίζονται τα εξής:

δα) μέγιστος συντελεστής κατ' όγκον εκμετάλλευσης ορίζεται οκτώ (8),

δβ) μέγιστο ύψος κτιρίου ορίζεται όχι μεγαλύτερο των δεκαπέντε (15) μέτρων,

δγ) παρέκκλιση επιτρέπεται ως προς το ύψος του κτιρίου, μέχρι είκοσι πέντε (25) μέτρα και ως προς τον συντελεστή όγκου στη βάση τεκμηρίωσης. Η παρέκκλιση χορηγείται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ύστερα από γνωμοδότηση του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α.).

Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται το άρθρο 4 του από 24.5.1985 π.δ. (Δ' 270), περί βιομηχανικών εγκαταστάσεων, και τα άρθρα 2 και 3 του π.δ. 31-3/1987 (Δ' 303) για την Αττική.

4. Ως Εταιρεία Ανάπτυξης και Διαχείρισης Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Α.Δ.Ε.Π.) για την ανάπτυξη και διαχείριση του Ε.Π.Μ.Μ.Μ. νοείται ο φορέας άσκησης της δραστηριότητας της Μ.Μ.Μ., με την προϋπόθεση ότι είναι ανώνυμη εταιρεία. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται η εγκατάσταση και η λειτουργία ανεξάρτητων με την Ε.Α.Δ.Ε.Π. δραστηριοτήτων σε έκταση προσθετική της έκτασης της Μεμονωμένης Μεγάλης Μονάδας, υπό την προϋπόθεση ότι η Ε.Α.Δ.Ε.Π. καλύπτει τουλάχιστον το ογδόντα τοις εκατό (80%) της επιτρεπόμενης κάλυψης του Επιχειρηματικού Πάρκου Μεμονωμένης Μεγάλης Μονάδας και η προσθετική έκταση δεν συνυπολογίζεται για την εύρεση του ελάχιστου εμβαδού αυτής.

4Α. Ειδικά για το Ε.Π.Μ.Μ.Μ. στο οποίο αναπτύσσονται οι δραστηριότητες της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 5, είναι δυνατή η παραχώρηση της χρήσης ή η μίσθωση της έκτασης του Πάρκου σε έναν ή περισσότερους φορείς ή η μεταβίβαση της διοίκησης και διαχείρισης του Πάρκου κατά το άρθρο 27, ανεξάρτητα από τη μεταβίβαση της κυριότητας της έκτασης.

5. Σε περίπτωση υφιστάμενης Μ.Μ.Μ., η οποία διαθέτει Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων σε ισχύ, δεν απαιτείται υποβολή νέας Μελέτης Περιβαλλοντικών

Επιπτώσεων και οι περιβαλλοντικοί όροι συμπεριλαμβάνονται στην απόφαση έγκρισης του άρθρου 10.

6. Σε περίπτωση ίδρυσης Ε.Π.Μ.Μ.Μ. από νέα Μ.Μ.Μ. που δεν πολεοδομείται, επιτρέπεται άμεσα μετά από την έκδοση της απόφασης έγκρισης της παρ. 1 του άρθρου 10, η έκδοση οικοδομικών αδειών και η εκτέλεση οικοδομικών εργασιών για την κατασκευή των έργων υποδομής και την εγκατάσταση της Μ.Μ.Μ..

7. Με την κοινή απόφαση έγκρισης της ανάπτυξης του Ε.Π.Μ.Μ.Μ. δύναται να προβλέπεται και η δημιουργία υπαίθριων ή στεγασμένων χώρων στάθμευσης εντός του Ε.Π.Μ.Μ.Μ., οι θέσεις στάθμευσης εντός των οποίων υπολογίζονται κατόπιν τεκμηρίωσης από τον φορέα της άσκησης της δραστηριότητας της Μ.Μ.Μ. και αναλόγως με τις ανάγκες αυτής. Για τον υπολογισμό της χωρητικότητας των ως άνω χώρων στάθμευσης, εφαρμόζεται το π.δ. 455/1976 (Α' 169).».

Άρθρο 161

Επιχειρηματικό Πάρκο οριοθετημένο σε διακριτές γεωγραφικές περιοχές - Τροποποίηση άρθρου 21 ν. 4982/2022

Στο άρθρο 21 του ν. 4982/2022 (Α' 195), περί Επιχειρηματικού Πάρκου οριοθετημένου σε διακριτές γεωγραφικές περιοχές, προστίθενται νέα εδάφια, τρίτο, τέταρτο και πέμπτο και το άρθρο 21 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 21

Επιχειρηματικό Πάρκο οριοθετημένο σε διακριτές γεωγραφικές περιοχές

Επιτρέπεται η έγκριση ανάπτυξης Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Π.) σε δυο (2) ή περισσότερες διακριτές περιοχές, όταν αυτές αποτελούν οργανικά ολοκληρωμένο σύνολο με λειτουργική ενότητα, εντός της ίδιας ευρύτερης γεωγραφικής περιοχής, αν μόνο η μια εξ αυτών πολεοδομείται και οργανώνεται, για να λειτουργήσει ως χώρος υποδοχής επιχειρήσεων, ενώ οι υπόλοιπες λειτουργούν ως περιοχές προσωρινής εναπόθεσης και διαχείρισης φορτίων και πρώτων υλών. Η ανάπτυξη Ε.Π. του παρόντος είναι δυνατή και σε λιμένες της ελληνικής επικράτειας, η διαχείριση και η αξιοποίηση των οποίων έχει παραχωρηθεί δυνάμει σχετικών συμβάσεων, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στη σχετική σύμβαση παραχώρησης ή υποπαραχώρησης.

Ειδικά για την περίπτωση των Ε.Π. του άρθρου 19, επιτρέπεται η ανάπτυξη του Ε.Π. σε δύο (2) ή περισσότερες μη όμορες διακριτές περιοχές, που μπορούν να λειτουργούν ως χώροι υποδοχής επιχειρήσεων, εφόσον αυτό επιβάλλεται για ειδικούς πολεοδομικούς, λειτουργικούς ή περιβαλλοντικούς λόγους. Σε αυτές τις περιπτώσεις δύναται να εφαρμόζεται και η παρ. 3 του άρθρου 8. Στους χώρους υποδοχής του τρίτου εδαφίου, η απόσταση μεταξύ των ορίων δύο (2) μη όμορων διακριτών περιοχών δεν μπορεί να υπερβαίνει τα επτακόσια πενήντα (750) μέτρα.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΣΥΛΛΟΓΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΕΝΩΣΙΑΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Άρθρο 162

Σύσταση και τήρηση μητρώου με τίτλο «Δελτίο Επιχειρηματικής Δραστηριότητας»

1. Συστήνεται μητρώο με τίτλο «Δελτίο Επιχειρηματικής Δραστηριότητας» στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, με αντικείμενο τη συλλογή, τη διαχείριση, τη διάχυση και την ανατροφοδότηση της πληροφορίας που αφορά στην άσκηση των οικονομικών δραστηριοτήτων για τις ανάγκες του σχεδιασμού πολιτικών και δράσεων ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας.
2. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα εντός της ελληνικής επικράτειας υποχρεούται να υποβάλει ετησίως τα εκάστοτε αιτούμενα στοιχεία προς ενημέρωση του μητρώου της παρ. 1.

Άρθρο 163

Ορισμός Εθνικού Ενιαίου Σημείου Επαφής

Η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης ορίζεται ως εθνικό ενιαίο σημείο επαφής:

- α) του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1781 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Σεπτεμβρίου 2023, για τη θέσπιση πλαισίου μέτρων για την ενίσχυση του οικοσυστήματος ημιαγωγών της Ευρώπης και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/694 (κανονισμός για τα μικροκυκλώματα) (L 229),
- β) του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1252 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Απριλίου 2024, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για την εξασφάλιση ασφαλούς και βιώσιμου εφοδιασμού με κρίσιμες πρώτες ύλες και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 168/2013, (ΕΕ) 2018/858, (ΕΕ) 2018/1724 και (ΕΕ) 2019/1020 (L 3.5.2024),
- γ) του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1735 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου μέτρων για την ενίσχυση του οικοσυστήματος παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών της Ευρώπης και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1724 (L 28.6.2024) και
- δ) κάθε Κανονισμού που δημοσιεύεται στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της Γενικής Διεύθυνσης Εσωτερικής Αγοράς, Βιομηχανίας, Επιχειρηματικότητας και ΜΜΕ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Άρθρο 164

Αρμοδιότητες Εθνικού Ενιαίου Σημείου Επαφής

1. Η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, ως Εθνικό Ενιαίο Σημείο Επαφής:
  - α) Ενεργεί ως σημείο συντονισμού των εθνικών αρμοδίων αρχών,
  - β) ασκεί καθήκοντα συνδέσμου για τη διασφάλιση της διασυνοριακής συνεργασίας με τις αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών μελών, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και συντονίζει τη διαδικασία διαβούλευσης και συνεργασίας με τα ενδιαφερόμενα μέρη για ζητήματα εφαρμογής των Κανονισμών του άρθρου 163 και
  - γ) προωθεί, υποστηρίζει και παρακολουθεί τη λήψη των απαιτούμενων μέτρων για την ουσιαστική εφαρμογή των Κανονισμών αυτών.
2. Κατά παρέκκλιση της παρ. 1, επιτρέπεται ο ορισμός άλλης υπηρεσίας ή οργανισμού του δημοσίου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), ως Εθνικού Ενιαίου Σημείου Επαφής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Δ΄

Άρθρο 165

Εξουσιοδοτικές διατάξεις Μέρους Δ΄

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, καθορίζονται τα τεχνικά και λειτουργικά θέματα του μητρώου του άρθρου 162, ιδίως σχετικά με τα δεδομένα που εισάγονται, τον χρόνο και την προθεσμία υποβολής τους, τις απαιτούμενες διαλειτουργικότητες για την άντληση των σχετικών πεδίων, τον τρόπο εισαγωγής δεδομένων και της επεξεργασίας τους, τον χρόνο έναρξης της λειτουργίας του μητρώου και τη διαδικασία της αυθεντικοποίησης.
2. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και του κατά περίπτωση συναρμόδιου υπουργού, καθορίζονται οι κλάδοι και τομείς επιχειρηματικής δραστηριότητας που περιλαμβάνονται κατά την αρχική λειτουργία του μητρώου του άρθρου 162, με δυνατότητα προσθήκης νέων κλάδων.
3. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού, είναι δυνατός ο καθορισμός για συγκεκριμένο Κανονισμό άλλης υπηρεσίας ή οργανισμού του δημοσίου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α΄ 143), ως Εθνικού Ενιαίου Σημείου Επαφής, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 164.

Άρθρο 166

Καταργούμενη διάταξη Μέρους Δ΄

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργείται το άρθρο 5 του ν. 858/1979 (Α΄ 1), περί της υποχρέωσης υποβολής στοιχείων προς ενημέρωση του Βιομηχανικού Μητρώου.

ΜΕΡΟΣ Ε΄

ΑΠΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΠΟΥ ΔΙΕΠΕΙ ΤΟ ΥΠΑΙΘΡΙΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 167

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η αναβάθμιση του θεσμού των λαϊκών αγορών, η αύξηση των παραγωγών πωλητών στις λαϊκές αγορές και η θεσμική διασφάλιση της σύστασης και λειτουργίας λαϊκών αγορών αποκλειστικά για παραγωγούς, με κύριο γνώμονα την ενίσχυση του διαθέσιμου εισοδήματος των πολιτών και παράλληλα τη βελτίωση του αγροτικού εισοδήματος, η διασφάλιση του εισοδήματος των παραγωγών σε περίπτωση φυσικών καταστροφών και ασθενειών της παραγωγής και η ενίσχυση της ουσιαστικής εκπροσώπησης των πωλητών λαϊκών αγορών από τις τριτοβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις.

Άρθρο 168

Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι:

- α) η θεσμοθέτηση λαϊκών αγορών παραγωγών ως μορφή άσκησης υπαίθριου εμπορίου,

- β) η κατάργηση της διαδικασίας ανανέωσης αδειών υπαίθριου εμπορίου,
- γ) η απλούστευση και επιτάχυνση της διαδικασίας χορήγησης άδειας σε παραγωγούς πωλητές,
- δ) η απλοποίηση της χορήγησης θέσεων σε παραγωγούς και αδειών και θέσεων σε επαγγελματίες πωλητές, με την πρόβλεψη ηλεκτρονικής κλήρωσης,
- ε) η υποχρεωτική απόδοση εποχικών θέσεων σε παραγωγούς σε κάθε λαϊκή αγορά και η πρόβλεψη κυρώσεων σε περίπτωση παράλειψης κοινοποίησης των κενών θέσεων και ανάρτησης της προκήρυξης από τις αρμόδιες αρχές,
- στ) η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας με την άρση του περιορισμού των διεκδικούμενων θέσεων,
- ζ) η απλοποίηση των κριτηρίων χορήγησης άδειας και θέσης δραστηριοποίησης πωλητών σε λαϊκές αγορές,
- η) η απλούστευση των διαδικασιών, για όσους επιθυμούν να προσθέσουν στην άδειά τους προϊόντα προς πώληση,
- θ) η πρόβλεψη δυνατότητας μεταβίβασης άδειας σε συγγενείς έως και τρίτου βαθμού,
- ι) η διευκόλυνση των παραγωγών και των επαγγελματιών πωλητών ως προς την αμοιβαία αλλαγή και βελτίωση θέσης, καθώς και την αλλαγή υπαίθριας αγοράς,
- ια) η ρύθμιση ζητημάτων σχετικά με την αναπλήρωση και την υποβοήθηση των πωλητών λαϊκών αγορών,
- ιβ) η δυνατότητα αξίωσης έκπτωσης επί του ετήσιου τέλους δραστηριοποίησης,
- ιγ) η υιοθέτηση απλουστευμένων διαδικασιών για την ίδρυση, κατάργηση, μετακίνηση και επέκταση των λαϊκών αγορών,
- ιδ) η δυνατότητα έκδοσης Ενιαίου Κανονισμού Λειτουργίας Λαϊκών Αγορών,
- ιε) η κατάργηση των ελάχιστων αποστάσεων στο στάσιμο εμπόριο,
- ιστ) η εξομάλυνση της λειτουργίας του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος «Ανοικτή Αγορά»,
- ιζ) η δυνατότητα ορισμού ανώτατου ημερήσιου τέλους δραστηριοποίησης, για όλες ή ορισμένες περιοχές της χώρας,
- ιη) η άμεση προκήρυξη των κενών θέσεων υπαίθριων αγορών για το σύνολο της Επικράτειας, και
- ιθ) η θέσπιση θεσμικού πλαισίου για τη διασφάλιση του εισοδήματος των παραγωγών σε περίπτωση φυσικών καταστροφών και ασθενειών της παραγωγής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΠΩΛΗΤΩΝ ΣΤΙΣ ΛΑΪΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

Άρθρο 169

Λαϊκές αγορές αποκλειστικά για παραγωγούς πωλητές ως οργανωμένη υπαίθρια αγορά και προσθήκη νέου ορισμού - Τροποποίηση άρθρου 2 ν. 4849/2021

1. Στην περ. 2 του άρθρου 2 του ν. 4849/2021 (Α΄ 207), περί ορισμών, μετά από τις λέξεις «λαϊκές αγορές» προστίθενται οι λέξεις «, οι λαϊκές αγορές αποκλειστικά για παραγωγούς» και η περ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Οργανωμένες υπαίθριες αγορές»: Οι λαϊκές αγορές, οι λαϊκές αγορές αποκλειστικά για παραγωγούς, οι βραχυχρόνιες αγορές, οι υπαίθριες αγορές παρασκευής και πώλησης

έτοιμου φαγητού και ποτών επί του δρόμου (street food markets), οι πρότυπες λαϊκές αγορές και οι αγορές χειροτεχνών/καλλιτεχνών.».

2. Στην περ. 15 του άρθρου 2 του ν. 4849/2021, οι λέξεις «από αρμόδια αρχή» αντικαθίστανται από τις λέξεις «σύμφωνα με τη διαδικασία των παρ. 2 και 3 του άρθρου 6» και η περ. 15 διαμορφώνεται ως εξής:

«15. «Παραγωγός πωλητής υπαίθριου εμπορίου»: Ο παραγωγός που είναι εγγεγραμμένος στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων του ν. 3874/2010 (Α' 151), δραστηριοποιείται στο υπαίθριο εμπόριο διαθέτοντας προς πώληση αγροτικά προϊόντα αποκλειστικά ίδιας παραγωγής και στον οποίο έχει χορηγηθεί άδεια δραστηριοποίησης σύμφωνα με τη διαδικασία των παρ. 2 και 3 του άρθρου 6.».

3. Στο άρθρο 2 του ν. 4849/2021, προστίθεται νέα περ. 29, ως εξής:

«29. «Κορμός Λαϊκών Αγορών»: «Οι δέκα (10) τομείς στους οποίους κατανέμονται οι υφιστάμενες και ιδρυόμενες λαϊκές αγορές και λαϊκές αγορές παραγωγών της Περιφέρειας Αττικής (Α' Αθηνών, Β' Αθηνών, Γ' Αθηνών, Δ' Αθηνών, Ε' Αθηνών, Στ' Αθηνών, Α' Πειραιώς, Β' Πειραιώς, Γ' Πειραιώς και Υπόλοιπο Αττικής)».

Άρθρο 170

Λαϊκή αγορά παραγωγών ως μορφή άσκησης υπαίθριου εμπορίου - Τροποποίηση άρθρου 3 ν. 4849/2021

Στην παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 4849/2021 (Α' 207), περί μορφών άσκησης υπαίθριου εμπορίου - πεδίου εφαρμογής, προστίθεται περ. αζ) και το άρθρο 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 3

Μορφές άσκησης υπαίθριου εμπορίου - Πεδίο εφαρμογής

1. Ο παρών νόμος ρυθμίζει όλες τις μορφές άσκησης υπαίθριου εμπορίου που διακρίνονται σε:

α) Εμπόριο σε οργανωμένες υπαίθριες αγορές:

αα) λαϊκές αγορές,

αβ) πρότυπες λαϊκές αγορές,

αγ) βραχυχρόνιες αγορές,

αδ) υπαίθριες αγορές παρασκευής έτοιμου φαγητού και ποτού επί του δρόμου (street food markets),

αε) αγορές χειροτεχνών-καλλιτεχνών,

αστ) αγορές παραγωγών βιολογικών προϊόντων,

αζ) λαϊκές αγορές παραγωγών,

β) στάσιμο εμπόριο,

γ) πλανόδιο εμπόριο.

2. Το παρόν μέρος εφαρμόζεται στο υπαίθριο εμπόριο, εκτός από τις αγορές παραγωγών βιολογικών προϊόντων της υποπερ. αστ) της περ. α) της παρ. 1.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗ ΚΑΙ ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΛΑΪΚΩΝ ΑΓΟΡΩΝ ΚΑΙ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΑΔΕΙΩΝ ΣΤΟΥΣ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥΣ ΠΩΛΗΤΕΣ ΛΑΪΚΩΝ ΑΓΟΡΩΝ

Άρθρο 171

**Άδεια παραγωγού πωλητή σε λαϊκή αγορά παραγωγών - Τροποποίηση άρθρου 4 ν.
4849/2021**

Στην υποπερ. αα) της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 4849/2021 (Α' 207), περί αδειών και βεβαιώσεων δραστηριοποίησης στο υπαίθριο εμπόριο, μετά τις λέξεις «σε λαϊκή αγορά» προστίθενται οι λέξεις «και λαϊκή αγορά παραγωγών» και το άρθρο 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 4

Άδειες και βεβαιώσεις δραστηριοποίησης στο υπαίθριο εμπόριο

1. Για την άσκηση υπαίθριου εμπορίου σε χώρο δημόσιο ή δημοτικό, ιδιόκτητο ή μισθωμένο, απαιτείται κατοχή άδειας ή βεβαίωσης δραστηριοποίησης που βρίσκεται σε ισχύ.
2. Τα είδη των αδειών και των βεβαιώσεων δραστηριοποίησης που χορηγούνται είναι τα ακόλουθα:
  - α) Για τις υπαίθριες οργανωμένες αγορές:
    - αα) άδεια παραγωγού πωλητή σε λαϊκή αγορά και λαϊκή αγορά παραγωγών,
    - αβ) άδεια επαγγελματία πωλητή σε λαϊκή αγορά,
    - αγ) βεβαίωση δραστηριοποίησης ετήσιας διάρκειας στις βραχυχρόνιες αγορές,
    - αδ) άδεια πωλητή χειροτέχνη καλλιτέχνη σε αγορές χειροτεχνών καλλιτεχνών,
    - αε) άδεια πωλητή σε υπαίθριες αγορές παρασκευής έτοιμου φαγητού και ποτού επί του δρόμου (street food markets),
    - αστ) βεβαίωση δραστηριοποίησης σε αγορά ρακοσυλλεκτών.
  - β) Για το στάσιμο εμπόριο:
    - βα) άδεια παραγωγού πωλητή στο στάσιμο εμπόριο,
    - ββ) άδεια επαγγελματία πωλητή στο στάσιμο εμπόριο.
  - γ) Για το πλανόδιο εμπόριο:
    - γα) άδεια παραγωγού πωλητή στο πλανόδιο εμπόριο,
    - γβ) άδεια επαγγελματία πωλητή στο πλανόδιο εμπόριο,
3. Οι άδειες και οι βεβαιώσεις των περ. α) και β) της παρ. 1 ισχύουν για το σύνολο της Επικράτειας. Οι άδειες δραστηριοποίησης στο πλανόδιο εμπόριο ισχύουν για δραστηριοποίηση εντός των ορίων μέχρι και τριών (3) Περιφερειών.».

Άρθρο 172

**Ψηφιοποίηση και κατάργηση διαδικασίας ανανέωσης αδειών υπαίθριου εμπορίου –
Αόριστη διάρκεια ισχύος των αδειών δραστηριοποίησης - Τροποποίηση άρθρου 5 ν.
4849/2021**

Στο άρθρο 5 του ν. 4849/2021 (Α' 207), περί χρονικής διάρκειας ισχύος αδειών και βεβαιώσεων δραστηριοποίησης στο υπαίθριο εμπόριο, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) οι παρ. 1 και 2 αντικαθίστανται, β) στην παρ. 4, μετά τις λέξεις «αυτοδικαίως άκυρες», προστίθενται οι λέξεις «και διαγράφονται από το Ο.Π.Σ.Α.Α.», γ) προστίθεται παρ. 5 και το άρθρο 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 5

Χρονική διάρκεια ισχύος αδειών και βεβαιώσεων δραστηριοποίησης στο υπαίθριο εμπόριο

1. Η χρονική ισχύς των αδειών και των βεβαιώσεων του άρθρου 3 προσδιορίζεται ως εξής:
  - α) όλες οι άδειες πωλητών του παρόντος νόμου ισχύουν για πέντε (5) έτη από τον χρόνο έκδοσης ή τελευταίας ανανέωσής τους,

β) οι άδειες πωλητών σε αγορές ρακοςυλλεκτών και κυριακάτικες αγορές ισχύουν για αόριστο χρόνο, χωρίς δυνατότητα μεταβίβασης, και

γ) οι άδειες πωλητών της περ. α) που έχουν εκδοθεί ψηφιακά μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος «Ανοιχτή Αγορά» (Ο.Π.Σ.Α.Α.) και τηρούνται σε αυτό, ισχύουν για αόριστο χρόνο, υπό την προϋπόθεση ότι ισχύουν τα δικαιολογητικά της απόφασης της παρ. 3 του άρθρου 67,

δ) οι βεβαιώσεις δραστηριοποίησης σε βραχυχρόνιες αγορές και ειδικές θεματικές αγορές ισχύουν για ένα (1) έτος από τον χρόνο έκδοσής τους.

2. Οι έγχαρτες άδειες της περ. α) της παρ. 1 δεν ανανεώνονται μετά τη λήξη της ισχύος τους, αλλά, εφόσον ισχύουν τα δικαιολογητικά της απόφασης της παρ. 3 του άρθρου 67, μετατρέπονται σε ψηφιακές άδειες που τηρούνται στο Ο.Π.Σ.Α.Α. και ισχύουν για αόριστο χρόνο.

3. Σε κάθε φυσικό πρόσωπο επιτρέπεται η κατοχή μίας (1) μόνο από τις άδειες του άρθρου 4.

4. Σε κάθε νομικό πρόσωπο, για τις περιπτώσεις όπου επιτρέπεται η δραστηριοποίησή του στο υπαίθριο εμπόριο, επιτρέπεται η κατοχή μίας (1) μόνο από τις άδειες του άρθρου 4, με την επιφύλαξη των ειδικότερων προβλέψεων για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς, τους γυναικείους συνεταιρισμούς και τις Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.ΕΠ.).

4. Εφόσον ο πωλητής κατέχει, για οποιονδήποτε λόγο, περισσότερες από μία (1) άδειες του άρθρου 4, θεωρείται σε ισχύ μόνο αυτή που αποκτήθηκε πρώτη, ενώ οι υπόλοιπες θεωρούνται αυτοδικαίως άκυρες και διαγράφονται από το Ο.Π.Σ.Α.Α..

5. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, μπορεί να καθορίζονται αποκλειστική προθεσμία απογραφής των αδειών πωλητών λαϊκών αγορών στο Ο.Π.Σ.Α.Α., για τον σκοπό της ψηφιοποίησής τους, καθώς και των θέσεων των πωλητών σε λαϊκές αγορές στην επικράτεια, η διαδικασία της απογραφής, οι κυρώσεις για την εκπρόθεσμη ή μη σύννομη απογραφή των πωλητών, καθώς και κάθε άλλο θέμα που αφορά στην απογραφή.».

Άρθρο 173

Απλούστευση και επίσπευση διαδικασιών για τη χορήγηση άδειας σε παραγωγούς πωλητές - Άδειες παραγωγού πωλητή υπαίθριου εμπορίου σε μικρές επιχειρήσεις παραγωγής τυροκομικών προϊόντων - Τροποποίηση άρθρου 6 ν. 4849/2021

Στο άρθρο 6 του ν. 4849/2021 (Α' 207), περί άδειας παραγωγού πωλητή υπαίθριου εμπορίου, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) η υφιστάμενη παράγραφος αριθμείται ως παρ. 1, β) στη νέα παρ. 1, προστίθεται περ. γ), γ) προστίθενται παρ. 2 και 3 και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 6

Άδεια παραγωγού πωλητή υπαίθριου εμπορίου

1. Η άδεια παραγωγού πωλητή είναι προσωποπαγής και χορηγείται αποκλειστικά για την πώληση αγροτικών προϊόντων και προϊόντων οικοτεχνίας, με την έννοια των περ. 19 και 20 του άρθρου 2, ίδιας παραγωγής. Τα είδη που μπορεί να πωλεί ο κάτοχος άδειας παραγωγού υπαίθριου εμπορίου ορίζονται με την απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 67. Η άδεια παραγωγού πωλητή υπαίθριου εμπορίου χορηγείται σε:

α) φυσικά πρόσωπα τα οποία είναι επαγγελματίες αγρότες, με την έννοια της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 3874/2010 (Α' 151),

β) αγροτικούς συνεταιρισμούς, γυναικείους συνεταιρισμούς, ομάδες παραγωγών και οργανώσεις παραγωγών του ν. 4384/2016 (Α' 78), και τις Κοινωνικές Συνεταιριστικές

Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.ΕΠ.) παραγωγικού σκοπού αποκλειστικά για τη διάθεση προϊόντων ιδιοπαραγωγής των μελών τους και μόνο σε λαϊκές αγορές. Ειδικότερα, κάθε αγροτικός συνεταιρισμός μπορεί να λάβει μέχρι μία (1) άδεια για κάθε είκοσι (20) μέλη του και, σε κάθε περίπτωση, όχι περισσότερες από είκοσι (20) άδειες. Κάθε γυναικείος συνεταιρισμός και κάθε Κοιν.Σ.ΕΠ. παραγωγικού σκοπού μπορεί να λάβει μέχρι μία (1) άδεια για κάθε δέκα (10) μέλη του και, σε κάθε περίπτωση, όχι περισσότερες από πέντε (5) άδειες. Τα προϊόντα που διατίθενται από τους συνεταιρισμούς και τις Κοιν.Σ.ΕΠ. παραγωγικού σκοπού συνοδεύονται υποχρεωτικά από παραστατικά στοιχεία, από τα οποία αποδεικνύεται από ποιον παραγωγό προέρχονται. Ειδικά για τους γυναικείους συνεταιρισμούς, η πρώτη ύλη των παραγόμενων προϊόντων δεν απαιτείται να είναι ίδιας παραγωγής των μελών τους.

γ) φυσικά πρόσωπα ιδιοκτήτες μικρών επιχειρήσεων παραγωγής τυροκομικών προϊόντων-μη κτηνοτρόφους, κατά την έννοια του άρθρου 1 της υπ' αρ. 3724/162303/22.12.2014 κοινής απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Αναπληρωτή Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Εθνικά μέτρα και παρεκκλίσεις στον τομέα των τροφίμων ζωικής προέλευσης σε εφαρμογή των Κανονισμών (ΕΚ) 852/2004 και (ΕΚ) 853/2004» (Β' 3438), εφόσον δεν διαθέτουν εμπορικό κατάστημα λιανικής πώλησης.

2. Οι ενδιαφερόμενοι των περ. α) έως γ) της παρ. 1 προσκομίζουν στον οικείο δήμο και στους Φορείς Λειτουργίας Λαϊκών Αγορών για την Αττική και τη Θεσσαλονίκη: α) ψηφιακή βεβαίωση τρέχουσας εικόνας οντότητας/επιχείρησης, η οποία έχει εκδοθεί από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) εντός του τελευταίου εξαμήνου, και β) την τελευταία δήλωση του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου, προς τον πρώην Οργανισμό Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων και από 1ης.1.2026 προς την Α.Α.Δ.Ε. και της οποίας η υποβολή έχει ολοκληρωθεί και αφορά στο προηγούμενο από την υποβολή ημερολογιακό έτος.

3. Εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την παραλαβή των εγγράφων των περ. α) και β) της παρ. 2, οι Φορείς Λειτουργίας Λαϊκών Αγορών για την Αττική και τη Θεσσαλονίκη και οι οικείοι δήμοι για την υπόλοιπη Ελλάδα, χορηγούν στους ενδιαφερόμενους των περ. α) έως γ) της παρ. 1 άδεια παραγωγού πωλητή υπαίθριου εμπορίου.».

Άρθρο 174

Διευκόλυνση διαδικασίας απόδοσης θέσεων σε λαϊκές αγορές και λαϊκές αγορές παραγωγών - Ηλεκτρονική κλήρωση - Τροποποίηση άρθρου 13 ν. 4849/2021

Στο άρθρο 13 του ν. 4849/2021 (Α' 207), περί χορήγησης αδειών, θέσεων και δικαιωμάτων δραστηριοποίησης στο υπαίθριο εμπόριο κατόπιν έκδοσης προκήρυξης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, προστίθενται νέα εδάφια, δεύτερο και τρίτο, β) στην παρ. 2, προστίθενται νέα εδάφια, δεύτερο και τρίτο, γ) στην περ. α) της παρ. 3, μετά τις λέξεις «τις λαϊκές αγορές» προστίθενται οι λέξεις «και τις λαϊκές αγορές παραγωγών», δ) στην παρ. 5, δα) στο πρώτο εδάφιο, μετά τις λέξεις «λαϊκές αγορές,» προστίθενται οι λέξεις «λαϊκές αγορές παραγωγών,», δβ) στο δεύτερο εδάφιο, μετά τις λέξεις «χορήγησή τους» προστίθενται οι λέξεις «, με την επιφύλαξη όσων προβλέπονται στην παρ. 5Γ», ε) προστίθενται παρ. 5Α, 5Β και 5Γ, στ) στην παρ. 6, προστίθεται τρίτο εδάφιο, ζ) στην παρ. 8, μετά τις λέξεις «της προκήρυξης αρχής» προστίθενται οι λέξεις «, με την επιφύλαξη όσων ορίζονται στο τρίτο εδάφιο της παρ. 5Α», η) στην παρ. 9, ηα) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «από υπαλλήλους της ίδιας αρχής» αντικαθίστανται από τις λέξεις «που αποτελείται από

τρεις (3) υπαλλήλους του φορέα λειτουργίας και δύο (2) εκπρόσωπους των πωλητών, έναν (1) παραγωγό και έναν (1) επαγγελματία, που υποδεικνύονται από τα συλλογικά όργανα των πωλητών, κατόπιν πρόσκλησης του φορέα λειτουργίας, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την αποστολή της πρόσκλησης», ηβ) προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο, θ) στην παρ. 11, θα) μετά τις λέξεις «των ενστάσεων» προστίθενται οι λέξεις «και της διενέργειας ηλεκτρονικής κλήρωσης όπου έκαστο στάδιο εφαρμόζεται», θβ) μετά τις λέξεις «λαϊκές αγορές,» προστίθενται οι λέξεις «λαϊκές αγορές παραγωγών,», και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 13 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 13

Χορήγηση αδειών, θέσεων και δικαιωμάτων δραστηριοποίησης στο υπαίθριο εμπόριο κατόπιν έκδοσης προκήρυξης

1. Οι νέες άδειες πωλητών στις υπαίθριες οργανωμένες αγορές και στο στάσιμο εμπόριο με τις αντίστοιχες θέσεις και η άδεια πωλητή στο πλανόδιο εμπόριο με το αντίστοιχο δικαίωμα πλανόδιας δραστηριοποίησης χορηγούνται, κατόπιν έκδοσης προκήρυξης από την αρμόδια αρχή, κατά προτεραιότητα και σύμφωνα με τα κριτήρια του άρθρου 16. Οι νέες άδειες επαγγελματιών πωλητών με τις αντίστοιχες θέσεις σε λαϊκές αγορές χορηγούνται, κατόπιν ολοκλήρωσης των διαδικασιών της παρ. 5Α. Ειδικά, οι νέες άδειες παραγωγών πωλητών σε λαϊκές αγορές και λαϊκές αγορές παραγωγών με τις αντίστοιχες θέσεις χορηγούνται από τους αρμόδιους φορείς, κατόπιν ολοκλήρωσης των διαδικασιών της παρ. 2 του άρθρου 6 και της παρ. 5Β του παρόντος.

2. Σε υφιστάμενους κατόχους άδειας πωλητές και σε πωλητές που αποκτούν την άδεια υπαίθριου εμπορίου σύμφωνα με το παρόν μπορούν να χορηγούνται επιπλέον θέσεις και δικαιώματα πλανόδιας δραστηριοποίησης, κατόπιν έκδοσης προκήρυξης από την αρμόδια αρχή, κατά προτεραιότητα και σύμφωνα με τα κριτήρια του άρθρου 16. Στους υφιστάμενους κατόχους άδειας επαγγελματία πωλητή σε λαϊκή αγορά που αποκτούν άδεια υπαίθριου εμπορίου σύμφωνα με το παρόν μπορούν να χορηγούνται επιπλέον θέσεις δραστηριοποίησης, κατόπιν ολοκλήρωσης των διαδικασιών της παρ. 5Α. Στους υφιστάμενους κατόχους άδειας παραγωγού πωλητή σε λαϊκή αγορά καθώς και σε παραγωγούς πωλητές που αποκτούν άδεια σύμφωνα με το παρόν μπορούν να χορηγούνται επιπλέον θέσεις, κατόπιν ολοκλήρωσης των διαδικασιών της παρ. 5Β.

3. Η αρμόδια αρχή εκδίδει προκήρυξη, στην οποία κατ' ελάχιστο περιλαμβάνονται:

α) για τις λαϊκές αγορές και τις λαϊκές αγορές παραγωγών, η αρίθμηση των χορηγούμενων θέσεων και τα προϊόντα που επιτρέπεται να πωλούνται σε αυτές, το καταβαλλόμενο τέλος για το σύνολο του χρόνου δραστηριοποίησης, ο τρόπος και ο χρόνος καταβολής του τέλους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον κανονισμό λειτουργίας της αγοράς,

β) για το στάσιμο εμπόριο, τα σημεία των παραχωρούμενων θέσεων και τα προϊόντα που επιτρέπεται να πωλούνται σε αυτές, το καταβαλλόμενο τέλος για το σύνολο του χρόνου δραστηριοποίησης, ο τρόπος και ο χρόνος καταβολής του τέλους,

γ) για τις αγορές παρασκευής και πώλησης έτοιμου φαγητού και ποτών επί του δρόμου, ο αριθμός των θέσεων, τα όρια των διαστάσεων του χώρου δραστηριοποίησης των συμμετεχόντων πωλητών, ο συγκεκριμένος χώρος κάθε θέσης δραστηριοποίησης, τα είδη που επιτρέπεται να πωλούνται, η χρονική διάρκεια παραχώρησης της θέσης δραστηριοποίησης,

δ) για το πλανόδιο εμπόριο, τα προϊόντα που επιτρέπεται να πωλούνται, το καταβαλλόμενο τέλος για το σύνολο του χρόνου δραστηριοποίησης, ο τρόπος και ο χρόνος καταβολής του τέλους και τα όρια του χώρου δραστηριοποίησης,

ε) για τις βραχυχρόνιες αγορές, η αρίθμηση των παραχωρούμενων θέσεων και τα προϊόντα που επιτρέπεται να πωλούνται σε αυτές, το καταβαλλόμενο τέλος για το σύνολο του χρόνου δραστηριοποίησης, ο τρόπος και ο χρόνος καταβολής του τέλους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον κανονισμό λειτουργίας της αγοράς και

στ) για τις αγορές χειροτεχνών - καλλιτεχνών, η αρίθμηση των παραχωρούμενων θέσεων, το καταβαλλόμενο τέλος για το σύνολο του χρόνου δραστηριοποίησης, ο τρόπος και ο χρόνος καταβολής του τέλους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον κανονισμό λειτουργίας της αγοράς.

4. Προϋπόθεση για την προκήρυξη αδειών και θέσεων δραστηριοποίησης στις οργανωμένες υπαίθριες αγορές είναι η καταχώρηση στο πληροφοριακό σύστημα Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα «Ανοικτή Αγορά» (Ο.Π.Σ.Α.Α.) των αγορών στις οποίες ανήκουν οι προκηρυσσόμενες θέσεις, μαζί με: α) την απόφαση ίδρυσης, β) τον Κανονισμό Λειτουργίας της αγοράς και γ) το αντίστοιχο τοπογραφικό διάγραμμα, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 4 του άρθρου 25.

5. Η χορήγηση άδειας με τις αντίστοιχες θέσεις δραστηριοποίησης και η χορήγηση άδειας για πλανόδια δραστηριοποίηση σε νέους πωλητές, καθώς και η χορήγηση θέσεων δραστηριοποίησης και δικαιώματος πλανόδιας δραστηριοποίησης σε υφιστάμενους αδειούχους πωλητές, ανά τομέα υπαίθριου εμπορίου (λαϊκές αγορές, λαϊκές αγορές παραγωγών, αγορές χειροτεχνών - καλλιτεχνών, βραχυχρόνιες αγορές, στάσιμο και πλανόδιο εμπόριο), και κατηγορία πωλητών (παραγωγοί, επαγγελματίες πωλητές, χειροτέχνες καλλιτέχνες, πωλητές βραχυχρόνιων αγορών) μπορεί να αποτελεί αντικείμενο της ίδιας προκήρυξης. Θέσεις, οι οποίες μένουν αδιάθετες μετά το πέρας της διαδικασίας χορήγησής τους κατόπιν έκδοσης προκήρυξης, επαναπροκηρύσσονται εντός τριμήνου από το πέρας της διαδικασίας για το σύνολο του προβλεπόμενου χρόνου. Εφόσον παραμένουν αδιάθετες θέσεις, η αρμόδια αρχή μπορεί να εκδώσει νέα προκήρυξη για τη χορήγησή τους, με την επιφύλαξη όσων προβλέπονται στην παρ. 5Γ.

5Α. Η χορήγηση άδειας με τις αντίστοιχες θέσεις δραστηριοποίησης σε νέους και σε υφιστάμενους αδειούχους επαγγελματίες πωλητές σε λαϊκές αγορές αποδίδεται, μετά από την έκδοση προκήρυξης και την ολοκλήρωση των διαδικασιών που προβλέπονται στις παρ. 9 και 10, και κατόπιν της κατάταξής τους ή σε περίπτωση ισοβαθμίας μεταξύ δύο (2) ή περισσότερων πωλητών της διενέργειας ηλεκτρονικής κλήρωσης μέσω του Ο.Π.Σ.Α.Α., που πραγματοποιείται, με μέριμνα της αρμόδιας υπηρεσίας της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης. Στη διαδικασία της κατάταξης ή της ηλεκτρονικής κλήρωσης, συμμετέχουν οι υποψήφιοι επαγγελματίες πωλητές που συγκεντρώνουν τον ελάχιστο απαιτούμενο αριθμό μορίων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 16, σε συνδυασμό με τον αριθμό των κενών θέσεων που προκηρύσσονται.

5Β. Η χορήγηση θέσεων δραστηριοποίησης σε νέους και σε υφιστάμενους αδειούχους παραγωγούς πωλητές σε λαϊκές αγορές και λαϊκές αγορές παραγωγών αποδίδεται, μετά από την έκδοση προκήρυξης και κατόπιν κατάταξης. Αν δύο (2) ή περισσότεροι πωλητές διεκδικούν την ίδια θέση, διενεργείται ηλεκτρονική κλήρωση μέσω του Ο.Π.Σ.Α.Α., με μέριμνα της αρμόδιας υπηρεσίας της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης, χωρίς να εφαρμόζεται η διαδικασία των παρ. 9 και 10.

5Γ. Η διαδικασία των παρ. 5Α και 5Β μπορεί να επαναλαμβάνεται μέχρι την εξάντληση των διαθέσιμων θέσεων και λαμβάνει χώρα μεταξύ των υποψηφίων που εκδηλώνουν ενδιαφέρον για την πλήρωση των διαθέσιμων θέσεων, κατόπιν ειδικής πρόσκλησης που εκδίδει το Τμήμα Οργανωμένου Εμπορίου της Διεύθυνσης Εμπορικής Επιχειρηματικότητας της Γενικής Διεύθυνσης Αγοράς και Προστασίας Καταναλωτή της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης, εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την έκδοση της πρόσκλησης.

6. Η προκήρυξη για τη χορήγηση αδειών και την παραχώρηση αντίστοιχων θέσεων δραστηριοποίησης, καθώς και η χορήγηση αδειών για την πλανόδια δραστηριοποίηση νέων πωλητών και για τη χορήγηση θέσεων δραστηριοποίησης και δικαιώματος πλανόδιας δραστηριοποίησης σε υφιστάμενους αδειούχους και όσους αποκτούν άδεια σύμφωνα με το παρόν, αναρτώνται στο Ο.Π.Σ.Α.Α. με μέριμνα της αρμόδιας για την έκδοση της προκήρυξης αρχής και δημοσιεύονται στον διαδικτυακό τόπο της, τουλάχιστον τριάντα (30) ημέρες πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των αιτήσεων. Η παράλειψη της ως άνω υποχρέωσης επισύρει τις κυρώσεις της παρ. 7 του άρθρου 62 και συνεπάγεται την απόλυτη ακυρότητα της προκήρυξης. Η αρμόδια αρχή που εκδίδει την προκήρυξη για τις θέσεις των παρ. 5Α και 5Β, κοινοποιεί αμελλητί στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης τους υποψήφιους που δικαιούνται να συμμετέχουν στην ηλεκτρονική κλήρωση σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παρ. 5Α και 5Β.

7. Οι υποψήφιοι πωλητές υποβάλλουν στην αρμόδια αρχή, σύμφωνα με τους όρους της προκήρυξης, την αίτηση και τα δικαιολογητικά των αποφάσεων των παρ. 3 και 4 του άρθρου 67, ανάλογα με την αγορά που αφορά η προκήρυξη.

8. Αν δύο (2) ή περισσότεροι υποψήφιοι πωλητές συγκεντρώσουν τον ίδιο αριθμό μορίων προτεραιότητας, η χορήγηση της άδειας ή η παραχώρηση της θέσης ή του δικαιώματος πλανόδιας δραστηριοποίησης γίνεται με δημόσια κλήρωση που διενεργείται με μέριμνα και ευθύνη της αρμόδιας για την έκδοση της προκήρυξης αρχής, με την επιφύλαξη όσων ορίζονται στο τρίτο εδάφιο της παρ. 5Α.

9. Με απόφαση της αρμόδιας αρχής συγκροτούνται γνωμοδοτική επιτροπή ελέγχου και αξιολόγησης των αιτήσεων, καθώς και γνωμοδοτική επιτροπή ενστάσεων που αποτελείται από τρεις (3) υπαλλήλους του φορέα λειτουργίας και δύο (2) εκπρόσωπους των πωλητών, έναν (1) παραγωγό και έναν (1) επαγγελματία, που υποδεικνύονται από τα συλλογικά όργανα των πωλητών, κατόπιν πρόσκλησης του φορέα λειτουργίας, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την αποστολή της πρόσκλησης. Σε περίπτωση που η προθεσμία του πρώτου εδαφίου, παρέλθει άπρακτη, η επιτροπή τρέπεται σε τριμελή και αποτελείται μόνο από υπαλλήλους του φορέα λειτουργίας. Τα μέλη της γνωμοδοτικής επιτροπής ελέγχου και της γνωμοδοτικής επιτροπής ενστάσεων δεν επιτρέπεται να συμπίπτουν. Η θητεία των μελών των επιτροπών είναι ετήσια. Η συγκρότηση των ανωτέρω αναφερόμενων επιτροπών προηγείται της έκδοσης της προκήρυξης.

10. Κατά της απόφασης περί των αποτελεσμάτων της προκήρυξης χωρεί ένσταση από όποιον έχει έννομο συμφέρον, ενώπιον της αρμόδιας αρχής, εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την ημερομηνία δημοσίευσης των αποτελεσμάτων. Η απόφαση της αρμόδιας αρχής επί της ένστασης εκδίδεται εντός δέκα (10) ημερών από την άσκησή της. Κατά της απόφασης επί της ένστασης μπορεί να ασκηθεί προσφυγή από όποιον έχει έννομο συμφέρον σύμφωνα με όσα προβλέπονται στα άρθρα 63 έως 70 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97), στο αρμόδιο διοικητικό πρωτοδικείο.

11. Μετά την έκδοση απόφασης, το πέρας της εξέτασης των ενστάσεων και της διενέργειας ηλεκτρονικής κλήρωσης όπου έκαστο στάδιο εφαρμόζεται, η αρμόδια αρχή έκδοσης της προκήρυξης χορηγεί στους επιλεγέντες θέση άσκησης δραστηριοποίησης (λαϊκές αγορές, λαϊκές αγορές παραγωγών, αγορές χειροτεχνών - καλλιτεχνών, στάσιμο εμπόριο) και πλανόδια δραστηριοποίηση (πλανόδιο εμπόριο), εκδίδοντας σχετική άδεια στην οποία αναφέρονται τα στοιχεία της απόφασης των παρ. 7 και 8 του άρθρου 67, και ενημερώνει το πληροφοριακό σύστημα Ο.Π.Σ.Α.Α.».

Άρθρο 175

Αύξηση του ανταγωνισμού - Ταχεία απόδοση εποχικών θέσεων σε παραγωγούς πωλητές - Κυρώσεις για την παράλειψη έκδοσης προκήρυξης - Τροποποίηση άρθρου 14 ν.

4849/2021

Στο άρθρο 14 του ν. 4849/2021 (Α' 207), περί ειδικών όρων για τη χορήγηση αδειών και θέσεων σε λαϊκές αγορές, σε νέους και υφιστάμενους πωλητές, κατόπιν έκδοσης προκήρυξης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στον τίτλο, διαγράφονται οι λέξεις «, σε νέους και υφιστάμενους πωλητές,», β) η παρ. 1 αντικαθίσταται, γ) προστίθενται παρ. 1Α και 1Β, δ) στην παρ. 2, δα) μετά τις λέξεις «οικεία Περιφέρεια», προστίθενται οι λέξεις «και στο Τμήμα Οργανωμένου Εμπορίου της Διεύθυνσης Εμπορικής Επιχειρηματικότητας της Γενικής Διεύθυνσης Αγοράς και Προστασίας Καταναλωτή της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης,», δβ) οι λέξεις «, τις άδειες των πωλητών ως προς τα πωλούμενα είδη και τις ημέρες λειτουργίας των λαϊκών αγορών για τις οποίες υπάρχουν κενές θέσεις, καθώς και τον αριθμό των πωλητών που δραστηριοποιούνται λιγότερο από έξι (6) ημέρες την εβδομάδα» αντικαθίστανται από τις λέξεις «των λαϊκών αγορών που λειτουργούν στα γεωγραφικά τους όρια», ε) στην παρ. 3, εα) μετά τη λέξη «επαγγελματιών», προστίθενται οι λέξεις «και παραγωγών», εβ) οι λέξεις «διαδίκτυο μέσω του Προγράμματος Διαύγεια του ν. 4727/2020 (Α' 184)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Ο.Π.Σ.Α.Α», στ) στην παρ. 4, προστίθεται δεύτερο εδάφιο, ζ) προστίθεται παρ. 5 και το άρθρο 14 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 14

Ειδικοί όροι για τη χορήγηση αδειών και θέσεων σε λαϊκές αγορές κατόπιν έκδοσης προκήρυξης

1. Η έκδοση προκήρυξης για τη χορήγηση αδειών και την παραχώρηση θέσεων σε λαϊκές αγορές και λαϊκές αγορές παραγωγών μπορεί να αφορά σε μία (1) ή περισσότερες περιφερειακές ενότητες της ίδιας περιφέρειας και μπορεί να γίνεται για μία (1) ή περισσότερες λαϊκές αγορές ταυτόχρονα.

1Α. Έως το δέκα τοις εκατό (10%) του συνόλου των θέσεων κάθε λαϊκής αγοράς, δύναται να αποδίδεται σε παραγωγούς πωλητές για την κάλυψη εποχικών αναγκών. Η ίδια θέση μπορεί να αποδίδεται διαδοχικά σε περισσότερους από έναν (1) πωλητές, για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες, ανά παραγωγό πωλητή.

1Β. Για την απόδοση των εποχικών θέσεων της παρ. 1Α, κατά παρέκκλιση της παρ. 5Β του άρθρου 13, ο υποψήφιος παραγωγός πωλητής υποβάλλει αίτηση στην αρμόδια αρχή και στη συνέχεια η αρμόδια αρχή αναρτά την αίτηση στον διαδικτυακό της χώρο για χρονικό διάστημα σαράντα οκτώ (48) ωρών. Αν εντός του διαστήματος του πρώτου εδαφίου, δεν αιτείται άλλος παραγωγός πωλητής την απόδοση σε αυτόν της ίδιας θέσης, η θέση αποδίδεται απευθείας στον πρώτο υποψήφιο. Μεταξύ δύο (2) ή περισσότερων υποψήφιων παραγωγών που αιτούνται την ίδια θέση εντός του διαστήματος του πρώτου εδαφίου, μετά

το πέρας αυτού, η θέση αποδίδεται κατόπιν ηλεκτρονικής κλήρωσης, μέσω του Ο.Π.Σ.Α.Α., που διενεργείται με μέριμνα της αρμόδιας υπηρεσίας της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης.

2. Οι δήμοι, πλην εκείνων που ανήκουν στη Περιφέρεια Αττικής και στη Μητροπολιτική Ενότητα Θεσσαλονίκης, γνωστοποιούν δύο (2) φορές το έτος στην οικεία περιφέρεια και στο Τμήμα Οργανωμένου Εμπορίου της Διεύθυνσης Εμπορικής Επιχειρηματικότητας της Γενικής Διεύθυνσης Αγοράς και Προστασίας Καταναλωτή της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης, μέχρι την 31η Ιανουαρίου και την 31η Ιουλίου κάθε έτους τις κενές θέσεις των λαϊκών αγορών που λειτουργούν στα γεωγραφικά τους όρια.

3. Οι περιφέρειες δημοσιεύουν δύο (2) φορές το έτος τις κενές θέσεις επαγγελματιών και παραγωγών πωλητών σε λαϊκές αγορές, ανά είδος άδειας και ημέρα λειτουργίας των λαϊκών αγορών, στην ιστοσελίδα τους και στο Ο.Π.Σ.Α.Α. μέχρι την 31η Μαρτίου και την 30ή Σεπτεμβρίου κάθε έτους.

4. Παράλειψη των υποχρεώσεων των παρ. 2 και 3 επισύρει τις κυρώσεις της παρ. 7 του άρθρου 62. Αν η παράλειψη επαναληφθεί, με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Εσωτερικών, μπορεί να αφαιρείται από την περιφέρεια ή τον δήμο που διέπραξε την παράλειψη, το δικαίωμα είσπραξης του τέλους του άρθρου 23 υπέρ του κρατικού προϋπολογισμού για ένα (1) έτος.

5. Αν ο αρμόδιος για την έκδοση της προκήρυξης φορέας παραλείπει να την εκδώσει για χρόνο που υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες από τη δημοσίευση των κενών θέσεων πωλητών λαϊκών αγορών και λαϊκών αγορών παραγωγών, που λειτουργούν στα γεωγραφικά του όρια, η προκήρυξη μπορεί, με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, να διενεργείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Ανάπτυξης. Στις ως άνω περιπτώσεις, μπορεί να εφαρμοστεί η κύρωση του δεύτερου εδαφίου της παρ. 4 και η είσπραξη του τέλους του άρθρου 23 λαμβάνει χώρα υπέρ του Υπουργείου Ανάπτυξης.».

Άρθρο 176

Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας δια της άρσης περιορισμού των διεκδικούμενων θέσεων - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 15 ν. 4849/2021

Στην παρ. 2 του άρθρου 15 του ν. 4849/2021 (Α' 207), περί όρων συμμετοχής υποψηφίων σε διαδικασία χορήγησης αδειών, παραχώρησης θέσεων και δικαιωμάτων δραστηριοποίησης στο πλανόδιο εμπόριο με έκδοση προκήρυξης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) οι λέξεις «τριών (3) θέσεων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «έξι (6) θέσεων», β) τα εδάφια, δεύτερο και τρίτο, καταργούνται και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Κάθε υποψήφιος μπορεί να συμμετέχει σε διαδικασία χορήγησης αδειών και παραχώρησης θέσεων με έκδοση προκήρυξης για τη διεκδίκηση μέχρι και έξι (6) θέσεων, με δυνατότητα επιλογής μόνο μίας (1) από αυτές, ανά οργανωμένη υπαίθρια αγορά και ανά δήμο για το στάσιμο εμπόριο, με εξαίρεση τους συνεταιρισμούς της παρ. 2 του άρθρου 5.».

Άρθρο 177

Απλοποίηση κριτηρίων χορήγησης άδειας και θέσης δραστηριοποίησης πωλητών σε λαϊκές αγορές - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 16 ν. 4849/2021

Στην παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 4849/2021 (Α' 207), περί κριτηρίων χορήγησης άδειας και θέσης δραστηριοποίησης στο υπαίθριο εμπόριο, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «σύμφωνα με τον κατωτέρω πίνακα» αντικαθίστανται από τις

λέξεις «ως εξής», β) οι περ. α) και β) αντικαθίστανται και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Τα κριτήρια για τη χορήγηση άδειας με τις αντίστοιχες θέσεις δραστηριοποίησης προσδιορίζονται ως εξής:

α) Για τους παραγωγούς πωλητές στις λαϊκές αγορές και λαϊκές αγορές παραγωγών με κατάταξη και διενέργεια ηλεκτρονικής κλήρωσης όπου προβλέπεται, σύμφωνα με την παρ. 5B του άρθρου 13.

β) Για τους επαγγελματίες πωλητές σε λαϊκές αγορές με κατάταξη λαμβάνοντας υπόψη τα κατωτέρω κριτήρια και με τη διενέργεια ηλεκτρονικής κλήρωσης της παρ. 5A του άρθρου 13:

Ηλικία	
< 35 ετών	Είκοσι πέντε (25) μόρια
< 50 ετών	Δέκα πέντε (15) μόρια
Αριθμός τέκνων και οικογενειακή κατάσταση	
Για μέχρι τρία (3) τέκνα	Δέκα (10) μόρια ανά τέκνο
Για κάθε επιπλέον τέκνο	Είκοσι (20) μόρια ανά τέκνο
Μονογονεϊκή οικογένεια	Δέκα (10) μόρια
Άτομα με αναπηρία	
Για ποσοστό αναπηρίας μεγαλύτερο του εξήντα επτά τοις εκατό (67%)	Τριάντα (30) μόρια
Για ποσοστό αναπηρίας μεγαλύτερο ή ίσο του πενήντα τοις εκατό (50%) και λιγότερο από εξήντα επτά τοις εκατό (67%)	Είκοσι (20) μόρια
Προϋπηρεσία σε λαϊκή αγορά με σχέση εξαρτημένης εργασίας (με ασφάλιση)	
≥ 5 έτη	Τριάντα (30) μόρια
Εντοπιότητα	
Μόνιμη κατοικία εντός της περιφέρειας στην οποία λειτουργεί η υπαίθρια αγορά	Δέκα (10) μόρια
Μέγιστο επιτρεπόμενο άθροισμα μορίων: Εκατό (100) μόρια	

γ) Για τους χειροτέχνες-καλλιτέχνες:

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ ΘΕΣΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΤΙΣ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΕΣ ΥΠΑΙΘΡΙΕΣ ΑΓΟΡΕΣ ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΩΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ	
ΑΝΕΡΓΙΑ	
≥ 12 μήνες	Τριάντα (30) μόρια
< 12 μήνες	Είκοσι (20) μόρια
ΗΛΙΚΙΑ	
< 30 ετών	Τριάντα (30) μόρια
30-35 ετών	Είκοσι (20) μόρια
36-41 ετών	Δέκα (10) μόρια
> 41 ετών	Πέντε (5) μόρια
ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΕΚΝΩΝ	
≥ 4 τέκνα	Είκοσι (20) μόρια

3 τέκνα	Δέκα (10) μόρια
2 τέκνα	Πέντε (5) μόρια
ΜΟΝΟΓΟΝΕΪΚΕΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ	
Μοναδικός κηδεμόνας μονογονεϊκής οικογένειας ή προστάτης οικογένειας	Δέκα (10) μόρια
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	
Κατοχή τίτλου σπουδών τριτοβάθμιας ή μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης συναφούς με τις καλές τέχνες ή τη χειροτεχνία (από ελληνικό ή ισότιμο αναγνωρισμένο εκπαιδευτικό ίδρυμα της αλλοδαπής)	Είκοσι (20) μόρια
Κατοχή τίτλου σπουδών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	Δέκα (10) μόρια
Κατοχή τίτλου σπουδών υποχρεωτικής εκπαίδευσης	Πέντε (5) μόρια
ΜΕΓΙΣΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΟΜΕΝΟ ΑΘΡΟΙΣΜΑ ΜΟΡΙΩΝ: Εκατό (100) ΜΟΡΙΑ	

».

Άρθρο 178

Απλούστευση διαδικασίας προσθήκης νέου πωλούμενου προϊόντος - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 18 ν. 4849/2021

Στην περ. δ) της παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 4849/2021 (Α' 207), περί ειδών πώλησης και προσθήκης νέων προϊόντων πώλησης, προστίθεται δεύτερο εδάφιο, και η παρ. 2, διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η αρμόδια αρχή εγκρίνει το αίτημα εφόσον:

α) τα επιπρόσθετα προϊόντα είναι συμβατά με τα είδη που προβλέπεται να πωλούνται σύμφωνα με το παρόν,

β) τα επιπρόσθετα προϊόντα είναι συμβατά με το αντικείμενο της θέσης δραστηριοποίησης του πωλητή του δικαιώματος πλανόδιας δραστηριοποίησης,

γ) για παραγωγούς πωλητές, τα πρόσθετα προϊόντα περιλαμβάνονται στη δήλωση Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου, της Ενιαίας Αίτησης Ενίσχυσης και της τελευταίας Ενιαίας Δήλωσης Καλλιέργειας/Εκτροφής Ε.Λ.Γ.Α.,

δ) προσκομίζονται η άδεια κυκλοφορίας και η βεβαίωση υγειονομικής καταλληλότητας από την Υγειονομική Υπηρεσία της περιφερειακής ενότητας όπου ανήκει η Διεύθυνση Μεταφορών, στην οποία γίνεται ή ταξινόμηση ή η έκδοση άδειας κυκλοφορίας του οχήματος, καθώς και του Δελτίου Καταλληλότητας Τεχνικού Ελέγχου (Κ.Τ.Ε.Ο.), του δηλούμενου προς χρήση οχήματος. Η προσκόμιση βεβαίωσης υγειονομικής καταλληλότητας

του δηλούμενου προς χρήση οχήματος του πρώτου εδαφίου, δεν απαιτείται όταν τα προϊόντα είναι μη υγειονομικά.».

Άρθρο 179

Διεύρυνση δυνατότητας μεταβίβασης άδειας και θέσης παραγωγού και επαγγελματία πωλητή - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 19 ν. 4849/2021

Στην παρ. 1 του άρθρου 19 του ν. 4849/2021 (Α' 207), περί μεταβίβασης άδειας παραγωγού και επαγγελματία πωλητή, μεταβίβασης θέσεων δραστηριοποίησης παραγωγού και επαγγελματία πωλητή και μεταβίβασης δικαιώματος δραστηριοποίησης στο πλανόδιο εμπόριο, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο δεύτερο εδάφιο της περ. α), οι λέξεις «, ή τους/τις αδελφούς/αδελφές του,» αντικαθίστανται από τις λέξεις «, ή σε πρόσωπα με τα οποία έχει συγγένεια σε ευθεία ή πλάγια γραμμή έως και β' βαθμού εξ αίματος ή εξ αγχιστείας,», β) στο δεύτερο εδάφιο της περ. β), οι λέξεις «, ή οι αδελφοί/αδελφές του κατόχου που απεβίωσε δύναται» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ή τα πρόσωπα τα οποία έχουν συγγένεια σε ευθεία ή πλάγια γραμμή έως και β' βαθμού εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, με τον αποβιώσαντα δύναται», και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η άδεια με τις αντίστοιχες θέσεις επαγγελματία πωλητή, η άδεια και οι θέσεις δραστηριοποίησης παραγωγού πωλητή σε όλους τους τομείς υπαίθριου εμπορίου, καθώς και η άδεια και τα δικαιώματα δραστηριοποίησης στο πλανόδιο εμπόριο μπορούν να μεταβιβάζονται, με απόφαση της αρμόδιας αρχής, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) Οριστική παύση δραστηριοποίησης λόγω συνταξιοδότησης, παραίτησης ή αναπηρίας του κατόχου σε ποσοστό τουλάχιστον ίσο με εξήντα επτά τοις εκατό (67%). Εντός έξι (6) μηνών από την οριστική παύση της δραστηριότητας, ο πωλητής μπορεί να μεταβιβάσει την άδεια και τις θέσεις ή τα δικαιώματα δραστηριοποίησης στο πλανόδιο εμπόριο, σε ένα από τα ενήλικα τέκνα ή τον/την σύζυγό του ή τον/την συμβίο/α του, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στον ν. 4356/2015 (Α' 181), ή σε πρόσωπα με τα οποία έχει συγγένεια σε ευθεία ή πλάγια γραμμή έως και β' βαθμού εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, εφόσον οι τελευταίοι πληρούν τις προϋποθέσεις, προκειμένου να είναι κάτοχος της άδειας. Ο μεταβιβάζων πωλητής, εφόσον έχει εξοφλήσει τις οφειλές που αφορούν στις θέσεις που αναφέρονται στην άδεια ή τη δραστηριοποίηση στο πλανόδιο εμπόριο, υποβάλλει στην αρμόδια αρχή σχετική αίτηση με την οποία δηλώνει το πρόσωπο στο οποίο επιθυμεί να μεταβιβαστούν η άδεια και οι θέσεις που αντιστοιχούν σε αυτήν, συνοδευόμενη από τα δικαιολογητικά που προ-βλέπονται από την απόφαση της παρ. 3 του άρθρου 67. Ο αποδέκτης της άδειας και των θέσεων υποβάλλει στην αρμόδια αρχή αίτηση αποδοχής της άδειας, συνοδευόμενη από τα δικαιολογητικά που προβλέπονται για τον τύπο άδειας που του μεταβιβάζεται, σύμφωνα με όσα αναφέρονται στην απόφαση της παρ. 3 του άρθρου 67.

β) Παύση δραστηριοποίησης λόγω θανάτου. Εντός έξι (6) μηνών από την οριστική παύση της δραστηριότητας, τα ενήλικα τέκνα ή ο/η σύζυγός ή ο συμβίος/α, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στον ν. 4356/2015 ή τα πρόσωπα τα οποία έχουν συγγένεια σε ευθεία ή πλάγια γραμμή έως και β' βαθμού εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, με τον αποβιώσαντα δύναται, μέσα σε έξι (6) μήνες από την ημερομηνία του θανάτου, να ζητήσουν τη μεταβίβαση της άδειας δραστηριοποίησης του αποβιώσαντος πωλητή, και τις θέσεις ή τα δικαιώματα δραστηριοποίησης στο πλανόδιο εμπόριο που αντιστοιχούν σε αυτήν, στο πρόσωπό τους, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις, προκειμένου να είναι κάτοχοι της άδειας

δραστηριοποίησης. Ο αποδέκτης της άδειας και των θέσεων ή των δικαιωμάτων δραστηριοποίησης στο πλανόδιο εμπόριο που αντιστοιχούν σε αυτήν υποβάλλει στην αρμόδια αρχή, αίτηση αποδοχής της άδειας, συνοδευόμενη από τα δικαιολογητικά που προβλέπονται για τον τύπο άδειας που του μεταβιβάζεται, σύμφωνα με όσα αναφέρονται στην απόφαση της παρ. 3 του άρθρου 67, καθώς και με έγγραφη παραίτηση των υπολοίπων πιθανών δικαιούχων. Εφόσον η ανωτέρω αίτηση υποβληθεί εμπρόθεσμα από περισσότερους του ενός δικαιούχους, προηγείται αυτός που προτιμάται από τον αποβιώσαντα με δημοσιευμένη διάταξη τελευταίας βούλησης, και αν αυτή δεν υπάρχει, κατά σειρά προτεραιότητας τα ενήλικα τέκνα του, ο/η σύζυγός ή ο/η συμβίος/α και οι αδελφοί/αδελφές του, με τα κριτήρια της παρ. 1 του άρθρου 16. Εφόσον υπάρχουν περισσότεροι του ενός διεκδικητές, η άδεια και οι θέσεις που αντιστοιχούν σε αυτήν αποδίδονται σε έναν από τους διεκδικητές κατόπιν διενέργειας δημόσιας κλήρωσης. Για την έκδοση απόφασης μεταβίβασης της άδειας από την αρμόδια αρχή απαιτείται η προηγούμενη εξόφληση από τον νέο κάτοχο όλων των οφειλών του αποβιώσαντα προκατόχου του που αφορούν στις θέσεις ή τη δραστηριοποίηση στο πλανόδιο εμπόριο που αναφέρονται στην άδεια που μεταβιβάστηκε.».

Άρθρο 180

Διευκόλυνση της δραστηριοποίησης των επαγγελματιών πωλητών και των παραγωγών πωλητών στις λαϊκές αγορές - Αμοιβαία αλλαγή θέσης - Βελτίωση θέσης λαϊκής αγοράς- Αλλαγή οργανωμένης υπαίθριας αγοράς - Τροποποίηση άρθρου 20 ν. 4849/2021

Στο άρθρο 20 του ν. 4849/2021 (Α' 207), περί αμοιβαίας ανταλλαγής και αλλαγής θέσης δραστηριοποίησης στο υπαίθριο εμπόριο, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στον τίτλο του άρθρου, μετά τις λέξεις «στο υπαίθριο εμπόριο» προστίθενται οι λέξεις «- βελτίωση θέσης - αλλαγή υπαίθριας οργανωμένης αγοράς», β) το υφιστάμενο εδάφιο αριθμείται ως παρ. 1, γ) στη νέα παρ. 1, γα) μετά τις λέξεις «της αρμόδιας αρχής,» προστίθενται οι λέξεις «κατόπιν αίτησης των πωλητών,», γβ) μετά τις λέξεις «που δραστηριοποιούνται στην ίδια» προστίθενται οι λέξεις «ή σε διαφορετική», γγ) μετά τις λέξεις «οργανωμένη αγορά» προστίθενται οι λέξεις «εντός της ίδιας Περιφερειακής Ενότητας», γδ) προστίθενται νέα εδάφια, δεύτερο και τρίτο, δ) προστίθενται παρ. 2 και 3 και το άρθρο 20 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 20

Αμοιβαία ανταλλαγή και αλλαγή θέσης δραστηριοποίησης στο υπαίθριο εμπόριο - βελτίωση θέσης - αλλαγή υπαίθριας οργανωμένης αγοράς

1. Επιτρέπεται, με απόφαση της αρμόδιας αρχής, κατόπιν αίτησης των πωλητών, η αμοιβαία ανταλλαγή θέσης μεταξύ δύο (2) ή περισσότερων πωλητών που δραστηριοποιούνται στην ίδια ή σε διαφορετική υπαίθρια οργανωμένη αγορά εντός της ίδιας Περιφερειακής Ενότητας, ή στον ίδιο δήμο στην περίπτωση του στάσιμου εμπορίου, κατόπιν αίτησής τους, εφόσον δεν διαταράσσεται η λειτουργία της αγοράς κατά την κρίση της αρμόδιας αρχής. Ειδικά για την Περιφέρεια Αττικής, επιτρέπεται η αμοιβαία ανταλλαγή θέσης μεταξύ δύο (2) ή περισσότερων πωλητών που δραστηριοποιούνται στην ίδια ή σε διαφορετική υπαίθρια οργανωμένη αγορά εντός του ίδιου κορμού. Σε περίπτωση αμοιβαίας αλλαγής θέσης, οι κάτοχοι των αδειών οφείλουν να παραμείνουν στη νέα τους θέση κατ' ελάχιστον για τα επόμενα δύο (2) έτη, άλλως η αμοιβαία αλλαγή θέσεων ανακαλείται.

2. Επιτρέπεται, με απόφαση της αρμόδιας αρχής, κατόπιν αίτησης των πωλητών και με την προϋπόθεση ύπαρξης κενών θέσεων, η εκκίνηση της διαδικασίας βελτίωσης θέσης εντός συγκεκριμένης λαϊκής αγοράς και βάσει μοριοδότησης σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 16. Μεταξύ δύο (2) ή περισσότερων ισοβαθμούντων υποψήφιων πωλητών που αιτούνται την ίδια θέση διενεργείται ηλεκτρονική κλήρωση από το Τμήμα Οργανωμένου Εμπορίου της Διεύθυνσης Εμπορικής Επιχειρηματικότητας της Γενικής Διεύθυνσης Αγοράς και Προστασίας Καταναλωτή της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης.

3. Επιτρέπεται, με απόφαση της αρμόδιας αρχής, κατόπιν αίτησης των πωλητών, η μετακίνησή τους σε διαφορετική οργανωμένη υπαίθρια αγορά εντός της ίδιας περιφερειακής ενότητας. Οι θέσεις που αποδίδονται μέσω μετακίνησης είναι μόνο οι κενές θέσεις. Σε περίπτωση που δύο (2) ή περισσότεροι υποψήφιοι πωλητές αιτηθούν τη μετακίνησή τους στην ίδια κενή θέση, διενεργείται ηλεκτρονική κλήρωση από την αρμόδια υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης. Ειδικά για την Περιφέρεια Αττικής επιτρέπεται η μετακίνησή τους σε διαφορετική οργανωμένη αγορά εντός του ίδιου κορμού.».

Άρθρο 181

Αποδέσμευση ανενεργών θέσεων δραστηριοποίησης - Τροποποίηση άρθρου 21 ν. 4849/2021

Στο άρθρο 21 του ν. 4849/2021 (Α' 207), περί αναστολής, παραίτησης και απώλειας θέσης δραστηριοποίησης και δικαιώματος δραστηριοποίησης στο πλανόδιο εμπόριο και ανάκλησης άδειας, προστίθεται παρ. 4Α ως εξής:

«4Α. Η μη προσέλευση αδειούχου για διάστημα είκοσι (20) ημερών ετησίως σε μία (1) θέση δραστηριοποίησης που του έχει ως ανωτέρω παραχωρηθεί, συνιστά σιωπηρή παραίτησή του από τη θέση στην οποία δεν προσέρχεται. Η αρμόδια αρχή που παραχώρησε τη θέση δραστηριοποίησης εκδίδει σχετική διαπιστωτική πράξη, με την οποία διαγράφει τη θέση από την άδεια του πωλητή. Η σχετική απόφαση κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο πωλητή, και αναρτάται εντός δέκα (10) ημερών στο Ο.Π.Σ.Α.Α. Κατά της ανωτέρω διαπιστωτικής πράξης χωρεί ένσταση από όποιον έχει έννομο συμφέρον ενώπιον της αρμόδιας αρχής, εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης. Η απόφαση της αρμόδιας αρχής επί της ένστασης εκδίδεται εντός δέκα (10) ημερών από την άσκησή της. Κατά της απόφασης επί της ένστασης μπορεί να ασκηθεί προσφυγή από όποιον έχει έννομο συμφέρον σύμφωνα με τα άρθρα 63 έως 70 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97), στο αρμόδιο Διοικητικό Πρωτοδικείο. Μετά την έκδοση της ως άνω διαπιστωτικής πράξης και το πέρας της εξέτασης της ένστασης ή την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας, η θέση θεωρείται κενή.».

Άρθρο 182

Ρύθμιση ζητημάτων αναπλήρωσης και αύξηση χρονικού ορίου υποβοήθησης για τη βέλτιστη εξυπηρέτηση των πωλητών λαϊκών αγορών και λαϊκών αγορών παραγωγών από συγγενικό πρόσωπο – Τροποποίηση παρ. 1, 3 και 8 άρθρου 22 ν. 4849/2021

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 22 του ν. 4849/2021 (Α' 207), περί αναπλήρωσης, υποβοήθησης πωλητή και πρόσληψης υπαλλήλων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. α), αα) οι λέξεις «έως εννέα (9) μήνες» αντικαθίστανται από τις λέξεις «άνευ χρονικού περιορισμού» και αβ) οι λέξεις «έξι (6) μήνες» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τρεις (3)

μήνες», β) στο πρώτο εδάφιο της περ. β), βα) μετά τις λέξεις «υπό την έννοια της περ. α)» προστίθενται οι λέξεις «άνευ χρονικού περιορισμού», ββ) οι λέξεις «έξι (6) μήνες» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τρεις (3) μήνες» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Ο πωλητής, εφόσον είναι φυσικό πρόσωπο, οφείλει να έχει αυτοπρόσωπη παρουσία στον χώρο πώλησης των προϊόντων του. Ο πωλητής μπορεί να αναπληρώνεται από ενήλικο πρόσωπο, εφόσον αυτό δεν κατέχει άδεια υπαίθριου εμπορίου του άρθρου 4, ως ακολούθως:

α) παραγωγός πωλητής υπαίθριου εμπορίου: από πρόσωπο με το οποίο έχει συγγένεια α' βαθμού ή από τον/ την σύζυγο ή τον συμβίο/α, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στον ν. 4356/2015 (Α' 181), άνευ χρονικού περιορισμού ή από δηλωμένο υπάλληλο για χρονικό διάστημα έως τρεις (3) μήνες, ανά ημερολογιακό έτος,

β) επαγγελματίας πωλητής υπαίθριου εμπορίου και χειροτέχνης-καλλιτέχνης: από πρόσωπο με το οποίο έχει συγγένεια α' βαθμού ή από τον/την σύζυγο ή τον συμβίο/α, υπό την έννοια της περ. α) άνευ χρονικού περιορισμού, ή από δηλωμένο υπάλληλο για χρονικό διάστημα έως τρεις (3) μήνες ανά ημερολογιακό έτος. Ειδικά για τους χειροτέχνες καλλιτέχνες που κατέχουν άδεια τρίμηνης διάρκειας, το χρονικό διάστημα αναπλήρωσης δεν υπερβαίνει τον έναν (1) μήνα,

γ) πωλητής σε βραχυχρόνιες αγορές: από πρόσωπο με το οποίο έχει συγγένεια α' βαθμού ή από τον/την σύζυγο ή τον συμβίο/α, υπό την έννοια της περ. α) ή από δηλωμένο υπάλληλο.».

2. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 22 του ν. 4849/2021 επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) η λέξη «όριο» αντικαθίσταται από τη λέξη «διάστημα», β) οι λέξεις «τρεις (3) μήνες» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ένα (1) έτος» και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής: «3. Ο παραγωγός και ο επαγγελματίας πωλητής μπορεί να υποβοηθούνται με την παράλληλη παρουσία προσώπου συγγένειας α' ή β' βαθμού ή από τον/την σύζυγο ή τον συμβίο/α, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην περ. α) της παρ. 1. Η υποβοήθηση διαρκεί κατ' ανώτατο χρονικό διάστημα έως ένα (1) έτος, ανά ημερολογιακό έτος.».

3. Στην παρ. 8 του άρθρου 22 του ν. 4849/2021 το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται και η παρ. 8 διαμορφώνεται ως εξής:

«8. Ο πωλητής ή ο αναπληρωτής του υποχρεούνται σε αυτοπρόσωπη παρουσία στον χώρο πώλησης των προϊόντων. Για την άσκηση της δραστηριοποίησης αποκλειστικά υπεύθυνος είναι ο πωλητής που αναπληρώνεται.».

Άρθρο 183

Ουσιαστική εκπροσώπηση λαϊκών αγορών - Ρύθμιση συνδρομών υπέρ του τριτοβάθμιου συνδικαλιστικού οργάνου - Τροποποίηση παρ. 8 και προσθήκη παρ. 10 στο άρθρο 23 του ν. 4849/2021

1. Στην παρ. 8 του άρθρου 23 του ν. 4849/2021 (Α' 207), περί καθορισμού τέλους θέσης και δικαιώματος δραστηριοποίησης στο υπαίθριο εμπόριο, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, αα) μετά τη λέξη «δευτεροβάθμιων» προστίθενται οι λέξεις «και των τριτοβάθμιων», αβ) μετά τη λέξη «ομοσπονδιών» προστίθενται οι λέξεις «και συνομοσπονδίας», β) στο πέμπτο εδάφιο, μετά τις λέξεις «ημερήσιου ανταποδοτικού τέλους» προστίθενται οι λέξεις «, για τις συνδρομές των ομοσπονδιών, και το τρία τοις εκατό (3%) για τις συνδρομές του τριτοβάθμιου συνδικαλιστικού οργάνου» και η παρ. 8 διαμορφώνεται ως εξής:

«8. Για τη διευκόλυνση της λειτουργίας των δευτεροβάθμιων και των τριτοβάθμιων συνδικαλιστικών οργάνων (ομοσπονδιών και συνομοσπονδίας) των πωλητών λαϊκών αγορών, πέραν του ημερήσιου τέλους, συνεισπράττεται και συνδρομή υπέρ των οργάνων αυτών. Το ποσό της συνδρομής δεν αποτελεί δημόσιο έσοδο ή ανταποδοτικό τέλος ή έσοδο του φορέα λειτουργίας και εισπράττεται πέραν του ημερήσιου τέλους. Η απόδοσή του στις δικαιούχες οργανώσεις γίνεται με σεβασμό στην ανεξαρτησία τους από τους φορείς λειτουργίας. Έως την πρώτη εβδομάδα του Δεκεμβρίου, εκάστου έτους, με ισχύ το επόμενο έτος, οι ενδιαφερόμενες συνδικαλιστικές οργανώσεις, εφόσον το επιθυμούν, καταθέτουν στους φορείς λειτουργίας αίτηση για την εφαρμογή της παρούσας, στην οποία περιλαμβάνονται η απόφαση του αρμοδίου οργάνου, σύμφωνα με το καταστατικό της οργάνωσης για το ύψος της συνδρομής, ο κατάλογος των πρωτοβάθμιων φορέων μελών τους και οι λαϊκές αγορές στις οποίες δραστηριοποιούνται τα πρωτοβάθμια αυτά όργανα. Το ποσό της συνδρομής, που εισπράττεται με τη διαδικασία της παρούσας, δεν μπορεί να υπερβαίνει το πέντε τοις εκατό (5%) του ημερήσιου ανταποδοτικού τέλους, για τις συνδρομές των ομοσπονδιών, και το τρία τοις εκατό (3%) για τις συνδρομές του τριτοβάθμιου συνδικαλιστικού οργάνου. Οι πωλητές που δεν είναι μέλη πρωτοβάθμιων σωματείων, μελών των ομοσπονδιών, με αίτησή τους στον φορέα λειτουργίας, δεν καταβάλλουν την ανωτέρω αναφερόμενη συνδρομή.».

2. Στο άρθρο 23 του ν. 4849/2021 προστίθεται παρ. 10 ως εξής:

«10. Οι παραγωγοί και οι επαγγελματίες πωλητές λαϊκών αγορών, υποχρεούνται στην καταβολή του ημερήσιου τέλους, ανάλογα α) με τον αριθμό των ημερών που προσέρχονται στις λαϊκές αγορές και β) με το μήκος σε μέτρα του πάγκου που καταλαμβάνουν στις αντίστοιχες λαϊκές αγορές. Το ημερήσιο τέλος καταβάλλεται ανά μήνα και αφορά τα αναλογούντα ημερήσια τέλη κατά τον μήνα αυτό. Το ύψος του ανά μήνα ημερήσιου τέλους που καταβάλλει ο πωλητής δεν μπορεί να είναι μικρότερο του ογδόντα τοις εκατό (80%) του ημερήσιου τέλους που αναλογεί στον αριθμό των ημερών, κατά τις οποίες, με βάση τη σχετική άδεια, δικαιούνται οι πωλητές να δραστηριοποιούνται κάθε ημερολογιακό μήνα.».

Άρθρο 184

Θωράκιση ομαλής λειτουργίας των λαϊκών αγορών - Επιτροπές Λειτουργίας Λαϊκών Αγορών «Περιφερειακά γραφεία» - Τροποποίηση άρθρου 26 ν. 4849/2021

Στο άρθρο 26 του ν. 4849/2021 (Α' 207), περί αρμόδιων αρχών και φορέων λειτουργίας των λαϊκών αγορών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στον τίτλο, μετά τις λέξεις «των λαϊκών αγορών» προστίθενται οι λέξεις «- Επιτροπές Λειτουργίας Λαϊκών Αγορών - Περιφερειακά Γραφεία», β) στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1, οι λέξεις «η Περιφέρεια Αττικής και η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ο Φορέας Λειτουργίας Λαϊκών Αγορών Περιφέρειας Αττικής και ο Φορέας Λειτουργίας Λαϊκών Αγορών Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης του άρθρου 40 του ν. 5003/2022 (Α' 230), περί σύστασης και αρμοδιοτήτων φορέων λειτουργίας λαϊκών αγορών», γ) στην περ. β) της παρ. 2, γα) οι λέξεις «Λαϊκής Αγοράς» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Λαϊκών Αγορών» και γβ) οι λέξεις «της λαϊκής αγοράς» αντικαθίστανται από τις λέξεις «των λαϊκών αγορών», δ) προστίθενται παρ. 4, 5 και 6, και το άρθρο 26 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 26

Αρμόδιες αρχές - Φορείς λειτουργίας των λαϊκών αγορών - Επιτροπές Λειτουργίας Λαϊκών Αγορών - Περιφερειακά Γραφεία

1. Αρμόδιες αρχές για τη λειτουργία των λαϊκών αγορών, και φορείς λειτουργίας τους, είναι οι δήμοι της χώρας εντός των ορίων των οποίων αυτές λειτουργούν. Ειδικά για τη λειτουργία των λαϊκών αγορών που λειτουργούν εντός των ορίων της Περιφέρειας Αττικής και της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης, αρμόδιες αρχές ορίζονται ο Φορέας Λειτουργίας Λαϊκών Αγορών Περιφέρειας Αττικής και ο Φορέας Λειτουργίας Λαϊκών Αγορών Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης του άρθρου 40 του ν. 5003/2022 (Α' 230), περί σύστασης και αρμοδιοτήτων φορέων λειτουργίας λαϊκών αγορών, αντίστοιχα.

2. Οι αρμόδιες αρχές της παρ. 1 έχουν, για τις λαϊκές αγορές που λειτουργούν ή πρόκειται να λειτουργήσουν εντός των ορίων τους, τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Την ίδρυση, την κατάργηση, τη μετακίνηση, την επέκταση και τη χωροθέτηση των λαϊκών αγορών, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 27, καθώς και την εύρυθμη λειτουργία τους, και ιδίως την καθαριότητα του χώρου κατά τη διάρκεια και μετά το πέρας της λειτουργίας της λαϊκής αγοράς,

β) την έκδοση Κανονισμού Λειτουργίας Λαϊκών Αγορών, με τον οποίο ρυθμίζεται κάθε σχετικό ζήτημα με τη λειτουργία των λαϊκών αγορών, που δεν ορίζεται με τον παρόντα νόμο, και ιδίως το ύψος του ημερήσιου ανταποδοτικού τέλους και ο τρόπος καταβολής του,

γ) την καταχώρηση για κάθε λαϊκή αγορά στο Ο.Π.Σ.Α.Α., των ακόλουθων στοιχείων:

γα) της απόφασης ίδρυσης, μετακίνησης ή επέκτασης της λαϊκής αγοράς,

γβ) του Κανονισμού Λειτουργίας λαϊκής αγοράς, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 28, και

γγ) του τοπογραφικού διαγράμματος της λαϊκής αγοράς, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην παρ. 4 του άρθρου 25,

δ) (καταργείται),

ε) τη διαπίστωση της αυτοδίκαιης απώλειας της θέσης πωλητή σε λαϊκή αγορά σύμφωνα με το άρθρο 21, και τη σχετική ενημέρωση του Ο.Π.Σ.Α.Α. και του πωλητή,

στ) την εποπτεία της διαδικασίας αναπλήρωσης υποβοήθησης πωλητή και πρόσληψης υπαλλήλου, για το σύνολο των λαϊκών αγορών στις οποίες δραστηριοποιείται ο πωλητής, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 22, και την ενημέρωση του Ο.Π.Σ.Α.Α.,

ζ) (καταργείται),

η) την προσθήκη στους καταστατικούς σκοπούς υφιστάμενων κατά τον χρόνο δημοσίευσης του παρόντος νομικών προσώπων των Ο.Τ.Α. του τρόπου υλοποίησης μίας ή περισσοτέρων αρμοδιοτήτων της αρμόδιας αρχής σύμφωνα με όσα προβλέπονται στον ν. 3852/2010 (Α' 87), και τη συμμετοχή αυτών σε χρηματοδοτικά προγράμματα, σε διακρατικές και διαπεριφερειακές δράσεις με κοινωνικό, πολιτιστικό και οικονομικό περιεχόμενο, συναφές με τον χώρο των λαϊκών αγορών,

θ) την ανάπτυξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων για την ασφάλεια και υγιεινή των προϊόντων, το μάρκετινγκ προϊόντων και άλλους αντίστοιχους σκοπούς, σε σύμπραξη με άλλους δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς,

ι) την ανάθεση σε ιδιωτικό φορέα του ελέγχου της καθαριότητας και υγιεινής, της φύλαξης, της διαγράμμισης και άλλων αντίστοιχων καθηκόντων,

ια) την προσθήκη πωλούμενων προϊόντων στη λαϊκή αγορά και

ιβ) την αμοιβαία ανταλλαγή και αλλαγή θέσης δραστηριοποίησης στην ίδια λαϊκή αγορά, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 20.

3. Οι Περιφέρειες είναι, σε κάθε περίπτωση, αρμόδιες, για:

α) την έκδοση της προκήρυξης για τη χορήγηση αδειών και θέσεων στις λαϊκές αγορές,

β) την έκδοση, τη χορήγηση και την ανανέωση αδειών παραγωγού και επαγγελματία πωλητή σε λαϊκή αγορά και την παραχώρηση των νέων θέσεων δραστηριοποίησης σε κάθε λαϊκή αγορά, σύμφωνα με όσα ορίζονται στα άρθρα 14 έως 17, και τη σχετική ενημέρωση του Ο.Π.Σ.Α.Α.,

γ) τη μεταβίβαση της άδειας και των θέσεων δραστηριοποίησης πωλητή, για το σύνολο των λαϊκών αγορών στις οποίες δραστηριοποιείται, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 19, και τη σχετική ενημέρωση του Ο.Π.Σ.Α.Α..

Αρμόδια για τις περ. β' και γ' είναι η περιφέρεια που εξέδωσε την άδεια ή, αν η άδεια εκδόθηκε από δήμο, η περιφέρεια στα όρια της οποίας ανήκει ο δήμος ή η Περιφέρεια Αττικής αν η άδεια εκδόθηκε από τον Οργανισμό Λαϊκών Αγορών Αθήνας Πειραιά, ή η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, αν η άδεια εκδόθηκε από τον Οργανισμό Λαϊκών Αγορών Θεσσαλονίκης.

4. Για την Περιφέρεια Αττικής και τη Μητροπολιτική Ενότητα Θεσσαλονίκης, αντίστοιχα, οι αρμοδιότητες της παρ. 3 ασκούνται από τους Φορείς Λειτουργίας Λαϊκών Αγορών του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1.

5. Με απόφαση του οικείου περιφερειάρχη σε κάθε περιφέρεια πλην της Περιφέρειας Αττικής και της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης συγκροτούνται Επιτροπές Λειτουργίας Λαϊκών Αγορών - Περιφερειακά Γραφεία με επτά (7) τακτικά και ισάριθμα αναπληρωματικά μέλη και τριετή θητεία. Η Επιτροπή συγκροτείται από:

α) έναν (1) χωρικό ή θεματικό Αντιπεριφερειάρχη, ως Πρόεδρο,

β) έναν (1) εκπρόσωπο που ορίζει η οικεία Περιφερειακή Ένωση Δήμων, ο οποίος προέρχεται από την οικεία Περιφέρεια,

γ) δύο (2) εκπροσώπους παραγωγών πωλητών που δραστηριοποιούνται στις λαϊκές αγορές και λαϊκές αγορές παραγωγών της οικείας Περιφέρειας και προτείνονται από την αντίστοιχη Ομοσπονδία των παραγωγών πωλητών λαϊκών,

δ) δύο (2) εκπροσώπους των επαγγελματιών πωλητών που δραστηριοποιούνται στις λαϊκές αγορές της οικείας Περιφέρειας και προτείνονται από την αντίστοιχη Ομοσπονδία των επαγγελματιών πωλητών λαϊκών αγορών, και

ε) έναν (1) εκπρόσωπο της Γενικής Συνομοσπονδίας παραγωγών, επαγγελματιών και πωλητών βιομηχανικών ειδών λαϊκών αγορών Ελλάδος.

Η οικεία περιφέρεια παρέχει γραμματειακή υποστήριξη στις Επιτροπές Λειτουργίας Λαϊκών Αγορών - Περιφερειακά Γραφεία.

Τα στελέχη των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) α' και β' βαθμού που είναι μέλη των Επιτροπών Λειτουργίας Λαϊκών Αγορών - Περιφερειακών Γραφείων, απαγορεύεται να δραστηριοποιούνται ως παραγωγοί ή επαγγελματίες πωλητές λαϊκών αγορών.

6. Οι Επιτροπές Λειτουργίας Λαϊκών Αγορών - Περιφερειακά Γραφεία, έχουν τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) καταγράφουν δυσλειτουργίες που αφορούν στη λειτουργία των λαϊκών αγορών και λαϊκών αγορών παραγωγών και υποβάλλουν ενημερωτικά σημειώματα στην αρμόδια υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης,

β) υποβάλλουν προτάσεις για τη βελτίωση του θεσμικού πλαισίου που διέπει τις λαϊκές αγορές και τις λαϊκές αγορές παραγωγών στην αρμόδια υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης,

γ) εισηγούνται στις αρμόδιες αρχές κάθε πρόσφορο μέτρο για την αποτελεσματικότερη οργάνωση και λειτουργία των λαϊκών αγορών και των λαϊκών αγορών παραγωγών,

δ) εισηγούνται στον φορέα λειτουργίας των λαϊκών αγορών και των λαϊκών αγορών παραγωγών, καθώς και στον Υπουργό Ανάπτυξης, την αναθεώρηση του Κανονισμού Λειτουργίας τους,

ε) συνεργάζονται με την Αρχή Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή του ν. 5255/2025 (Α' 219) και άλλες αρμόδιες ελεγκτικές υπηρεσίες για την ανταλλαγή στοιχείων και προτάσεων, με σκοπό την αποτελεσματικότερη εποπτεία της εμπορικής δραστηριότητας και την πάταξη του παραεμπορίου στις λαϊκές αγορές.».

Άρθρο 185

Ρόλος των Φορέων Λειτουργίας Λαϊκών Αγορών – Επιτάχυνση των διαδικασιών- Απελευθέρωση των θέσεων σε νέες λαϊκές αγορές - Τροποποίηση άρθρου 27 ν. 4849/2021

Στο άρθρο 27 του ν. 4849/2021 (Α' 207), περί ίδρυσης, μετακίνησης, επέκτασης και κατάργησης λαϊκών αγορών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 2, αα) οι λέξεις «της οικείας Περιφέρειας, μετά από πρόταση του οικείου Δήμου και την επιλογή του χώρου λειτουργίας τους σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 25» αντικαθίστανται από τις λέξεις «των οικείων Φορέων Λειτουργίας Λαϊκών Αγορών του άρθρου 40 του ν. 5003/2022 (Α' 230)», αβ) προστίθενται νέα εδάφια, δεύτερο, τρίτο και τέταρτο, β) στην παρ. 4, οι λέξεις «από υφιστάμενους κατόχους άδειας παραγωγού πωλητή και επαγγελματία πωλητή στην ίδια περιφέρεια και την έκδοση νέων αδειών παραγωγού πωλητή και επαγγελματία πωλητή» αντικαθίστανται από τις λέξεις «προς την αρμόδια αρχή» και το άρθρο 27 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 27

Ίδρυση, μετακίνηση, επέκταση και κατάργηση λαϊκών αγορών

1. Με την επιφύλαξη της παρ. 2, η ίδρυση, η κατάργηση, η μετακίνηση και η επέκταση των λαϊκών αγορών γίνεται με απόφαση του φορέα λειτουργίας μετά από την επιλογή του χώρου λειτουργίας τους σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 25. Η απόφαση του πρώτου εδαφίου κοινοποιείται στην Περιφέρεια του δήμου εντός των ορίων του οποίου λειτουργεί η λαϊκή αγορά.

2. Για τις λαϊκές αγορές που λειτουργούν εντός των ορίων των Δήμων της Περιφέρειας Αττικής και της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης, η ίδρυση, η κατάργηση, η μετακίνηση και η επέκτασή τους γίνεται με απόφαση των οικείων Φορέων Λειτουργίας Λαϊκών Αγορών του άρθρου 40 του ν. 5003/2022 (Α' 230). Η απόφαση του πρώτου εδαφίου εκδίδεται μετά από γνώμη του οικείου Δήμου και την επιλογή του χώρου λειτουργίας των υπαίθριων οργανωμένων αγορών σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 25. Σε περίπτωση άπρακτης παρέλευσης πενήντα (50) ημερών από την αποστολή του αιτήματος από τον Φορέα Λειτουργίας Λαϊκών Αγορών στον οικείο Δήμο, για παροχή γνώμης, τεκμαίρεται ότι η γνώμη είναι θετική και η απόφαση εκδίδεται αυτοδίκαια από τον Φορέα Λειτουργίας Λαϊκών Αγορών. Σε περίπτωση εμπρόθεσμης αρνητικής γνώμης, ο οικείος Δήμος υποχρεούται να υποδείξει, με πλήρη και στοιχειοθετημένο τρόπο, έτερο υποψήφιο σημείο.

3. Με την απόφαση ίδρυσης νέας λαϊκής αγοράς καθορίζονται ο αριθμός των θέσεων αυτής για παραγωγούς πωλητές και επαγγελματίες πωλητές και οι κατηγορίες των θέσεων δραστηριοποίησης ανά αντικείμενο εκμετάλλευσης. Σε κάθε νέα λαϊκή αγορά ο αριθμός των θέσεων που αποδίδονται σε παραγωγούς πωλητές είναι ίσος με τον αριθμό των θέσεων που αποδίδονται σε επαγγελματίες πωλητές.

4. Η απόφαση ίδρυσης νέας λαϊκής αγοράς συνοδεύεται από αίτημα έκδοσης προκήρυξης για την κάλυψη των θέσεων της νέας λαϊκής αγοράς προς την αρμόδια αρχή.».

Άρθρο 186

Ενιαίος κανονισμός λειτουργίας - Τροποποίηση άρθρου 28 ν. 4849/2021

Στο άρθρο 28 του ν. 4849/2021 (Α' 207), περί Κανονισμού Λειτουργίας Λαϊκών Αγορών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) η υφιστάμενη παράγραφος αριθμείται ως παρ. 1, προστίθεται παρ. 2 και το άρθρο 28 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 28

Κανονισμός Λειτουργίας Λαϊκών Αγορών

1. Για την εύρυθμη λειτουργία κάθε λαϊκής αγοράς ο αρμόδιος φορέας λειτουργίας εκδίδει Κανονισμό Λειτουργίας Λαϊκής Αγοράς, που αναρτάται στον διαδικτυακό τόπο του οικείου Δήμου και της οικείας Περιφέρειας και καταχωρίζεται στο Ο.Π.Σ.Α.Α., στον οποίο περιλαμβάνονται τουλάχιστον τα εξής:

α) Η οριοθέτηση και η διαγράμμιση του χώρου της λαϊκής αγοράς, η διαγράμμιση, η αρίθμηση, η χωροθέτηση και η κατανομή των θέσεων, κατά κατηγορία πωλητών και πωλούμενων ειδών. Οι θέσεις και οι διάδρομοι μεταξύ των θέσεων των πωλητών πρέπει να είναι οριοθετημένες, κατά τρόπο ώστε να μην παρεμποδίζονται οι είσοδοι κατοικιών και καταστημάτων, να μην κωλύεται η προσέλευση των καταναλωτών και γενικά να εξασφαλίζεται η ομαλή λειτουργία της αγοράς,

β) το μέγιστο επιτρεπτό μήκος της πρόσοψης των πάγκων ανά κατηγορία πωλητών και πωλούμενων ειδών,

γ) οι ημέρες και οι ώρες λειτουργίας της λαϊκής αγοράς, σύμφωνα με το άρθρο 29.

δ) η επισήμανση της υποχρέωσης των πωλητών να μεριμνούν για την καθαριότητα του χώρου που χρησιμοποιούν και να διευκολύνουν την υπηρεσία καθαριότητας του δήμου στο έργο της. Η μέριμνα για την καθαριότητα του χώρου περιλαμβάνει την άμεση και συνεχή συλλογή των απορριμμάτων. Ιδιαίτερη μέριμνα λαμβάνεται για την ταχεία απομάκρυνση των κάθε είδους απορριμμάτων ευπαθών και ευαλλοίωτων προϊόντων και ιδίως του νερού που προέρχεται από το λιώσιμο του πάγου, που χρησιμοποιείται για τη συντήρηση των αλιευμάτων. Ο καθαρισμός των αλιευμάτων επιτρέπεται, μόνο εφόσον οι πωλητές πληρούν τους όρους και τις προϋποθέσεις του Κανονισμού 852/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 2004 για την υγιεινή των τροφίμων (L 139), και λαμβάνουν κάθε μέτρο για την τήρηση των κανόνων υγιεινής. Τα απόνερα και τα υπολείμματα από τον καθαρισμό των αλιευμάτων συλλέγονται σε ειδικά δοχεία, απομακρύνονται από τη λαϊκή αγορά με ευθύνη και μέριμνα του πωλητή και στη συνέχεια αντιμετωπίζονται ως ειδικά απόβλητα, ανάλογα με τον χαρακτήρα τους. Σε καμία περίπτωση δεν διοχετεύονται στα δίκτυα των όμβριων υδάτων,

ε) οι πάγκοι των πωλητών πρέπει να φέρουν πρόχειρο στέγαστρο ενιαίου τύπου και υλικού αλλά διαφορετικού χρώματος, ανάλογα με την ιδιότητα του πωλητή, παραγωγού ή επαγγελματία, καθώς και αντίστοιχη πινακίδα. Απαγορεύεται κάθε μορφής διαφήμιση επί των εκθετηρίων,

στ) το καταβαλλόμενο τέλος για κάθε θέση που ορίζεται από τον φορέα λειτουργίας και ο τρόπος καταβολής του,

ζ) οι κυρώσεις που επιβάλλονται από τους φορείς λειτουργίας, σε περιπτώσεις παράβασης του Κανονισμού Λειτουργίας. Οι διοικητικές κυρώσεις του άρθρου 62 δεν είναι αντικείμενο του Κανονισμού Λειτουργίας.

2. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης δύναται να εκδίδεται Ενιαίος Κανονισμός Λειτουργίας Λαϊκών Αγορών για μέρος ή το σύνολο των λαϊκών αγορών και λαϊκών αγορών παραγωγών της χώρας. Με την ίδια απόφαση δύναται να καθορίζονται τα στοιχεία του Κανονισμού Λειτουργίας που μπορούν να διαμορφώνονται, κατά διακριτική ευχέρεια και σύμφωνα με τον παρόντα νόμο, από τους αρμόδιους φορείς λειτουργίας.».

Άρθρο 187

Ίδρυση λαϊκών αγορών παραγωγών αποκλειστικά για παραγωγούς πωλητές - Προσθήκη άρθρου 32Α στον ν. 4849/2021

Στον ν. 4849/2021 (Α' 207) προστίθεται άρθρο 32Α, ως εξής:

«Άρθρο 32Α

Λαϊκές Αγορές Παραγωγών

1. Οι αρμόδιες αρχές της παρ. 1 του άρθρου 26 μπορούν, με απόφασή τους, να ιδρύουν λαϊκές αγορές παραγωγών με συμμετοχή αποκλειστικά κατόχων άδειας παραγωγού πωλητή υπαίθριου εμπορίου σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 6. Ειδικά για τους δήμους της χώρας, εντός των ορίων των οποίων λειτουργούν λαϊκές αγορές παραγωγών, εξαιρουμένων της Περιφέρειας Αττικής και της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης, απαιτείται η προηγούμενη συμφωνία της Επιτροπής Λειτουργίας Λαϊκών Αγορών-Περιφερειακού γραφείου του άρθρου 26. Για τη λειτουργία λαϊκών αγορών που λειτουργούν εντός των ορίων της Περιφέρειας Αττικής και της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης, απαιτείται η προηγούμενη σύμφωνη γνώμη του δήμου εντός των ορίων του οποίου θα λειτουργήσει λαϊκή αγορά παραγωγών.

2. Οι αρμόδιες αρχές της παρ. 1 του άρθρου 26 έχουν τις ίδιες αρμοδιότητες και επί των λαϊκών αγορών παραγωγών.

3. Για τη χορήγηση των θέσεων δραστηριοποίησης στους παραγωγούς πωλητές, εφαρμόζονται τα οριζόμενα στην παρ. 5B του άρθρου 13.

4. Σε κάθε λαϊκή αγορά παραγωγών, μπορούν να δραστηριοποιούνται ως πωλητές, οι κάτοχοι άδειας παραγωγού πωλητή σε λαϊκές αγορές παραγωγών στους οποίους έχει δοθεί ή δίνεται θέση στην οικεία λαϊκή αγορά παραγωγών, κατόπιν έκδοσης σχετικής προκήρυξης από τον φορέα λειτουργίας σύμφωνα με τη διαδικασία της παρ. 5B του άρθρου 13.

5. Οι παραγωγοί πωλητές υπαίθριου εμπορίου του άρθρου 6, οι οποίοι κατέχουν άδεια πωλητή σε λαϊκή αγορά παραγωγών, δεν επιτρέπεται να κατέχουν περισσότερες από μία (1) θέσεις, σε κάθε λαϊκή αγορά παραγωγών.».

Άρθρο 188

Κατάργηση ελάχιστων αποστάσεων στο στάσιμο εμπόριο, για πωλητές που λειτουργούν κινητές καντίνες σε ιδιωτικό χώρο - Εξαίρεση υπαίθριων πωλητών έντυπου τύπου από τις ρυθμίσεις για το στάσιμο εμπόριο - Τροποποίηση άρθρου 50 ν. 4849/2021

Στο άρθρο 50 του ν. 4849/2021 (Α' 207), περί πωλητών που δραστηριοποιούνται στο στάσιμο εμπόριο, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην υποπερ. β) της περ. β) της παρ. 1, διαγράφονται οι λέξεις «και τηρούν τις ελάχιστες αποστάσεις βάσει των αποφάσεων της

παρ. 2 του άρθρου 51 και της παρ. 9 του άρθρου 67», β) προστίθεται παρ. 4 και το άρθρο 50 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 50

Πωλητές που δραστηριοποιούνται στο στάσιμο εμπόριο

1. Στο στάσιμο εμπόριο μπορούν να δραστηριοποιούνται ως πωλητές:
  - α) Σε δημόσιο και δημοτικό χώρο, ιδιόκτητο ή μισθωμένο:
    - αα) οι κάτοχοι άδειας παραγωγού πωλητή στάσιμου εμπορίου στους οποίους έχει χορηγηθεί αντίστοιχη θέση,
    - αβ) οι κάτοχοι άδειας επαγγελματία πωλητή στάσιμου εμπορίου στους οποίους έχει χορηγηθεί αντίστοιχη θέση.
  - β) Σε ιδιωτικό χώρο:
    - βα) πωλητές που λειτουργούν κινητές καντίνες, με την έννοια της περ. 21 του άρθρου 2, εφόσον έχουν ακολουθήσει τη διαδικασία γνωστοποίησης του ν. 4442/2016 (Α' 230),
    - ββ) οι κάτοχοι άδειας παραγωγού πωλητή στο στάσιμο εμπόριο, εφόσον δραστηριοποιούνται στον χώρο της παραγωγής των πωλούμενων ειδών (αγροτεμάχιο ή αλιευτικό σκάφος ή μονάδα υδατοκαλλιέργειας),
    - γ) οι υφιστάμενοι κάτοχοι άδειας δραστηριοποίησης στο στάσιμο εμπόριο στους οποίους έχει παραχωρηθεί αντίστοιχη θέση πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Οι άδειες και οι θέσεις των τελευταίων παραμένουν σε ισχύ και ανανεώνονται σύμφωνα με το παρόν.
2. Κάθε πωλητής της παρ. 1 δεν μπορεί να κατέχει περισσότερες από μία (1) θέσεις δραστηριοποίησης στο στάσιμο εμπόριο σε κάθε Δήμο.
3. Στο στάσιμο εμπόριο μπορούν να δραστηριοποιούνται ως πωλητές μόνο φυσικά πρόσωπα.
4. Οι διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου δεν εφαρμόζονται στους υπαίθριους πωλητές έντυπου τύπου.».

Άρθρο 189

Επιπρόσθετες προσωρινές θέσεις δραστηριοποίησης στο στάσιμο εμπόριο - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 51 ν. 4849/2021

Στην περ. β) της παρ. 5 του άρθρου 51 του ν. 4849/2021 (Α' 207), περί θέσεων άσκησης στάσιμου εμπορίου, μετά τις λέξεις «στον οικείο Δήμο,» προστίθενται οι λέξεις «σε πολιτιστικούς συλλόγους και σε κατόχους βεβαίωσης δραστηριοποίησης σε βραχυχρόνιες αγορές,» και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Κατ' εξαίρεση, ο Δήμος μπορεί να χορηγεί επιπρόσθετες προσωρινές θέσεις δραστηριοποίησης στο στάσιμο εμπόριο:

- α) Από τον μήνα Μάιο έως και τον μήνα Σεπτέμβριο:
  - αα) σε ανέργους για παρασκευή και διάθεση πρόχειρων γευμάτων,
  - αβ) σε υφιστάμενους κατόχους άδειας και θέσης δραστηριοποίησης στο στάσιμο εμπόριο ή δικαιώματος για πλανόδια δραστηριοποίηση, στον οικείο Δήμο, αποκλειστικά για τη λειτουργία κινητής καντίνας ή φορητής εγκατάστασης έψησης,
- β) στην περίπτωση διοργάνωσης εκθέσεων, αθλητικών, ψυχαγωγικών, πολιτιστικών και καλλιτεχνικών εκδηλώσεων, σε υφιστάμενους κατόχους άδειας και θέσης δραστηριοποίησης στο στάσιμο εμπόριο ή δικαιώματος δραστηριοποίησης στο πλανόδιο εμπόριο, στον οικείο Δήμο, σε πολιτιστικούς συλλόγους και σε κατόχους βεβαίωσης δραστηριοποίησης σε

βραχυχρόνιες αγορές, αποκλειστικά για τη λειτουργία κινητής καντίνας, φορητής εγκατάστασης έψησης για τη διάθεση τροφίμων και ποτών στο πλαίσιο της εκδήλωσης.».

Άρθρο 190

Ψηφιακή πλατφόρμα του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος «Ανοικτή Αγορά» - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 56 ν. 4849/2021

Στην παρ. 4 του άρθρου 56 του ν. 4849/2021 (Α'207), περί Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος «Ανοικτή Αγορά» (Ο.Π.Σ.Α.Α.), καταργούνται τα εδάφια, δεύτερο, τρίτο και τέταρτο και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Στο Ο.Π.Σ.Α.Α. λειτουργεί ψηφιακή πλατφόρμα, η οποία είναι προσβάσιμη μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-E.Ψ.Π.).».

Άρθρο 191

Χρήστες του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος «Ανοικτή Αγορά» - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 57 ν. 4849/2021

Στην παρ. 1 του άρθρου 57 του ν. 4849/2021 (Α' 207), περί χρηστών Ο.Π.Σ.Α.Α., υποβολής και αυτεπάγγελτης αναζήτησης δικαιολογητικών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) μετά τις λέξεις «Ο.Π.Σ.Α.Α. είναι» προστίθενται οι λέξεις «η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης», β) μετά τις λέξεις «οι Περιφέρειες,» προστίθενται οι λέξεις «οι Φορείς Λειτουργίας Λαϊκών Αγορών Περιφέρειας Αττικής και Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης,» γ) οι λέξεις «της παρ. 9» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της παρ. 11» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Χρήστες του Ο.Π.Σ.Α.Α. είναι η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης, οι Δήμοι, οι Περιφέρειες, οι Φορείς Λειτουργίας Λαϊκών Αγορών Περιφέρειας Αττικής και Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης, οι πωλητές υπαίθριου εμπορίου, τα όργανα ελέγχου του άρθρου 58, καθώς και οι φορείς που ορίζονται με την κοινή απόφαση της παρ. 11 του άρθρου 67.».

Άρθρο 192

Προαπαιτούμενη διαδικασία για την προκήρυξη χορήγησης θέσεων δραστηριοποίησης σε υφιστάμενες λαϊκές αγορές - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 66 ν. 4849/2021

Στην παρ. 5 του άρθρου 66 του ν. 4849/2021 (Α' 207), περί μεταβατικών διατάξεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, αα) μετά τις λέξεις «θέσεων δραστηριοποίησης» διαγράφεται η λέξη «επαγγελματιών», αβ) πριν από τις λέξεις «λαϊκές αγορές» προστίθεται η λέξη «υφιστάμενες», αγ) μετά τις λέξεις «η διαδικασία» διαγράφονται οι λέξεις «της περ. δ) της παρ. 1 του άρθρου 14 και», β) το δεύτερο εδάφιο καταργείται και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Δεν επιτρέπεται η προκήρυξη για τη χορήγηση θέσεων δραστηριοποίησης πωλητών σε υφιστάμενες λαϊκές αγορές, σύμφωνα με τα άρθρα 13 έως 16, χωρίς προηγουμένως να έχει διενεργηθεί η διαδικασία της παρ. 4 του παρόντος.».

Άρθρο 193

Αρμόδια όργανα και διαδικασία ηλεκτρονικής κλήρωσης - Καθορισμός ανώτατου ύψους ημερήσιου τέλους - Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Προσθήκη παρ. 17 και 18 στο άρθρο 67 του ν. 4849/2021

Στο άρθρο 67 του ν. 4849/2021 (Α' 207), περί εξουσιοδοτικών διατάξεων, προστίθενται παρ. 17 και 18 ως εξής:

«17. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, καθορίζονται τα όργανα, οι ειδικότερες λεπτομέρειες και η διαδικασία για τη διεξαγωγή των ηλεκτρονικών κληρώσεων και την επικύρωση των αποτελεσμάτων τους, καθώς και κάθε άλλο ζήτημα που συνέχεται με την εφαρμογή των παρ. 5Α και 5Β του άρθρου 13.

18. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών, μπορεί να ορίζεται ανώτατο ύψος του τέλους του άρθρου 23 για όλες ή συγκεκριμένες περιοχές της χώρας. Αν το ανώτατο τέλος αφορά σε συγκεκριμένη περιοχή, η ως άνω απόφαση εκδίδεται μετά από γνώμη του κατά τόπο και καθ' ύλην αρμόδιου φορέα λειτουργίας υπαίθριων αγορών. Η γνώμη εκδίδεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών και, αν η εν λόγω προθεσμία παρέλθει άπρακτη, η απόφαση μπορεί να εκδοθεί και χωρίς αυτήν.».

Άρθρο 194

Άμεση προκήρυξη των κενών θέσεων για το σύνολο των λαϊκών αγορών

1. Κατά παρέκκλιση των παρ. 4 και 5 του άρθρου 66 του ν. 4849/2021 (Α' 207), και αποκλειστικά για την πρώτη εφαρμογή, από την έναρξη ισχύος του παρόντος, και εντός δύο (2) μηνών, τα Αναγνωρισμένα Πρωτοβάθμια Σωματεία Πωλητών Λαϊκών Αγορών, σε όλη την Επικράτεια:

α) Προβαίνουν, με δική τους ευθύνη και σύμφωνα με τις ιδιαίτερες συνθήκες που επικρατούν σε κάθε λαϊκή αγορά καθώς και με βάση τους ισχύοντες Κανονισμούς Λειτουργίας Λαϊκών Αγορών, σε διαγράμμιση των θέσεων των λαϊκών αγορών αρμοδιότητάς τους,

β) καταγράφουν την υφιστάμενη κατάσταση των θέσεων καθώς και τις κενές θέσεις,

γ) συγκεντρώνουν τα αιτήματα βελτίωσης θέσεων των υφιστάμενων παραγωγών και επαγγελματιών πωλητών και

δ) τοποθετούν χωρικά ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) των εποχικών θέσεων που αποδίδονται σε παραγωγούς πωλητές, σε κάθε λαϊκή αγορά αρμοδιότητάς τους.

2. Κατόπιν και εντός της προθεσμίας της παρ. 1, τα Αναγνωρισμένα Πρωτοβάθμια Σωματεία Πωλητών Λαϊκών Αγορών παραδίδουν στις περιφέρειες εντός των ορίων των οποίων λειτουργούν οι λαϊκές αγορές, και στους Φορείς Λειτουργίας Λαϊκών Αγορών της Περιφέρειας Αττικής και της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης, για τις λαϊκές αγορές που λειτουργούν εντός των ορίων της Περιφέρειας Αττικής και της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης, αντίστοιχα, τις καταστάσεις με την αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης, η οποία περιλαμβάνει τις κατειλημμένες θέσεις, τις κενές θέσεις, τα αιτήματα βελτίωσης θέσης και τη χωρική απόδοση των εποχικών θέσεων. Η αρμόδια αρχή προβαίνει χωρίς καθυστέρηση στη διαδικασία της παρ. 4Α του άρθρου 21 του ν. 4849/2021, περί αναστολής, παραίτησης και απώλειας θέσης δραστηριοποίησης και δικαιώματος δραστηριοποίησης στο πλανόδιο εμπόριο και ανάκλησης άδειας, προς αποδέσμευση θέσεων, οι οποίες αποδίδονται προς βελτίωση σύμφωνα με τα κατωτέρω οριζόμενα.

3. Σε περίπτωση που η διαγράμμιση των θέσεων δεν καταστεί εφικτή, τα Αναγνωρισμένα Πρωτοβάθμια Σωματεία Πωλητών Λαϊκών Αγορών, ενημερώνουν αμελλητί το Τμήμα Οργανωμένου Εμπορίου της Διεύθυνσης Εμπορικής Επιχειρηματικότητας της Γενικής Διεύθυνσης Αγοράς και Προστασίας Καταναλωτή της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του

Υπουργείου Ανάπτυξης, καθώς και τις Περιφέρειες εντός των οποίων λειτουργούν οι λαϊκές αγορές, και τους Φορείς Λειτουργίας Λαϊκών Αγορών της Περιφέρειας Αττικής και της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης, για τις λαϊκές αγορές που λειτουργούν εντός των ορίων της Περιφέρειας Αττικής και της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης. Κατόπιν οι ανωτέρω, μεριμνούν για την εξεύρεση και εφαρμογή της προσηκουσας λύσης, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

4. Αρχομένου του τρίτου μήνα από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος και εφόσον οι Περιφέρειες εντός των ορίων των οποίων λειτουργούν οι λαϊκές αγορές, και οι Φορείς Λειτουργίας Λαϊκών Αγορών της Περιφέρειας Αττικής και της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης, για τις λαϊκές αγορές που λειτουργούν εντός των ορίων της Περιφέρειας Αττικής και της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης, αντίστοιχα, έχουν παραλάβει τα στοιχεία του πρώτου εδαφίου της παρ. 2, αναρτούν τις καταστάσεις καταγραφής των υφιστάμενων θέσεων, των κενών θέσεων και των αιτημάτων βελτίωσης θέσης. Κάθε συμμετέχων με έννομο συμφέρον δύναται να υποβάλλει ένσταση επί των αναρτημένων δεδομένων και των αιτημάτων βελτίωσης θέσης. Επί της ένστασης αποφαινεται η γνωμοδοτική επιτροπή ενστάσεων της παρ. 9 του άρθρου 13 του ν. 4849/2021, περί χορήγησης αδειών, θέσεων και δικαιωμάτων δραστηριοποίησης στο υπαίθριο εμπόριο κατόπιν έκδοσης προκήρυξης. Στη συνέχεια, οι Περιφέρειες εντός των ορίων των οποίων λειτουργούν οι λαϊκές αγορές, και οι Φορείς Λειτουργίας Λαϊκών Αγορών της Περιφέρειας Αττικής και της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης, για τις λαϊκές αγορές που λειτουργούν εντός των ορίων της Περιφέρειας Αττικής και της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης, αντίστοιχα, αποδίδουν τις θέσεις στους ενδιαφερόμενους βάσει των αιτημάτων βελτίωσης που είχαν υποβάλλει στα Αναγνωρισμένα Πρωτοβάθμια Σωματεία Πωλητών Λαϊκών Αγορών. Η υποβολή και η εξέταση των ενστάσεων, καθώς και η απόδοση των θέσεων του προηγούμενου εδαφίου ολοκληρώνονται το αργότερο με την παρέλευση του τρίτου μήνα από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

5. Αρχομένου του τέταρτου μήνα από την έναρξη ισχύος του παρόντος, οι Περιφέρειες και οι Φορείς Λειτουργίας Λαϊκών Αγορών της Περιφέρειας Αττικής και της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης, αναρτούν και προκηρύσσουν το σύνολο των κενών θέσεων των λαϊκών αγορών για όλη την Επικράτεια. Ο αριθμός των θέσεων που προκηρύσσονται για τους παραγωγούς και τους επαγγελματίες πωλητές ανάγεται σε ποσοστό πενήντα-πενήντα τοις εκατό (50%-50%). Με την παρέλευση του πέμπτου μήνα από την έναρξη ισχύος του παρόντος, οι Περιφέρειες και οι Φορείς Λειτουργίας Λαϊκών Αγορών της Περιφέρειας Αττικής και της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης αναρτούν τους προσωρινούς πίνακες αποτελεσμάτων απόδοσης θέσης.

6. Αρχομένου του έκτου μήνα από την έναρξη ισχύος του παρόντος, κάθε συμμετέχων με έννομο συμφέρον δύναται να υποβάλλει ένσταση επί των προσωρινών πινάκων. Επί της ένστασης αποφαινεται η γνωμοδοτική επιτροπή ενστάσεων της παρ. 9 του άρθρου 13 του ν. 4849/2021.

7. Με την παρέλευση έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, οι Περιφέρειες και οι Φορείς Λειτουργίας Λαϊκών Αγορών της Περιφέρειας Αττικής και της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης, αναρτούν τους οριστικούς πίνακες αποτελεσμάτων απόδοσης θέσης και προβαίνουν στην απόδοσή τους.

8. Σε περίπτωση παράλειψης των υποχρεώσεων των παρ. 4 έως 7, και μετά την άπρακτη παρέλευση του ως άνω εξαμήνου, η αρμοδιότητα μεταφέρεται στο Υπουργείο Ανάπτυξης.

9. Από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος και για τις λαϊκές αγορές για τις οποίες έχουν ήδη ολοκληρωθεί οι διαδικασίες των παρ. 1 έως 4, οι Περιφέρειες, εντός των ορίων των οποίων λειτουργούν οι λαϊκές αγορές, καθώς και οι Φορείς Λειτουργίας Λαϊκών Αγορών της Περιφέρειας Αττικής και της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης, για τις λαϊκές αγορές που λειτουργούν εντός των ορίων της Περιφέρειας Αττικής και της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης, εκκινούν τις διαδικασίες των παρ. 5 έως 7 και τις ολοκληρώνουν εντός έξι (6) μηνών.

Άρθρο 195

Διασφάλιση του εισοδήματος των παραγωγών πωλητών σε περιπτώσεις φυσικών καταστροφών και ασθενειών της παραγωγής

Σε περίπτωση που τα προϊόντα των παραγωγών πωλητών, καταστρέφονται συνεπεία φυσικής καταστροφής και ασθενειών που έχουν πλήξει την παραγωγή τους, και η καταστροφή αποδεικνύεται με δήλωση ζημίας που έχει υποβληθεί στον Ελληνικό Οργανισμό Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛ.Γ.Α.), οι παραγωγοί πωλητές δύνανται να προμηθεύονται προϊόντα από άλλο παραγωγό που δραστηριοποιείται εντός της ίδιας περιφερειακής ενότητας, σε ποσοστό που δεν υπερβαίνει το πενήντα τοις εκατό (50%) των προϊόντων που έχουν ήδη δηλωθεί στην άδειά τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Ε΄

Άρθρο 196

Τελικές διατάξεις Μέρους Ε΄

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος και εντός τριάντα (30) ημερών, κάθε παραγωγός και επαγγελματίας πωλητής ο οποίος έχει προβεί σε οικειοθελή διαγραφή μίας (1) ημέρας δραστηριοποίησης, δύναται να αιτηθεί στην αρμόδια υπηρεσία την εκ νέου απόκτησή της, λαμβάνοντάς την άνευ ετέρου.

Άρθρο 197

Καταργούμενες διατάξεις Μέρους Ε΄

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται:

- α) η παρ. 3 του άρθρου 16 του ν. 4849/2021 (Α΄ 207), περί κριτηρίων χορήγησης άδειας και θέσης δραστηριοποίησης στο υπαίθριο εμπόριο,
- β) το άρθρο 17 του ν. 4849/2021, περί ανανέωσης άδειας δραστηριοποίησης πωλητών στο υπαίθριο εμπόριο,
- γ) οι παρ. 2 και 3 του άρθρου 30 του ν. 4849/2021, περί διασφάλισης της εύρυθμης λειτουργίας των λαϊκών αγορών,
- δ) η παρ. 2 του άρθρου 51 του ν. 4849/2021, περί θέσεων άσκησης στάσιμου εμπορίου,
- ε) η παρ. 5 του άρθρου 56 του ν. 4849/2021, περί του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος «Ανοικτή Αγορά» (Ο.Π.Σ.Α.Α.), και
- στ) οι παρ. 9 και 15 του άρθρου 67 του ν. 4849/2021, περί εξουσιοδοτικών διατάξεων..

ΜΕΡΟΣ ΣΤ΄

**ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΝΟΜΟ - ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΗΣ
ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ**

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ**

Άρθρο 198

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η ενίσχυση των κινήτρων υπαγωγής των επιχειρήσεων σε επενδυτικά σχέδια των επιμέρους αναπτυξιακών νόμων καθώς και η επιτάχυνση της διαδικασίας ολοκλήρωσης των επενδυτικών σχεδίων.

Άρθρο 199

Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι:

- α) η θέσπιση νέου επενδυτικού καθεστώτος για επενδυτικά σχέδια διπλής χρήσης στους στρατηγικούς τομείς της άμυνας και της κατασκευής οχημάτων και αεροσκαφών και η ρύθμιση εξαιρέσεων από την υπαγωγή στα καθεστάτα ενισχύσεων,
- β) η βελτίωση της διαδικασίας υπαγωγής στα καθεστάτα χορήγησης ενισχύσεων και ο ορισμός αρμόδιων υπηρεσιών και οργάνων αξιολόγησης,
- γ) η βελτίωση και επιτάχυνση της διαδικασίας ολοκλήρωσης επενδυτικών σχεδίων και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας,
- δ) ρυθμίσεις για την εκταμίευση της ενίσχυσης, και
- ε) η βελτίωση της διαδικασίας υλοποίησης και ολοκλήρωσης επενδυτικών σχεδίων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

**ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΤΟΥ ΠΕΔΙΟΥ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΤΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ
ΝΟΜΟΥ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ Ν. 4887/2022 ΚΑΙ Ν. 5246/2025**

Άρθρο 200

**Διεύρυνση του αντικειμένου του Αναπτυξιακού νόμου - Τροποποίηση άρθρου 2 ν.
4887/2022**

Στο άρθρο 2 του ν. 4887/2022 (Α΄ 16), περί αντικειμένου, προστίθεται περ. 14 ως εξής:
«14. Επενδυτικά σχέδια διπλής χρήσης σε στρατηγικούς τομείς άμυνας και κατασκευής οχημάτων και αεροσκαφών.».

Άρθρο 201

**Είδη ενισχύσεων - Όροι εγγύησης Ελληνικού Δημοσίου - Εξουσιοδοτική διάταξη -
Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 9 ν. 4887/2022**

Στην παρ. 4 του άρθρου 9 του ν. 4887/2022 (Α΄ 16), περί ειδών ενισχύσεων και κινήτρων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «οι αναλυτικοί όροι και η διαδικασία δανειοδότησης της παρούσας περίπτωσης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «η διαδικασία χορήγησης της εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου, οι όροι και οι προϋποθέσεις χορήγησης της εν λόγω εγγύησης, οι αναλυτικοί όροι και η διαδικασία δανειοδότησης της παρούσας περίπτωσης» και β) στο τρίτο εδάφιο, οι λέξεις «ανωτέρω

κίνητρα» αντικαθίστανται από τις λέξεις «κίνητρα των περ. α) και β)», και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Κίνητρο παροχής δανείων με την εγγύηση της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας Α.Ε.:

α) Για τα επενδυτικά σχέδια των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (ΜμΕ), τα οποία λαμβάνουν απόφαση υπαγωγής σε οποιοδήποτε Καθεστώς Ενίσχυσης του άρθρου 2, οι φορείς δύνανται να αιτηθούν να λάβουν δάνεια, βραχυπρόθεσμα ή μακροπρόθεσμα, για την υλοποίηση της επένδυσης, με την εγγύηση της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας Α.Ε. από το Ταμείο Εγγυοδοσίας Development Law Financial Instrument Guarantee Fund (DeLFI GF) ή εναλλακτικά από άλλο ενισχυόμενο χρηματοδοτικό εργαλείο της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας.

β) Τα επενδυτικά σχέδια που έχουν λάβει απόφαση υπαγωγής στο Καθεστώς Ενίσχυσης Μεγάλων Επενδύσεων, είτε ανήκουν σε μεγάλες, είτε σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις, δύνανται να υποβάλλουν αίτηση δανειοδότησης από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ), προκειμένου να λάβουν δάνειο με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου. Η ΕΤΕπ αξιολογεί την επενδυτική πρόταση με τα δικά της κριτήρια και διαδικασίες.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης, καθορίζονται η διαδικασία χορήγησης της εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου, οι όροι και οι προϋποθέσεις χορήγησης της εν λόγω εγγύησης, οι αναλυτικοί όροι και η διαδικασία δανειοδότησης της παρούσας περίπτωσης.

Τα κίνητρα των περ. α) και β) εμπεριέχουν κρατική ενίσχυση, το ύψος της οποίας προστίθεται στις ενισχύσεις της παρ. 1.».

Άρθρο 202

Διεύρυνση των εξαιρούμενων επιχειρήσεων από τις ενισχύσεις και την υπαγωγή σε καθεστώς – Προσθήκη περ. ε) και στ) στην παρ. 2 του άρθρου 13 του ν. 4887/2022

Στην παρ. 2 του άρθρου 13 του ν. 4887/2022 (Α' 16), περί δικαιούχων και εξαιρούμενων ενισχύσεων, προστίθενται περ. ε) και στ) ως εξής:

«ε. επιχειρήσεις σε βάρος των οποίων εκκρεμεί, κατά την υποβολή της αίτησης επενδυτικού σχεδίου, ανάκτηση ενισχύσεων, κατόπιν έκδοσης απόφασης επιβολής κυρώσεων ή απόφασης ανάκλησης της υπαγωγής επενδυτικού τους σχεδίου σε αναπτυξιακό νόμο και ιδίως στον παρόντα και στους αναπτυξιακούς νόμους 4887/2022 (Α' 16), 4399/2016 (Α' 117), 3908/2011 (Α' 8), 3299/2004 (Α' 261), 1892/1990 (Α' 101), 1262/1982 (Α' 70) και 1116/1981 (Α' 8).

στ. επιχειρήσεις σε βάρος των οποίων έχουν επιβληθεί κυρώσεις για παραβιάσεις του άρθρου 40 του ν. 4488/2017 (Α' 137), περί αποκλεισμού δυνητικών δικαιούχων από καθεστώς ενίσχυσης.».

Άρθρο 203

Ορισμός αρμόδιας υπηρεσίας ως Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης ΕΣΠΑ 2021-2027 - Προσθήκη παρ. 9 στο άρθρο 17 του ν. 4887/2022

Στο άρθρο 17 του ν. 4887/2022 (Α' 16), περί υποβολής αίτησης, προστίθεται παρ. 9 ως εξής:

«9. Η Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακών Νόμων και Άμεσων Ξένων Επενδύσεων της Γενικής Γραμματείας Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης κατά την υποδοχή των επενδυτικών σχεδίων, την αξιολόγηση, την έγκριση, τις πιστοποιήσεις υλοποίησης και

ολοκλήρωσης, καθώς και την παρακολούθηση αυτών, ασκεί αρμοδιότητες Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης, σε εφαρμογή του θεσμικού πλαισίου του ΕΣΠΑ 2021 - 2027.».

Άρθρο 204

Προθεσμία διενέργειας τελικού ελέγχου για την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας επένδυσης - Προσθήκη παρ. 13 στο άρθρο 21 του ν. 4887/2022

1. Στο άρθρο 21 του ν. 4887/2022 (Α' 16), περί ελέγχου επενδυτικών σχεδίων, προστίθεται παρ. 13 ως εξής:

«13. Όταν ο τελικός έλεγχος για την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης διενεργείται από ορκωτό ελεγκτή - λογιστή ή ελεγκτική εταιρεία που επιλέγεται από τον φορέα του επενδυτικού σχεδίου, η έκθεση ελέγχου υποβάλλεται υποχρεωτικά εντός αποκλειστικής προθεσμίας έξι (6) μηνών από την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος τελικού ελέγχου. Εάν η έκθεση ελέγχου δεν υποβληθεί εντός της ανωτέρω προθεσμίας, ανακαλείται αυτοδίκαια η απόφαση υπαγωγής και ανακτάται εντόκως το ποσό της ενίσχυσης που έχει καταβληθεί, χωρίς να απαιτείται γνωμοδότηση της Γνωμοδοτικής Επιτροπής του άρθρου 122.

Τα πρώτο και δεύτερο εδάφια ισχύουν για όλα τα επενδυτικά σχέδια που έχουν υπαχθεί στους αναπτυξιακούς νόμους 4887/2022 (Α' 16), 4399/2016 (Α' 117) και 3908/2011 (Α' 8).».

2. Η προθεσμία των έξι (6) μηνών της παρ. 13 του άρθρου 21 του ν. 4887/2022 εκκινεί από την έναρξη ισχύος του παρόντος, εάν η υποβολή του αιτήματος τελικού ελέγχου πραγματοποιήθηκε πριν από αυτή.

Άρθρο 205

Επιτάχυνση της διαδικασίας ολοκλήρωσης επενδυτικών σχεδίων και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας - Τροποποίηση άρθρου 23 ν. 4887/2022

Στο άρθρο 23 του ν. 4887/2022 (Α' 16), περί ολοκλήρωσης επενδυτικών σχεδίων και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο τρίτο εδάφιο της παρ. 1, μετά τη λέξη «ανακαλείται», προστίθενται οι λέξεις «αυτοδίκαια, χωρίς να απαιτείται γνωμοδότηση της Γνωμοδοτικής Επιτροπής του άρθρου 122,», β) στην παρ. 2, βα) στο δεύτερο εδάφιο, i) οι λέξεις «υποβολή της έκθεσης τελικού ελέγχου της επένδυσης ή της ημερομηνίας υποβολής συμπληρωματικών στοιχείων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «έκδοση της βεβαίωσης πληρότητας της έκθεσης τελικού ελέγχου ή της ημερομηνίας υποβολής συμπληρωματικών στοιχείων από τον φορέα,» και ii) οι λέξεις «, ιδίως με την πώληση προϊόντων ή παροχή υπηρεσιών και με την έκδοση όλων των νομιμοποιητικών αδειών» διαγράφονται και ββ) προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο, και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 23 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 23

Ολοκλήρωση επενδυτικών σχεδίων και έναρξη παραγωγικής λειτουργίας

1. Ο επενδυτής υποβάλλει αίτηση ηλεκτρονικά μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος του Αναπτυξιακού Νόμου (Π.Σ.-Αν) σύμφωνα με το άρθρο 126 για την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης και της έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης το αργότερο εντός τεσσάρων (4) μηνών από τη λήξη της προθεσμίας ολοκλήρωσης της επένδυσης, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 2. Εάν ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου δεν υποβάλει την αίτηση του πρώτου εδαφίου, συνοδευόμενη από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και εντός της ως

άνω προθεσμίας, η επένδυση θεωρείται ως μη ολοκληρωθείσα. Στην περίπτωση αυτή, η απόφαση υπαγωγής ανακαλείται αυτοδίκαια, χωρίς να απαιτείται γνωμοδότηση της Γνωμοδοτικής Επιτροπής του άρθρου 122, και ανακτώνται τα ποσά ενίσχυσης, τα οποία έχουν χορηγηθεί, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην παρ. 1 του άρθρου 28.

2. Το επενδυτικό σχέδιο ολοκληρώνεται με την υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου και την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, εντός της ορισθείσας στην απόφαση υπαγωγής προθεσμίας, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία (3) έτη από την ημερομηνία δημοσίευσης της περίληψης της απόφασης υπαγωγής. Η ολοκλήρωση και έναρξη παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης πιστοποιείται με την έκδοση σχετικής απόφασης, από τα αρμόδια όργανα της παρ. 3 του άρθρου 17, εντός προθεσμίας τεσσάρων (4) μηνών από την έκδοση της βεβαίωσης πληρότητας της έκθεσης τελικού ελέγχου ή της ημερομηνίας υποβολής συμπληρωματικών στοιχείων από τον φορέα, εφόσον εξυπηρετούνται οι αρχικοί σκοποί παραγωγικής λειτουργίας και ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας της επένδυσης και τεκμηριώνεται η λειτουργία της μονάδας. Για την πιστοποίηση της έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, απαιτείται να έχουν εκδοθεί όλες οι απαιτούμενες άδειες νόμιμης λειτουργίας της, να έχουν δημιουργηθεί οι μισές τουλάχιστον, από τις νέες εγκεκριμένες, με το επενδυτικό σχέδιο, θέσεις απασχόλησης, εκφρασμένες σε ετήσιες μονάδες εργασίας (Ε.Μ.Ε.), και να τεκμηριώνεται η παραγωγική λειτουργία της μονάδας, με παραστατικά προμήθειας α' και β' υλών καθώς και πώλησης προϊόντων ή υπηρεσιών που ορίζονται με την απόφαση υπαγωγής.

Σε περίπτωση άπρακτης παρόδου της προθεσμίας του δευτέρου εδαφίου για την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης των επενδυτικών σχεδίων της παρ. 3 του άρθρου 17 από τα οικεία όργανα, η αρμοδιότητα έκδοσης της σχετικής απόφασης ασκείται από τον αρμόδιο Υπουργό.

3. Με την απόφαση ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, καθορίζονται ο χρόνος ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου και το τελικό ποσό ενίσχυσης. Ως χρόνος ολοκλήρωσης νοείται ο πραγματικός χρόνος ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου και όχι ο χρόνος δημοσίευσης της περίληψης της απόφασης ολοκλήρωσης.

4. Με την απόφαση ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, δεν μπορεί να επέλθει αύξηση του συνολικού ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου, ούτε του συνολικού ποσού της ενίσχυσης ούτε των επιμέρους ποσοστών ενίσχυσης ανά ομάδα επιλέξιμων δαπανών, όπως αυτά έχουν οριστεί αρχικά στην απόφαση υπαγωγής.

6. Με την απόφαση προκήρυξης, εξειδικεύονται περαιτέρω οι προϋποθέσεις ολοκλήρωσης των επενδυτικών σχεδίων.

7. Μετά από την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης, είναι δυνατή η υποβολή αιτήματος έγκρισης μεταβολής στοιχείων του επενδυτικού σχεδίου, τα οποία υποχρεούται να τηρεί ο φορέας έως τη λήξη του διαστήματος τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 25.».

Άρθρο 206

Προθεσμία υποβολής από τον φορέα επενδυτικού σχεδίου των απαραίτητων δικαιολογητικών για την εκταμίευση της ενίσχυσης - Τροποποίηση άρθρου 24 ν.

4887/2022

Στο άρθρο 24 του ν. 4887/2022 (Α' 16), περί περιεχομένου και καταβολής ενισχύσεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο της υποπερ. α) της περ. 1, οι

λέξεις «υποβολή της έκθεσης ελέγχου της επένδυσης ή της ημερομηνίας υποβολής συμπληρωματικών στοιχείων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «έκδοση της βεβαίωσης πληρότητας της έκθεσης ελέγχου ή της ημερομηνίας υποβολής συμπληρωματικών στοιχείων από τον φορέα», β) στην περ. 2, βα) στο δεύτερο εδάφιο της υποπερ. α), οι λέξεις «υποβολή της έκθεσης ελέγχου της επένδυσης ή της ημερομηνίας υποβολής συμπληρωματικών στοιχείων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «έκδοση της βεβαίωσης πληρότητας της έκθεσης ελέγχου ή της ημερομηνίας υποβολής συμπληρωματικών στοιχείων από τον φορέα», ββ) προστίθεται υποπερ. ε), και μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 24 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 24

Περιεχόμενο και καταβολή ενισχύσεων

Η καταβολή της ενίσχυσης ή η χρήση της ωφέλειας από τον δικαιούχο μπορεί να πραγματοποιείται είτε εφάπαξ, με την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας του επενδυτικού σχεδίου, είτε σταδιακά και εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις των περ. 1 έως 6. Ο προσδιορισμός των ποσών της δικαιούμενης ενίσχυσης ανά είδος ενίσχυσης γίνεται βάσει των επιμέρους ποσοστών ενίσχυσης ανά ομάδα επιλέξιμων δαπανών, όπως αυτά έχουν οριστεί στην απόφαση υπαγωγής.

1. Φορολογική απαλλαγή:

α) Το δικαίωμα έναρξης χρήσης της ωφέλειας του κινήτρου της φορολογικής απαλλαγής θεμελιώνεται με την πιστοποίηση της υλοποίησης του πενήντα τοις εκατό (50%) ή του εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) του κόστους του επενδυτικού σχεδίου από το αρμόδιο όργανο ελέγχου με την έκδοση απόφασης εντός τεσσάρων (4) μηνών από την έκδοση της βεβαίωσης πληρότητας της έκθεσης ελέγχου ή της ημερομηνίας υποβολής συμπληρωματικών στοιχείων από τον φορέα. Ο φορέας μπορεί να αξιοποιήσει το σύνολο της δικαιούμενης ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής εντός δεκαπέντε (15) φορολογικών ετών από το έτος θεμελίωσης του δικαιώματος χρήσης της ωφέλειας με τους ακόλουθους περιορισμούς που ισχύουν σωρευτικά:

αα) Η ενίσχυση που δικαιούται ο ενδιαφερόμενος να μην υπερβαίνει, κατ' έτος, το ένα δεύτερο (1/2) του συνολικού εγκεκριμένου ποσού της φορολογικής απαλλαγής, με εξαίρεση την περίπτωση της μη πλήρους αξιοποίησής του κατά τα προηγούμενα φορολογικά έτη λόγω έλλειψης επαρκών κερδών. Στην περίπτωση αυτή, εναπομένει ποσό ενίσχυσης από προηγούμενα φορολογικά έτη προστίθεται στο ανωτέρω υπολογιζόμενο μέγιστο ετήσιο ποσό δικαιούμενης ενίσχυσης.

αβ) Η ενίσχυση που δικαιούται ο ενδιαφερόμενος να μην υπερβαίνει το ένα δεύτερο (1/2) του συνολικού εγκεκριμένου ποσού της φορολογικής απαλλαγής, μέχρι το φορολογικό έτος της έκδοσης της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης.

β) Το ποσό της δικαιούμενης ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής για το τμήμα του εξοπλισμού του επενδυτικού σχεδίου, που αποκτάται με χρηματοδοτική μίσθωση (leasing), προσδιορίζεται για κάθε φορολογικό έτος ως ποσοστό επί του τμήματος της αξίας κτήσης του εξοπλισμού, το οποίο εμπεριέχεται στα μισθώματα που καταβλήθηκαν μέχρι τη λήξη του φορολογικού έτους.

γ) Το κατ' έτος αναλωθέν ποσό της φορολογικής απαλλαγής εμφανίζεται σε ειδικό αποθεματικό και αντίστοιχο λογαριασμό στα βιβλία της επιχείρησης, που σχηματίζεται από

τον φόρο εισοδήματος, ο οποίος δεν καταβλήθηκε λόγω της παρεχόμενης φορολογικής απαλλαγής.

2. Επιχορήγηση:

α) Ποσό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) ή πενήντα τοις εκατό (50%) ή εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) της εγκεκριμένης επιχορήγησης μπορεί να καταβάλλεται στον δικαιούχο ύστερα από αίτημά του και μετά από την πιστοποίηση της υλοποίησης του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) ή του πενήντα τοις εκατό (50%) ή του εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) του συνολικού κόστους του επενδυτικού σχεδίου από το αρμόδιο όργανο, μέσω επιτόπιου ή διοικητικού ελέγχου. Η πιστοποίηση πραγματοποιείται με την έκδοση σχετικής απόφασης, από τα αρμόδια όργανα της παρ. 3 του άρθρου 17, εντός προθεσμίας τεσσάρων (4) μηνών από την έκδοση της βεβαίωσης πληρότητας της έκθεσης ελέγχου ή της ημερομηνίας υποβολής συμπληρωματικών στοιχείων από τον φορέα.

β) Το υπόλοιπο ποσό της επιχορήγησης ή το σύνολό της σε περίπτωση μη εφαρμογής της περ. α), καταβάλλεται μετά από την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης.

γ) Τα ποσά της επιχορήγησης δεν αφαιρούνται από την αξία των επενδυτικών δαπανών, προκειμένου να γίνει προσδιορισμός των φορολογητέων κερδών.

δ) Η επιχορήγηση καταβάλλεται απευθείας μέσω ηλεκτρονικής πληρωμής σε τραπεζικό λογαριασμό του φορέα του επενδυτικού σχεδίου και δεν επιτρέπεται η εκχώρησή της σε τρίτους. Κατ' εξαίρεση είναι δυνατή η εκχώρηση της απαίτησης του ποσού της επιχορήγησης σε τραπεζικά ιδρύματα για την παροχή βραχυπρόθεσμου δανείου ισόποσου της εκχωρούμενης επιχορήγησης, που χρησιμοποιείται για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου. Στις περιπτώσεις αυτές, η καταβολή της επιχορήγησης γίνεται απευθείας στο τραπεζικό ίδρυμα με το οποίο έχει υπογραφεί η σύμβαση εκχώρησης της απαίτησης ή στον φορέα στον οποίον το τραπεζικό ίδρυμα εκχώρησε την απαίτηση, εφόσον κάθε φορά έχει αναληφθεί ισόποσο τουλάχιστον της καταβαλλόμενης επιχορήγησης τμήμα του βραχυπρόθεσμου αυτού δανείου.

ε) Εντός έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου υποχρεούται να υποβάλλει τα απαραίτητα δικαιολογητικά για την εκταμίευση της ενίσχυσης, τα οποία ορίζονται στην οικεία προκήρυξη του άρθρου 30. Σε διαφορετική περίπτωση, ανακαλείται αυτοδίκαια η απόφαση υπαγωγής και ανακτάται εντόκως το ποσό της ενίσχυσης που έχει καταβληθεί, χωρίς να απαιτείται γνωμοδότηση της Γνωμοδοτικής Επιτροπής του άρθρου 122. Το πρώτο και το δεύτερο εδάφιο ισχύουν για όλα τα επενδυτικά σχέδια που έχουν υπαχθεί στον παρόντα και στους νόμους 4399/2016 (Α' 117), 3908/2011 (Α' 8), 3299/2004 (Α' 261) και 2601/1998 (Α' 81). Για τους αναπτυξιακούς νόμους 4399/2016, 3908/2011, 3299/2004 και 2601/1998, τα απαραίτητα δικαιολογητικά για την εκταμίευση της ενίσχυσης ορίζονται με την υπ. αρ. 78954/14.7.2017 κοινή απόφαση του Υπουργού και του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης «Καθορισμός των δικαιολογητικών και της διαδικασίας για την καταβολή - εκταμίευση της επιχορήγησης, της επιδότησης της χρηματοδοτικής μίσθωσης, της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης και της επιδότησης των τόκων των επενδυτικών σχεδίων που έχουν υπαχθεί στους αναπτυξιακούς νόμους 2601/1998, 3299/2004, 3908/2011 και 4399/2016» (Β' 2494).

3. Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing):

α) Η έναρξη της καταβολής της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) μπορεί να πραγματοποιείται, μετά από την πιστοποίηση από το αρμόδιο όργανο ελέγχου της εγκατάστασης στη μονάδα του συνόλου του μισθωμένου εξοπλισμού, σύμφωνα με τη σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing).

β) Η επιδότηση καταβάλλεται ανά εξάμηνο και μετά από την εκάστοτε πληρωμή των δόσεων του μισθώματος εκ μέρους του φορέα της επένδυσης. Το ποσό που καταβάλλεται υπολογίζεται επί της αξίας απόκτησης του εξοπλισμού, το οποίο εμπεριέχεται στις καταβαλλόμενες δόσεις, σύμφωνα με τα εγκεκριμένα ποσοστά ενισχύσεων και με τον περιορισμό της μη υπέρβασης της καταβολής του εξήντα τοις εκατό (60%) του εγκεκριμένου ποσού μέχρι την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας του επενδυτικού σχεδίου.

γ) Είναι δυνατή η προεξόφληση των δόσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) από τον φορέα της επένδυσης μόνο για τους τελευταίους δώδεκα (12) μήνες της σύμβασης μίσθωσης, όπως αυτή έχει εγκριθεί από την αρμόδια υπηρεσία.

δ) Τα ποσά της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) δεν αφαιρούνται από την αξία των επενδυτικών δαπανών, προκειμένου να γίνει προσδιορισμός των φορολογητέων κερδών.

4. Επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης:

α) Η έναρξη της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης μπορεί να πραγματοποιείται μετά από την πιστοποίηση από το αρμόδιο όργανο ελέγχου της δημιουργίας των συνδεόμενων με το επενδυτικό σχέδιο θέσεων εργασίας.

β) Η επιδότηση καταβάλλεται ανά εξάμηνο και μετά από την εκάστοτε πληρωμή του μισθολογικού κόστους εκ μέρους του φορέα της επένδυσης, με τον περιορισμό της μη υπέρβασης της καταβολής του εξήντα τοις εκατό (60%) του εγκεκριμένου ποσού μέχρι την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης.

5. Οι επιχορηγήσεις, οι επιδοτήσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) και οι επιδοτήσεις του μισθολογικού κόστους που προβλέπονται στον παρόντα καλύπτονται από τον Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων, στον οποίο εγγράφεται η σχετική προβλεπόμενη δαπάνη για κάθε οικονομικό έτος και προέρχονται από εθνικούς πόρους ή Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (Ε.Δ.Ε.Τ.) ή από άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς, σύμφωνα με την εθνική και ενωσιακή νομοθεσία.

6. Τα ποσά της ληφθείσας επιχορήγησης, επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing), επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, καθώς και απαλλαγής από καταβολή φόρου εμφανίζονται σε λογαριασμό ειδικού αποθεματικού και σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησής του, εντός του χρονικού διαστήματος που προβλέπεται στην περ. β) του άρθρου 25, επιστρέφονται ή και ανακτώνται και επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α' 58).

Σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησης μέρους ή του συνόλου του αποθεματικού μετά από την παρέλευση του ως άνω διαστήματος, προστίθεται στα κέρδη της επιχείρησης και φορολογείται στο φορολογικό έτος, κατά το οποίο έλαβε χώρα η διανομή ή ανάληψη του αντίστοιχου ποσού του αποθεματικού, σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία.

Οι οφειλόμενες για το μέλλον ενισχύσεις, συμπεριλαμβανομένων των ενισχύσεων που καταβάλλονται σε περισσότερες δόσεις, καθώς και οι επιλέξιμες δαπάνες ανάγονται στην

αξία τους κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης με βάση τα προεξοφλητικά επιτόκια που ισχύουν κατά τον χρόνο εκείνο.».

Άρθρο 207

Αδυναμία γνωστοποίησης μεταβολών και στοιχείων των ενισχυόμενων φορέων λόγω τεχνικής δυσλειτουργίας του Πληροφοριακού Συστήματος Αναπτυξιακών Νόμων - Προσθήκη περ. θ' και ι' στο άρθρο 25 του ν. 4887/2022

Στο άρθρο 25 του ν. 4887/2022 (Α' 16), περί υποχρεώσεων ενισχυόμενων φορέων, προστίθενται περ. θ) και ι), ως εξής:

«θ) Αν για λόγους τεχνικής φύσεως, οι οποίοι αφορούν στη λειτουργία του Πληροφοριακού Συστήματος Αναπτυξιακών Νόμων (Π.Σ.-Αν), δεν είναι εφικτή η γνωστοποίηση των μεταβολών των υποπερ. γε' και γθ' της περ. γ) ή η αποστολή των στοιχείων τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων του άρθρου 26 μέσω του Π.Σ.-Αν, οι σχετικές προθεσμίες εκκινούν από την έκδοση διαπιστωτικής πράξης λειτουργίας του συστήματος από τον Γενικό Γραμματέα Ιδιωτικών Επενδύσεων.

ι) Αν για λόγους τεχνικής φύσεως, οι οποίοι αφορούν στη λειτουργία του Πληροφοριακού Συστήματος Αναπτυξιακών Νόμων (Π.Σ.-Αν), δεν είναι εφικτή η υποβολή αιτήματος τροποποίησης ή έγκρισης μεταβολής στοιχείων των υποπερ. γστ', γζ' και γη' της περ. γ), τα σχετικά αιτήματα υποβάλλονται εντός δύο (2) μηνών από την έκδοση διαπιστωτικής πράξης λειτουργίας του συστήματος από τον Γενικό Γραμματέα Ιδιωτικών Επενδύσεων.».

Άρθρο 208

Παράβολο ελέγχου υλοποίησης επενδυτικών σχεδίων - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 27 ν. 4887/2022

Στο τρίτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 27 του ν. 4887/2022 (Α' 16), περί παραβόλων, μετά τις λέξεις «επενδυτικών σχεδίων του» προστίθενται οι λέξεις «είκοσι πέντε τοις εκατό (25%),» και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Κατά τον έλεγχο υλοποίησης επενδυτικών σχεδίων, απαιτείται η καταβολή παραβόλου, το οποίο ορίζεται στο ένα τοις χιλίους (1%) του επιλέξιμου κόστους του επενδυτικού σχεδίου. Το ως άνω ποσό δεν μπορεί να είναι κατώτερο των τριακοσίων (300) ευρώ.

Ειδικώς κατά τον έλεγχο υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%), πενήντα τοις εκατό (50%) ή του εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) απαιτείται η καταβολή παραβόλου, το οποίο ορίζεται στο μηδέν κόμμα πέντε τοις χιλίους (0,5%) του επιλέξιμου κόστους του επενδυτικού σχεδίου. Το ως άνω ποσό δεν μπορεί να είναι κατώτερο των τριακοσίων (300) ευρώ. Για το καθεστώς ενίσχυσης «Κοινωνική επιχειρηματικότητα και χειροτεχνία» δεν απαιτείται η υποβολή παραβόλου.

Αν ο έλεγχος διενεργείται από όργανο της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 120, ορκωτούς ελεγκτές ή ελεγκτική εταιρεία, δεν απαιτείται παράβολο.».

Άρθρο 209

Χρόνος και τρόπος έκδοσης της προκήρυξης καθεστώτων ενισχύσεων - Αντικατάσταση παρ. 1 και προσθήκη παρ. 8 στο άρθρο 30 του ν. 4887/2022

1. Στο άρθρο 30 του ν. 4887/2022 (Α' 16), περί προκήρυξης καθεστώτος ενισχύσεων, η παρ. 1 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η προκήρυξη εκάστου καθεστώτος δύναται να εκδίδεται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Τα καθεστώτα ενισχύσεων των περ. 1 έως 13 του άρθρου 2 προκηρύσσονται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης. Το καθεστώς ενισχύσεων της περ. 14 του άρθρου 2 προκηρύσσεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.».

2. Στο άρθρο 30 του ν. 4887/2022 προστίθεται παρ. 8 ως εξής:

«8. Στην απόφαση προκήρυξης του καθεστώτος επενδυτικών σχεδίων διπλής χρήσης σε στρατηγικούς τομείς άμυνας και κατασκευής οχημάτων και αεροσκαφών της παρ. 1, καθορίζονται τα προβλεπόμενα στην παρ. 2, τυχόν περιορισμοί, τα ανώτατα ποσά της προκύπτουσας ωφέλειας λόγω της προσαύξησης της έκπτωσης ανά επενδυτικό σχέδιο, τα ανώτατα ποσοστά επί της συνολικής ωφέλειας ανά έτος για κάθε επενδυτικό σχέδιο, οι διαδικασίες και τα αρμόδια όργανα υπαγωγής, αξιολόγησης και ελέγχου των προϋποθέσεων και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του.».

Άρθρο 210

Όργανα ελέγχου επενδυτικών σχεδίων - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 120 ν. 4887/2022

Στην παρ. 2 του άρθρου 120 του ν. 4887/2022 (Α' 16), περί οργάνων ελέγχου επενδυτικών σχεδίων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «της παρ. 3 του άρθρου 17» αντικαθίστανται από τις λέξεις «, όπως αυτά προβλέπονται στην απόφαση της παρ. 15 του άρθρου 129», β) το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται, γ) προστίθεται νέο, τρίτο, εδάφιο, δ) στο τέταρτο εδάφιο, οι λέξεις «σε σχέση με όσα έχουν αναρτηθεί στο Πληροφοριακό Σύστημα του Αναπτυξιακού Νόμου (Π.Σ.Αν)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στην πιστοποίηση της ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, σε σχέση με τα δηλωθέντα στοιχεία και τα αναρτημένα στο Πληροφοριακό Σύστημα του Αναπτυξιακού Νόμου (Π.Σ.Αν) έγγραφα και δικαιολογητικά», και μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η πιστοποίηση της ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, σύμφωνα με την ως άνω διαδικασία της περ. β' της παρ. 1, υπόκειται σε δειγματοληπτικό έλεγχο ποσοστού τριάντα τοις εκατό (30%) τουλάχιστον ετησίως επί του συνόλου των επενδυτικών σχεδίων, που διενεργείται από τριμελή επιτροπή, η οποία ορίζεται με απόφαση των αρμόδιων οργάνων, όπως αυτά προβλέπονται στην απόφαση της παρ. 15 του άρθρου 129, αποτελούμενη από: α) έναν (1) υπάλληλο της αρμόδιας Υπηρεσίας, β) ένα (1) μέλος που προτείνεται από το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας και είναι μέλος του Ε.Μ.Π.Ε. και γ) ένα (1) μέλος που προτείνεται από το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος και είναι μέλος του Ε.Μ.Π.Ε. Η έκθεση ελέγχου της τριμελούς επιτροπής υποβάλλεται στον φορέα υποδοχής του επενδυτικού σχεδίου και κοινοποιείται στη Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακών Νόμων και Άμεσων Ξένων Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Για κάθε επιτόπιο δειγματοληπτικό έλεγχο, για τις αποζημιώσεις των μελών της τριμελούς επιτροπής καθορίζεται ότι:

α) για τους υπαλλήλους της περ. α) του πρώτου εδαφίου της παρούσας, εφαρμόζεται η περ. 1 του άρθρου 2 της υπ' αρ. 47160/19.5.2023 κοινής απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Οικονομικών «Καθορισμός αποζημιώσεων των συμμετεχόντων στις διαδικασίες αξιολόγησης, ελέγχου και παρακολούθησης των επενδυτικών σχεδίων των αναπτυξιακών νόμων, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4887/2022» (Β' 3408), περί αποζημιώσεων Προέδρων Επιτροπών, και

β) για τα μέλη των περ. β) και γ) του πρώτου εδαφίου της παρούσας, εφαρμόζεται η παρ. 2 του άρθρου 8 της υπ' αρ. 47160/19.5.2023 κοινής απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Οικονομικών, περί αποζημιώσεων Μελών.

Αν κατά τον ως άνω δειγματοληπτικό έλεγχο διαπιστωθούν αποκλίσεις και ανακριβείς δηλώσεις στην πιστοποίηση της ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, σε σχέση με τα δηλωθέντα στοιχεία και τα αναρτημένα στο Πληροφοριακό Σύστημα του Αναπτυξιακού Νόμου (Π.Σ.-Αν) έγγραφα και δικαιολογητικά, επιβάλλονται κυρώσεις, σύμφωνα με το άρθρο 28.».

Άρθρο 211

Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Τροποποίηση παρ. 7, 8 και 14 και προσθήκη παρ. 20 και 21 στο άρθρο 129 του ν. 4887/2022

1. Στην παρ. 7 του άρθρου 129 του ν. 4887/2022 (Α' 16), επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) οι λέξεις «τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για τη χρήση του φορολογικού οφέλους» διαγράφονται, β) στο τέλος της παραγράφου προστίθενται οι λέξεις «της ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής της παρ. 1» και η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής: «7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών εξειδικεύονται ο τρόπος υπολογισμού του ποσού της ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής για κάθε φορολογικό έτος, το περιεχόμενο της Δήλωσης Φορολογικής Απαλλαγής (Δ.Φ.Α.) της περ. γιβ' του άρθρου 25, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή της ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής της παρ. 1 του άρθρου 24.».

2. Στην παρ. 8 του άρθρου 129 του ν. 4887/2022, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) οι λέξεις «ορίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, η διαδικασία, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την καταβολή» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ορίζεται η διαδικασία καταβολής» και β) μετά τις λέξεις «Μέρους Β'» προστίθενται οι λέξεις «,καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή των ειδών ενίσχυσης των παρ. 2, 3 και 4 του άρθρου 24», και η παρ. 8 διαμορφώνεται ως εξής:

«8. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης ορίζεται η διαδικασία καταβολής της επιχορήγησης, της επιδότησης της χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) και της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης των καθεστώτων ενισχύσεων του Μέρους Β', καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή των ειδών ενίσχυσης των παρ. 2, 3 και 4 του άρθρου 24.».

3. Στην παρ. 14 του άρθρου 129 του ν. 4887/2022, οι λέξεις «τα συγκεκριμένα αντικείμενα ελέγχου σχετικά με την ολοκλήρωση της επένδυσης και την έναρξη της παραγωγικής της λειτουργίας, σύμφωνα με τον παρόντα» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τα αντικείμενα ελέγχου, η διαδικασία, οι όροι και οι προϋποθέσεις» και η παρ. 14 διαμορφώνεται ως εξής: «14. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης καθορίζονται τα αντικείμενα ελέγχου, η διαδικασία, οι όροι και οι προϋποθέσεις, καθώς και κάθε αναγκαίο ειδικότερο ζήτημα για τη ρύθμιση των θεμάτων της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 120.».

4. Στο άρθρο 129 του ν. 4887/2022 προστίθενται παρ. 20 και 21 ως εξής:

«20. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών δύναται να καθορίζονται η διαδικασία, τα αρμόδια όργανα, ο τρόπος για την ανάκληση του φορολογικού οφέλους, την καταβολή των οφειλόμενων φόρων, ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης απόδοσης του οφειλόμενου ποσού φόρου και τη βεβαίωση και είσπραξη των οφειλόμενων φόρων και των προβλεπόμενων από την ενωσιακή νομοθεσία επιβαρύνσεων,

σε περίπτωση που οι ενισχυόμενες επιχειρήσεις δεν τηρούν τις απορρέουσες από το καθεστώς προϋποθέσεις και υποχρεώσεις.

21. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού δύναται να καθορίζεται το ειδικότερο πλαίσιο εφαρμογής των καθεστώτων ενίσχυσης του παρόντος νόμου στο πλαίσιο της συγχρηματοδότησης επενδυτικών σχεδίων από το Ε.Σ.Π.Α. της προγραμματικής περιόδου 2021-2027.».

Άρθρο 212

Μεταβατικές διατάξεις - Τροποποίηση παρ. 5, 6, 16 και 17 και αντικατάσταση παρ. 8 και 10 του άρθρου 130 του ν. 4887/2022

1. Στην παρ. 5 του άρθρου 130 του ν. 4887/2022 (Α' 16), περί μεταβατικών διατάξεων, οι λέξεις «την παρ. 2» αντικαθίστανται από τις λέξεις «την παρ. 1», και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Η υπ' αρ. 43965/30.11.1994 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Τουρισμού αναφορικά με τον καθορισμό του είδους και της έκτασης των επενδυτικών έργων που περιλαμβάνονται στις επενδύσεις εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής των εγκαταστάσεων και εξοπλισμού των ξενοδοχειακών μονάδων, για την υπαγωγή τους στον ν. 1892/1990 (Β' 922), διατηρείται σε ισχύ μέχρι την έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 90 του παρόντος.».

2. Στην παρ. 6 του άρθρου 130 του ν. 4887/2022, οι λέξεις «παρ. 3» αντικαθίστανται από τις λέξεις «παρ. 2», και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Η υπ' αριθμ. 58692/5.8.1998 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Ανάπτυξης (Β' 870) αναφορικά με το είδος και την έκταση των έργων που πρέπει να περιλαμβάνονται στα επενδυτικά προγράμματα ή και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) εξοπλισμού για τον εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεων και εξοπλισμού των τουριστικών οργανωμένων κατασκηνώσεων (campings) τάξης Γ' και ανώτερης, για να θεωρείται ο εκσυγχρονισμός αυτός ως ολοκληρωμένης μορφής και να είναι δυνατή η εφαρμογή των ενισχύσεων του ν. 2601/1998, διατηρείται σε ισχύ μέχρι την έκδοση της κοινής απόφασης, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 90 του παρόντος.».

3. Η παρ. 8 του άρθρου 130 του ν. 4887/2022, αντικαθίσταται ως εξής:

«8. Μέχρι την έκδοση της απόφασης της παρ. 8 του άρθρου 129, ως προς τη διαδικασία καταβολής της επιχορήγησης, της επιδότησης της χρηματοδοτικής μίσθωσης και της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης εφαρμόζεται, κατ' αναλογία, η υπ' αρ. 78954/14.7.2017 κοινή απόφαση του Υπουργού και του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης «Καθορισμός των δικαιολογητικών και της διαδικασίας για την καταβολή – εκταμίευση της επιχορήγησης, της επιδότησης της χρηματοδοτικής μίσθωσης, της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης και της επιδότησης των τόκων των επενδυτικών σχεδίων που έχουν υπαχθεί στους αναπτυξιακούς νόμους 2601/1998, 3299/2004, 3908/2011 και 4399/2016» (Β' 2494).».

4. Στην παρ. 10 του άρθρου 130 του ν. 4887/2022, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

α) πριν από τις λέξεις «Η υπ' αριθμ.» προστίθενται οι λέξεις «Μέχρι την έκδοση της κοινής απόφασης της παρ. 7 του άρθρου 129, εφαρμόζεται και για τα επενδυτικά σχέδια του παρόντος» και β) οι λέξεις «, διατηρείται σε ισχύ μέχρι την έκδοση της κοινής απόφασης της παρ. 7 του άρθρου 129» διαγράφονται, και η παρ. 10 διαμορφώνεται ως εξής:

«10. Μέχρι την έκδοση της κοινής απόφασης της παρ. 7 του άρθρου 129, εφαρμόζεται και για τα επενδυτικά σχέδια του παρόντος η υπ' αριθμ. 61239/15.6.2020 κοινή απόφαση των Υφυπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων (Β' 2471), αναφορικά με την εφαρμογή της ενίσχυσης φορολογικής απαλλαγής σε επενδυτικά σχέδια που έχουν υπαχθεί στον ν. 4399/2016.».

5. Στην παρ. 16 του άρθρου 130 του ν. 4887/2022, οι λέξεις «του τελευταίου εδαφίου της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 120 του παρόντος» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της παρ. 13 του άρθρου 129» και η παρ. 16 διαμορφώνεται ως εξής:

«16. Η υπ' αριθμ. 134020/23.12.2019 (Β' 4767) κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων διατηρείται σε ισχύ έως την έκδοση της κοινής απόφασης της παρ. 13 του άρθρου 129.».

6. Στην παρ. 17 του άρθρου 130 του ν. 4887/2022, οι λέξεις «της κοινής απόφασης της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 120 του παρόντος» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της απόφασης της παρ. 14 του άρθρου 129» και η παρ. 17 διαμορφώνεται ως εξής:

«17. Η υπ' αριθμ. 133829/23.12.2019 (Β' 4789) απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων διατηρείται σε ισχύ έως την έκδοση της απόφασης της παρ. 14 του άρθρου 129.».

Άρθρο 213

Επενδυτικά σχέδια διπλής χρήσης σε στρατηγικούς τομείς άμυνας και κατασκευής οχημάτων και αεροσκαφών - Υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια - Αντικατάσταση άρθρου 13 ν. 5246/2025

Το άρθρο 13 του ν. 5246/2025 (Α' 198) αντικαθίσταται ως εξής :

«Άρθρο 13

Καθεστώς ενίσχυσης επενδυτικών σχεδίων διπλής χρήσης σε στρατηγικούς τομείς άμυνας και κατασκευής οχημάτων και αεροσκαφών - Υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια

1. Στο καθεστώς ενίσχυσης επενδυτικών σχεδίων διπλής χρήσης σε στρατηγικούς τομείς άμυνας και κατασκευής οχημάτων και αεροσκαφών υπάγονται επενδυτικά σχέδια, τα οποία ανήκουν στους κάτωθι τομείς δραστηριότητας:

- α) Κατασκευή όπλων και πυρομαχικών,
- β) Κατασκευή μηχανοκίνητων οχημάτων,
- γ) Κατασκευή ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού για μηχανοκίνητα οχήματα,
- δ) Κατασκευή άλλων μερών και εξαρτημάτων για μηχανοκίνητα οχήματα,
- ε) Κατασκευή αεροσκαφών και συναφών μηχανημάτων,
- στ) Κατασκευή στρατιωτικών οχημάτων μάχης.

2. Τα επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται πρέπει να έχουν ολοκληρωμένο χαρακτήρα αρχικής επένδυσης, κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 4887/2022 (Α' 16), και δύναται να περιλαμβάνουν και επιπρόσθετες επιλέξιμες δαπάνες της παρ. 2 του άρθρου 13Α του παρόντος.

3. Για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται ειδικώς στο παρόν, καθώς και στα άρθρα 13Α έως 13Δ του παρόντος, εφαρμόζεται ο ν. 4887/2022 (Α' 16).».

Άρθρο 214

Επιλέξιμες δαπάνες – Προσθήκη άρθρου 13Α στον ν. 5246/2025

Στον ν. 5246/2025 (Α' 198) προστίθεται άρθρο 13Α ως εξής:

«Άρθρο 13Α
Επιλέξιμες δαπάνες

1. Τα υπαγόμενα στο παρόν καθεστώς επενδυτικά σχέδια ενισχύονται για το σύνολο των προβλεπόμενων επιλέξιμων δαπανών περιφερειακών ενισχύσεων του άρθρου 6 του ν. 4887/2022 (Α' 16).
2. Επιπλέον και συμπληρωματικά προς τις περιφερειακές ενισχύσεις της παρ. 1, τα υπαγόμενα στο παρόν καθεστώς επενδυτικά σχέδια δύνανται να ενισχύονται, σύμφωνα με το άρθρο 7 του ν. 4887/2022, περί επιλέξιμων δαπανών εκτός περιφερειακών ενισχύσεων, και για τις ακόλουθες κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών εκτός περιφερειακών ενισχύσεων του Παραρτήματος Β' του ν. 4887/2022:
  - α) τις δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜμΕ) της παρ. 1,
  - β) τις δαπάνες για μέτρα ενεργειακής απόδοσης της παρ. 7,
  - γ) τις δαπάνες για τη συμπαραγωγή ενέργειας υψηλής απόδοσης από Α.Π.Ε. της παρ. 8 ,
  - δ) τις δαπάνες για παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές της παρ. 9,
  - ε) τις δαπάνες για εγκατάσταση αποδοτικών συστημάτων τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης της παρ. 10,
  - στ) τις δαπάνες για την εξυγίανση περιβαλλοντικής ζημίας, την αποκατάσταση φυσικών οικοτόπων και οικοσυστημάτων, την προστασία ή επαναφορά της βιοποικιλότητας ή την εφαρμογή λύσεων που βασίζονται στη φύση για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και τον μετριασμό της, της παρ. 11,
  - ζ) τις δαπάνες για ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση αποβλήτων της παρ. 12,
  - η) τις δαπάνες για επαγγελματική κατάρτιση της παρ. 13,
  - θ) τις δαπάνες για συμμετοχή μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜμΕ) σε εμπορικές εκθέσεις της παρ. 14 και
  - ι) τις δαπάνες για πρόσληψη εργαζομένων σε μειονεκτική θέση και εργαζομένων με αναπηρία της παρ. 15.».

Άρθρο 215

Είδη, ένταση και ποσά ενισχύσεων – Προσθήκη άρθρου 13B στον ν. 5246/2025

1. Στον ν. 5246/2025 (Α' 198) προστίθεται άρθρο 13B ως εξής:

Άρθρο 13B

Είδη, ένταση και ποσά ενισχύσεων

1. Τα επενδυτικά σχέδια του παρόντος καθεστώτος ενισχύονται με τα κίνητρα:
  - α) της φορολογικής υπερέκπτωσης δαπανών, ήτοι:
    - αα) έκπτωση, σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία, των επιλέξιμων για ενίσχυση δαπανών από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων κατά τον χρόνο της πραγματοποίησής τους, που προσαυξάνονται κατά ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%). Το ποσό της ωφέλειας από την προσαυξημένη έκπτωση δεν δύναται να υπερβαίνει κατ' έτος το ήμισυ (1/2) της συνολικής ωφέλειας για το επενδυτικό σχέδιο, όπως καθορίζεται στην απόφαση προκήρυξης του καθεστώτος ενίσχυσης του άρθρου 30 του ν. 4887/2022 (Α' 16). Σε περίπτωση που προκύπτουν ζημίες που απορρέουν από την εφαρμογή του πρώτου και δεύτερου εδαφίου, αυτές μεταφέρονται σύμφωνα με το άρθρο 27 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167). Το κίνητρο της παρούσας περίπτωσης έχει εφαρμογή και για τη δαπάνη απόσβεσης στοιχείων του ενεργητικού της επιχείρησης, εφόσον αυτή δεν εφαρμόζει

προσαυξημένη έκπτωση της δαπάνης απόσβεσης σύμφωνα με άλλες διατάξεις του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος και τηρουμένων σε κάθε περίπτωση των κανόνων σώρευσης του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης [Γ.Α.Κ. (L 187)].

αβ) δικαίωμα έναρξης της χρήσης της ωφέλειας του κινήτρου της φορολογικής υπερέκπτωσης των επιλέξιμων δαπανών, το οποίο θεμελιώνεται με την πιστοποίηση της υλοποίησης του πενήντα τοις εκατό (50%) ή του εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) του κόστους του επενδυτικού σχεδίου από το αρμόδιο όργανο ελέγχου, με την έκδοση απόφασης εντός τεσσάρων (4) μηνών από την έκδοση της βεβαίωσης πληρότητας της έκθεσης ελέγχου ή της ημερομηνίας υποβολής συμπληρωματικών στοιχείων από τον φορέα. Το ποσό της ωφέλειας από την προσαυξημένη έκπτωση μπορεί να αξιοποιηθεί εντός δεκαπέντε (15) φορολογικών ετών από το φορολογικό έτος θεμελίωσης του δικαιώματος χρήσης. Το ποσό της ωφέλειας από την προσαυξημένη έκπτωση δεν δύναται να υπερβαίνει κατ' έτος το ήμισυ (1/2) της συνολικής ωφέλειας για το επενδυτικό σχέδιο. Το ποσό της ωφέλειας υπολογίζεται ως ποσοστό επί της αξίας των ενισχυόμενων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου ή της αξίας του καινούριου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού, ο οποίος αποκτάται με χρηματοδοτική μίσθωση (leasing).

β) της ταχείας αδειοδότησης της παρ. 3 του άρθρου 9 του ν. 4887/2022.

2. Τα ποσοστά ενισχύσεων για τις επιλέξιμες δαπάνες των αρχικών επενδύσεων δύναται να χορηγούνται έως το ανώτατο ποσοστό του χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων.

3. Τα ποσοστά ενισχύσεων για τις επιλέξιμες δαπάνες της παρ. 2 του άρθρου 13Α παρέχονται στο ανώτατο προβλεπόμενο ποσοστό του Γ.Α.Κ., όπως αναγράφεται στο Παράρτημα Β'.

4. Το ανώτατο ποσό ενίσχυσης του παρόντος καθεστώτος για το σύνολο των επενδυτικών σχεδίων που δύναται να υπαχθούν σε αυτό ανέρχεται σε εκατόν πενήντα εκατομμύρια (150.000.000) ευρώ.

5. Το ποσό των ενισχύσεων που χορηγείται σε κάθε επενδυτικό σχέδιο του παρόντος καθεστώτος δεν υπερβαίνει το όριο των είκοσι εκατομμυρίων (20.000.000) ευρώ, τηρουμένων των ορίων κοινοποίησης του άρθρου 4 του Γ.Α.Κ..

6. Η ενίσχυση παρέχεται, κατόπιν αίτησης των δικαιούχων και σε κάθε περίπτωση η έναρξη εργασιών του επενδυτικού σχεδίου πραγματοποιείται εντός των ετών 2026, 2027 ή 2028.

7. Αν η επένδυση δεν διατηρηθεί στην περιοχή για την οποία χορηγήθηκε η ενίσχυση για πέντε (5) έτη από την ολοκλήρωσή της, το φορολογικό κίνητρο της περ. α) της παρ. 1 ανακαλείται και κατά το μέρος που έχει χρησιμοποιηθεί καταβάλλεται εντόκως, σύμφωνα με τους κανόνες των κρατικών ενισχύσεων.».

2. Εάν η απόφαση ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης έχει εκδοθεί πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου, τότε η προθεσμία των έξι (6) μηνών της υποπερ. ε) της παρ. 2 του άρθρου 24 του ν. 4887/2022 εκκινεί από την έναρξη ισχύος του παρόντος.».

Άρθρο 216

Δικαιούχοι - Προσθήκη άρθρου 13Γ στον ν. 5246/2025

Στον ν. 5246/2025 (Α' 198) προστίθεται άρθρο 13Γ ως εξής:

«Άρθρο 13Γ

Δικαιούχοι

Δικαιούχοι του παρόντος καθεστώτος είναι όλες οι επιχειρήσεις που προβλέπονται στην παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 4887/2022 (Α' 16), περί δικαιούχων και εξαιρουμένων ενισχύσεων.».

Άρθρο 217

Υπηρεσία υποβολής αιτήσεων – Προσθήκη άρθρου 13Δ στον ν. 5246/2025

Στον ν. 5246/2025 (Α' 198) προστίθεται άρθρο 13Δ ως εξής:

«Άρθρο 13Δ

Υπηρεσία υποβολής αιτήσεων

Οι αιτήσεις υπαγωγής στο παρόν καθεστώς υποβάλλονται στη Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακών Νόμων και Άμεσων Ξένων Επενδύσεων της Γενικής Γραμματείας Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης ή στους φορείς υποδοχής της παρ. 3 του άρθρου 17 του ν. 4887/2022 (Α' 16), όπως ορίζει η οικεία απόφαση προκήρυξης του άρθρου 30 του ν. 4887/2022.».

Άρθρο 218

Εξουσιοδοτικές διατάξεις – Τροποποίηση άρθρου 14 ν. 5246/2025

Στο άρθρο 14 του ν. 5246/2025 (Α' 198), περί εξουσιοδοτικών διατάξεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, αα) οι λέξεις «παρ. 2 του άρθρου 13» αντικαθίστανται από τις λέξεις «παρ. 1 του άρθρου 13B» και αβ) οι λέξεις «του άρθρου 13» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του άρθρου 13B», και β) στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «παρ. 2 του άρθρου 13» αντικαθίστανται από τις λέξεις «παρ. 1 του άρθρου 13B», και το άρθρο 14 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 14

Εξουσιοδοτική διάταξη

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης καθορίζονται οι προϋποθέσεις υπαγωγής και οι δικαιούχοι, τυχόν περιορισμοί, η ένταση της ενίσχυσης της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 13B, τα ανώτατα ποσά της προκύπτουσας ωφέλειας λόγω της προσαύξησης της έκπτωσης ανά επενδυτικό σχέδιο, τα ανώτατα ποσοστά επί της συνολικής ωφέλειας ανά έτος για κάθε επενδυτικό σχέδιο, οι διαδικασίες και τα αρμόδια όργανα υπαγωγής, αξιολόγησης και ελέγχου των προϋποθέσεων, η πιστοποίηση της έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 13B. Με την ίδια ή όμοια απόφαση καθορίζονται η διαδικασία, τα αρμόδια όργανα και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την ανάκληση του φορολογικού οφέλους, της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 13B, τη βεβαίωση και την είσπραξη των οφειλόμενων φόρων και των προβλεπόμενων από την ενωσιακή νομοθεσία επιβαρύνσεων, σε περίπτωση που οι ενισχυόμενες επιχειρήσεις δεν τηρούν τις απορρέουσες από το καθεστώς προϋποθέσεις και υποχρεώσεις.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΤΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΝΟΜΟΥ 4399/2016

Άρθρο 219

Προθεσμία ολοκλήρωσης επενδυτικών σχεδίων του ν. 4399/2016 - Τροποποίηση άρθρου 18 ν. 4399/2016

Στο άρθρο 18 του ν. 4399/2016 (Α' 117), περί της ολοκλήρωσης επενδυτικών σχεδίων και της έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

α) στην παρ. 1, αα) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «της ορισθείσας στην απόφαση υπαγωγής προθεσμίας, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία (3) έτη από την ημερομηνία δημοσίευσης της ως άνω απόφασης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «προθεσμίας πέντε (5) ετών και έξι (6) μηνών από την ημερομηνία δημοσίευσης της απόφασης υπαγωγής», αβ) στο δεύτερο εδάφιο, ι) οι λέξεις «την υποβολή της έκθεσης τελικού ελέγχου της επένδυσης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «την έκδοση της βεβαίωσης πληρότητας της έκθεσης τελικού ελέγχου», ιι) μετά τη λέξη «στοιχείων», προστίθενται οι λέξεις «από τον φορέα», β) στην παρ. 2, βα) στην περ. α', ι) στο εισαγωγικό εδάφιο, οι λέξεις «προβλεπόμενη στην απόφαση υπαγωγής προθεσμία ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «προθεσμία ολοκλήρωσης της παρ. 1», ιι) οι υποπερ. αα' και ββ' αντικαθίστανται, ββ) στην περ. β', ι) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «, που προβλέπεται στην απόφαση υπαγωγής ή, ύστερα από έγκριση, παράτασης, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην περ. α',» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της παρ. 1 ή της περ. α' της παρ. 2», ιι) στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «μέσα στην αρχική ή την παραταθείσα προθεσμία ολοκλήρωσης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «εντός της προθεσμίας ολοκλήρωσης της παρ. 1 ή της παραταθείσας προθεσμίας ολοκλήρωσης της περ. α' της παρ. 2», γ) η παρ. 3 αντικαθίσταται, δ) στην παρ. 4, δα) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «Ο επενδυτής» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Ο φορέας της επένδυσης», δβ) προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο, δγ) στο τέταρτο εδάφιο, οι λέξεις «και ανακτώνται τα ποσά ενίσχυσης, τα οποία τυχόν έχουν χορηγηθεί, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις παρ. 9 και 10 του άρθρου 23» αντικαθίστανται από τις λέξεις «αυτοδίκαια και ανακτάται εντόκως το ποσό της ενίσχυσης που έχει καταβληθεί, χωρίς να απαιτείται γνωμοδότηση της Γνωμοδοτικής Επιτροπής του άρθρου 27» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 18 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 18

Ολοκλήρωση επενδυτικών σχεδίων και έναρξη παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης

1. Το επενδυτικό σχέδιο ολοκληρώνεται με την υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου και με την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, εφόσον εξυπηρετούνται οι αρχικοί σκοποί παραγωγικής λειτουργίας και ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας της επένδυσης, εντός προθεσμίας πέντε (5) ετών και έξι (6) μηνών από την ημερομηνία δημοσίευσης της απόφασης υπαγωγής. Η ολοκλήρωση και έναρξη παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης πιστοποιείται με την έκδοση σχετικής απόφασης, από τα αρμόδια όργανα της παρ. 3 του άρθρου 14, εντός σαράντα (40) ημερών από την έκδοση της βεβαίωσης πληρότητας της έκθεσης τελικού ελέγχου ή της ημερομηνίας υποβολής συμπληρωματικών στοιχείων από τον φορέα.

2. α. Η προθεσμία ολοκλήρωσης της παρ. 1 μπορεί να παραταθεί άπαξ έως δύο (2) έτη κατ' ανώτατο όριο, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

αα. Έχει υποβληθεί ηλεκτρονικά αίτημα παράτασης πριν από τη λήξη της ανωτέρω προθεσμίας ολοκλήρωσης.

αβ. Έχει υλοποιηθεί το πενήντα τοις εκατό (50%) ή το εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του επενδυτικού σχεδίου εντός της ανωτέρω προθεσμίας.

β. Η προθεσμία ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις της παρ. 1 ή της περ. α' της παρ. 2, μπορεί να παραταθεί για λόγους ανωτέρας

βίας για χρονικό διάστημα ίσο με εκείνο της διακοπής ή της καθυστέρησης, με την προϋπόθεση ότι τεκμηριώνεται η δυνατότητα ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου μέσα στη νέα προθεσμία. Το αίτημα παράτασης για λόγους ανωτέρας βίας υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω του Π.Σ.Κ.Ε. εντός της προθεσμίας ολοκλήρωσης της παρ. 1 ή της παραταθείσας προθεσμίας ολοκλήρωσης της περ. α' της παρ. 2.

3. Για την πιστοποίηση της έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης απαιτείται να έχουν εκδοθεί οι απαιτούμενες άδειες νόμιμης λειτουργίας της, να έχουν δημιουργηθεί οι μισές τουλάχιστον από τις νέες εγκεκριμένες με το επενδυτικό σχέδιο θέσεις απασχόλησης, εκφρασμένες σε ετήσιες μονάδες εργασίας (Ε.Μ.Ε.) και να τεκμηριώνεται η παραγωγική λειτουργία της μονάδας, με παραστατικά προμήθειας α' ή β' υλών καθώς και πώλησης προϊόντων ή υπηρεσιών που ορίζονται με την απόφαση υπαγωγής.

4. Ο φορέας της επένδυσης υποβάλλει αίτηση ηλεκτρονικά μέσω του Π.Σ.Κ.Ε. για την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης και της έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης το αργότερο εντός έξι (6) μηνών από τη λήξη της προθεσμίας ολοκλήρωσης της επένδυσης, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 19. Δαπάνες ή άλλες πράξεις, που διενεργούνται εντός της προθεσμίας των έξι (6) μηνών του πρώτου εδαφίου λαμβάνονται υπόψη για την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου, χωρίς να συνυπολογίζονται στην οριστικοποίηση του ενισχυόμενου κόστους της επένδυσης.

Εάν ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου δεν υποβάλλει την αίτηση της προηγούμενης παραγράφου, συνοδευόμενη από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και εντός της ως άνω προθεσμίας, η επένδυση θεωρείται ως μη ολοκληρωθείσα. Στην περίπτωση αυτή η απόφαση υπαγωγής ανακαλείται αυτοδίκαια και ανακτάται εντόκως το ποσό της ενίσχυσης που έχει καταβληθεί, χωρίς να απαιτείται γνωμοδότηση της Γνωμοδοτικής Επιτροπής του άρθρου 27.

5. Με την απόφαση προκήρυξης ορίζονται οι προϋποθέσεις ολοκλήρωσης των επενδυτικών σχεδίων.».

Άρθρο 220

Μείωση δυναμικότητας επενδυτικών σχεδίων - Αντικατάσταση παρ. 3α άρθρου 19 ν. 4399/2016

Η παρ. 3α του άρθρου 19 του ν. 4399/2016 (Α' 117), περί διαδικασίας πιστοποίησης της ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, αντικαθίσταται ως εξής:

«3α. Η δυναμικότητα ανά προϊόν ή ομάδα προϊόντων για τα επενδυτικά σχέδια δύναται να μειωθεί έως και είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) της αρχικώς εγκεκριμένης δυναμικότητας, χωρίς την υποβολή αίτησης τροποποίησης του φυσικού αντικειμένου και αιτιολογημένη κατά περίπτωση αναπροσαρμογή ή όχι του ενισχυόμενου κόστους, τηρουμένων σε κάθε περίπτωση των κανόνων κρατικών ενισχύσεων. Μείωση της δυναμικότητας ανά προϊόν ή ομάδα προϊόντων άνω του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) και έως και πενήντα τοις εκατό (50%) επιτρέπεται μόνο εφόσον υποβληθεί και εγκριθεί αίτημα τροποποίησης, με ή χωρίς αλλαγή του φυσικού αντικειμένου και κατά περίπτωση αναπροσαρμογή του ενισχυόμενου κόστους, σύμφωνα με τα κριτήρια της παρ. 3 του άρθρου 17. Μείωση της δυναμικότητας ή της ισχύος άνω του πενήντα τοις εκατό (50%) καθιστά το σχέδιο μη ολοκληρωμένο, η απόφαση υπαγωγής ανακαλείται και η χορηγηθείσα ενίσχυση ανακτάται με τη διαδικασία είσπραξης δημοσίων εσόδων, προσαυξημένη κατά το ποσό των νόμιμων τόκων από την ημερομηνία καταβολής. Ως «ομάδα προϊόντων» νοείται η παραγωγή προϊόντων που

εμπίπτουν στην ίδια τάξη (τετραψήφιος αριθμητικός κωδικός) της δεύτερης αναθεώρησης της στατιστικής ταξινόμησης των οικονομικών δραστηριοτήτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (NACE - αναθ. 2.1).».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Άρθρο 221

Μεταβατικές ρυθμίσεις για τη δόμηση γηπέδων εντός εγκεκριμένων Επιχειρηματικών Πάρκων Εξυγίανσης

1. Στα γήπεδα που βρίσκονται εντός εγκεκριμένων Επιχειρηματικών Πάρκων Εξυγίανσης (Ε.Π.Ε) εφαρμόζονται έως την έγκριση της πολεοδομικής μελέτης αυτών οι προβλεπόμενοι στο π.δ. της 24ης/31ης Μαΐου 1985 (Δ' 270) όροι δόμησης.

2. Για τα γήπεδα της παρ. 1:

α) τα οποία διαχωρίζονται από σιδηροδρομική γραμμή ή δρόμο και συνεχονται λειτουργικώς μέσω υπέργειας ή υπόγειας οδικής σύνδεσης, οι όροι δόμησης προκύπτουν από τη συνολική επιφάνεια αυτών και νοούνται ως πολεοδομικά ενιαίο γήπεδο, κατόπιν σύνταξης συμβολαιογραφικής πράξης, η οποία μεταγράφεται στα βιβλία που τηρεί το οικείο Κτηματολογικό Γραφείο και ειδικότερα στα βιβλία του Συστήματος Μεταγραφών και Υποθηκών, εάν πρόκειται για μη κτηματογραφημένο ακίνητο ή στα κτηματολογικά βιβλία, εάν πρόκειται για κτηματογραφημένο ακίνητο, κατά περίπτωση, εφαρμοζόμενων αναλογικώς των διατάξεων περί συνενώσεως ακινήτων και απαγορεύσεων κατατμήσεων.

β) εφαρμόζεται η εξαίρεση της περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 125ΚΑ του ν. 4495/2017 (Α' 167), περί μεταβατικών διατάξεων.

Άρθρο 222

Εργοταξιακός λιμένας σε ακίνητα στρατηγικών επενδύσεων – Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 14Α του ν. 3986/2011

Στο άρθρο 14Α του ν. 3986/2011 (Α' 152), περί αξιοποίησης δημοσίων ακινήτων, προστίθεται παρ. 5 ως εξής:

«5. Σε ακίνητα στρατηγικών επενδύσεων του ν. 3894/2010 (Α' 204), του ν. 4608/2019 (Α' 66) και του ν. 4864/2021 (Α' 237) για τα οποία εκπονείται Ειδικό Σχέδιο Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικών Επενδύσεων, οι υφιστάμενες τουριστικές λιμενικές εγκαταστάσεις της παρ. 1 επέχουν θέση εργοταξιακού λιμένα κατά το στάδιο της κατασκευής των σχετικών έργων και βασικής λιμενικής υποδομής για τη μεταφορά προσώπων, υλικών και εξοπλισμού και την τροφοδοσία κατά το στάδιο της λειτουργίας των σχετικών τουριστικών εγκαταστάσεων, σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους που εγκρίνονται με την απόφαση της παρ. 7 του άρθρου 12 ή με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 13. Αν με το Ειδικό Σχέδιο Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικών Επενδύσεων δεν εγκριθεί ο εργοταξιακός λιμένας του πρώτου εδαφίου, ο φορέας υλοποίησης της επένδυσης οφείλει να επαναφέρει τη λιμενική υποδομή στην προτέρα κατάσταση. Ως προς την τήρηση των κανόνων μέτρων ασφαλείας υπεύθυνος είναι ο φορέας υλοποίησης της επένδυσης.».

Άρθρο 223

**Υποχρεώσεις υπό ίδρυση επιχειρήσεων που υπάγονται στον ν. 4399/2016 - Προσθήκη
παρ. 7 στο άρθρο 21 του ν. 4399/2016**

Στο άρθρο 21 του ν. 4399/2016 (Α' 117), περί υποχρεώσεων ενισχυόμενων φορέων προστίθεται παρ. 7 ως εξής:

«7. Οι φορείς της περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 6 που κατά την υποβολή του αιτήματος υπαγωγής είναι υπό ίδρυση ή υπό συγχώνευση, πρέπει να έχουν ολοκληρώσει τις διαδικασίες δημοσιότητας πριν από την έναρξη εργασιών του επενδυτικού σχεδίου, όπως ορίζεται στην απόφαση υπαγωγής. Σε περίπτωση που η μετοχική ή εταιρική σύνθεση του φορέα κατά την έναρξη εργασιών του επενδυτικού σχεδίου δεν ταυτίζεται με τη μετοχική ή εταιρική σύνθεση που είχε δηλωθεί κατά την αίτηση υπαγωγής και αποτυπώνεται στην απόφαση υπαγωγής, τότε:

α) επιβάλλεται κύρωση ίση με το πέντε τοις εκατό (5%) της ενίσχυσης που έχει εγκριθεί, εφόσον σωρευτικά:

αα) υποβάλλεται αίτημα τουλάχιστον ενός εκ των αρχικών μετόχων ή εταίρων, με έγγραφη συναίνεση των μετόχων ή εταίρων που συνυπέγραψαν το αίτημα υπαγωγής και δεν συμμετέχουν στον φορέα,

αβ) εξακολουθούν να τηρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις της απόφασης προκήρυξης και της απόφασης υπαγωγής, και

αγ) δεν μεταβάλλεται η βαθμολογία που έλαβε το επενδυτικό σχέδιο κατά την αξιολόγηση.

β) άλλως, η απόφαση υπαγωγής ανακαλείται και το σύνολο της ενίσχυσης ανακτάται, σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190), προσαυξημένο κατά το ποσό των νόμιμων τόκων από την εκάστοτε καταβολή.

Εφόσον η έγγραφη συναίνεση της υποπερ. αα) της περ. α) της παρούσας παρέχεται από φυσικό πρόσωπο, υποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση. Εφόσον παρέχεται από νομικό πρόσωπο, υποβάλλεται απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου ή του κατά περίπτωση αρμοδίου οργάνου.».

Άρθρο 224

**Καθορισμός προσπέλασης από τη θάλασσα – Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 7 ν.
4864/2021**

Στην παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 4864/2021 (Α' 237), περί κινήτρου χωροθέτησης, προστίθενται νέα εδάφια τέταρτο, πέμπτο και έκτο, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Για την πραγματοποίηση Στρατηγικών Επενδύσεων, το Υπουργείο Ανάπτυξης δύναται, ύστερα από απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής Στρατηγικών Επενδύσεων (Δ.Ε.Σ.Ε.), να καταρτίζει Ειδικά Σχέδια Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικών Επενδύσεων (Ε.Σ.Χ.Α.Σ.Ε.) επί καταρχήν ενιαίων εκτάσεων, εκτός από τα δημόσια ακίνητα που αναφέρονται στο άρθρο 10 του ν. 3986/2011 (Α' 152). Για το ενιαίο της έκτασης εφαρμόζεται η υποπερ. α) της περ. 8 της παρ. Γ' του άρθρου 11 του ν. 3986/2011. Στην επένδυση μπορεί να ενταχθεί έως μία (1) μη όμορη έκταση, η οποία σωρευτικά:

α) Καλύπτει λιγότερο του πενήντα τοις εκατό (50%), επί της συνολικής έκτασης του βασικού ακινήτου της επένδυσης,

β) δεν είναι απαραίτητη για την εξασφάλιση αρτιότητας - οικοδομησιμότητας του βασικού ακινήτου, και

γ) έχει μέγιστη απόσταση, με το έτερο ακίνητο, ενάμιση (1 ½) χιλιόμετρο. Για τις επενδύσεις της υποπερ. ια΄ της περ. 4 της παρ. Β του άρθρου 11 του ν. 3986/2011, στο ίδιο επενδυτικό σχέδιο δύναται να ενταχθούν περισσότερα του ενός Ε.Σ.Χ.Α.Σ.Ε. με την έκδοση ενιαίου προεδρικού διατάγματος, κατόπιν αίτησης από τον φορέα της επένδυσης.

Με το προεδρικό διάταγμα έγκρισης Ε.Σ.Χ.Α.Σ.Ε. για χρήση τουρισμού - αναψυχής ή τουριστικού παραθεριστικού χωριού, δύναται να καθορίζεται και η προσπέλαση από τη θάλασσα, τηρουμένων των προϋποθέσεων νόμιμης εκτέλεσης και λειτουργίας του λιμενικού έργου που απαιτείται για τη θαλάσσια προσπέλαση. Η προσπέλαση από τη θάλασσα αφορά μόνο τη διάρκεια κατασκευής του επενδυτικού σχεδίου. Ως προς την τήρηση των κανόνων μέτρων ασφαλείας υπεύθυνος είναι ο φορέας υλοποίησης της επένδυσης.».

Άρθρο 225

Λειτουργία της Γενικής Διεύθυνσης Αναπτυξιακών Νόμων και Άμεσων Ξένων Επενδύσεων ως ενδιάμεσου φορέα - Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 13 ν. 4914/2022

Στην παρ. 8 του άρθρου 13 του ν. 4914/2022 (Α΄ 61), περί των ενδιάμεσων φορέων, μετά τις λέξεις «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» προστίθενται οι λέξεις «και των καθεστώτων ενισχύσεων του ν. 4887/2022 (Α΄ 16)» και η παρ. 8 διαμορφώνεται ως εξής:

«8. Η Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακών Νόμων και Άμεσων Ξένων Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης δύναται να ορίζεται Ενδιάμεσος Φορέας για πράξεις κρατικών ενισχύσεων σε εφαρμογή του Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» και των καθεστώτων ενισχύσεων του ν. 4887/2022 (Α΄ 16).».

Άρθρο 226

Παράταση προθεσμίας απαλλαγών των Ναυπηγείων Ελευσίνας - Τροποποίηση άρθρου 97 του ν. 5007/2022

Στο άρθρο 97 του ν. 5007/2022 (Α΄ 241), περί ρυθμίσεων για την εξυγίανση των Ναυπηγείων Ελευσίνας, οι λέξεις «31η Δεκεμβρίου 2025» αντικαθίστανται από τις λέξεις «31η Δεκεμβρίου 2026» και το άρθρο 97 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 97

Ρυθμίσεις για την εξυγίανση των Ναυπηγείων Ελευσίνας

Στο πλαίσιο της παρ. 4 του άρθρου 170 του ν. 4738/ 2020 (Α΄ 207) η υπό εξυγίανση εταιρεία με την επωνυμία Ναυπηγικές και Βιομηχανικές Επιχειρήσεις Ελευσίνας Α.Ε. απαλλάσσεται από την υποχρέωση προσκόμισης φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας έναντι οποιασδήποτε αρχής και φορέα έως την 31η Δεκεμβρίου 2026.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ ΣΤ΄

Άρθρο 227

Καταργούμενες διατάξεις Μέρους ΣΤ΄

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται:

- α) το άρθρο 223 του ν. 4782/2021 (Α' 36), περί διαδικασίας υπολογισμού νόμιμων τόκων στις περιπτώσεις ανάκτησης ποσού ενίσχυσης που έχει δοθεί σε επενδυτικά σχέδια των νόμων 1892/1990 (Α' 101), 2601/1998 (Α' 81) και 3299/2004 (Α' 261),
- β) οι παρ. 6 και 19 του άρθρου 129 του ν. 4887/2022 (Α' 16), περί εξουσιοδοτικών διατάξεων,
- γ) το άρθρο 33 του ν. 4801/2021 (Α' 83), περί παράτασης της προθεσμίας ολοκλήρωσης των επενδυτικών σχεδίων του ν. 4399/2016 (Α' 117),
- δ) το άρθρο 54 του ν. 5079/2023 (Α' 215), περί παράτασης της προθεσμίας ολοκλήρωσης των επενδυτικών σχεδίων του ν. 4399/2016 και
- ε) το άρθρο 48 του ν. 5131/2024 (Α' 128), περί παράτασης της προθεσμίας ολοκλήρωσης των επενδυτικών σχεδίων του ν. 4399/2016.

ΜΕΡΟΣ Ζ'

ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

Άρθρο 228

Επισήμανση των προσυσκευασμένων προϊόντων των οποίων η ποσότητα μειώνεται χωρίς ανάλογη μείωση τιμής

1. Το προσυσκευασμένα προϊόντα των οποίων η ποσότητα μειώνεται χωρίς να μειώνεται ανάλογα η τιμή, έτσι ώστε η προκύπτουσα μετά τη μείωση της ποσότητας του προϊόντος τιμή μονάδος, να είναι μεγαλύτερη από αυτήν που ίσχυε πριν από τη μείωση της ποσότητας, φέρουν ειδική επισήμανση.
2. Η ειδική επισήμανση της παρ. 1 διατηρείται για τουλάχιστον δύο (2) μήνες από τη διάθεση του προϊόντος με μειωμένη ποσότητα στην αγορά και για τουλάχιστον δύο (2) μήνες από τη διάθεση του προϊόντος από κάθε επιχείρηση λιανικού εμπορίου ξεχωριστά.
3. Υπόχρεες για την τοποθέτηση και τη διατήρηση της ειδικής επισήμανσης είναι οι επιχειρήσεις λιανικού εμπορίου. Το κόστος κατασκευής και διατήρησης της επισήμανσης αναλαμβάνεται εξ ολοκλήρου από τις επιχειρήσεις που παράγουν το προϊόν ή το εισάγουν στην ελληνική αγορά.
4. Αρμόδια αρχή για τη λήψη καταγγελιών και τη διαπίστωση παράβασης των παρ. 1 και 2 ορίζεται η Ανεξάρτητη Αρχή Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή.
5. Με απόφαση του αρμοδίου οργάνου της Αρχής της παρ. 4, επιβάλλονται εις βάρος οποιουδήποτε παραβαίνει τις παρ. 1 έως 3, ανάλογα με τη βαρύτητα της παράβασης, σωρευτικά ή διαζευκτικά, κυρώσεις ως εξής:
  - α) σύσταση με σκοπό την παύση της παράνομης πρακτικής και τη συμμόρφωση εντός οριζόμενης με την απόφαση αποκλειστικής προθεσμίας, καθώς και την παράλειψή της στο μέλλον,
  - β) πρόστιμο από πέντε χιλιάδες (5.000) έως δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ και ανακοίνωση της επωνυμίας του παραβάτη και του επιβληθέντος προστίμου με τις

προϋποθέσεις και τη διαδικασία που προβλέπονται στην παρ. 5 του άρθρου 13α του ν. 2251/1994 (Α' 191).

6. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης καθορίζονται οι λεπτομέρειες σχετικά με το είδος, το περιεχόμενο και το μέγεθος της επισήμανσης, η διαδικασία ελέγχου και επιβολής των κυρώσεων της παρ. 5, η κλιμάκωση των προστίμων, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 229

Παράταση προθεσμιών υποβολής δηλώσεων και πράξεων στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο σε περίπτωση ασθένειας ή θανάτου λογιστή – φοροτεχνικού

1. Σε περίπτωση ανωτέρας βίας που αφορά λογιστή – φοροτεχνικό, κάτοχο επαγγελματικής ταυτότητας Α' ή Β' τάξης, ο οποίος έχει αναλάβει την προετοιμασία και υποβολή δηλώσεων, πράξεων ή οικονομικών καταστάσεων υπόχρεου προσώπου στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), οι προβλεπόμενες από την κείμενη νομοθεσία προθεσμίες δημοσιότητας παρατείνονται, ως ακολούθως:

α) Οι προθεσμίες υποβολής πράξεων, δηλώσεων και οικονομικών καταστάσεων προς το Γ.Ε.ΜΗ., οι οποίες λήγουν εντός του χρονικού διαστήματος από την πρώτη (1η) έως και την τριακοστή (30ή) ημέρα νοσηλείας των περ. α' ή β' της παρ. 2, παρατείνονται έως το τέλος του επόμενου μήνα από εκείνον της έκδοσης του εξιτηρίου, εφόσον η νοσηλεία δεν υπερβαίνει τις τριάντα (30) ημέρες. Σε περίπτωση νοσηλείας διάρκειας μεγαλύτερης των τριάντα (30) ημερών, η παράταση ισχύει έως το τέλος του επόμενου μήνα από εκείνον εντός του οποίου συμπληρώθηκαν τριάντα (30) ημέρες νοσηλείας.

β) Σε περίπτωση θανάτου λογιστή – φοροτεχνικού, οι προθεσμίες της παρ. 1 παρατείνονται αυτοδικαίως έως το τέλος του μεθεπόμενου μήνα από τον μήνα του θανάτου.

2. Ως περιπτώσεις ανωτέρας βίας, κατά την έννοια του παρόντος άρθρου, νοούνται ιδίως:

α) η νοσηλεία του λογιστή – φοροτεχνικού λόγω ασθένειας ή τοκετού, διάρκειας τουλάχιστον τριών (3) ημερών, σε δημόσιο ή ιδιωτικό νοσοκομείο,

β) η νοσηλεία, υπό τις ίδιες προϋποθέσεις, του/της συζύγου ή συγγενών πρώτου βαθμού εξ αίματος ή εξ αγχιστείας του λογιστή – φοροτεχνικού, όταν απαιτείται η προσωπική του φροντίδα,

γ) ο θάνατος του λογιστή φοροτεχνικού.

Η συνδρομή των ανωτέρω αποδεικνύεται με τα κατά περίπτωση νόμιμα δικαιολογητικά.

3. Οι παρ. 1 και 2 εφαρμόζονται για τους εντολείς – πελάτες, για τους οποίους ο λογιστής – φοροτεχνικός είχε αποδεδειγμένα εξουσιοδοτηθεί για τη διεκπεραίωση υποθέσεων Γ.Ε.ΜΗ. ή είχε αναλάβει την τήρηση των λογιστικών τους αρχείων, ήδη κατά τον προηγούμενο μήνα από την επέλευση του γεγονότος ανωτέρας βίας.

4. Κατά το χρονικό διάστημα της παράτασης δεν επιβάλλονται πρόστιμα, προσαυξήσεις ή λοιπές διοικητικές κυρώσεις εις βάρος των υπόχρεων προσώπων, εφόσον η εκπρόθεσμη υποβολή οφείλεται αποκλειστικά σε λόγους ανωτέρας βίας του παρόντος.

Άρθρο 230

Διευκόλυνση του έργου των υπηρεσιών του Γενικού Εμπορικού Μητρώου-Τροποποίηση άρθρου 20 ν. 4919/2022

Στην περ. β) της παρ. 3 του άρθρου 20, περί διάρθρωσης των υπηρεσιών του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Α'71), προστίθεται νέο τέταρτο εδάφιο, και η περ. β διαμορφώνεται ως εξής:

«β) Υ.Γ.Ε.ΜΗ. των επιμελητηρίων. Σε κάθε επιμελητήριο του ν. 4497/2017 (Α' 171) συστήνεται Υ.Γ.Ε.ΜΗ., τουλάχιστον σε επίπεδο Τμήματος. Στον Προϊστάμενο του Τμήματος ή της Διεύθυνσης της Υ.Γ.Ε.ΜΗ. ανατίθεται η εξουσία τελικής υπογραφής για το σύνολο των αρμοδιοτήτων της. Οι εν λόγω Προϊστάμενοι δύνανται, με απόφασή τους, να εξουσιοδοτούν υποκείμενο όργανο ή υπαλλήλους του Τμήματος να υπογράφουν αντί αυτών πιστοποιητικά και ανακοινώσεις. Οι αρμοδιότητες των Υ.Γ.Ε.ΜΗ. των επιμελητηρίων ασκούνται και παρέχονται ανεξάρτητα από τις ανταποδοτικές υπηρεσίες, που προσφέρουν τα επιμελητήρια προς τα μέλη τους, καθώς και από τις οικονομικές υποχρεώσεις των μελών τους προς αυτά, που απορρέουν από συνδρομές.».

Άρθρο 231

Χορήγηση πρόσβασης στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης σε στοιχεία του Γενικού Εμπορικού Μητρώου- Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 24 του ν. 4919/2022

Στο άρθρο 24 του ν. 4919/2022 (Α' 71), περί διαλειτουργικότητας του Γ.Ε.ΜΗ., προστίθεται παρ. 5 ως εξής:

«5. Το Γ.Ε.ΜΗ. χορηγεί πρόσβαση σε στοιχεία εμπορικής δημοσιότητας, που τηρούνται σε αυτό, στα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (European Anti-Fraud Office, O.L.A.F.). Η πρόσβαση χορηγείται μετά από τη σύναψη Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ του Υπουργού Ανάπτυξης και της O.L.A.F..».

Άρθρο 232

Διάρκεια ποινής αποκλεισμένων διευθυντών – Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 56β ν. 4919/2022

Στην παρ. 1 του άρθρου 56β του ν. 4919/2022 (Α' 71), περί διάρκειας αποκλεισμού, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο εισαγωγικό εδάφιο: αα) διαγράφονται οι λέξεις «, που επιβάλλεται με αμετάκλητη δικαστική απόφαση,», και αβ) οι λέξεις «της βαρύτητας της παράβασης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της ποινικής καταδίκης», β) στην περ. α) η λέξη «κακουργήματος» αντικαθίσταται από τις λέξεις «επιβολής στερητικής της ελευθερίας ποινής άνω των πέντε (5) ετών για αξιόποινη πράξη», γ) στην περ. β) η λέξη «πλημμελήματος» αντικαθίσταται από τις λέξεις «επιβολής ποινής φυλάκισης για έγκλημα», και το άρθρο 56β διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 56β

Διάρκεια αποκλεισμού

(παρ. 1 άρθρου 13θ Οδηγίας 2017/1132/ΕΕ)

1. Η διάρκεια του αποκλεισμού είναι ανάλογη της ποινικής καταδίκης και ειδικότερα:

α) Σε περίπτωση επιβολής στερητικής της ελευθερίας ποινής άνω των πέντε (5) ετών για αξιόποινη πράξη της παρ. 1 του άρθρου 56α, δεκαπέντε (15) έτη από τον χρόνο που η απόφαση κατέστη αμετάκλητη,

β) σε περίπτωση επιβολής στερητικής της ελευθερίας ποινής έως πέντε (5) ετών για αξιόποινη πράξη της παρ. 1 του άρθρου 56α, πέντε (5) έτη από τον χρόνο που η απόφαση κατέστη αμετάκλητη.

2. Μετά την ολοκλήρωση της διάρκειας αποκλεισμού της παρ. 1 το αποκλεισμένο φυσικό πρόσωπο διαγράφεται αυτοδίκαια από το Μητρώο Αποκλεισμένων Διευθυντών του άρθρου 56γ.».

Άρθρο 233

Είδος και εύρος στοιχείων εμπορικής δραστηριότητας που τηρούνται στο Γ.Ε.ΜΗ. - Τρόπος χορήγησης πρόσβασης στα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης - Τροποποίηση παρ. 9 άρθρου 57 ν. 4919/2022

Στην παρ. 9 του άρθρου 57 του ν. 4919/2022 (Α' 71), περί εξουσιοδοτικών διατάξεων, προστίθεται τρίτο εδάφιο και μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 9 διαμορφώνεται ως εξής:

«9. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι διασύνδεσης με άλλα μητρώα και δημόσια αρχεία των παρ. 3 και 4 του άρθρου 24. Με όμοια απόφαση, μπορεί να προσδιορίζονται το κόστος χρήσης της υπηρεσίας της παρ. 4 του άρθρου 24, οι επιμέρους πολιτικές χρήσης των δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων των λόγων διακοπής παροχής της υπηρεσίας, η διαδικασία και ο τρόπος λήψης και χορήγησης της σχετικής συγκατάθεσης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία τεχνική ή άλλη λεπτομέρεια. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης καθορίζονται το είδος και το εύρος των στοιχείων εμπορικής δραστηριότητας που τηρούνται στο Γ.Ε.ΜΗ. και για τα οποία χορηγείται πρόσβαση στα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (European Anti-Fraud Office, O.L.A.F.), καθώς και ο τρόπος με τον οποίο χορηγείται η πρόσβαση αυτή. ».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

Άρθρο 234

Έλεγχος απογραφής ανελκυστήρων – Προσθήκη παρ. 6 στο άρθρο 11Α του ν. 3982/2011

Στο άρθρο 11Α του ν. 3982/2011 (Α' 143), περί του Ενιαίου Μητρώου Ανελκυστήρων, προστίθεται παρ. 6 ως εξής:

«6. Ο υπεύθυνος συντηρητής ή ο εγκαταστάτης ανελκυστήρα υποχρεούται, κατά την έκδοση του προβλεπόμενου φορολογικού παραστατικού για παροχή υπηρεσιών συντήρησης ή εγκατάστασης, να αναγράφει σε αυτό τον αριθμό απογραφής του ανελκυστήρα στο Μητρώο της παρ. 5.

Η παράλειψη αναγραφής του αριθμού απογραφής ή η αναγραφή προδήλως ανακριβούς αριθμού συνιστά διοικητική παράβαση. Εφόσον από τον διενεργούμενο έλεγχο διαπιστωθεί ότι κατά τον χρόνο παροχής των υπηρεσιών ο ανελκυστήρας δεν είχε απογραφεί, επιβάλλονται στον εκδότη του προβλεπόμενου φορολογικού παραστατικού για παροχή υπηρεσιών συντήρησης ή εγκατάστασης οι ίδιες διοικητικές κυρώσεις που προβλέπονται για τον ιδιοκτήτη ή διαχειριστή στην παρ. 5, ανάλογα με τη χρήση του κτιρίου.

Αρμόδια υπηρεσία για τον έλεγχο συμμόρφωσης των υποχρέων της παρούσας και για την επιβολή των διοικητικών κυρώσεων ορίζεται η Ανεξάρτητη Αρχή Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης ορίζεται η ημερομηνία από την οποία εκκινεί η υποχρέωση του πρώτου εδαφίου. Με όμοια απόφαση δύνανται να καθορίζονται ο τύπος, η διαδικασία και το περιεχόμενο της αναγραφής επί του φορολογικού παραστατικού, οι μηχανισμοί ελέγχου συμμόρφωσης, ο τρόπος διασταύρωσης των δεδομένων και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας.».

Άρθρο 235

Κατάργηση ειδικής αρμοδιότητας αδειοδότησης εγκαταστάσεων εφοδιαστικής αλυσίδας - Τροποποίηση παρ. 14 άρθρου 17 ν. 3982/2011

Στην παρ. 14 του άρθρου 17 του ν. 3982/2011 (Α' 143), περί ορισμών, το δεύτερο εδάφιο καταργείται, και η παρ. 14 διαμορφώνεται ως εξής:

«14. Αδειοδοτούσα Αρχή: Η Διεύθυνση Ανάπτυξης της οικείας Περιφερειακής Ενότητας σύμφωνα με τον ν. 3852/2010 (Α' 87) και το π.δ. 78/2006 (Α' 80), η Διεύθυνση Αδειοδότησης Επιχειρήσεων και Επιχειρηματικών Πάρκων του Υπουργείου Ανάπτυξης σύμφωνα με το π.δ. 5/2022 (Α' 15), η Διεύθυνση Εγκαταστάσεων Πετρελαιοειδών, σύμφωνα με το π.δ. 381/1989 (Α' 168), τα κατά τόπο αρμόδια για τις μεταποιητικές και συναφείς δραστηριότητες Επιμελητήρια και οι ενώσεις τους σύμφωνα με τον ν. 2081/1992 (Α' 154), καθώς και το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας σύμφωνα με το προεδρικό διάταγμα της 27.11/14.12.1926 (Α' 430).».

Άρθρο 236

Όροι δόμησης και παρεκκλίσεις σε εγκαταστάσεις εφοδιαστικής - Τροποποίηση περ. θ) παρ. 3 άρθρου 33 ν. 4759/2020

Στην περ. θ) της παρ. 3 του άρθρου 33 του ν. 4759/2020 (Α' 245), περί όρων δόμησης εγκαταστάσεων εφοδιαστικής, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «14 μ. και ο μέγιστος συντελεστής κατ' όγκον εκμετάλλευσης σε 4,5» αντικαθίστανται από τις λέξεις «δεκαπέντε μέτρα (15 μ.), το ύψος στέγης όπως ορίζεται κατά περίπτωση και ο μέγιστος συντελεστής κατ' όγκον εκμετάλλευσης σε έξι και μισό (6,5)», β) στο δεύτερο εδάφιο, βα) οι λέξεις «έως 15 μ.» διαγράφονται, ββ) οι λέξεις «στη βάση τεκμηρίωσης», αντικαθίστανται από τις λέξεις «και ως προς τις πλάγιες αποστάσεις», βγ) μετά τις λέξεις «του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.ΘΑ.)» προστίθενται οι λέξεις «και της αδειοδοτούσας αρχής, οι οποίες εκδίδονται κατόπιν υποβολής μελέτης από αρμόδιο μηχανικό του φορέα της εγκατάστασης για την αναγκαιότητα της παρέκκλισης», και η περ. θ) διαμορφώνεται ως εξής:

«θ) Σε εγκαταστάσεις εφοδιαστικής της περ. 21 της παρ. ΙΙ του άρθρου 1 του π.δ. 59/2018 (Α' 114), ο μέγιστος συντελεστής δόμησης ορίζεται σε μηδέν κόμμα έξι (0,6), το μέγιστο ποσοστό κάλυψης σε σαράντα τοις εκατό (40%), οι πλάγιες αποστάσεις του κτιρίου από τα όρια του γηπέδου ορίζονται σε δέκα (10) μέτρα, το μέγιστο ύψος σε δεκαπέντε (15) μέτρα, το ύψος στέγης όπως ορίζεται κατά περίπτωση και ο μέγιστος συντελεστής κατ' όγκον εκμετάλλευσης σε έξι και μισό (6,5). Παρέκκλιση επιτρέπεται ως προς το ύψος του κτιρίου, ως προς τον συντελεστή όγκου και ως προς τις πλάγιες αποστάσεις και χορηγείται με απόφαση του

Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ύστερα από γνωμοδότηση του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.ΘΑ.) και της αδειοδοτούσας αρχής, οι οποίες εκδίδονται κατόπιν υποβολής μελέτης από αρμόδιο μηχανικό του φορέα της εγκατάστασης για την αναγκαιότητα της παρέκκλισης. Για τις εγκαταστάσεις εφοδιαστικής της περ. 21 της παρ. ΙΙ του άρθρου 1 του π.δ. 59/2018, ισχύουν τα ανωτέρω και στις περιπτώσεις της παρ. 2 του άρθρου 32 του παρόντος, ανεξαρτήτως αν έχουν θεσπισθεί όροι και περιορισμοί από πολεοδομικό σχεδιασμό πρώτου επιπέδου.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Άρθρο 237

Ηλεκτρονική εφαρμογή MyKataggelies για έλεγχο εφαρμογής της νομοθεσίας προστασίας του καταναλωτή και ρύθμισης της αγοράς

1. Το Υπουργείο Ανάπτυξης αναπτύσσει και υποστηρίζει την παραγωγική λειτουργία ηλεκτρονικής εφαρμογής υποβολής καταγγελιών «MyKataggelies» μέχρι το πέρας του προβλεπόμενου στην παρ. 2 του άρθρου 38 του ν. 5255/2025 (Α΄ 219) χρονικού διαστήματος για τον έλεγχο εφαρμογής της νομοθεσίας προστασίας του καταναλωτή και ρύθμισης της αγοράς, αρμοδιότητας της Ανεξάρτητης Αρχής Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή. Η εφαρμογή εγκαθίσταται σε «έξυπνες» κινητές συσκευές με λογισμικό/λειτουργικό Android ή iOS και δύναται να χρησιμοποιείται από τους ενδιαφερόμενους για την υποβολή ανώνυμης ή επώνυμης καταγγελίας.
2. Υπεύθυνος επεξεργασίας της ηλεκτρονικής εφαρμογής σύμφωνα με τον Γενικό Κανονισμό για την Προστασία Δεδομένων (ΓΚΠΔ) και τον ν. 4624/2019 (Α΄137) ορίζεται η Ανεξάρτητη Αρχή Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή.
3. Στην περίπτωση της επώνυμης καταγγελίας, απαιτείται η σύνδεση με χρήση προσωπικών κωδικών-διαπιστευτηρίων (taxisnet) και δίνεται η δυνατότητα λήψης και επισύναψης φωτογραφίας με δεδομένα χρονοσήμανσης και εντοπισμού γεωγραφικής θέσης. Ο καταγγέλλων λαμβάνει την κατά τον νόμο ενημέρωση για την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Άρθρο 238

Διευθέτηση λειτουργικών ζητημάτων της Ανεξάρτητης Αρχής Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 38 ν. 5255/2025

1. Στην παρ. 6 του άρθρου 38 του ν. 5255/2025 (Α΄ 219), περί μεταβατικών διατάξεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, αα) μετά τις λέξεις «για το έτος 2026» προστίθενται οι λέξεις «και μέχρι την κατά το δεύτερο εδάφιο μεταφορά πιστώσεων στον νέο Ειδικό Φορέα της παρ. 1 του άρθρου 30», αβ) οι λέξεις «Υπουργείου Ανάπτυξης (Ε.Φ. 1036-401-0000000 «Διυπηρεσιακή Μονάδα Ελέγχου Αγοράς» και 1036801-0000000 «Δαπάνες της Ανεξάρτητης Διοικητικής Αρχής «Συνήγορος του Καταναλωτή» που καλύπτονται από τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Ανάπτυξης») και σε περίπτωση που αυτές δεν επαρκούν, δύνανται να καλύπτονται από τις υπό κατανομή πιστώσεις του ειδικού φορέα του προϋπολογισμού του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Γενικές Κρατικές Δαπάνες», σύμφωνα με το άρθρο 59 του ν. 4270/2014» αντικαθίστανται από τις

λέξεις «προϋπολογισμού του Ε.Φ. 1036-401-0000000 («Διυπηρεσιακή Μονάδα Ελέγχου Αγοράς»), του Ε.Φ. 1036-801-0000000 («Δαπάνες της Ανεξάρτητης Διοικητικής Αρχής «Συνήγορος του Καταναλωτή») και του Ε.Φ. 1036-205-0000000 («Γενική Γραμματεία Εμπορίου») του προϋπολογισμού του Υπουργείου Ανάπτυξης, κατά το μέρος που αναλογούν σε δαπάνες των υπηρεσιών της παρ. 1 του άρθρου 14», β) προστίθενται νέα εδάφια δεύτερο, τρίτο, τέταρτο και πέμπτο, και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Ειδικά για το έτος 2026 και μέχρι την κατά το δεύτερο εδάφιο μεταφορά πιστώσεων στον νέο Ειδικό Φορέα της παρ. 1 του άρθρου 30, οι απαραίτητες δαπάνες για τη μισθοδοσία και τη λειτουργία της Αρχής, συμπεριλαμβανομένης της μισθοδοσίας του προσωπικού της και με την επιφύλαξη ειδικών διατάξεων που ισχύουν για την κάλυψη της μισθοδοσίας των υπαλλήλων που έχουν αποσπαστεί στις υπηρεσίες της παρ. 4 του άρθρου 3, από τους φορείς προέλευσης σύμφωνα με την παρ. 5 του παρόντος, βαρύνουν τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του Ε.Φ. 1036-401-0000000 («Διυπηρεσιακή Μονάδα Ελέγχου Αγοράς»), του Ε.Φ. 1036-801-0000000 («Δαπάνες της Ανεξάρτητης Διοικητικής Αρχής «Συνήγορος του Καταναλωτή») και του Ε.Φ. 1036-205-0000000 («Γενική Γραμματεία Εμπορίου») του προϋπολογισμού του Υπουργείου Ανάπτυξης, κατά το μέρος που αναλογούν σε δαπάνες των υπηρεσιών της παρ. 1 του άρθρου 14. Πιστώσεις για εκκρεμείς δεσμεύσεις και αδιάθετες πιστώσεις των απορροφώμενων οργανικών μονάδων των περ. α) και δ) της παρ. 1 του άρθρου 14 μεταφέρονται και εγγράφονται στον ως άνω διακριτό Ειδικό Φορέα του προϋπολογισμού του Υπουργείου Ανάπτυξης της παρ. 1 του άρθρου 30. Ειδικά για το έτος 2026 δαπάνες μισθοδοσίας των υπηρεσιών των περ. β) και γ) της παρ. 1 του άρθρου 14 εξακολουθούν και μετά τη λειτουργία του νέου Ειδικού Φορέα του προηγούμενου εδαφίου να βαρύνουν τον Ειδικό Φορέα 1036-205-0000000 («Γενική Γραμματεία Εμπορίου»). Σε περίπτωση που οι πιστώσεις του νέου Ειδικού Φορέα δεν επαρκούν, δύναται να καλύπτονται από τις υπό κατανομή πιστώσεις του ειδικού φορέα του προϋπολογισμού του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Γενικές Κρατικές Δαπάνες», σύμφωνα με το άρθρο 59 του ν. 4270/2014 (Α' 143). Από την έναρξη λειτουργίας του νέου Ειδικού Φορέα, υπό την έννοια της κατά το δεύτερο εδάφιο μεταφοράς πιστώσεων, ο Διοικητής της Αρχής είναι διατάκτης των μεταφερόμενων πιστώσεων, σύμφωνα με το άρθρο 65 του ν. 4270/2014. Για κάθε ένα από τα επόμενα έτη, οι απαραίτητες πιστώσεις εγγράφονται στον ετήσιο προϋπολογισμό της Αρχής.».

2. Δαπάνες, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν από τη σύσταση της Αρχής και μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, και αφορούν σε έξοδα κίνησης, διανυκτέρευσης, ημερήσιας αποζημίωσης και εν γένει υπηρεσιακών μετακινήσεων του προσωπικού της Αρχής θεωρούνται νόμιμες και κανονικές στο σύνολό τους και οι σχετικές πληρωμές δεν αναζητούνται ως αχρεωστήτως καταβληθείσες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 239

**Τροποποίηση ορίων των τομέων δόμησης του χώρου της Διεθνούς Έκθεσης
Θεσσαλονίκης – Προσθήκη του Βελλίδειου Συνεδριακού Κέντρου στα διατηρούμενα
κτίρια**

1. Εγκρίνεται η τροποποίηση των ορίων των τομέων δόμησης και των τομέων του από 23.06.2021 π.δ. (Δ' 406), όπως αυτές αποτυπώνονται στους σχετικούς χάρτες με αριθμό σχεδίου «Π.1» και θέμα «Τροποποίηση χάρτη Χωρικού Προορισμού – Πολεοδομική οργάνωση – Χρήσεις Γης», κλίμακας 1:2.000 (εφεξής Π.1.) και με αριθμό σχεδίου «Π.3» και θέμα «Τροποποίηση Ρυμοτομικού Σχεδίου Εφαρμογής», κλίμακας 1:1.000 (εφεξής Π.3), οι οποίοι θεωρήθηκαν από τον Γενικό Γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και προσαρτώνται ως Παράρτημα Α.

Ειδικότερα:

α) Ο τομέας όρων δόμησης «IV» με έκταση δεκατρείς χιλιάδες εννιακόσια εβδομήντα ένα τετραγωνικά μέτρα και είκοσι δύο τετραγωνικά εκατοστά (13.971,22 τ.μ.), μέγιστη δομήσιμη επιφάνεια είκοσι πέντε χιλιάδες τετραγωνικά μέτρα (25.000 τ.μ.) και μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος δώδεκα (12) μέτρων για εκθεσιακές εγκαταστάσεις και δέκα οκτώ (18) μέτρα για συνεδριακές εγκαταστάσεις, μεταφέρεται, ως απεικονίζεται στους χάρτες του Παραρτήματος Α «Π.1» υπό τα στοιχεία T60, T34, T43, T55, T56, T57, T58, T27, T59, T60 και «Π.3» υπό τα στοιχεία T21, T22, T23, IV1, IV2, IV3, IV4, IV5, IV6, T21. Στον τομέα συνεχίζουν να ισχύουν οι ειδικοί όροι δόμησης και οι λοιπές πολεοδομικές ρυθμίσεις και χρήσεις γης που καθορίστηκαν με το άρθρο 5 του από 23.6.2021 π.δ., περί εξειδίκευσης και καθορισμού χρήσεων γης, όρων και περιορισμών δόμησης.

β) Τροποποιούνται τα όρια του τομέα όρων δόμησης V ως εξής:

βα) όπως απεικονίζονται στον χάρτη με αριθμό σχεδίου Π.1, αποκόπτεται τμήμα που ορίζεται από τα στοιχεία T60, T34, T43, T55, T56, T57, T58, T27, T59, T60, το οποίο αποτελεί πλέον τον τομέα IV και το τμήμα, που ορίζεται από τα στοιχεία T4, T5, T60, T59 και T4 αποδίδεται στον τομέα V.

ββ) όπως απεικονίζονται στον χάρτη με αριθμό σχεδίου Π.3, αποκόπτεται τμήμα που ορίζεται από τα στοιχεία T21, T22, T23, IV1, IV2, IV3, IV4, IV5, IV6, T21, το οποίο αποτελεί πλέον τον τομέα IV και το εναπομείναν τμήμα του τομέα IV που καταργείται, αποδίδεται στον τομέα V. Ο τομέας V διασπάται χωρικά σε δύο μη εφαιπτόμενα τμήματα, διατηρώντας την έκταση και τους ειδικούς όρους δόμησης και λοιπές πολεοδομικές ρυθμίσεις και χρήσεις γης που καθορίστηκαν με το άρθρο 5 του από 23.06.2021 π.δ..

2. Στην περ. 3 της παρ. Β. του άρθρου 2 του από 23-6-2021 π.δ. προστίθεται στα διατηρούμενα κτίρια και το Βελλίδειο Συνεδριακό Κέντρο, ως αυτό εμφανίζεται στα σχέδια κάτοψης και τομής του Παραρτήματος Β. Εντός του ιδίου όγκου και περιγράμματος και χωρίς αύξηση δόμησης επιτρέπονται, κατά παρέκκλιση οποιασδήποτε γενικής ή ειδικής διάταξης, εργασίες συντήρησης, επισκευής, ενεργειακής αναβάθμισης και διαρρυθμίσεων του κτιρίου, που αποσκοπούν στη βελτίωση των επιπτώσεων στο περιβάλλον, τη λειτουργική και αισθητική του αναβάθμιση, την ασφάλεια και την υγιεινή.

Άρθρο 240

**Παράταση υλοποίησης του προγράμματος «Τουρισμός για όλους» - Τροποποίηση
άρθρων 45 και 45Α ν. 4933/2022**

1. Στο άρθρο 45 του ν. 4933/2022 (Α' 99), περί του Προγράμματος «Τουρισμός για όλους»,

επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1 η ημερομηνία «31.12.2025» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «31.12.2027», β) στην παρ. 2 προστίθεται δεύτερο εδάφιο και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 45 διαμορφώνεται ως εξής:

« Άρθρο 45

Πρόγραμμα «Τουρισμός για όλους»

1. Το Υπουργείο Τουρισμού δύναται να εκπονεί, έως τις 31.12.2027, ετήσια προγράμματα για την ενίσχυση της ζήτησης του εγχώριου τουρισμού, με τίτλο «Τουρισμός για όλους», τα οποία χρηματοδοτούνται από το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Τουρισμού καθορίζονται οι δικαιούχοι, οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής, η διαδικασία υποβολής αιτήσεων και κάθε ηλεκτρονική διαδικασία που σχετίζεται με την υλοποίηση του προγράμματος, ο χρόνος υλοποίησης, ο φορέας υλοποίησης του προγράμματος, κάθε άλλο ζήτημα σχετικό με τη χρηματοδότηση, διαχείριση, παρακολούθηση, ή άλλη συναφή ενέργεια για τη λειτουργία και την εκτέλεση των προγραμμάτων, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο τεχνικό ή λειτουργικό ζήτημα για την εφαρμογή του παρόντος. Μέχρι την έκδοση της απόφασης του πρώτου εδαφίου, ισχύει η υπ' αρ. 22778/30.12.2024 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Τουρισμού και Ψηφιακής Διακυβέρνησης «Πρόγραμμα «ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ» έτους 2025 (Β' 7219).

3. Η οικονομική ενίσχυση του προγράμματος «Τουρισμός για όλους» είναι αφορολόγητη, ανεκχώρητη και ακατάσχετη στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, δεν υπόκειται σε οποιαδήποτε κράτηση, τέλος ή εισφορά, περιλαμβανομένης και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του ν. 4172/2013 (Α' 167), δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη στη φορολογική διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τους δήμους και τα νομικά τους πρόσωπα, τις περιφέρειες, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζεται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα.»

2. Στο άρθρο 45Α του ν. 4933/2022, περί μεταφοράς αδιάθετων ποσών του προγράμματος «Τουρισμός για όλους 2022-2025», επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο τίτλο οι αριθμοί «2022-2025» διαγράφονται, β) στην παρ. 1, β) στο πρώτο εδάφιο, i) οι λέξεις ««Τουρισμός για όλους 2022-2025»» αντικαθίστανται από τις λέξεις ««Τουρισμός για όλους»», ii) μετά τις λέξεις «έως τη λήξη» οι λέξεις «του προγράμματος» αντικαθίστανται από τις λέξεις «των προγραμμάτων που εκπονούνται σε ετήσια βάση και έως τις 31.12.2027», γ) στην παρ. 3 προστίθεται δεύτερο εδάφιο και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 45Α διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 45Α

Μεταφορά αδιάθετων ποσών του προγράμματος «Τουρισμός για όλους»

1. Οι πιστώσεις με τις οποίες χρηματοδοτείται ο τραπεζικός λογαριασμός του Φορέα Υλοποίησης για την υλοποίηση του προγράμματος «Τουρισμός για όλους» από το οικείο έργο του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ), οι οποίες για οποιοδήποτε λόγο δεν απορροφώνται, παραμένουν στον λογαριασμό του φορέα υλοποίησης έως τη λήξη των προγραμμάτων που εκπονούνται σε ετήσια βάση και έως τις 31.12.2027. Μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος το εναπομείναν αδιάθετο ποσό μεταφέρεται στον Λογαριασμό «ΠΔΕ αδιάθετα υπόλοιπα παρελθόντων οικονομικών ετών» που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος. Τα ως άνω εφαρμόζονται και για τις πιστώσεις με τις οποίες

χρηματοδοτήθηκε ο τραπεζικός λογαριασμός του Φορέα Υλοποίησης για την υλοποίηση του προγράμματος «Τουρισμός για όλους 2022-2025» και οι οποίες δεν αναλώθηκαν.

2. Η πληρωμή των τελικών δικαιούχων πραγματοποιείται από το εκάστοτε κατατεθειμένο ποσό στον έντοκο τραπεζικό λογαριασμό του Φορέα Υλοποίησης.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Τουρισμού και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζεται η διαδικασία πληρωμής των τελικών δικαιούχων, καθώς και κάθε δαπάνη προς υποστήριξη των αναγκών υλοποίησης του ανωτέρω προγράμματος. Μέχρι την έκδοση της απόφασης του πρώτου εδαφίου, ισχύει η υπ' αρ. 24322/29.12.2023 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Τουρισμού «Διαδικασία πληρωμής δικαιούχων προγράμματος τουρισμός για όλους 2022 - 2025 του άρθρου 45Α του ν. 4933/2022 (Α' 99), όπως προστέθηκε με το άρθρο 7 του ν. 5061/2023 (Α' 179).» (Β' 7467).».

Άρθρο 241

Ενιαία ψηφιακή υποδομή για την εξυπηρέτηση πολιτών και επιχειρήσεων (customer relationship management) - Προσθήκη Κεφαλαίου ΙΕΑ' και άρθρου 99 στον ν. 4727/2020

Στον ν. 4727/2020 (Α' 184), μετά το άρθρο 98, προστίθεται Κεφάλαιο ΙΕΑ' με τίτλο:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΕΑ'

ΕΝΙΑΙΑ ΨΗΦΙΑΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΠΟΛΙΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
(CUSTOMER RELATIONSHIP MANAGEMENT)

Άρθρο 242

Σκοπός - Προσθήκη άρθρου 98Α στον ν. 4727/2020

Στον ν. 4727/2020 (Α' 184), μετά το άρθρο 98, προστίθενται άρθρο 98Α ως εξής:

«Άρθρο 98Α

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Κεφαλαίου είναι η βελτιστοποίηση της εξυπηρέτησης πολιτών και επιχειρήσεων μέσω ενός συστήματος ενιαίας και ολοκληρωμένης εικόνας των συναλλασσόμενων πολιτών και επιχειρήσεων καθώς και των αλληλεπιδράσεών τους με τους φορείς του δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), ανεξάρτητα από το εμπλεκόμενο πληροφοριακό σύστημα, το απαιτούμενο κανάλι επικοινωνίας ή τον αρμόδιο φορέα εξυπηρέτησης και με ταυτόχρονη διασφάλιση της νόμιμης και ασφαλούς επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.».

Άρθρο 243

Αντικείμενο – Προσθήκη άρθρου 98Β στον ν. 4727/2020

Στον ν. 4727/2020 (Α' 184), προστίθεται άρθρο 98Β ως εξής:

«Άρθρο 98Β

Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Κεφαλαίου είναι:

α) η σύσταση στη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Ενιαίας Ψηφιακής Υποδομής για την Εξυπηρέτηση Πολιτών και Επιχειρήσεων (Customer Relationship Management, «CRM»),

β) ο καθορισμός της δομής, των υποσυστημάτων και των ψηφιακών πλατφορμών που απαρτίζουν την υποδομή της περ. α),
γ) ο ορισμός των αρμοδιοτήτων των εμπλεκόμενων φορέων και των ρόλων τους ως υπευθύνων ή από κοινού υπευθύνων επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα,
δ) η περιγραφή των κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται, αντλούνται, τηρούνται και διαλειτουργούν μέσω αυτής και
ε) ο καθορισμός των όρων πρόσβασης και χρήσης από υπαλλήλους και πολίτες καθώς και των μέτρων διασφάλισης της νόμιμης και ασφαλούς επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.».

Άρθρο 244

Σύσταση Πληροφοριακού Συστήματος με τίτλο «Ενιαία Ψηφιακή υποδομή εξυπηρέτησης πολιτών και επιχειρήσεων» - Προσθήκη άρθρου 98Γ στον ν. 4727/2020

Στον ν. 4727/2020 (Α' 184), προστίθεται άρθρο 98Γ ως εξής:

«Άρθρο 98Γ

Σύσταση Πληροφοριακού Συστήματος με τίτλο «Ενιαία Ψηφιακή υποδομή εξυπηρέτησης πολιτών και επιχειρήσεων

Δημιουργείται στη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης το Πληροφοριακό Σύστημα «Ενιαία Ψηφιακή υποδομή εξυπηρέτησης πολιτών και επιχειρήσεων» (Customer Relationship Management – CRM, εφεξής «CRM»), το οποίο αποτελεί ένα οικοσύστημα υλοποίησης και υποστήριξης υπηρεσιών μέσω πολλαπλών καναλιών εξυπηρέτησης και διαχείρισης υποθέσεων των πολιτών και των επιχειρήσεων, προκειμένου να αναβαθμιστούν και να κεντριοποιηθούν οι παρεχόμενες σε αυτούς υπηρεσίες από το κράτος.».

Άρθρο 245

Συστήματα της «Ενιαίας Ψηφιακής υποδομής εξυπηρέτησης πολιτών και επιχειρήσεων» και διαλειτουργικότητες - Προσθήκη άρθρου 98Δ στον ν. 4727/2020

Στον ν. 4727/2020 (Α' 184), προστίθεται άρθρο 98Δ ως εξής:

«Άρθρο 98Δ - Συστήματα της «Ενιαίας Ψηφιακής υποδομής εξυπηρέτησης πολιτών και επιχειρήσεων» και διαλειτουργικότητες

Το CRM περιλαμβάνει:

- α) το Σύστημα Διαχείρισης Σχέσεων με τους Πολίτες και
- β) το Ενιαίο Κέντρο Εξυπηρέτησης.

Το CRM συνεργάζεται και συλλειτουργεί με το υφιστάμενο σύστημα των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.) (e-KEP), ώστε οι υπηρεσίες που έχουν υλοποιηθεί στο περιβάλλον του e-KEP, να συνεχίσουν να εκτελούνται μέσα από το e-KEP. Το CRM διαλειτουργεί αμφίδρομα με την Ενιαία Ψηφιακή Πύλη της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr – ΕΨΠ).».

Άρθρο 246

Υποσυστήματα και πλατφόρμες της Ενιαίας Ψηφιακής Υποδομής για την Εξυπηρέτηση Πολιτών και Επιχειρήσεων (CUSTOMER RELATIONSHIP MANAGEMENT) - Αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης - Προσθήκη άρθρου 98Ε στον ν. 4727/2020

Στον ν. 4727/2020 (Α' 184), προστίθεται άρθρο 98Ε ως εξής:

«Άρθρο 98Ε -Υποσυστήματα και πλατφόρμες της Ενιαίας Ψηφιακής Υποδομής για την Εξυπηρέτηση Πολιτών και Επιχειρήσεων (CUSTOMER RELATIONSHIP MANAGEMENT) - Αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης

1. Στο CRM δημιουργούνται και λειτουργούν τα εξής υποσυστήματα και πλατφόρμες:
  - α) Σύστημα Διαχείρισης Σχέσεων με τους Πολίτες, στο οποίο εντάσσεται και το ενιαίο Αποθετήριο Δεδομένων του άρθρου 98ΣΤ,
  - β) Πλατφόρμα Επιχειρησιακής Ευφυΐας (Big Data Analysis),
  - γ) Πλατφόρμα Διαχείρισης Ενημερωτικών Δράσεων (Campaign Management),
  - δ) Ενιαίο Κέντρο Εξυπηρέτησης, το οποίο αποτελείται από:
    - δα) το Κέντρο τηλεφωνικής επικοινωνίας (call center) και την Πλατφόρμα Γραπτού Διαλόγου (chat) για την παροχή, την υποστήριξη της χρήσης και της γενικής πληροφόρησης ως προς τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες από υπαλλήλους των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.), της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης και άλλων φορέων του δημόσιου τομέα,
    - δβ) την Πλατφόρμα αποστολής μηνυμάτων (μέσω πολλαπλών παρόχων επικοινωνίας) (message gateway),
    - δγ) την Πλατφόρμα αναγνώρισης φυσικού λόγου (γραπτού και φωνητικού) (chatbot – voicebot) για την αυτόματη παροχή, υποστήριξη της χρήσης και της γενικής πληροφόρησης των ηλεκτρονικών υπηρεσιών,
    - δδ) την Πλατφόρμα διαχείρισης γραπτών αιτημάτων (support.gov.gr), για την υποστήριξη της χρήσης των ηλεκτρονικών υπηρεσιών από υπαλλήλους των Κ.Ε.Π., της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης και άλλων φορέων του δημόσιου τομέα,
  - ε) Κεντρικό Σύστημα Διαχείρισης Ενημερώσεων, Υπεύθυνων Δηλώσεων και Εξουσιοδοτήσεων και
  - στ) Κεντρική Πλατφόρμα Διαχείρισης Ραντεβού.
2. Η Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης διαχειρίζεται τα υποσυστήματα και τις πλατφόρμες της παρ. 1 και αναλαμβάνει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:
  - α) Στο Σύστημα Διαχείρισης Σχέσεων με τους Πολίτες αναλαμβάνει την αποτύπωση των στοιχείων των πολιτών και επιχειρήσεων και της τρέχουσας σχέσης τους με τους φορείς του δημόσιου τομέα. Σκοπός της επεξεργασίας των δεδομένων του πρώτου εδαφίου είναι η επικαιροποιημένη και κεντροποιημένη απεικόνιση των εν λόγω πληροφοριών και της τρέχουσας σχέσης πολιτών και επιχειρήσεων με τους φορείς του δημόσιου τομέα, καθώς και η καταχώριση και διεκπεραίωση των αιτημάτων τους ή η πρόσβασή τους σε πληροφορίες αναφορικά με τις υποθέσεις τους σε σχέση με το Δημόσιο.
  - β) Στην Πλατφόρμα Επιχειρησιακής Ευφυΐας (Big Data Analysis) αναλαμβάνει τη δημιουργία συνδυαστικών αναφορών ως προς την εικόνα του επιπέδου της παρεχόμενης εξυπηρέτησης προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις μετά από τροφοδότηση από τα επιμέρους υποσυστήματα του CRM και από εξωτερικά πληροφοριακά συστήματα, και ανάλυση ανωνυμοποιημένων δεδομένων. Σκοπός της επεξεργασίας των ανωνυμοποιημένων δεδομένων του πρώτου εδαφίου είναι η δημιουργία συνδυαστικών αναφορών ως προς την εικόνα του επιπέδου της παρεχόμενης εξυπηρέτησης προς πολίτες και επιχειρήσεις.
  - γ) Στην Πλατφόρμα Διαχείρισης Ενημερωτικών Δράσεων (Campaign Management) αναλαμβάνει, από κοινού με το εκάστοτε καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργείο ή φορέα του δημοσίου τομέα, την οργάνωση και διαχείριση προσωποποιημένων ενημερωτικών δράσεων

προς πολίτες και επιχειρήσεις. Για τον σκοπό αυτό, η Πλατφόρμα αξιοποιεί υφιστάμενα δεδομένα που τηρούνται στο ενιαίο αποθετήριο δεδομένων του CRM για τη δημιουργία ενημερωτικών δράσεων Στο πλαίσιο δράσεων, κατά τις οποίες απαιτούνται δεδομένα που δεν περιλαμβάνονται στο αποθετήριο, αυτά δύνανται να αντλούνται είτε μέσω διαλειτουργικότητας από τα εκάστοτε μητρώα και πληροφοριακά συστήματα του Δημοσίου, είτε μέσω μεταφόρτωσης αρχείων, που περιλαμβάνουν αποκλειστικά ανά πρόσωπο τον αναγνωριστικό αριθμό με τον οποίο τηρεί τα στοιχεία το εκάστοτε πληροφοριακό σύστημα ή το μητρώο του φορέα, για τον οποίο διεξάγεται η ενημερωτική δράση. Τα δεδομένα αυτά χρησιμοποιούνται μόνο για τη συνδυαστική αντιστοίχιση με υφιστάμενα δεδομένα που τηρούνται στο ενιαίο αποθετήριο δεδομένων του CRM, αποκλειστικά για την υλοποίηση της συγκεκριμένης ενημερωτικής δράσης και διαγράφονται με την ολοκλήρωση αυτής. Για την υλοποίηση προσωποποιημένων ενημερωτικών δράσεων προς πολίτες και επιχειρήσεις για νέα προγράμματα που τους αφορούν, χρησιμοποιούνται μόνο δεδομένα που αντλούνται από την Καρτέλα Πολίτη / Επιχείρησης του άρθρου 98Ζ.

δ) Στο Ενιαίο Κέντρο Εξυπηρέτησης αναλαμβάνει την παροχή επιλεγμένων υπηρεσιών και την υποστήριξη πολιτών και επιχειρήσεων. Σκοπός επεξεργασίας των δεδομένων του πρώτου εδαφίου είναι η παροχή επιλεγμένων ψηφιακών υπηρεσιών, η υποστήριξη των πολιτών και των επιχειρήσεων κατά τη χρήση των διαθέσιμων σε αυτούς υπηρεσιών, η εν γένει πληροφόρηση αυτών και η υποστήριξη της παραγωγικής λειτουργίας των εν λόγω ψηφιακών υπηρεσιών.

ε) Στο Κεντρικό Σύστημα Διαχείρισης Ενημερώσεων, Υπεύθυνων Δηλώσεων και Εξουσιοδοτήσεων αναλαμβάνει την τήρηση των επιβεβαιώσεων των ενημερώσεων που έχει λάβει ο πολίτης ή η επιχείρηση μέσω του εκπροσώπου της, καθώς και των υπεύθυνων δηλώσεων και εξουσιοδοτήσεων που έχει δώσει κατά τις συναλλαγές του με φορείς του δημόσιου τομέα. Σκοπός επεξεργασίας των δεδομένων του πρώτου εδαφίου είναι η ενιαία, ασφαλής και διαφανής καταγραφή και διαχείριση των ενημερώσεων, υπεύθυνων δηλώσεων και εξουσιοδοτήσεων των πολιτών ή των επιχειρήσεων μέσω των εκπροσώπων τους.

στ) Στην Κεντρική Πλατφόρμα Διαχείρισης Ραντεβού αναλαμβάνει την ψηφιοποίηση της διαδικασίας ραντεβού με φορείς του δημόσιου τομέα ώστε να γίνεται πλήρως διαχειρίσιμη από τους πολίτες ή τις επιχειρήσεις δια των εκπροσώπων τους. Σκοπός της επεξεργασίας δεδομένων του πρώτου εδαφίου είναι ο προγραμματισμός ψηφιακών ραντεβού από τους πολίτες ή τις επιχειρήσεις δια των εκπροσώπων τους με φορείς του δημόσιου τομέα για την παροχή υπηρεσιών, καθώς και η παρακολούθηση του συνόλου των προγραμματισμένων ραντεβού και του σχετικού ιστορικού.».

Άρθρο 247

Αποθετήριο Δεδομένων - Προσθήκη άρθρου 98ΣΤ στον ν. 4727/2020

Στον ν. 4727/2020 (Α' 184), προστίθεται άρθρο 98ΣΤ ως εξής:

«Άρθρο 98ΣΤ - Αποθετήριο Δεδομένων

Το ενιαίο Αποθετήριο Δεδομένων περιλαμβάνει τις επιμέρους πληροφορίες που συμβάλλουν στην πλήρη καταγραφή των δεδομένων που αφορούν σε πολίτες και επιχειρήσεις καθώς και την πορεία και το ιστορικό των αιτημάτων που έχουν υποβάλει σε φορείς του δημόσιου τομέα. Οι πληροφορίες αυτές αποτυπώνονται στην Καρτέλα Πολίτη / Επιχείρησης, η οποία αποτελεί βάση δεδομένων των προσωπικών στοιχείων του πολίτη και των στοιχείων της επιχείρησης αντίστοιχα. Τα στοιχεία αυτά, τα οποία αντλούνται αρχικά μέσω διαλειτουργικότητας από λοιπά Μητρώα και Πληροφοριακά Συστήματα του δημόσιου

τομέα, καθώς και από τα υποσυστήματα που απαρτίζουν το CRM, στη συνέχεια αποθηκεύονται και διατηρούνται επικαιροποιημένα σε αυτό μέσω διαλειτουργικότητας.».

Άρθρο 248

Καρτέλα Πολίτη/Επιχείρησης - Μητρώα άντλησης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα - Προσθήκη άρθρου 98Z στον ν. 4727/2020

Στον ν. 4727/2020 (Α' 184), προστίθεται άρθρο 98Z ως εξής:

«Άρθρο 98Z - Καρτέλα Πολίτη/Επιχείρησης - Μητρώα άντλησης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

1. Στο πλαίσιο λειτουργίας της Καρτέλας Πολίτη/Επιχείρησης, τα μητρώα του δημόσιου τομέα από τα οποία αντλούνται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, είναι τα ακόλουθα:

α) Το Μητρώο Προσωπικού Αριθμού (ΠΑ) της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης από το οποίο αντλούνται το ονοματεπώνυμο, η ημερομηνία γέννησης, το ονοματεπώνυμο πατέρα, το ονοματεπώνυμο μητέρας, ο αριθμός φορολογικού μητρώου (ΑΦΜ), ο αριθμός μητρώου κοινωνικής ασφάλισης (ΑΜΚΑ) και ο αριθμός δελτίου ταυτότητας. Σκοπός επεξεργασίας των δεδομένων αυτών είναι η επαλήθευση της ταυτότητας των φυσικών προσώπων για την εξυπηρέτησή τους κατά τη διεκπεραίωση των υποθέσεών τους και η επίτευξη της διαλειτουργικότητας μεταξύ των μητρώων και των πληροφοριακών συστημάτων του παρόντος. Επιπλέον, αντλείται ένα μοναδικός αριθμός για κάθε εγγραφή από το μητρώο ΠΑ, προς τον σκοπό της αντιστοίχισης των πεδίων της καρτέλας πολίτη και του μητρώου του ΠΑ.

β) Το Μητρώο Πολιτών του Υπουργείου Εσωτερικών από το οποίο αντλούνται το φύλο, η οικογενειακή κατάσταση, η ημερομηνία θανάτου και ο κωδικός πολίτη. Τα δεδομένα αυτά είναι απαραίτητα για τη λειτουργία της Πλατφόρμας Διαχείρισης Ενημερωτικών Δράσεων της περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 98Ε, προς τον σκοπό της κατηγοριοποίησης των πολιτών σε ομάδες-στόχους που θα λαμβάνουν ενημέρωση.

γ) Το Μητρώο Πολιτών Τρίτων Χωρών και Μητρώο Ασύλου του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου από το οποίο αντλούνται ο αριθμός ταυτοποιητικού εγγράφου, ο εκδότης ταυτοποιητικού εγγράφου, το είδος ταυτοποιητικού εγγράφου, η ημερομηνία λήξης ταυτοποιητικού εγγράφου, ο αριθμός διαβατηρίου και η ημερομηνία λήξης διαβατηρίου. Σκοπός επεξεργασίας των δεδομένων αυτών, είναι η ταυτοποίηση των αλλοδαπών πολιτών.

δ) Το Πληροφοριακό Σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ II» (Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ II) του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης από το οποίο αντλούνται η επαγγελματική ιδιότητα και η ειδικότητα του εργαζομένου. Σκοπός της επεξεργασίας των στοιχείων απασχόλησης εργαζομένων στον ιδιωτικό τομέα είναι η κατηγοριοποίηση των πολιτών σε ομάδες-στόχους που θα λαμβάνουν ενημέρωση.

ε) Το Σύστημα Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού (Σ.Δ.Α.Δ) του Υπουργείου Εσωτερικών από το οποίο αντλούνται ο οργανικός φορέας, ο φορέας απασχόλησης, η εργασιακή σχέση, η κατηγορία προσωπικού, η κατηγορία εκπαίδευσης, ο κλάδος, η ειδικότητα και η ταχυδρομική διεύθυνση εργασίας. Σκοπός της επεξεργασίας των στοιχείων απασχόλησης εργαζομένων στον δημόσιο τομέα είναι η κατηγοριοποίηση των πολιτών σε ομάδες-στόχους που θα λαμβάνουν ενημέρωση.

στ) Το Εθνικό Μητρώο Επικοινωνίας (Ε.Μ.Επ.) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης από το οποίο αντλούνται το σταθερό τηλέφωνο επικοινωνίας, το κινητό τηλέφωνο επικοινωνίας, η διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, η διεύθυνση διαμονής και η διεύθυνση επικοινωνίας. Σκοπός της επεξεργασίας των στοιχείων επικοινωνίας είναι η ταυτοποίηση και εξυπηρέτηση των πολιτών κατά τη διεκπεραίωση των υποθέσεών τους και

η δυνατότητα κατηγοριοποίησης των πολιτών σε ομάδες-στόχους που θα λαμβάνουν ενημέρωση στο πλαίσιο διαχείρισης των ενημερωτικών δράσεων.

ζ) Το Μητρώο της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) από το οποίο αντλούνται η επαγγελματική κατηγορία και το επάγγελμα. Σκοπός της επεξεργασίας των στοιχείων επαγγελματικής δραστηριότητας είναι η κατηγοριοποίηση των πολιτών σε ομάδες-στόχους που θα λαμβάνουν ενημέρωση.

2. Για τον σκοπό της διαχείρισης των ραντεβού του πολίτη με φορείς του δημόσιου τομέα τηρείται το ιστορικό της πορείας εξέλιξης των υποθέσεων του πολίτη έως την ολοκλήρωση αυτών. Ο σκοπός επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αναφέρονται στα ραντεβού είναι η συνολική αποτύπωση αυτών και η επισκόπησή τους από τον πολίτη για την ενημέρωσή του. Πρόσβαση στα εν λόγω στοιχεία δύναται να έχει ο ίδιος ο πολίτης μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης.

3. Στο πλαίσιο της λειτουργίας της Καρτέλας Επιχείρησης, οι κατηγορίες στοιχείων των επιχειρήσεων αντλούνται από το Μητρώο Γ.Ε.Μ.Η. και το Φορολογικό Μητρώο της Α.Α.Δ.Ε. και αφορούν σε στοιχεία ταυτοποίησης της επιχείρησης, στοιχεία επικοινωνίας και στοιχεία διεύθυνσης της επιχείρησης.».

Άρθρο 249

Χρήστες του CRM - Προσθήκη άρθρου 98Η στον ν. 4727/2020

Στον ν. 4727/2020 (Α' 184), προστίθεται άρθρο 98Η ως εξής:

«Άρθρο 98Η - Χρήστες του CRM

Χρήστες του CRM δύνανται να είναι υπάλληλοι των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.) ή άλλων φορέων του δημόσιου τομέα, δυνάμει κατάλληλης εξουσιοδότησης. Οι χρήστες του CRM, στο πλαίσιο διαχείρισης της υπόθεσης που τους ανατίθεται, αποκτούν πρόσβαση μόνο στα ταυτοποιητικά στοιχεία, τα στοιχεία επικοινωνίας και το ιστορικό των υποθέσεων των πολιτών και επιχειρήσεων, που προσέρχονται στα Κ.Ε.Π. για την παροχή διοικητικών πληροφοριών και τη διεκπεραίωση υποθέσεων, σύμφωνα με το άρθρο 31 του ν. 3013/2002 (Α' 102).».

Άρθρο 250

Ταυτοποίηση - Προσθήκη άρθρου 98Θ στον ν. 4727/2020

Στον ν. 4727/2020 (Α' 184), προστίθεται άρθρο 98Θ ως εξής:

«Άρθρο 98Θ - Ταυτοποίηση

1. Στο πλαίσιο λειτουργίας του Ενιαίου Κέντρου Εξυπηρέτησης, και ιδίως κατά την τηλεφωνική εξυπηρέτηση του πολίτη, προηγείται ταυτοποίηση του πολίτη που αιτείται εξυπηρέτησης, με την αξιοποίηση δεύτερου παράγοντα ταυτοποίησης και άλλων δεδομένων, όπως ιδίως Αριθμού Φορολογικού Μητρώου και Αριθμού Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης, με σκοπό την παροχή διοικητικής υπηρεσίας σε επίπεδο υποβολής αίτησης.

2. Το αποτέλεσμα της παροχής της διοικητικής υπηρεσίας αποστέλλεται στη θυρίδα του πολίτη στην Ενιαία Ψηφιακή Πύλη της Δημόσιας Διοίκησης – ΕΨΠ gov.gr.

3. Στο πλαίσιο λειτουργίας του Ενιαίου Κέντρου Εξυπηρέτησης, και ιδίως κατά την τηλεφωνική εξυπηρέτηση, η κλήση ηχογραφείται σε συμμόρφωση με τον ν. 3471/2006 (Α' 133) και την Οδηγία 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Ιουλίου 2002 σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών (L 201/37).».

Άρθρο 251

Υπεύθυνος Επεξεργασίας - Προσθήκη άρθρου 98Ι στον ν. 4727/2020

Στον ν. 4727/2020 (Α' 184), προστίθεται άρθρο 98I ως εξής:

«Άρθρο 98I - Υπεύθυνος Επεξεργασίας

1. Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, δια της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης (Γ.Γ.Π.Σ.Ψ.Δ.), ενεργεί ως από Κοινού Υπεύθυνος Επεξεργασίας για το CRM με τον εκάστοτε καθ' ύλην αρμόδιο φορέα από τα Μητρώα και τα πληροφοριακά συστήματα του άρθρου 98E. Οι από Κοινού Υπεύθυνοι Επεξεργασίας υπογράφουν μνημόνιο συνεργασίας, στο οποίο καθορίζονται οι σχέσεις τους έναντι των υποκειμένων των δεδομένων και οι αντίστοιχες ευθύνες τους για συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον Γενικό Κανονισμό για την Προστασία Δεδομένων (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ (L 119/1) (ΓΚΠΔ).

2. Ειδικά για την καρτέλα πολίτη/επιχείρησης, υπεύθυνος επεξεργασίας είναι η Γ.Γ.Π.Σ.Ψ.Δ.. Οι φορείς που τηρούν τα μητρώα του άρθρου 98Z είναι αυτοτελώς υπεύθυνοι επεξεργασίας των δεδομένων που επεξεργάζονται στο πλαίσιο του παρόντος Κεφαλαίου και έχουν την υποχρέωση λήψης και διαρκούς τήρησης των κατάλληλων και αναγκαίων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων ασφάλειας.

3. Στο πλαίσιο διαχείρισης των προσωποποιημένων ενημερωτικών δράσεων της περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 98E ο καθ' ύλην αρμόδιος φορέας του δημόσιου τομέα ενεργεί ως από κοινού υπεύθυνος επεξεργασίας με τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

Αναφορικά με τη λειτουργία των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.), το Υπουργείο Εσωτερικών ενεργεί ως ανεξάρτητος υπεύθυνος επεξεργασίας για τη λειτουργία και την εποπτεία των Κ.Ε.Π., όπως ορίζεται στο π.δ. 81/2019 (Α' 119) και το π.δ. 40/2020 (Α' 85). Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης ενεργεί ως ανεξάρτητος Υπεύθυνος Επεξεργασίας για τα υποστηρικτικά πληροφοριακά συστήματα που το απαρτίζουν, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 36 του π.δ. 40/2020, περί του Τμήματος Β' Διαδικτυακής Εξυπηρέτησης της Διεύθυνσης Υποστήριξης Λειτουργίας Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης σε συνδυασμό με την παρούσα.».

Άρθρο 252

Χρόνος τήρησης δεδομένων - Προσθήκη άρθρου 98IA στον ν. 4727/2020

Στον ν. 4727/2020 (Α' 184), προστίθεται άρθρο 98IA ως εξής:

«Άρθρο 98IA - Χρόνος τήρησης δεδομένων

1. Τα δεδομένα που αντλούνται σύμφωνα με το άρθρο 246, τηρούνται στο Αποθετήριο Δεδομένων του άρθρου 98E για χρονικό διάστημα ίσο με αυτό που ορίζεται στην απόφαση της παρ. 67Α του άρθρου 107 που διέπει τη σύσταση και τη λειτουργία των επιμέρους Μητρώων και Πληροφοριακών Συστημάτων του δημόσιου τομέα από τα οποία αντλούνται τα δεδομένα αυτά. Η τήρηση του εν λόγω χρονικού διαστήματος και η διαγραφή των δεδομένων μετά το πέρας του νόμιμου χρόνου τήρησης αυτών διενεργούνται αυτοματοποιημένα και σε πραγματικό χρόνο, μέσω ασφαλούς ψηφιακού μηχανισμού συνεχούς συγχρονισμού άντλησης αλλαγών από τις επιμέρους πηγές, ο οποίος και διασφαλίζει την ακρίβεια και ενημερότητα των δεδομένων που τηρούνται στο Αποθετήριο. Μέσω του ίδιου μηχανισμού ελέγχονται σε περιοδική βάση τα μητρώα του άρθρου 98Z και οι νέες εγγραφές σε αυτά τα μητρώα με σκοπό τη διαρκή επικαιροποίηση των στοιχείων.

2. Το ιστορικό των υποθέσεων που τηρείται στην Καρτέλα Πολίτη/Επιχείρησης διαγράφεται μετά από το πέρας ενός (1) έτους από την ολοκλήρωση της εκάστοτε υπόθεσης.

3. Το ιστορικό των ραντεβού του πολίτη τηρείται στην Καρτέλα πολίτη για έξι (6) μήνες.
4. Ο χρόνος τήρησης των δεδομένων στα λοιπά υποσυστήματα ορίζεται σε μέγιστο χρονικό διάστημα δέκα (10) ετών, εκτός αν προβλέπεται μικρότερο χρονικό διάστημα σύμφωνα με τις αποφάσεις της παρ. 67Α του άρθρου 107.
5. Ο χρόνος τήρησης των ηχογραφήσεων ορίζεται σε ένα (1) έτος.

Άρθρο 253

Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Προσθήκη παρ. 66Α, 66Β και 66Γ στο άρθρο 107 του ν. 4727/2020

Στο άρθρο 107 του ν. 4727/2020 (Α'184) μετά την παρ. 66 προστίθενται παρ. 66Α, 66Β και 66Γ ως εξής:

«66Α. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης, Εσωτερικών, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Μετανάστευσης και Ασύλου και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), δύνανται να ρυθμίζονται:

- α) ειδικότερα θέματα σχετικά με την άντληση, την τήρηση και κάθε περαιτέρω επεξεργασία στοιχείων και δεδομένων που καταχωρίζονται στο CRM,
- β) κάθε οργανωτικό και τεχνικό μέτρο για την ασφάλεια της επεξεργασίας των δεδομένων, συμπεριλαμβανομένης της αυθεντικοποίησης των προσώπων που αποκτούν πρόσβαση σε αυτά και του μηχανισμού εξουσιοδότησής τους,
- γ) η χρήση τεχνικών ανωνυμοποίησης, ψευδωνυμοποίησης και κρυπτογράφησης,
- δ) τα θέματα οργάνωσης και διαχείρισής του CRM με βάση τους σκοπούς σύστασης και λειτουργίας του και
- ε) κάθε άλλο αναγκαίο ζήτημα για τη λειτουργία του CRM.

66Β. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού δύνανται να προστίθενται στο CRM περισσότερα υποσυστήματα, και να καθορίζονται οι τρόποι αυθεντικοποίησης που υποστηρίζονται, τα αναλυτικά ανά κατηγορία δεδομένα που δύνανται να διαβιβάζονται και να τηρούνται, καθώς και η μορφή και το περιεχόμενό τους, ο χρόνος έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας εκάστου υποσυστήματος, τα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα ασφαλείας, ζητήματα σχετικά με την ασφάλεια της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και κάθε άλλο ζήτημα σχετικό με τη λειτουργία τους.

66Γ. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού και του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. προβλέπεται ο τρόπος διεξαγωγής, οργάνωσης και υλοποίησης προσωποποιημένων ενημερωτικών δράσεων προς πολίτες και επιχειρήσεις για νέα προγράμματα τα οποία τους αφορούν μέσω της Πλατφόρμας Διαχείρισης Ενημερωτικών Δράσεων. Με την ίδια απόφαση ρυθμίζονται τεχνικά ή άλλα ειδικότερα θέματα σχετικά με την ορθή και προσήκουσα λειτουργία της εκάστοτε δράσης, όπως ιδίως η χρονική διάρκεια της ενημερωτικής δράσης, τα τεχνικά και άλλα οργανωτικά μέτρα ασφαλείας και ζητήματα σχετικά με την ασφάλεια της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Ζ΄

Άρθρο 254

Εξουσιοδοτική διάταξη Κεφαλαίου Α΄

Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης δύνανται να καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, ο τρόπος απόδειξης της συγγένειας και της εξουσιοδότησης, καθώς και κάθε αναγκαία τεχνική ή διαδικαστική λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 229.

Άρθρο 255

Εξουσιοδοτική διάταξη Κεφαλαίου Β΄

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Εσωτερικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας εξειδικεύονται οι προϋποθέσεις για την εφαρμογή των περιπτώσεων του άρθρου 221 ανά Επιχειρηματικό Πάρκο Εξυγίανσης, καθώς και οι ειδικότεροι όροι και περιορισμοί δόμησης, οι οποίοι σε κάθε περίπτωση δεν υπερβαίνουν τους προβλεπόμενους στο π.δ. της 24ης/31ης Μαΐου 1985 (Δ΄ 27), καθώς και κάθε άλλο θέμα για την εφαρμογή του άρθρου 221.

ΜΕΡΟΣ Η΄

ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 256

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.